

വകുപ്പിന്റെ മുൻമാധവി ലക്ഷം. നം.

ഹന്തുഗിലേമഹതികാരം

ക്രിസ്തീയ മഹതികാരം

—00000—

മുസായകൻ

വവ ക്രിസ്തീയ മഹതികാരം മുസായകൻ

ഭാരതവിഭാസം അച്ചുകൂട്ടത്തിൽ

രൂപം ഒരു ഫോറ്റ്.

1084.

All Rights Reserved.

വില ഒരു രൂപ്പ്.

[Price One Rupee.]

ലക്ഷ്മീഭായിഗ്രന്ഥാവലി പ്രസ്ത്രാം.

ഇന്ത്യയിലെമരത്തികാരം

രന്നാം ഭാഗം.

പ്രസാധക ട്

വൈ ശ്രീ ജ്ഞാൻ കാരായണമേന്നനാൻ

മാരതവിലാസം അച്ചൂട്ടടത്തിൽ

അംഗാംഗി ആ ട്.

1084.

All Rights Reserved.

വിവരങ്ങൾ ഉംപ്പിക്ക്]

[Price One Rupee]

സുന്ദരതിവിവരം.

	ഡാഗം.
സംയുക്തരാണി.	എ
സി. ഡി. ഷേവിലും അവർക്കൾ.	
പത്രിനി.	ന്ന്
കെ. ഗോവിന്ദമനോന്നവർക്കൾ.	
അർഥത്തിലെ റാജ്ഞി.	രം
പി. കെ. നാരായണപിള്ള അവർക്കൾ ബി. എ., ബി. എൽ.	
കമ്മ്പേറി.	രണ്ണ
മാധവിക്കരൊ ഉദയവംതന്ത്യരാം തിരുമന്നൂർക്കാണ്ട് ബി. എ.	
താരാഭായി.	ന്നറ
എ. അൽ. റാജരാജേശ്വർ കോയിത്തന്ത്യരാം തിരുമന്നൂർക്കാണ്ട് എം. എൽ. എ. എസ്.	
പാന്നാ.	രം
മാധവിക്കരൊ ഗ്രീമതി ഭാഗീഷമിംമു കമ്മ തന്ത്രം തിരുമന്നൂർക്കാണ്ട്.	
റാനോറിലെ റാജ്ഞി.	സന്ന
എം. സി. നാരായണപിള്ള അവർക്കൾ ബി. എ.	
നായക എൻറ പത്രി.	രണ്ണ
വി. കെ. റാമമേരുകാൻ അവർക്കൾ ബി. എ.	
ജോധ്യ് പുരിലെ റാണി.	ന്നന്ന
ഭവാനിറാണി.	എ
കെ. കണ്ണമുന്നിനാരാവർക്കൾ ബി. എ., ബി. എൽ.	
ഉട്ടിക്ക്കരോരെൻറ മകൾ.	പുജ
കെ. അൽ. കുള്ളപിള്ള അവർക്കൾ ബി. എ.	
ദേവി ചേശ്യരാണി.	ന്നറ
എസ്. പരമേപരയുരവർക്കൾ എം. എ., ബി. എൽ.	
എം. അൽ. എ. എസ്.	
റാണി അഹല്യാഭായി.	ന്നവ്യ

കുമ്മിരാജകമാരി.	ഭാഗം.
പുത്രേഷ്ടാന്ത് ഗോവിന്ദമേന്നാനവർക്കൾ ബി. എ.	മുണ്ഡ്
ചന്ദ്രവതി.	മുഹൂർ
അർ. വി.	
ജാൻസിങ്കില റാണി.	മുദ്രം
വി. എം.	
മീറാഭായി.	മുദ്രം
റാധുബഹദുർ പി. വേലായുധൻ അവർക്കൾ ബി. എ.	

PREFACE.

The present volume is a series of short biographies of the great women of Upper India within historic times down from the days of the famous Prithvi Raj of Delhi and Ajmere, who flourished in the latter part of the 12th. century A. D., up to the comparatively recent days of the Great Indian Mutiny in 1857. The names selected are just 17 in number, and the list can (and will in the proposed second volume) be indefinitely increased seeing that no less than nine centuries of Indian History are covered by the period included in these modest sketches. We are conscious that these stories of the 'Heroines' of Ind can be made more elaborate in treatment graphic in description, and dramatic in incidents. But the defects of these translated sketches are those of the original—a volume entitled 'Gleanings' from Indian Classics' hailing from Calcutta (1893) edited by the well-known scholar and Pandit the late Mr. Manmath Nath Dutt M. A., Rector of the Keshub Academy. The regrettable absence in India of authentic and reliable narratives of national and personal history, except as shadowed forth in legendary and traditional songs, must serve the authors of the original and ourselves as an excuse for the thinness and the baldness noticeable in these biographical narratives, the translators being entirely innocent in this matter. The translators have not made any appreciable changes by way of adaptation except in a very few cases. There are a hundred other faults in these sketches and a hundred things might be said to prove them beauties or to extenuate the blemishes of matter or of style. But it is needless; we launch this volume on the indulgent public of Kerala in the confident hope that this humble attempt at enriching their national prose literature will meet with a kind reception at their hands, especially of the fair section of them for whose pleasure and profit it is designed in the first instance.

The women of India! What were they? What are they?

And what shall they be? These are indeed most momentous questions, not to be answered except with leisure, research and reflection. It is too much the fashion now-a-days to speak of India's women as a set of unlettered domestic drudges—blind, custom-ridden, superstitious, and conservative to a degree unknown in any country claiming to be civilized. We are not going to deny that there is some truth even in this unfair estimate—the result of an ill-advised comparison with foreign womanhood or oftener of too unpractical an ideal of excellence imposed all too theoretically upon this work-a-day world of our fair companions with all its social and religious limitations. Whatever our ladies are not in the present, or may not have been in the past, they have been and continue to be beyond all doubt the safe repositories and faithful guardians of our religion, of our family tribal or racial traditions, and of a thousand nameless little virtues that have combined to make the Indian home the purest and so far the happiest home in the world—a shrine of simplicity and temperance and devotion, of tenderness, of love, of unostentatious religion. They may have been too much of slaves to custom; but it is beyond all question that they act to-day as a useful and moderating drag upon those rockets of go-ahead innovation in social revolution miscalled reform. Speed and expedition are good things; but they also serve, who by their immobile inertia tend to slacken the speed of those, who, if left to their own reckless haste, would soon wreck the vessel of national individuality and social distinctness. But what with peace, education, and the gathering enlightenment due to western influences, along with the transitional upheaval and the nascent feeling of nationality dawning upon us, we would fain hope that a day of real progress has really come upon the weaker half of our society. Whatever the women of India may become in the future or may tend to become, the resultant issue must be a compromise between what our women were and are on the one hand, and what they would in their ideals be on the other. The future of our women, as that of our men, depends for its birth and development upon a co-mingling of our inherited social and

racial instincts, tendencies and even prejudices, with the ideals and possibilities of the labouring generative present. Strange as it may seem, it is the past that ever moulds the future; if we wish the coming issue to be healthy and handsome, we should weed the past of its ugly features and graft the ideal of our future on this chastened residuum of the past. Hence the importance and utility of placing before our young men and women these accredited and avowed historical biographies with no fables about them. The examples of womanly virtue and excellence now set before our young, ladies will disabuse their juvenile minds of a not very unusual contempt for what is our own and of an excessive admiration for what is foreign and new. An intelligent yet discriminating estimate of our own past perfections and a judicious common sense appreciation and adaptation of foreign customs and manners would seem to be the most desirable end of education on western lines now common in our schools and colleges. The present volume aims at this, and it is to be hoped that the examples of heroic fidelity, of staunch patriotism, of devoted religiousness, of a sense of personal honor choosing death before its inglorious compromise—will tend towards educating and perfecting the ideas and ideals of those for whose benefit and delight it is intended.

It would be presumptuous on my part to speak about the way in which the translators have done their work. Highly educated and enlightened gentlemen, well-known in the field of vernacular literature, they have come forward out of sheer public spirit and patriotism to enrich their language and benefit the rising generation, whose best interest, they would serve even at considerable trouble and self-sacrifice. In point of style, scholar-like dignity, chaste elevation, and withal a desirable simplicity of language, the present volume will compare favourably with any recent publications in the field. The book is eminently suitable, alike in matter, language and treatment of details, for a text-book in our schools, where unexceptionable vernacular literature is a lamentable want felt too long to be tolerated any longer; especially as the Madras University has pronounced in favour

of modern vernacular prose books for the Matriculation and higher examinations. Apart from all this, a versatile and vigorous prose literature is a welcome sign of healthy growth in any language.

I should not omit to mention here the extremely grateful feelings with which I appreciate the efforts of Mr. Vallaikal Narayana Menon the publisher of this volume. He is a past student of mine; and his unaided efforts at journalism and publication in these days of much talk and little action by way of patronage of indigenous efforts at vernacular revival has come upon his friends and upon myself as an example of selfreliance and perseverance under difficulties—the more to be appreciated as it has been a mere labour of love. Some of these lives have been already published at various intervals in the well-known ‘Ladies’ Magazine of Malabar ‘the Lekshmi Bai’ of Trichur. They are now collected and issued for obvious reasons in the hope that these scattered biographies will do good, if brought together and issued in one volume at a very moderate price.

The printing and general get up of the book reflects great credit on the Bharata Vilasam Press, Trichur, the authorities of which have been at all times in the front rank of those who help forward the efforts of pioneers at improving and enriching the Malayalam language— perhaps the poorest of the major Dravidian Languages— at all events in classic prose literature.

St. Thomas’ High School,
TRICHUR,
25th. November 1908. } **P. Subramania Iyer, B. A.**

ഒ വെ വു ०

മനഷ്യങ്ങട ഉൽക്കഷ്ടത്തിനു ഘേരുത്തേതായതു വിദ്രൂ
ഭ്രാഹ്മാക്ഷനം. ഈ വിദ്രൂഭ്രാഹ്മം സ്മീച്ചമാനാരിൽ അഞ്ചേ
മൊയി പ്രചരിക്കുന്ന രാജ്യം എന്തോ അത് ഇതരരാജ്യങ്ങൾ
ഒളി അപേക്ഷിച്ചു് തുച്ഛാരവർഷാരണങ്ങളിൽ മഹിച്ചനില്ലെങ്കിൽ
മെന്നതു നിരാക്ഷേപമായ സംഗതിയതു. ഈ സംഗതി
യെ ഹിന്ദുക്കളുടെ വൃഥ്തചരിത്രം തെളിയിക്കുന്നണെം. ഏ
നാൽ ധമാത്മായ വൃഥ്തചരിത്രം മനഷ്യങ്ങട ഉപഞ്ചി
വുദികാരണമായിത്തീരുന്നതാണെന്നുള്ള സംഗതി പെടു
രസ്ത്രം തീരെ മാനിച്ചോ എന്തോ ചരിത്രമെഴുതി സൂക്ഷ്മി
ക്കുന്നതിൽ കാണിച്ചിരുന്ന ഉലാസിനത ശോചനിയമായി
ചുജ്ഞതാക്കന്നു. ഈ സംഗതിയപ്പറ്റി പലരും പലവുകൾ
പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ അതിനെ സംബന്ധിച്ചു് ഇവി
ടെ ഒക്കിടിപാടാണ് വിചാരിക്കുന്നില്ല. നാലുയിരംകൊ
ഡ്രാമേക്കേഡ്രൂപ യുംബുപ്പു്, അമേരിക്ക മുതലായ ഭേദങ്ങൾ
ഞങ്ങളും നിവാസികൾ വന്മുഖങ്ങളുംപോലെ വസിച്ചി
രുന്ന കാലത്തു സിന്യൂനിതിരവാസികളും അതും വ
ളിരു ചരിപ്പുതന്നാരായിരുന്ന എന്നമാത്രമല്ല സ്മീകളും ചു
ക്കാശമാരേക്കാം ഒരു അപ്രധാനമാരല്ലെന്നു വിദ്രൂഷികളാ
യിരുന്നവനുകൂടി പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങൾ പരിശോധിക്കു
ന്നതായാൽ നൃക്ക് അഭിയാവുന്നതാണോ. ഈതിനെ തെ
ളിയിക്കുന്നതിനായി പ്രാചീനവിദ്രൂഷികളുടെ വൈദിക്യ
സാമർപ്പണത്തക്കരിച്ചു് സപ്പല്ലം ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കുന്ന
തു് അനാവരുമാകയില്ലെന്ന വിശ്വസിക്കുന്നു.

വിശ്വാവര— ഈ സ്മീയുടെ മാഹാത്മ്യത്തെക്കാണിച്ചു
കേരളീയരിൽ അധികമാളുകൾ കേട്ടിട്ടുണ്ടായിരിക്കുമെന്നു
തോന്നുന്നില്ല. ഔദ്യോഗിക മാന്യലും രവു-ഓ സൂക്തം സ്ത്രീ
രിച്ചൽ ഈ മഹതിയിൽനിന്നാണെന്നു പറഞ്ഞതാൽ ഇവരു
ടെ മാഹാത്മ്യത്തപ്പറ്റി വിശ്വാഷവിധിയായി കന്നം പറ
ഞ്ഞുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ഇന്ത്യപരസകല്പത്തിന്റെ പരമമായ മാതൃകകളെ
ക്ഷാണ്ട് പരിപൂർണ്ണവും വേദാന്താംഗങ്ങളവുമാണെന്നു വി
പ്രാതമാരായ സ്ഥാപ്യാതാകൾ എടുക്കപ്പേറുന്ന അഭിപ്രാ
യപ്രക്രിച്ചള ആഗ്രഹം ദ്രാവം ദ്രാവം-ാംസുക്കരം ദ്രാ
രിച്ചത് അഭാംഗമഹാശിഖാട പുതിയായ ‘വാക്’ എ
ന്ന വിദ്യാശിഖിൽനിന്നാണ്.

അഭാംഗമഹാശിഖയും അദ്വൈതത്തിന്റെ ധർമ്മപതി
യായ ‘ലോപാമുദ്ര’യേയും നാശമല്ലാവരം കേടുവിയുന്നണം.
എന്നാൽ ഈ വിദ്യാശിഖാണ് ആഗ്രഹം ഒൻപതും ഒന്നുക്കുത്തി
ന്റെ പ്രകാശിതി എന്നും അധികം അള്ളകൾ അഭി
ജ്ഞിച്ചണായിരിക്കയില്ല. വിദ്വാനാജാവിന്റെ പുതിയായ
ഈ മഹതി തന്റെ ഭർത്താവൊന്നിച്ചു താപസവൃത്തി ആച്ച
രിക്കയാണ് ഉണ്ടായതോ.

ഡാജ്ഞവസ്ത്രമഹാശിഖട ഭാംഗ്യായ ‘മെന്ത്രി’ അ
സാധാരണ സ്ഥാപിക്കിയും പാണ്ഡിത്രവും ഉള്ള ഒരു തരു
ണിരതമായിരുന്നു. അദ്വൈതത്തിനു ‘കാത്യാധിനി’ എ
ന്ന വേറൊരു ഒരു ഭാംഗ്യം ഉണ്ടായിരുന്നു. സപ്തതിമാർ ത
മിൽ പ്രായങ്ങൾ കലഘിക്കയാണെല്ലാ പതിവും; എക്കിലും
‘കാത്യാധിനി’ എയ തന്റെ സഹോദരിക്കയുംപൂശാലയാണ്
‘മെന്ത്രി’ കൈതിപ്പോന്നതോ. മഹാശിഖിക്കുവന്നു
ഒരു തുജിച്ചു താപസവുത്രാ കാലം കഴിച്ചുകൂട്ടവാൻ നിശ്ച
യിച്ചു തന്റെ സപ്തത്തുമാരി വീതിശുച്ഛക്ഷവാൻ പതി
മാരോടു പാതെതു. അപ്പോൾ ആ ദാവതിമാർ തക്കിലുണ്ടാ
യ സംഭാഷണത്തിന്റെ സാരം എത്രയോ വിലയേറിയ
താണ്.

മെന്ത്രി— ജീവനാം! ഇയലോകത്തിന്റെ ധനാശി
എത്രാം കിട്ടിയാലും അമരത്തും സീഡിക്കുമോ?

ശാഖി— ഇല്ല മെന്ത്രി! അതിനാൽ സാഖ്യമാക്കണമെല്ലാം

മെത്രി— എന്നാൽ അങ്ങനെ തെങ്ങളോട് എടുത്ത കൊർക്കുവാൻ പാതയെ ദ്രുതകംബര് എന്നൊന്നു് തെങ്ങൾ ചെങ്കുണ്ടെങ്കിൽ എന്നു മാറ്റാ ഭർത്താവുമായി ഇംഗ്ലീഷുക്കും അതിപ്രശ്നങ്ങളുമായ അനേകസം ഗതികളില്ലാറിന്നനു സാഭാഷണം വരിപ്പുതലോകങ്ങൾ ഇന്നു, നിന്ത്വിക്കാശം ഫോഡിച്ചുപോണ്ടു. ജനകമധ്യരാജി സഭയിൽവെച്ച് ആ രഹ്യപരമാന്തര തല താഴീക്കത്തുകെ വന്നു, ഒരു വിദ്വാനിയുണ്ടായി എന്ന കേരിക്കുന്നത് അതി ദയമല്ലെങ്കിൽ ആ വനിതാരത്നത്തിന്റെ പേര് ‘ഗാർഡ്’ എന്നുണ്ട്. ‘ഗാർഡ്’ നല്ല വാചാലയായിരുന്നുവെന്നല്ലാതെ അവരുടെ മറ്റൊരു ധാരതാന്ത്രംഗതയും അഭിവില്ല.

പ്രസിദ്ധാപുട്ട വിദ്വാന്മരീതിക്കർത്താവുമായ മന്ദിരങ്ങൾ മുത്രി ‘ദേവഹ്രതി’ മരഹാത മഹതിയാണു്. ഇവർ പ്രഖ്യാപനായ ഒരു രാജാവിശ്വാസിയും ശാസ്ത്രാദികളിലും ഭർത്താവായി വരിച്ചുതു് അരബ്യവാസിയും ശാസ്ത്രാദികളിലും തപോനിശ്ചയിലും അദ്വിതീയമായ ക്രമം എന്ന ആശി ശ്രൂപ്പുനന്നായാണു്. തന്മൂലം സർവ്വസ്വാനഭവങ്ങളും ഉപേക്ഷിച്ചു ലോരാരാജ്യത്തിൽ യോഹി താമസിക്കേണ്ടിവന്നു. ഇതിനും കാരണം ‘ദേവഹ്രതി’ക്കു വിദ്യാഭ്രാസത്തിലും ഇംഗ്ലീഷുക്കാർക്കും അതിരാൽപ്പെട്ടുമാണുണ്ട് അന്ന മാനിക്കാവുന്നതാണെല്ലാ. എകാന്തമായിരുന്ന ചിരകാലാ ചിന്തിക്കുകയാൽ മുലപ്രകൃതിയുടെ ജനതാനു സിഡിക്കുന്നതിനു് ഇടയായി. സുവാദിവങ്ങളുടെ കാഞ്ഞകാരണങ്ങളും വൈദികശാന്തായും ഭൂപരിവനിവാരണം ചെയ്യുന്ന രാജ്യപരിജ്ഞനത്തിലും മുഖ്യമായി നിരവിനിവാരണം ചെയ്യുന്നതു് മാർഗ്ഗങ്ങളും ചുണ്ണിക്കാണിക്കുന്നതായുമുള്ള സാംബൃദ്ധ്യാഘാസ്ത്രകത്താവായ കപിലൻ ഇംഗ്ലീഷുക്കുടെ മകനാണു്. നയനേ മുഖ്യങ്ങൾക്കു വിശ്വാസിതമായ മഹാക്രിയായി മാറ്റ

ഖാലോകത്തിന്റെ മക്കിക്ക നിഭാനങ്ങളായ സംഗ്രഹത്തിൽ
ഒരു 'ദേവപ്രതി' ശൈലേവത്തിൽത്തന്നേ തന്റെ തന്ത്ര
നെ മനസ്സിലാക്കി. യുതുൻ പ്രായമായപ്പോൾ മഹതിയായ
മാതാവു ചുണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊട്ടത്തിട്ടുള്ള മാർത്തിൽക്കൂട്ടം
സുക്ഷ്മമായി പ്രായാണം ചെയ്യാലാണ് സാംഖ്യാഗ്രഹം
ആ കണ്ണപിടിച്ചത്. കപിലവന കപിലാചാര്യനാക്കി
തന്റെത്തു 'ദേവപ്രതി'യാണെന്നു പാണ്ഡാൽ മതിയാണു.

ബുദ്ധമതാക്രമണത്താൽ മഷിയിട്ടുനോക്കിയാൽക്കൂട്ടി കാ
ണ്ണാൻ തരമില്ലാതെപോയ ദിന്ദുരത്വത്തെ പ്രസംഗംകൂലം
ചുന്നുജജിവിപ്പിച്ച മഞ്ചരകക്കികളായ ബുദ്ധമതക്കാരുടെ
വായി അടച്ചു അവരുടെ ഇന്ത്യയിൽനിന്നു വിജ്ഞാസനംവെ
യു ദേഹവും, ശ്രീവർഗ്ഗിത, ഉപനിഷത്തുകൾ, ബ്രഹ്മസ്മാനം
അംഗം മഹത്തായ മഹത്താരാധനക്കാരിനും, ധർമ്മരാജാം
ജീവനും പായപ്പെട്ടുന്ന തിരഞ്ഞെടുത്തതിൽ ചോന്ന
ക്കണ്ണത്തുനാട്ടാലുക്കിൽ തന്ത്രവ തീവണ്ടിപ്പേണ്ടുണ്ടും സമീ
പരിപ്പു കാലടിഗ്രാമത്തിൽ കയ്യുള്ളിമന്ത്രങ്ങൾ ജനിച്ച മഹാ
ത്മാവും ലോകഗുരുവുമായ ശ്രീമദ്ദൈവരാചാര്യനുടെ യോ
ഗ്രന്തകൾ ദേശാന്തരങ്ങളിലും സുപ്രസിദ്ധങ്ങളാകയാൽ
വിശ്വേഷിച്ചുണ്ടും ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കേണമെന്നു അതാനു
നില്ല. സ്വാമികളുടെ ജനനത്തിനുംനുതനനു പിതാ
വും അന്തരിച്ചുപോയതിനാൽ അദ്ദേഹത്തെ വിഭ്രാംഭാസം
ചെയ്തിച്ചതും മറ്റും അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'വിശിഷ്ട'മാതാവാ
ണെന്നുപറഞ്ഞാൽ ഇന്നു മഹതിയുടെ യോഗ്രത ഉണ്ടുമാണെല്ലാ.

ഒമ്പന്മൂനിത്തണ്ണാസ്ത്രങ്ങളും അപ്രാതീകരിക്കുന്ന
ഈ ഭാസ്ത്രരാചാര്യനുടെ ഘുതി 'ലിലാവതി'യാണ് മരിംബ
വിഥശി. 'ലിലാവതി' അകാലവൈയവ്യം പ്രാവിഷ്ടി
സ്ഥാനം തന്റെ പിതാവിക്കരിക്കുന്നതു താമസിച്ചു ഗണിതം ഫ

പിച്ച്. ഗണിതശാസ്ത്രത്തിൽ തന്റെ പുതിയശാഖ രാഹാര മംഗല പാണ്ഡിത്രൂക്കണ്ട് സന്ദേശിക്കുകയും താൻ ഒരു ഗണിതശാസ്ത്രജ്ഞാക്കാൻ തന്റെ പ്രിയപ്പതിയുടെ പേരിൽ സഹപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അതാനു് ഇന്നു പ്രസിദ്ധിയുള്ള'ലീ ലുവതി' എന്ന ഗണിതശാസ്ത്രം. ഈ വിദ്യയിൽ കണക്കാശാസ്ത്രത്തിൽ ഏതുകണ്ട പാണ്ഡിത്രൂക്കണ്ടു പറവാൻ പ്രധാനമാണെന്നും എത്തു വുക്കുന്നുള്ള ഫേജും ഇലക്ട്രി ഇതു എന്നിനോക്കാത കണക്കാക്കവാൻ സാധിച്ചി അനുവനമാത്രാം പറയാം.

കണക്കാശാസ്ത്രത്തിൽ 'ലീലാവതി'യെന്നപോലെ ഒരു ബാദ്ധത്തിൽ സമർപ്പിയായ ഒരു വയുദത്തമായിരുന്ന 'ഭാനമതി'. ഇവാരങ്ങിച്ചു വിശ്രദിപ്പിക്കുന്നതു ചില ക്രമകളും ഒരു മാത്രമായി യാതൊന്നും കേൾപ്പാറില്ല. എക്കിലും എത്തു മാത്രിക്കുന്ന ആയാളുടെ കമ്മാ തുടങ്ങുന്നതിനുമുകു 'ഭാനമതി'യെ വന്നിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഈ വിദ്യയി മനുഭാദ്ധത്തിൽ നിവൃഥായായിരുന്നു എന്നമാത്രമേ നടക്കു ഉംഗിപ്പാൻ സാധിക്കുമെല്ലാം.

ജ്യോതിഴ്വാശാസ്ത്രത്തിൽ അതിസമർപ്പിയായ ഒരു സ്കൂലായിരുന്ന 'വന്'. ഈ വിദ്യയി ആരാധിക്കുന്ന 'മാതാപിതാ ഷാഹാദ' പേര് എന്നായിരുന്നു' എന്നും മറ്റൊരു ധാരാതാ ക്രമിയുണ്ടുമില്ല. ജ്യോതിഴ്വാശാസ്ത്രത്തിൽ തന്ത്രം മാറ്റുകയോക്കാണു നിവൃഥാനാരാധിക്കുന്ന ഘവനനാരാണു് ഇവരെ വളർത്തി അതു വിദ്രുപരിപ്പിച്ചതുമെന്നു് ഒരു ഏതിക്കുമുണ്ടു്. 'വന്'ഈടു പ്രതിഭാവിലാസത്താലും അതിതാൽപര്യത്താലും ജ്യോതിഴ്വാശാസ്ത്രത്തിൽ അനന്ത്രസാധാരണമായ പാണ്ഡിത്രൂക്കളായിരുന്നു. ഈ വിദ്യയിൽ വിവാഹം ചെയ്തു 'മിഹിരാചാർ'രാണു്. ഇദ്ദേഹം മാളവദ്ദോധിപതി ഞാധിക്കുന്ന വികുമാലിത്രുമഹാരാജാശഭയിലെ നവരത്നങ്ങൾ

ളിൽ ഒരാളായിരുന്ന എന്ന താഴേകാണുന്ന ഫോകത്തിൽ നിന്നു തെളിച്ചുന്നുണ്ട്.

‘യന്നപാതരിക്കപ്പെന്നകാമരസിംഹങ്ങൾ—

ഒവതാളിള്ളുംകല്ലുരകാളിടാസാം

വൃംഗതോവരാധമിധിരോഗപത്രേസുഭായാം

രതാനി ചെവ വരങ്ങചിന്നവവിക്രമസ്യ’.

ഈദ്ദേഹത്തിനു ജ്യോതിഷത്തിൽ വല്ല സംശയവും നേരിട്ടേബോൾ അതിനെ പരിഹരിച്ചുവന്നിരുന്നതു ‘വന്ന’യായിരുന്നു. ഒരു ദിവസം രാജാവും, നക്ഷത്രങ്ങളുടെ തുക ദണിച്ചു പാശാൻ മിധിരാചാഞ്ചലോടും തരുജനാപിച്ചു. ‘ഒന്ന്’യുടെ സമായത്താലുണ്ടും ഈ കണക്കു ചെയ്യും ശരിയാക്കിയതും. പിറേറ്റിവസം മിധിരാചാഞ്ചലും രാജാവിനെ മുഖം കാണിപ്പാൻ ചെയ്യുകയും നക്ഷത്രങ്ങളുടെ തുക തിരിക്കുന്നുണ്ടാത്തിക്കുകയും ചെയ്യു. ഈ കുറയ ചെയ്യുതു ‘ഒന്ന്’യാണെന്നു രാജാവിനും മനസ്സിലായപ്പോൾ ഈ വിഭാഗിക്കായ തന്റെ സംഭയിലെ പത്തു രത്നമായി സ്ഥീകരിച്ചിരിക്കുന്നവനു കല്പിച്ചുവത്രേ.

ഈനി ഒരു വിശ്വാസിയെങ്കാറിച്ചു പറവാനുള്ളതു ‘ഭാരതി’യേയാണും. ഈ സ്ത്രീരന്നും മഹാപണ്ഡിതനായ മണ്ഡണവിശ്വാസിരാമാം ഭാഞ്ചയായിരുന്നു. ഈദ്ദേഹവും ശങ്കരാചാഞ്ചലസ്പാമികളും തമിൽ ഒരു ഗാന്ധുവാദമുണ്ടായി. വാദത്തിൽ തോറാവൻ തോല്പിക്കപ്പെട്ടുവരുന്നു ശിഷ്യനായിരുന്നു കാളിക്കാമനും ശപമം ചെയ്തിരുന്നു. ഈ കണ്ണികളുടെ മുഖം സമർപ്പകാരം അനും മാലുപ്പമും വഹിച്ചുതു ‘ഭാരതി’യാണുംരുന്നു. ഈ വാദത്തിൽ തന്റെ ഭക്താവു തോറാട്ടിരുന്നതു നിശ്ചാക്ഷിണ്ണും തീപ്പുകല്പിച്ചു ഈ വിശ്വാസിയുടെ മുഖം വുഡിരുക്കിയും സൗഖ്യില്ലാതിനുണ്ടായും എന്നു പറഞ്ഞു.

ഈ സ്ഥിരത അവലൂവന്തീരുന്നുടെ കാരണ ഇടു ക്കെളിൽ മാതാപാഠിക്കും, പുതിയായിട്ടും, സമ്പർക്കമുണ്ടി യോടുകൂടിയ ഒരു കുടംബത്തിന്റെ നായികയായ ഗുഹിനി യായിട്ടും ഫോഡൻിയമാറ്റക്കളായ സ്കൂൾത്താങ്ങൾ വഴിരെ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നിലും അവാരപ്പുറി ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഇതു മാത്രമേ പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതാണ്.

സജാതിയലുണ്ടാൽ ക്കേൾപ്പുതിപാദകങ്ങളായ അ നമങ്ങളുടെ പരാമരണം അതായും ജാതിക്കാക്കം സ്വന്തോഷ പ്രദാനം ക്കേംക്കരവുമായി പരിശാമിക്കാനാണെല്ലാ വഴിയുള്ളത്. മാത്രം ചാഞ്ചാജതാനം മാത്രമുള്ള മലയാളസ്കൂൾ ഇല്ലാണും, അന്നവീക്കണ്ണതു പുരാണാഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നാണും. പുരാണനായികമാരായ സീത, ദമയൻി മത വായ വനിതാരത്താങ്ങൾ അവതാരങ്ങളായി ദണിക്കപ്പെട്ട ക്ഷേപാജന്നതിനാൽ അവരുടെ വാഹനമാനത്തോടുകൂടി അവരുടെ കരിക്കണ്ണതിലധികാരി ക്കേരിയാട്ടക്കൂടി പുജിച്ചുവോരിക്കയും എന്ന് ചെയ്യുവരുത്താതോ. ഏന്നാൽ അനുകരണവിഷയത്തിൽ ക്കേരിയേക്കാരി വാഹനമതിക്കു പ്രാധാന്യമുണ്ടോടതു ഏഴ്സ്റ്റ് ഫലം സിലിക്കണ്ണതിനാലും വാഹനമതിക്കു പ്രാധാന്യം മനസ്സിൽ മനസ്സുവന്നതിലല്ലാതെ ഉണ്ടാവുന്നതല്ലാതെതിനാലും ഇതരഭാഷകളിലന്നപോലെ മലയാളഭാഷയിലും മഹാമാതാട ഏന്നപോലെ മഹതികളുടെ ചരിത്ര പും അത്രുംതാ അപേക്ഷിതമാകയാലുമാണും ഈ ഗ്രന്ഥ നിഖംബാണത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തോ. ഈ ഉദ്ദേശനവീതിക്കു മ. റാ. റാ. മന്മഹനാമദത്തൻ എം. എം, എം. അർ. എം. എംസ്റ്റ്. അവർക്കും ഏഴ്സ്റ്റീട്ടുകൂടി ‘മിഡായിൻസ്’ എന്ന ഫെല്ലാസ്റ്റ് എന്ന ഗ്രന്ഥ, ശ്രേഷ്ഠതമരമന്ന കരതി അതിനു പ്രാഞ്ചണ അടിസ്ഥാനമാക്കി ആധുനികഭാഷയാഥിനികളിൽ പ്രമാണിക്കുന്ന പ്രമാണഗണനിയമാരിൽ ചിലാരംഭങ്ങളും അഞ്ജിമനച്ചും താക്കന്ന പ്രത്യേകതയും.

നൂത്തിലെ ചില മഹതികളുടെ ചരിത്രം ചേക്കാതിരിക്കുകയും ചിലതുനേര് ഉചിത്രൂപധോലെ മുട്ടക്കും കൊണ്ടുകയും മാറ്റം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഈ മഹതികളിൽ ഓരോക്കർക്കും ജനിച്ചത് തുന്നം സുപ്രസിദ്ധങ്ങളായ അയോദ്ധ്യ, രാജവംശാന, ബുക്കാർ, മല്ലുള്ളൻ, ഇന്ദ്രാധാർ, പദ്മാവദ് എന്നിരാജ്യങ്ങളിലാകന്നു. ഇവരിൽ ഏതേനൊം ചിലർ റാണി മാര്ക്കം മാരചിലർ കുലീനകളുമാണ്. പരിഞ്ഞതലോകങ്ങളുടെ ഇടയിൽ തുന്നം ഈ മഹതികളുടെ യണ്ണു നിലനിന്നപോരുന്നതു ധനാസ്ത്രതകാണ്ഡാ, വാചപശ്വതരകാണ്ഡാ, വിശ്വാസ്ത്രാസംഭകാണ്ഡാ തുല്യ; തന്മാളിക്കണ്ഡം സപാതന്ത്രതകിന്നം ചാരിത്ര്യലിക്കണ്ഡം ക്രതിക്കണ്ഡം തുയി ജീവനു തുണികരിച്ച്, അചാരവൈശ്വന്തിയ നിധികളായ ഏതിരാളിക്ക്ലോട് സംബന്ധിച്ചും പടവെട്ടിയ തുണകാണ്ഡാക്കന്നു. ഭത്യ്യാഖ സാധാരണയായി പതിവുള്ള തിനാൽ തുതും അപ്രകാരമായിരിക്കുമോ എന്ന ആശങ്കാങ്ങൾ കാരണമില്ല. ഏതുകാണ്ഡനാൽ ഈ മഹതികളുടെ മാഹാത്മ്യാത്മകരിച്ച് ഇംഗ്ലീഷ്യാർത്ഥനോ നിവ്വാജം ഫ്രാഡിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഇവരുടെ യുദ്ധത്തിനേൻ്തും മറ്റൊരു പരിണാമമുല്ലം ഏതന്നൊം ആലോച്ചിക്കുന്നതായാൽ ‘അം പജയ’വും ‘മരണ’വും ഒരായിരിപ്പുണ്ട് നിവൃത്തി അണ്ട്. ഈതിനാളുള്ളകാരണം, അതാളുകാലത്തെ രാജാക്കന്മാർക്കു പ്രത്യേകനാക്കണ്ഡം ഇവരുടെ ഉൽക്കഹംതിലുണ്ഡായി ആനു കണ്ണുകടിച്ചും അസാധിപ്പിക്കുന്നതും, യിന്ത്കരിക്കുകയും സഹജമായിട്ടുള്ള സപാതമ്പും ഏകമന്ത്രമില്ലായ്ക്കുമാണെന്നു ചാരിത്ര്യം നാമം പരിപ്പിക്കുന്നു. ഏകിലും ‘സംഘത’ റാണിയുടേങ്കും ‘പത്മിനി’യുടേങ്കും ഭത്രുള്ളുമ്പും, വിവേകം, ബുദ്ധികൗണ്ടലം, സഹനശക്തി, നിത്യത്വാലത, സപദേശങ്ങളും ഇവയേയും; ആധുനികരണക്കത്താക്കം നാശത്തിന്റെപരിക്കേണ്ടവിധിം റാണി ‘അംഗല്പ്രാണായി’യുടെ ആ

ശാന്തരമണിയമായ രാജുഭരണാരിതിയും; റണ്ടാക്കണ്ണത്തിലെന്നപോലെ ആലോചനാമണ്ഡലപത്രത്തിലും പ്രകടിച്ചിരുന്ന് ചന്ദ്രവതി'എട അഗാധമ്പ്രബിജ്ഞാം, സമിരരാജേയമ്പ്രബിജ്ഞാം, യുദ്ധമ്പ്രബിജ്ഞാം രാജുഭാരവും ഒരുസമയത്ത് ഒരേപേരെത്താൽ നടത്തപ്പെട്ടതു, ഗതുന്നിന്മുകളും ഉപായവും; റിവായിലും കാലത്തു തനിക്കണക്കുചികളും തന്നെ ഇംഗ്ലീഷ്യാൽ എ പ്രവൃത്തിക്കെഴുവിന്മുറിച്ച് അവക്കും വേണ്ട സഹായായാം ചെയ്യുന്നകാട്ടതു 'ജാൻസിക്കിലറാണി'എട സാധുക്കപ്പേരും; താൻ മുഖം രാജുത്തിൽ കലമെന്നാക്കണമെന്ന കണ്ട് സപരാജ്യത്തിന്റെ സമാധാനത്തിന്നുവേണ്ടി പ്രാണ നെ പരിത്രജിച്ചു 'കീഞ്ചിരാജകമാരി'എട മഹാമനസ്സും യും ആരുത്തെന്ന ഏതുതെന്ന വാഴ്ചയാലും തന്നെസാനിക്കുന്നതും. ഇങ്ങിനെ പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥത്തിലെ ഒരോ മഹതികളുടെ മുണ്ടായണ്ണെല്ല വണ്ണിപ്പാൻ ഗ്രന്ഥാവദമ്പ്രാഥാജീവനം മുണ്ടായണ്ണെല്ല.

ഈംഗ്രേസ്റ്റരത്തെ, അവിജുന്നതിനും ഈ തന്റെരാജുക്കാരേക്കാർഡി അധികാരി സാമ്രംഖ്യം അഗാധമ്പ്രബിജ്ഞാം ഡിന്റുക്കാരാണെന്നാജിൽത്തു വിസ്തരിക്കുന്നതും കാരണപ്പെട്ടതും പ്രസംഗതിയും ഗ്രന്ഥത്തിലും, ഇംഗ്രേസ്റ്റരമാധാരത്തുന്നതു പലകം വണ്ണിക്കൊണ്ട്. അവരിൽ പലകം പ്രജ്ഞാനത്തുന്നേപ്പോൾ അവത്തിപ്പാൻ അശക്തമാരായിട്ടാണ് കാണപ്പെട്ടതും. ഏന്നാൽ വാക്കും പ്രവൃത്തിയും ഒരുപോലെയായിട്ടുള്ള ഒരു മഹതിക്കാണ് 'മീരാഭായി'. ഇവർ യോഗ്യനായ കാണിംഗും ഹണ്ടു പട്ടമഹിഷിയും മീവാറിലെ രാജിയും കവയിത്രിയുമായിരുന്നു. ഭാത്താവും ഇവക്കുന്നതുപന്നായിരുന്നു. ഇതിലും സുവാ, വേററുണ്ടെന്നു ഒരു കാരണമുണ്ടും?

'അത്മമനത്മം, ഭാവയ നിത്യം
നാശി തന്മുഖഭേദാശ്വരത്വം'

എന്ന പചനപ്രകാരം സ്വർഘമ്പേക്കിയു് അതോ വിാന രക്ഷിപ്പാനായി ‘മീരാഭായി’ രാജധാനി വിട്ടപോയി മുന്നാവനത്തിൽ ചെന്ന ശ്രീകൃഷ്ണസ്ഥാമിയെ ഭജിക്കും എന്നു ഒരു ശ്രദ്ധാനന്ദക്ഷരിയു് അനേകം കീത്തന്നണ്ണൽ ഉണ്ടാക്കി സ്വന്നയേ പാടുകയും ശിശ്നുര പറിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യു. ഈ പുണ്ണ്യവതിയുടെ പാടുകളും യഗ്ന്യം ഹിമാലയാ മഹാരാജ്ഞരാജ്ഞാവരര പരന്നു. ഈവരുടെ തന്ത്രപദ്ധതിയുടെ ജാതിമതവ്യത്യാസമനേരു സകലങ്ങം ഫ്രാഡിച്ചുപോന്നു. ഈ മഹതിയുടെ വുലിശക്തിയും പരമാത്മജനാനവും എന്തുപറയേണ്ടു! ഹിന്ദിഭാഷയും ഹിന്ദിക്കളും ഉള്ള കാലത്തോളും ഈവരുടെ യഗ്ന്യർഹിരം നശിക്കുന്നതല്ല. ജനസാമഹല്യം നേടിയ മഹതി ഈവർത്തനേ. ഈ വരാന്നു് സാക്ഷാൽ ദേഹി.

അനേകം മഹതികളും വിദേശികളും ഈന്തുരാരാജ്ഞത്തി പുണ്ണായിതനും ഈപ്പൂഴിം ഉണ്ടു്. അവരുടെ ധന്തങ്ങൾ ഇംഗ്ലീഷ് അവർ അനുശ്ചിക്കുന്നുണ്ടു്. അവരുടെ പിത്രന്റെ രാജും മാരുള്ളവക്ക് തോന്നാതെത്തു്. ആരു അവരുടെ ദോഷം? പ്രകൃതഗ്രന്ഥത്തിലെ നായികമാർ ഈതു യണസ്തിനികളും പരാക്രമാലിനികളും ശ്രദ്ധിതിനിന്ത്യർ എന്തിനെ എന്നും അലോച്ചിക്കുന്നതായാൽ,

‘മല്ലവിഭലാചനമാക്കിയ ബാലേ!

വല്ലനീഡപരനുന്നവിയേണ്ടു്?

എന്ന ആളുവാക്കും അനുസരിച്ചു ഭർത്താതുരുഷ ചെയ്യു, തിനാലുണ്ണണന്നു് അറിയാവുന്നതാണു്. ഈ മഹലോകത്തെ ഏദൊം ഭത്താവാണ്ണനും മുഖമായി കൂട്ടതി ഭജിച്ചുപോകുന്ന സാഖ്യപീമണിക്കർഷണം സാഖ്യമല്ലോരു യാത്രാന്നുത്തരം ആക്കിപ്പു:

തന്ത്രം കൃത്യാന്തരം തന്ത്രം ഇടയിൽ എന്ന്
രാവേക്ഷണ അനുസരിച്ച് ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ പരിഭ്രാം
പ്രേപ്തു തിയ ഭാഷാലിമാനികളോടും ഇതിനു ഇംഗ്ലീഷിൽ ഒ
ക്കെ ആരുവോചന്മാസം എഴുതിയ എന്ന് വന്നുള്ള പി.
സുഖ്യമണ്ണര്ജുർ ബി. എം. അവർക്കളോടും ഈ പുസ്തക
ഒരു ഭാഗിയായി അച്ചടിച്ചതന്നും ഭാരതവിലാസം' ദ്രാല
യാദ്ധ്യക്ഷൻ അവർക്കളോടും സ്നാൻ അത്രുന്നതം കൃതജ്ഞന്മാ-
യിരിക്കുന്നു.

പ്രസാധകൾ

തുള്ളിവേപതുർ } വൈശ്വാസ്യത്തിൽ നാരാധാരമേന്നൊൻ-
24. 4. 84. }

ഇന്ത്യലെമഹതികൾ.

—•—
എ. സം യു കുര റാണി.

മഹമുദ്ദോറി ഇന്ത്യര അക്രമിച്ച കാലത്ത് അയോദ്ധ്യാരാജ്യത്തിൽപ്പെട്ട കാനൗജിലെ രാജാവും ജയചന്ദ്ര നായിൽനാം. സുന്ദരിയും സർവ്വസ്ത്രഭൂണാപേതയും ആര്യ സംയുക്ത അദ്ദേഹത്തിന്റെ വുത്രിയായിൽനാം. ഇവർ അക്രൂതിയിലും പ്രക്രൂതിയിലും അഗ്രഗണ്യരായിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഇന്ത്യലെ രാജക്കമാരികളിൽ പ്രമാദഗണനിയാവാശ്മജ്ഞാനം അർഹിയിഡിച്ചു. സമീപസ്ഥിതായാം ദുരസ്ഥിയായ അമായ അനേകരാജക്കമാരിനാൽ ഇവരെ പാണിഗ്രഹണം ചെയ്യുന്നതെന്ന് അഗ്രഹിച്ചുകാണിക്കുന്നു. തന്റെ പ്രിയപുത്രി, അവർക്ക് അനന്തരപനായ ഭർത്താവിനെ സേപ്പിച്ചുനാസരണം വരിക്കേണ്ടതിനായി പണ്ടാത്ത നിയുക്ത പ്രകാരം ഒരു സ്വപ്നാവരം വേഖാവമന്നും എപ്പോൾ പ്രക്ഷേപണാരേയും പ്രമാണിക്കേണ്ടയും അതിലേക്കു കൂടണിക്കുന്നതെന്നും ജയചന്ദ്രൻ നിയുക്തിചെയ്തു. അദ്ദേഹം ഒരു രാജസ്ഥാന്താഗം ചെങ്കുക്കേണ്ടും അതു അവസരത്തിൽ സകല പ്രത്ക്കണ്ണാക്കം അഥികാരികളും, തന്നെ വരിക്കേണ്ടതിനായി വരേണ്ടാമന്നും അവരുടെ കൂടണിക്കേണ്ടും ചെയ്തു. ജയചന്ദ്രൻ ഒരു പ്രഖ്യാപനായ ഭരണകത്താവായിൽനാം. അദ്ദേഹത്തെ എപ്പോവരം ദേഹപ്രൂഢകയും യോദ്ധാക്കൾ ബഹുമാനിക്കേണ്ടും ചെയ്യുവന്നിൽനാം. ഡൽഹിയിലെ രാജാവായ പുമിരാജ നൊച്ചിനാകയുള്ള സകലതാ കൂടണാനാസരണാം ധാരജരായി. പുമിരാജൻ വരാളുക്കാൽ ജയചന്ദ്രൻും അതിരാറം ദേപാശുണ്ണായി. അദ്ദേഹം അധിഭാവിയായ ആ രാജാവിന്റെ ഒരു ചൊല്ല തീപ്പിച്ചു നികുളുവന്നു, ധരിപ്പിച്ചു സഭാമന്ദശപത്തിന്റെ വാത്രക്കൽ സ്ഥാപിച്ചു. രാജക്കമാരി ഇള മണ്ണപത്തിൽചെന്നു ഭർത്താവിനെ തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ണമെ

സംയുക്തന നിയുധം. സംയുക്ത തിള്ളപ്പിളക്കാണ്ടിങ്ങനു ഒരു മാലയർച്ച സഹജമന്ദധാസത്രേതാട്ടുട്ടി രാജക്കമാരു നിബഡ്യമായിരക്കുന്ന ആ മണ്ഡപത്തിലേക്കു പ്രവേശിച്ചു. അപ്പോൾ അവിടെ നിറ്റുബുമായിരുന്നു. ആ രാജസാമുദ്ധ്യത്തിൽ, സംയുക്ത, ഒരു രാജത്തിനെന്നവോലെ സ്ഥിതി ചെയ്യു സകലവും നോക്കിക്കണ്ട്. രാജക്കമാരി കാരോ രാജക്കമാരമായെന്നു അറിക്കേതുട്ടി സാവധാനത്തിൽ നടന്നതു ട്രി. ഒരുവിൽ അവർ പുമിരാജൻറെ ശ്രൂപം സ്ഥാപിച്ചിരുന്ന വാതുകൾ എത്തി. ആ സഭയിൽ തുടിയിരുന്ന വർച്ചകയോ പ്രവർത്തികയോ ചെയ്യുന്ന് എന്നെന്നറിവാണ് സംയുക്ത ശ്രമിക്കുകയോ തിരിഞ്ഞുനോക്കുകയോ ഉണ്ടായില്ല. രാജത്തി തന്റെ കഴുത്തിൽനിന്നു മാല എടുത്തു ധരിക്കിരാജാവിശൻം മുക്കസപത്രവീശൻ കഴുത്തിലിട്ട്. ഈതു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവിടെ ഒച്ചയും തിരക്കം കലാലായി. രാജക്കമാരിയുടെ ഈ പ്രവർത്തി അസഹായമായ നൂതനത്തിനുവും ജയചന്ദ്രൻ കൂപിതനായിത്തീസ്. ഈ പെൺകുട്ടിയ ഉടനെ ജേലിഡേജ്ജുസ്റ്റണമെന്നും ചെയ്യുവോയ വിസ്തിപ്രമാണ്ട് അനന്തപിജന്നതുവരെ അവിടെ പാപ്പിക്കണമെന്നും ജയചന്ദ്രൻ തന്റെ മന്ത്രിമാരോടാജനാവിച്ചു. സംയുക്തായ തത്ത്വജ്ഞനും പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. അവിടെ തുടിയിരുന്ന പ്രഭക്കളും അധികാരികളും തങ്ങളുടെ നാട്ടിലേക്കു യാത്രതിരിച്ചു.

ഈ വർത്തമാനം ധർമ്മവിജയിൽ എത്തി. കാനേജിലെ രാജക്കമാരി പ്രവർത്തിച്ചുതും അവരുടെ ധീരപ്രവൃത്തികൾും അവരുടെ ശിക്ഷിച്ചുതും പുമിരാജൻ അറിഞ്ഞു. പുമിരാജൻ ഈത്തല്ലോ കേടു ഉടനെ ജയചന്ദ്രൻറെ രാജുത്തിലേക്കുവരുപ്പുടുവാൻ ഒരുപിണ്ടിക്കാണ്ടേണ്ടതിനു തന്റെ പട്ടാളത്തിനു കല്പന കൊടുത്തു. പുമിരാജൻ വന്നു യുദ്ധം ചെയ്യു. യുദ്ധം ഭയക്കരായി നടന്നു. ജയചന്ദ്രൻ യുദ്ധത്തിൽ തോണ്ടിയും പുമിരാജൻ രാജക്കമാരിനായ കാരാഗ്രഹത്തിൽനിന്നു

വിചിചിച്ച ഡൽഹിലേക്കു കൊണ്ടപോകയും ചെയ്തു. പു മിരാജൻ അവരെ സകല അരുദേഖാധിതൈരാട്ടം അദ്ധ്യംബ രത്നതാട്ടാക്കട വിവാഹം ചെയ്തു.

ജയചന്ദ്രൻ ഡൽഹിലേ രാജാവിനോട് യുദ്ധം ചെ ണ്ണം പോകയുണ്ടായില്ല. എങ്കിലും ഇതെല്ലാം ജയചന്ദ്ര സ്നാ ചിത്തത്തിൽ പ്രധാനിതമായിതന്നു. ഭിംബകരമായ ഈ കട്ടാബുകലുടു കഴിഞ്ഞെ ഉടനെ ദിസൽമാന്മാരുടെ രാജാവായ മഹമുഖം, സകലതേങ്ങും നശിപ്പിക്കുന്ന ദേശ രമായ ഒരു കെ കൊട്ടക്കാബാറന്നപോലെ ഇന്ത്യിലേക്കു വന്നു അങ്കുമിക്കാൻ തുടങ്ങി. ദേവാലയങ്ങളെ തട്ടിത്തക്കട്ട കയും വിഗ്രഹങ്ങളെ നശിപ്പിക്കും ഗ്രാമങ്ങളിൽക്കുന്ന കൊള്ളളിട്ടു കൊണ്ടിവജ്ഞകയും, സംഘകളായ അസംവും സ്കീകരിക്കു തെവുകാരാക്കി അവരെ കാമപരവരാരായും ദോ ദിംകൾക്ക് എന്നുന്നുകൂടം അടിമകളായിരിക്കുന്നതുവും ഏപ്പിച്ചുകാട്ടകയും ചെയ്തു. മഹമുഖം അയാളുടെ പരിധാരങ്ങളും കടന്നപോകുന്ന രാജുങ്ങളിലോകയും അ വമാനവും മരണവുമല്ലാതെ മരറാനും ഇച്ചല്ലാതനനു പായാം. മിന്തുവാശാന്തകരായ ഇവരെ തിക്കിച്ചു ദാ ടിച്ചുകളാക്കിൽ കാലാവിളിംബും പാടില്ലാത്തതാണ്. ത ഞങ്ങളുടെ രാജുത്തളി സ്കീകളുടെ മാനദണ്ഡയും ക്ഷേത്രങ്ങളുടെ വിന്റുഭിയേയും രാജുത്തിന്നും സ്വാതന്ത്ര്യതേയും പാ ലിക്കേണ്ടതിനും യുദ്ധംചെയ്തു അതുവാല്ലോ എന്നുള്ള വിവരം പുമിരാജൻ എല്ലാ രാജാക്കന്മാരേയും അധികാരി കളേയും അവിച്ചിച്ചു. പുമിരാജൻനു ഈ അഭിപ്രായത്തെ ഫോലിച്ചുകൊണ്ടു സകലങ്ങും വേഗേന ഡൽഹിയിൽ എ തി. എന്നാൽ ജയചന്ദ്രൻ ഇണകരവും ഫോലനീയവുമാ യിട്ടുള്ളതിനെ മറന്നുകൊണ്ടു ചെവരനിൽക്കുന്നതനുചിന്തയോ എ ഇതിൽനിന്നു പിന്നാറിക്കളുതേയേള്ളു.

മിന്തുകളും മഹമുഖിയങ്ങം തമിൽ തിരുത്തി തെ താനത്തിൽവെച്ചു വലുതായ ഒരു യുദ്ധം ഉണ്ടായി. മഹ

മുട്ടാ അരഖാളിട സെസന്റ്രൂം തോറാ. അസംഖ്യം മഹി മലിയർ വാളിനിരക്കായി. ‘ജീവനേ തരണം’ എന്ന നിലയിൽ ഗോവി കാടി രക്ഷപ്രാപിച്ച എന്നാലു പാദങ്ങൾ.

പുമിരാജൻകും വിജയത്തിക്കൽ ജയചന്ദ്രൻ വ്യസന മാണം ഉണ്ടായത്. തന്റെ പ്രധാനഗ്രാമവായ പുമിരാജൻകും വിജയം ഒഴികെക്കുള്ള സകല സംഗതികളിൽ ജയചന്ദ്രൻ സഹിക്കാമായിരുന്നു. ഒവരനിൽക്കുതന്നപിന്ത മുലാ ജയചന്ദ്രൻ നിന്റും ലജ്ജാവഹവുമായ പ്രവർത്തി കൾ ചെയ്തു. അദ്ദേഹം മഹമാതിന്റെ അട്ടക്കലേക്ക് തുള്ളയച്ച വീണ്ടും ഇന്ത്യയിലേക്കു വരേണ്ടെമെന്നു ഈ കാഞ്ഞ തതിൽ പരസ്യമായി സഹായിപ്പാൻ താൻ സന്നദ്ധനായിരിക്കുന്ന എന്നു പുമിരാജനും മരി പ്രത്യക്ഷിക്കി തമിലു ഇം സവുരത്തെ താൻ നഗിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ട് ഇത്തവണ പുമിരാജനെ സഹായിപ്പാൻ തുടക്കിണ്ടാകയിരാല്ലെന്നും, പറയിച്ചു.

ജനങ്ങളെ അവമാനിക്കുയും നാട്ടിൽ കൊള്ളുകയിട്ടു കൂടും ചെയ്യുന്നതിൽ വിരുദ്ധനായ ആ വലിയ ശത്രുവിനെ കുണ്ണിക്കുമാത്രം ചെയ്യാൻ മതി എന്നു കരുതി തുപ്പിപ്പേട്ടു കയലു ജയചന്ദ്രൻ ചെയ്തു. ഭരണകത്താക്കലെ തമിൽക്കലയിക്കുന്നതിനുവേണ്ട സകല ശ്രമവും ചെയ്തു. ഇതുനിമിത്തം മരി രാജാക്കന്നാരിലാകും പുമിരാജനെ സഹായിച്ചില്ല. പുമിരാജൻ അനന്ത്രസഹായനായി ശത്രുവിനോട് നേരിട്ടേണ്ടിവന്നു. കൊള്ളുകയുള്ളതായെ ജയചന്ദ്രൻ പരസ്യമായി ശത്രുവക്കുത്തിൽ ചേന്ന് സെസന്റ്രൂതോട്ടുടി മഹമാതിനെ എതിരേല്ലാൻ ചെന്നു.

ജയചന്ദ്രൻ സെസന്റ്രൂസമേതനായി യമനാതിരത്തിക്കൽ പാളയമടിച്ചു, മഹമാതിയസെസല്ലുസമുഹത്തിന്റെ ആഗമനാത്തെ പ്രതിദിനാ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. യുദ്ധമല്ലോ പുമിരാജൻ തോറായാൽ തന്നിക്കണ്ണാക്കന്ന സന്തോഷാതിരേക്കെത്തുപൂറി ജയചന്ദ്രൻ ഒരുദിവസം എക്കന്നായി

തെന്ന് കൂടാരത്തിൽ ഇങ്ങനൊക്കണ്ട ചിന്തികയായിരുന്നു. ഈ അവസരത്തിൽ ഒരു ഭേദം വന്ന രാജാവിനെ അഭി വാദ്യം ചെയ്തു, ‘ഗ്രൗപക്ഷത്തിലെ ഒരു യോദ്ധാവു തിരുച്ചി പാ കാമാനപേക്ഷിക്കുന്നു’ എന്നെന്നതിച്ചു. ‘എന്തോടു ഗ്രൗപക്ഷത്തിലെ ഒരു ഭേദനാഡി അവനു വേണ്ടേതനും?’ എന്ന രാജാവു ചോദിച്ചു. ‘ഒരു രാജാക്കുതന്നാണ്’. അതിനാൽ അടിയങ്ങളാട സ്ഥലത്തിന്റെ മല്ലുത്തിൽകൂടി അധാരം കടത്തിവിട്ടു. അടിയൻ അദ്ദേഹത്തെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്’ എന്ന ഭേദം തിരുമന്ത്രാഖിച്ചു. ‘അവനു ഇങ്ങനോടു കൊണ്ടുവരികയാണോ ചെയ്യുതോടും നീ ഒരു തൃപ്പായി അവനു ഇങ്ങനോടുയുള്ളൂ?’ എന്ന രാജാവു കണ്ണിച്ചു വാളുട്ടപ്പാൻ എഴുന്നേറു.

ഒരു ഭേദം അക്കദേശക്കു കടന്ന വന്നനു ചെയ്തു കാണ്ണിൽ വീണു. ജയചന്ദ്രൻ വിസ്തൃതിതന്നായി ‘നിന്നൊക്കെള്ളു വേണ്ടാം’ എന്ന ചോദിച്ചു. ‘പിതാവേ! തോൻ അനന്തരാ മപേക്ഷിക്കാനാണ്’ വന്നിരിക്കുന്നതു. തോൻ എന്നു രാജുത്തിനുംവണ്ണി യുദ്ധംചെയ്യാൻ പോകയാണ്. പിതാവി നീറു അനന്തരാമുഖങ്ങളിൽ ജയം നിന്തുയം. അതുകൊണ്ടു ഗ്രൗഡിനോടെത്തിപ്പാനായി എന്നു അനന്തരാഹിച്ചയുള്ള സാം’ എന്ന ഭേദവേഷം ധരിച്ചു സംഝുക്രത പറഞ്ഞു. ജയചന്ദ്രൻ അദ്ദേഹിനിട്ടുന്നേരം തുണ്ടപോലെ നിന്നതിനുണ്ടെങ്കിലും പാവാൻ ഭാവിച്ചു’ അവളെ സുക്ഷിച്ചുനോക്കി; ‘നീയാണ് ഇതിന്നുബാറിരു കാരണം. സമയംതെറി. പോരജ്ജാർഡി കേവേണ്ടും എന്ന പറഞ്ഞു. ‘അപ്പോൾ! അവമാനം അനഭവിപ്പാനീരിക്കുന്ന ആരീക്കേയും നാഞ്ഞാമേ’ എന്ന പാഠത്തിനുംനിന്നുംവായി രാജാവു മതി മതി; സമയം തെറി; പോരജ്ജാർഡിക്കും ‘എന്ന പറഞ്ഞു. ‘എന്നു മുത്തമക്കളും വ്യത്മായി ഭവിക്കുമോ?’ എന്ന ചോദിച്ചുകാണ്ടു രാജക്കമാരി എഴുന്നേറു.

കോപജുക്കത്തായ സിംഹി എന്ന പോലെ തന്റെ പിതാ വിശൻവ നേരാര താരിഞ്ഞു ‘പിതാവു നമ്മുടെ മഹാമാരായ യുദ്ധങ്ങൾ’ അവമാനത്തെയും ലജ്ജയേയും വരുത്തുന്നതി നാമുഖായി സ്വന്തവുത്തിയെ കൊല്ലുന്നും. അച്ചുന്ന മഹമ ദീയരോട് ചേന്ന സ്വന്തവുത്തിയെ അവക്ഷേ വില്ലുന്നു. കു ഹീ!?’ എന്ന പറത്തു.

ജയചന്ദ്രൻ തുടക്കത്തിൽനിന്നും പുറത്തിരന്നി. തന്ന കാശ്മാനായി വന്ന ഭേദന് അപകടം കുറഞ്ഞു തുടക്കതെ സ്വന്തം പാളയത്തിൽ ചെന്ന ചേരവാൻ വേണ്ടക്കുത്തൽ ചെയ്യുന്നുമെന്ന് ആജ്ഞാപിച്ചു. ഇതിന്റെന്നേം ജയചന്ദ്രൻ കതിരുപ്പുത്തുകയറി മഹമദിനയർ പാളയമടിച്ചുകിട ക്കുന്ന നമ്പഡത്തേക്കോടിച്ചുവോയി. സംഘകത കാൽ മണി തുറന്നേരം അവിടെ താമസിച്ചതിന്നും പുറത്തു വന്ന പിതാവിനെ നോക്കി; എക്കിലും അവിടെ എന്നും കണ്ണിലും. അനന്തരം അവർ അവിടെനിന്നും പുരപ്പെട്ട ഭത്താവി നീറു അരിക്കുത്തത്തി.

ഇത്തവണ ജയം സിലവിക്കയില്ലെന്ന പുമിരാജാവി എന്നു. സംഘകതയും ഇംഗ്രേസ് തത്പരാ ഗ്രഹിക്കാതിരുന്നില്ല. ഭാം യും ഭത്താവും തമിൽ യാത്രപാതയും പിരിഞ്ഞു. ഗ്രീക്കളും ഒരു ബഹുമാനവാത്തെ പാലിക്കേണ്ടതിനായി രാജ്ഞി ഡൽ ഹിയിലേക്കു പോകുമ്പോൾ തന്റെ ആളുകൾ തന്റെ തന്ത്രജ്ഞത്തെന്ന അവമാനിക്കാതിരിക്കേണ്ടതിനായി പുമിരാജൻ പോക്കു ഉത്തിൽ പാക്കുമ്പോൾ ചെയ്യു. ‘ജീവനാമേ! എന്നിക്കുജീവന ത്രേംതോളം യുദ്ധമേഖലയിൽനിന്നും പിന്തിരിഞ്ഞു് എന്നു തന്നെന്ന തൊന്തർ അവമാനിക്കയില്ലു. എന്നീരു എല്ലാഭന്ന കും അപ്രകാരംതോന്ന ചെയ്യുമെന്ന തൊന്തർ വിശ്വസിക്കുന്നു’ എന്ന രാജാവു പാതയും. പ്രിയഭത്താവേ! അതുനിമി തന്മാണം തൊന്തർ ഭവാനെ ഇവിടെവെച്ചു വിട്ടപിരിയുന്ന തു്. തൊന്തർ ഡൽഹിയിലേക്കു മടങ്ങിത്തുപ്പാതിരുന്നാൽ തന്ത്രജ്ഞായ സാധുക്കുള്ളാവത്തം ഭയഗ്രസ്യമാരായിരിക്കും. എന്നാൽ

എന്നും പിതാവു തന്റെ സ്ഥാപിതമാരംഭത്തിടെ ഡൽ
ഹിയിലേക്കു വരുമ്പോൾ ജീവന്ത്രജ്ഞ ഒരു ഗൃഹിയെപ്പാലും
അവർ അവിടെ കാണകയില്ലെന്ന് ഉച്ചാകാളികയേവേ
ണ്ട എന്ന രാജതി പറഞ്ഞു.

യുദ്ധം കലാലാക്രമാംഭിക്കുന്നതിനു കുറഞ്ഞ മാസം കൂ
ഴിയേണ്ടിവന്നു. യുദ്ധം ആരംഭിപ്പാൻ ഇതുകക്കിക്കൂട്ടാം അ
തു മനസ്സംബന്ധിക്കുന്നില്ല. ഒരു കക്ഷി മാറ്റു കക്ഷിയെ ദേ
പ്പേട്ടവാൻതുക്കവെള്ളു, ഇരുംഗത്തും സെസന്റുണ്ടായിരുന്നു.
പുമിരാജൻ ശത്രുക്കളുടെ ആകുമണാത്തെ പ്രതിക്രിച്ചു
കൊണ്ടിരുന്നു. പുമിരാജനോടെതിപ്പാൻ ഒരു ദേശഭേദതിലേ
ക്കായിരുത്തുക്കും എന്നതാണു മാസം ക്ഷമിച്ചിരിക്കേണ്ടിവന്നു.
ഈ മാസങ്ങളിലെപ്പോം ഡൽഹിയിൽ സംയുക്തയുടെ ഭക്ഷ
ബാധിയാൽ അപ്പുവും പച്ചവെള്ളവും മാത്രമായിരുന്നു.
അവിടെ അവർ സന്ത്രാസാത്രമജീവിതകുമത്തെ കുത്രുമാ
യി ദീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അവക്കെപ്പരംസാധ്യമായ ഉ
ത്തമദ്ദേശ്യാന്തരീക്കുമായി അപ്പുവും മരിപ്പാൻ അതു
പ്രകാരംതുന്നു ചെയ്യുവന്നു. മരിപ്പാൻ യാതാക്ക മട്ടിയും
രാവക്കണ്ണായിരുന്നില്ല. രാജതിമതൽ ഭിക്ഷയാചിച്ചു നടക്കു
നു ഗൃഹവരേയെല്ലാ സകലതാം തന്മുഖിടെ രാജുത്തിനു സ്വന്ത
ആം ലഭിപ്പാനും യുദ്ധത്തിൽ ജയം പ്രാപിപ്പാനമായി രാ
ഷ്ട്രക്കൽ പ്രാത്മിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ഒട്ടവിൽ യുദ്ധം ആരംഭിച്ചു. മുമ്പുള്ളി വിചാരിച്ചിരുന്ന
നുത്രപോലെ ഹിന്ദുസെസന്റും മുഴവനും നിന്നിച്ചു. അവ
രെപ്പാവും മരിക്കുന്നതുവരെ യുദ്ധം ചെയ്തു. അവരിൽ
ഒരു പോലും കീഴടങ്കുകയുണ്ടായില്ല. രാജാവി
ന്നും മുതിരുരീം, അണ്ണേകം മരിയുകളോടുകൂടിയതായി, വി
സ്ത്രപ്രസ്തരായ ആശ്രിതമാരുടെ ദൈവങ്ങൾക്കെടുത്തിൽ കണ്ണു
തുപ്പുച്ചു. മഹാമഭുഗാരി വൃഥ്ഥാജയപ്രാപ്തനായി. അ
യാർ മുമ്പുള്ളി വിചാരിക്കാതെയെല്ലാം ജയപ്രാപ്തിയിൽ ത
നിക്ഷിപ്പും സന്ന്വാദത്തെ ജയചന്ദ്രനു അറിയിച്ചു. ഈ

അവസരത്തിൽ ജയചന്ദ്രൻ് ഇഷ്ടാംഗമാണെന്നായത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വലിയ ശത്രുവിന്റെ അധിപതന്മാരെതോടുള്ള അദ്ദേഹത്തിനു വലിയ ഭാഗ്യമനുഭവിക്കാൻ സംഗതിവകാമനായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിചാരം. പുമിരാജൻ മരിച്ചുകഴിഞ്ഞെപ്പോൾ നിങ്ങാശ്രാവന്മാൻ് ജയചന്ദ്രന്മാണെന്നായത്.

തന്നെഴുവട കൂടുതലിൽ മരിച്ചവരുടെ കഴിച്ചിട്ടുകയും ദയിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരാണെങ്കം അവർ ഡൽഹിലേക്കു താരിച്ചു. അവർ ആ പട്ടണത്തിലേക്കു കടന്നേപ്പോൾ രാജഭവനത്തിന്റെ മുൻഭാഗത്തു് ഒരു വലിയ ചിത്ര കത്തി അമരനാതായി കണ്ടു. ഒരു രാജത്തി തന്റെ ഭവനത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ സായുക്ത ചിത്രയിലേക്കു പ്രവേശിച്ചു. രാജഭവനത്തിലുള്ള മാരണ്ണീകരിക്കുന്ന സംഘക്കത്തുടെ പിന്നാലെ ചിത്രാപ്രജവാം ചെയ്തു. ആ നഗരത്തിലെ എല്ലാഞ്ചീരികളിലും രാജത്തിലും ഉന്നതമദ്ദേശ്യാനന്തരത പിറ്റുടൻ്. ഡൽഹിയിലെ വുദ്ധപ്രാഥാർ തന്നെഴുവട രാജുത്തിന്റെ സ്വന്തത്തോന്തരത്തും സ്വാതന്ത്ര്യത്തും സ്വാതന്ത്ര്യാനന്തരതയും പാലിക്കേണ്ടാമന്നുണ്ട് ഉദ്ദേശ്യത്തോടുള്ള എല്ലാവകം മരിച്ചു.

ജയചന്ദ്രൻ വലുതായ മനോവേദനങ്ങളായി. എൻകിലും സമയ, തൊറിപ്പോയതുകൊണ്ട് അതിനാലല്ലതു പ്രജയാജനാഡി അദ്ദേഹം തന്റെ ഏസന്നൃതത കൂട്ടിക്കൊണ്ടു സ്വന്തരാജ്യഃത്തെക്കു പോയി. അദ്ദേഹം, തന്റെ സ്നേഹിതനെന്നു വിചാരിച്ചിരുന്നു മഹാശ്രദ്ധാർ അടയ്ക്കു കൊണ്ടു തന്ത്തിനെ, അദ്ദേഹത്തെ തോപ്പിച്ചു രാജു, പിടിച്ചുടക്കി ഡൽഹിയിലെ മഹാശ്രദ്ധിയസാമ്രാജ്യത്താടി ചേക്കുകയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഴുതരത്തു കളകയും ചെയ്യുവിവരം ചുരിതു, വാക്കിക്കുന്ന എവക്കും അവിയാവന്നതാണ്.

2. പരമിനി.

പ്രതിഭാം നുറാണിന്റെ പ്രാരംഭകാലത്ത് ഉത്തര ഇന്ത്യിലെ രാജുങ്ങളിൽ ഏറാവും ശക്തിമത്തായിട്ടിംഗാ ഡിക്കന്തു മീവാർരാജുമായിരുന്നു. അതിന്റെ തലസ്ഥാനമായ ചിറകൻ ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായ രാജവുത്രസ്ഥാനത്തിലെ ഏറാവും വിവ്യുതമായ നഗരമായിരുന്നു. അതു വീഴ്ച, പരിജ്ഞാരം, പ്രതാപം, മഹിമ, സൗഖ്യം എന്നിങ്ങിനെ തുടങ്ങിയ സബർഘപഞ്ചാജ്ജിട്ടും കേന്ദ്രസ്ഥാനമായിരുന്നു. ഈ കമാപ്രസംഗകാലത്ത് അവിടെ വാൺഡിന്നു രാജാവിന്റെ തിങ്കനാമം ‘മഹാരാജാവക്ഷണസ്ഥിരമഹൻ’ എന്നാണ്. അദ്ദേഹം പ്രായം തികയാതെ കുമാരനായിരുന്നതിനാൽ രാജുഭാരം മാതൃലന്നായ ഭീമസിംഹനിൽ നിക്ഷേപിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. യുദ്ധത്തിലും അദു സ്ഥാനമണ്ഡപത്തിലും അദ്ദേഹത്തിനു തുല്യം നിച്ചുണ്ടായി മാറാക്കിയാണുണ്ടായിരുന്നു. പ്രജകൾക്ക് ഈ ക്ഷേമകരമായ രാജുഭാരം മീവാർരാജുത്തിന് മനോരിക്കലും ഉംഭായിട്ടില്ല. രാജുത്തിൽ എവിടേയും സമാധാനവും സ്ത്രീയിൽ പരിപൂർണ്ണമായിരുന്നു. ഭീമസിംഹൻ സകലങ്കേൽം പ്രേമത്തിനം, സ്ത്രീക്കണ്ഠം, അച്ഛനജ്ജും അപ്പനാകയും ചെയ്തു.

എന്നാൽ അപുതിക്കിത്തമായി മീവാർരാജുവാസികളുടെ സമാധാനത്തിനം ക്ഷേമത്തിനം അവതിവന്നു. മഹാദിനങ്ങളുടെ ദേഹരാജാവായ അലാവുഡിൻ ഉത്തര ഇന്ത്യയിൽ മുഴുവൻ ആകുമിച്ചു നഗരങ്ങളെ കൊള്ളലിച്ചകയും ക്ഷേത്രങ്ങളെ ഇടിച്ചുതക്കക്കുകയും വിഗ്രഹങ്ങളെ തട്ടിച്ചുകൊള്ളുകയും ജനങ്ങളെ ആബാലവും നിജീക്കണം വാളിന്തുണ്ടാക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് ആ ദിവ്യന്റെ മീവാർരാജുത്തിന്റെ സമീപത്തിലെത്തിനി. ആ രാജും ധീരംഭാക്കം

പ്രവല്ലമാക്കായ ഒരു വർക്കാർഡ് പാലിക്കാപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതായി അവർ കണ്ട്. അതു വലവത്തായ ഒരു റാജുത്തോട് എതിരുള്ള താൻ അതുവരെ സന്ദര്ഭിച്ച അതുപുംഗ പണ്ണാതിലാക്കാൻ അവനു വളരെ ഏവമ നസ്തിശാഖിക്കുന്നതിനാൽ വാരിധിപ്പോലെ പരന്ന അവൻറെ വൻപട്ടങ്ങൾ അനൃതിക്കിലേക്കു നയിക്കുവാൻ ആലോച്ചിക്കുന്നോന്ന് രാജപ്രതിനിധിയായ ഭീമസിംഹ കുഞ്ചിയായ പത്മിന്ദിപ്പേരിയുടെ അസാധാരണവും ഉപമാതിത്വമായ സൗന്ദര്യത്തിനുപുറി ആവും വലൻ കേടുത്. അവൻറെ ആന്തരവികാരങ്ങളിൽ പ്രമുഖം കാമലോദ്ധാരണായിക്കുന്നതിനാൽ തൽക്കണ്ണാ അവൻ അവിടെത്തന്നെ സേനായ നിൽക്കി പാളയമടിച്ചു. അതു അവൻ ഉദിയ്യസാല്പ്പത്തിനായി ആക്കമായാതെ യന്നാണെങ്കിൽ ചെയ്യു. അവൻ ഗ്രാഡുറേഷൻ ഒരു നിരത്തിലേക്കയെല്ലു് അവർമ്മവാന്തരം അഭിസാരി സ്ഥികളായ കലടക്കാരക്കു കോഴുകാട്ടി സ്പായിനൈപ്പെട്ട തിരി റാബ്രിയോട് ഉടനുകിരംചെയ്യാൻ ഉത്സാഹങ്ങൾ ചെയ്യു. എന്നാൽ ചാരിത്രം മിച്ചലവായ സമാർത്ഥനിശ്ചക ഒപ്പുവാറി അവന്നാണുകുറഞ്ഞ ജനാനത്തിനേരും ആലോചനയും അനുത്തിയിൽക്കിന്ന് എത്രയോ വിശ്വരം മായ ഒരു സ്ഥാനത്തിൽ ആരോധണംചെയ്തിട്ടുള്ള പത്രി നിന്നെയം സംബന്ധിച്ചു താൻ വിചാരിച്ചുതു കേവലം തെറായിപ്പോയി എന്ന് അവൻ കണ്ട്. ഇപ്പോൾ തന്നെന്നു ഗ്രാഡുലാചനകൾ വിഹാരങ്ങളായി എന്ന കണ്ണപ്പോൾ ആ മഹമാർത്തിയൻ അവന്റെ മഹാസെസന്നാശത്ത് ചിറകൾ നിരത്തിനനേരെ നയിച്ചു് ആ വിശ്വേഷപ്പെട്ട നിരത്തെ നിരോധിച്ചു. എന്നാൽ അതിനീക്കുമായ സൽക്കാരമാണ് അവനു ലഭിച്ചത്. ആയും ആയുംങ്ങളാണു നിടത്തു. മീവാറിലെ ഡീരുവുത്രനാർ അവക്കുടുക്കുന്നോന്നു നിലാസമാക്കുന്നുംപോലെ സുസ്ഥിരമാരാ

യിങ്ങനും അതിഖേദാരമായ ആദ്യാധനങ്ങൾ ഉണ്ടായി. രാത്രിയും പകലും ഇട്ടല്ലിട്ടും മുല്ലങ്ങൾ നടന്നുകാണിക്കുന്നു. രാജപുത്രനാർ മരിക്കുന്നതിനോ അബ്ദുക്കിൽ വിജയാ ദേശംനുതിനോ സന്നദ്ധമാരായി. നേരേമറിച്ചു മഹമുഖിയർ രാജ്യത്തെ ആക്രമിച്ചു പിടിച്ചുടക്കുന്നതിനും ഒരു നേരി. പത്മിനിയെ കരസ്ഥമാക്കാതെപക്ഷം താൻ കൂർപ്പാദംമായ രാജപുത്രസ്ഥാനത്തിൽ പ്രാണം കളിയുന്ന താണങ്ങ്' അല്ലവുഡിന് ഒരു പ്രതിജ്ഞയും ചെയ്തു.

അങ്ങേകും മാസങ്ങൾ ഇംഗ്ലീഷിലും കഴിഞ്ഞിട്ടും മഹാന്മാരിയായ ചീരകൾ മഹമലീകുരുടെ അക്ഷിണമായ നീരോധരക്കു തുടരുത്തിനിനു. എന്നാൽ ആ പുരത്തിലെ രക്ഷാബന്ധനപ്രക്രിയാട്ടം സാമ്പ്രദായികമായി കാണുന്നുവും മഹമലീകൾ അവരുടെ എന്നുത്താൽ വിജയാനുഭവമാരായി. ഭീമസിംഹൻ ആ നിഗരത്തെ അവസാനാവരം കാരാത്തു. എന്നാൽ ഒരുവിൽ അദ്ദേഹത്തിനു നിപുണത്തിയില്ലാതാക്കിത്തിനും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാരമാർക്കിടുവേങ്കാ മരിച്ചും മുരിക്കുന്നു നിരിച്ചുപോയി. അതിനാൽ ഒരുവിൽ ഭീമസിംഹൻ സമാധാനത്തിനായിട്ട് അപേക്ഷിക്കുകയും അതിനായി ധനം കൊടുക്കാമെന്നാണിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇംഗ്ലീഷുമുള്ള ആലോചന നടത്തുന്നതിനും അദ്ദേഹത്തിനു വളരെ വൈമനസ്ത്രം മരണം കാരാത്തു ചീരുന്നുമുള്ള അവസാനത്തേക്കാം മരണം കാരാത്തുമായി ആണു. എന്നാലും താൻറെ പ്രിയാപ്പുട് പ്രജകളാട്ടം മേഖലയിൽ നിന്നും മരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ശ്രൂപ്പുനായ അദ്ദേഹം എല്ലാവിനം കീഴടക്കി. എന്നാൽ മഹാക്ഷുണ്ട്! രാക്ഷസമുഖിയും കുറഞ്ഞ കാമപാരവസ്ത്രത്താൽ മതിച്ചാനവന്മായ അല്ലവുഡിന് സമാധാനത്തിനുള്ള ആലോചനക്കുള്ളെല്ലാം ഡിക്കരിച്ചു. രാജപുത്രനാക്ക സമാധാനലഭ്യിക്കും ഒരു മാർഗ്ഗം മാറ്റുമെങ്കിള്ളു എന്നു ആയതു് അവരുടെ പ്രിയരാജക്കിരാ

അ പാര്വിനിനെയ തന്റെ കാമസ്സുംപ്പിക്കായി കൈവിട്ടു തന്നെതാണെന്നും അതു നീചൻ മഹാപഠി പറഞ്ഞെങ്കിലും ഇളം അവമാനകരമായ ഉടന്പടിനെയ രാജവുത്രനാർ ഷ്ടു കുക്കോളുന നിരസിക്കുമ്പും, മരണാന്തരവരെ പോർ ചെയ്യുന്ന ഉറങ്ങുകയും ചെയ്യും. ഇപ്പുകാരം യുദ്ധം വീണ്ടും അതു രംഭിക്കുമ്പും നിരോധം അഭിനന്മായിത്തെന്ന നില്ലായും ചെയ്യും.

ഇങ്ങിനെ ഏകദേശം ഒന്നരക്കാലുതോളം കഴിഞ്ഞിട്ടും അലാവുവീന രാജവുത്രതലപസ്ഥാനം കൈവരണ പ്പെട്ടതുവാൻ സാധിച്ചില്ല. ദേഹമായ കൊട്ടക്കാറിനാൽ ഇളക്കിമറിയുന്ന മഹാസമുദ്രത്തിലെ, തല്ലിഅലയുന്ന തിരുമാലകളിടെ ഇടവിടാതെയുള്ള സംഘട്ടനത്തെ ഉച്ചപാരകൾ എത്തുവിധി തുണ്ട്രായമായി കൂരുന്നവോ അപ്രകാരം മഹമ്മദിയൻറെ അനന്തസ്സൈന്യങ്ങളിടെ കംഓരമായ ആകുമണാത്തെ രാജവുത്രനുർ തട്ടത്തുനിന്നു പോരാടി. വീരനായ മഹമ്മദിയൻ ഒട്ടവിൽ മനസ്സുമട്ടത്തു യുദ്ധം മതിയെന്ന തോന്തി. ചീരകൾനിഗരങ്ങെയും രാജവുത്രമാണെയും ഇതിലധികം ഉപദ്രവിക്കാതെ വിട്ടുവോക്കുന്നതിന് അവന്ത് അല്ലമനസ്സായി. എന്നാൽ പത്രിനിനെയ കിട്ടമോ ഇല്ലയോ എന്ന് ഒന്നതുടി പരിക്കിച്ചു നോക്കാതെ പിന്മാറുന്നതിന് അവൻറെ അഭിമാനം സമ്മതിച്ചില്ല. അതിനാൽ അവൻ സമാധാനം നൽകാമെന്ന് ഉറച്ചു, പത്രിനിനെയ ഒരു കണ്ണകാണിച്ചുതന്നാൽ താൻ സന്നേഖത്തോട്ടുടി രാജവുത്രനാൽമായി സന്ധിചെയ്യു ചീരകൾക്കിന്നൊഴിഞ്ഞുപോക്കവാൻ ഒരുക്കമാണെന്ന ദ്രുതമാർദ്ദവേന ഭീമസിംഹത്തെ അറിയിച്ചു.

ഈ കാലത്തു രാജവുത്രനാർ വളരെ കഷ്ടത്തിലായിരുന്നതിനാൽ അധികരിക്കാനുസരണമായ ഒരു യോഗംകൂടി കാഞ്ഞാലോചനാചെയ്യും ഒട്ടവിൽ പത്രിനിയു

ഒരു ഒരു ക്ലാറ്റിയിൽക്കൂടി കണ്ട് തൃപ്പിപ്പുട്ടവാൻ അലാവുധിൻ സന്നദ്ധനാശനകിൽ അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതിന് അനുവദിക്കാമെന്നോ, എന്നാൽ അയാൾ സപ്പള്ളം ചില അനുചരണങ്ങൾക്കൂടുകൂടി മാത്രം കോട്ടേജുള്ളിൽ പ്രവേശിക്കബാൻ പാടുള്ള എന്നു തീച്ചുഖാക്കകയും ചെയ്യിട്ട് വിവരം താഴാഞ്ചലു അറിയിച്ചു. ഈ തുല്യോചന യെ അലാവുധിൻ സ്ഥികരിച്ചതിനാൽ ഒരു ദിവസം നിശ്ചിക്കും യുദ്ധം നിത്തകയും ചെയ്യു. നിയുക്തിചു ദിവസാ അലാവുധിൻ ഉടന്നടിപ്പുകാരം കോട്ടേജുള്ളിൽ വന്ന പത്തിനിഞ്ചു ഒരു ക്ലാറ്റിയിൽക്കൂടി കണ്ട്. അനന്തരം അയാൾ അതുനം സ്ത്രീജൂനായപോലെ ഭാവിക്കും, രാജു തന്ത തുക്കമിച്ചുതിനു പലപ്രകാരത്തിൽ ഭീമസിംഹനോടു കൂമാധാചന, ചെയ്യും, ചിറക്കരിഞ്ഞി ഉറാവുന്നുവായി തുജീവനാനു, ഇരുന്നുകാളുംനാമനു വാദത്തം ചെയ്യുംചെയ്യു. അയാൾ ഭീമസിംഹനോട് ഇന്തിനു പാഠത്തു്:— “എന്നു സ്ത്രീ മിത! ഭോഗി വാഗംരായ രാജപുത്രനും ഇതുനേതരാളം ശാഖപരാക്രമമുള്ളവരാണെന്നു അവകാട രാജപ്രതിനിധിയായ അങ്ഗനോ് ഈ വിധം കീത്തികാനും ഒത്രേജുനാശനെന്നു, തൊൻ മുമ്പിൽ അവിന്തിങ്ങനകിൽ അങ്ങയുടെ ഏവരിയാക്കന്തിനു പകരാ എമ്മതിരായ കാംക്ഷിക്കുമായിണ്ണനു. എതാഡാലും ഇപ്പോഴക്കിലും അങ്ങയുടെ സ്ത്രീമാ സന്ധാരിക്കബാൻ എന്നിക്കു സാധിച്ചുതിനാൽ തൊൻ കൂതാത്മനായി. ഈനി മേലാൽ എത്തുകാലത്തും മഹമ്മദിയരം രാജപുത്രനും സവികളായിട്ടു് ഇരിക്കുള്ളൂ. നാാ തമിലുള്ള ഏവരാ ഇപ്പോൾ അവസാനിച്ചിരിക്കുന്നോ്” എന്ന പഠന്തു് അലാവുധിൻ ഭീമസിംഹരിഞ്ഞി ഏകപിടിച്ചുകൊണ്ട് പിന്നെയും ഇപ്പുകാരാ അദ്ദേഹിച്ചു:— “നാാ തമിൽ പിരിയുന്നതിനുമുമ്പിൽ എനിക്കും അങ്ങങ്ങാട് ഒരു പ്രാഥമ്യ ചെയ്യാനണ്ട്. അങ്ങോ് എന്ന അക്കാഞ്ഞത്തിൽ ശോശ്ര

യനാക്കകയിച്ചുനാ വിസ്തപസിക്കുന്നു. ഡിരനായ അങ്ങ് എന്നും പാളയത്തിൽവന്ന് അങ്ങയുടെ മാനുമായ സം നിബ്ലുംകൊണ്ട് അതിനെ അലക്കരിക്കുന്നു. ഇതാണോ എന്നറ രാവേക്കു?”. ശ്രേഷ്ഠമുഖിയും സത്രുവാനം ദി ജ്ഞാക്കന്മായ ആ രാജവുത്രവീരൻ ഈ ക്ഷണത്തെ സ്ഥിരിച്ചു അട്ടാത്താരതിവസാ പാളയത്തെ ദർശാനേശനു വാദാനാ ചെയ്യു.

രാപ്രകാരം ഒരു ദിവസം ഭീമസിംഹൻ എതാനും പില അനധാരികളേടുക്കി കോട്ടയിൽനിന്നിരിഞ്ഞെ. പുളയത്തിലേക്കു യുറൈയ്ക്കു. എന്നാൽ വൻചാരിയനായ മുസൽമാൻ ആ വഴിയിൽ ഒരു സ്ഥലത്തു സ്വരൂപിക്കുന്ന ഒളിസ്റ്റിച്ചുനിൽക്കിയിരുന്നു. ഒരു കാട്ടിന്റെ പിൻഭാഗത്തു മരഞ്ഞനിന്നിരുന്ന രാവർ, ഭീമസിംഹനും പരിവാരവും രാച്ചാത്തത്തിയപ്പോൾ, മുഖ്യമാന്ത്രികി, സംഘയും കൂടാതെ പ്രധാനം ചെയ്യുന്ന രാജവുത്രമാരു എതിക്കുന്നും ചോ കുന്നുനു ആക്കരാൻ അവക്കു തട്ടക്കവാൻ ഇടയാക്കുന്നതിനുമുമ്പിൽ തടവുകാരാക്കുന്നും ചെയ്യു. ആ വൃത്താനന്നം പരസ്യമായപ്പോൾ മഹമുഖിയരുടെ പാളയത്തിൽ എത്ര തേരാളിം വലുതായ സഭനാഷ്ടവും കോലാധിലവും ഉണ്ടാ യോ അതുതേരാളിം ഭയവും വ്യസനവും കൂടുതലും ചീ രാത്രിലും ഉണ്ടായി. സാധുക്കളുായ ചിരകൾ നിവാസികളുടെ ഹു വിധമുള്ള മനോഭ്യമകൾ, മഹമുഖിയ പാളയ തത്തിനിന്ന് ഒരു കുതൻ വന്ന കോട്ടജ്ജു യുത്തുനിന്നു താഴേ പരാജ്യപ്രകാരം ധാരണയ്ക്കുമ്പോൾ, ഒരു സംബന്ധിയിൽനിന്ന്. “അടുത്തായാ രാജവുത്രമാരേ! നിങ്ങൾ നമ്മുടെ രാജാവിന്റെ തുഞ്ഞുകളെ ചെവിക്കുള്ളൂച്ചിൻ. നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ പത്തിനിരാണിയെ തന്നെള്ളുടെ രാജാവും തന്നെ സ്രൂപാലക്കന്മായ അലാവുഡിന തൽക്കണ്ണം കൊട്ടക്കാത്ത പക്ഷം ഭീമസിംഹനെ വധിക്കുന്നും യുദ്ധം വീണ്ടും ആരംഭിക്കുന്നും ചെയ്യുന്നതാണോ?”.

രാണി ലക്ഷ്മണസിംഹൻം ഭീമസിംഹൻം പാത്രങ്ങളും വൃത്രാധാരാ ബംഗലമാരാജിക്കന്നാതിനാൽ ഭീമസിംഹൻം ബാഡിനായുട്ടോപ്പാർഡ് ഒസ്സന്നുണ്ടാക്കുന്നതു നേരുതപു, വഹിച്ചുള്ള പത്രിനിശ്ചിട്ട സംഖാരതനായ ഫോറനിംഗനാണ് എന്നാൽ രാജുദരണം ഭീമസിംഹൻം രാജാവിധായ പത്രമി കിത്തന്ന നടത്തി. ആ മഹതി രാജുത്തുള്ള സകല സർവ്വർമാണരേഖം ദിനനാനായക്കമാരേഖം സാമന്തരാരേഖം വിളിച്ചു് ഒരു ഫോറാക്കൂട്ടുകൂടി രാജപ്രതിനിധിയിൽ വിണ്ണേക്കു ണ്ണവക്കന്നാതിനാ നശരതെതെ രക്ഷിക്കുന്നതിനും വേണ്ടമാ ധ്രൂവരും ആലോച്ചിച്ചു. ധീരധായ രാണി ശരുസങ്കേത ഗമച്ചംതക്കു പോകാമെന്നു സമർത്തിച്ചു് ഒരു സുത്രം അഭ്യാസിച്ചു. അതിൽക്കൂടുതലിന്നും കുട്ടിപ്പോയി.

സമാധാനത്തിനുള്ള ആലോചനയോടുകൂട്ടി ഒരു മുരി മഹാമുഖിയരാജാവിന്റെ സന്നിധിയിലേക്കയേണ്ടു. “താൻറെ ഭർത്താവിന്ന ധാരതാരു മഹാനിയുംകൂടാാത നശ രഷ്ടിലേക്കു മടക്കി അയയ്ക്കും, താൻഞാ ഭാസിവധ്രൂ, അവ വസാനവാര തന്നെ വിച്ഛവിരിയുന്നത്സ്ഥാപ്പുയാൽ അവ ക്ഷേത്രനാട് ഒട്ടവിവരതെ ധാരു പായുന്നതിനു പാളയ തതിൽ വജ്വാനന്നവാദും നൽകുയും ചെയ്യുന്നപക്ഷും താൻ മുസൽമാൻ രാജാവിന്നും പ്രാണയിനിശ്ചയിക്കാള്ളു” മെന്നു രാണി പാഞ്ചതിരിക്കുന്നതായി മുതൻ അലാവുഡി കൈ അടിച്ചിച്ചു. ഇന്ത്യക്കൂദ്ദൂർ അലാചുഡിന്റെ സ നേതാവാദത്തിന് അതിരുണ്ടാക്കിയുണ്ടില്ല. ധാരതാരു പത്രി നിശ്ചാട വാച്ചാമഴഗാച്ചരായ സൗന്ദര്യാതിരഞ്ഞു തന്നെ ശ്രാവനമാനസന്നാക്കിത്തുംതുംവാ ആ പത്രിനി താൻറെ അക്കസ്ഥിതയാകാരായി എന്നു് ആ കാമുകൻ തീച്ചുയാ കി. അതിനാൽ അവളുടെ ഉടന്പടിക്കളെയെല്ലാം ധാ തൊരു സംശയവുംകൂടാാത ആ ദേഹം സമർത്തിച്ചു രാണി ഒരു കഴിയുന്നവേഗത്തിൽ താൻഞാ സമീപങ്കുണ്ടായജു ഹാൻ മുതിനെ നിശ്ചയിച്ചുയെണ്ടു.

പത്മിനി ഒരു പല്ലുകൾ കയറിട്ടാണ് കോട്ടക്കു ചുറ്റുവന്നത്. ആ രാജഭിയുടെ പിന്നാലെ, കമ്പുക്കണ്ണളം ഇടയിൽ ആയുധങ്ങൾ ഒളിച്ചുവച്ചിട്ടുള്ള മല്ലരാജു രാജവുത്രങ്ങാശാക്കന്നാരാൽ എടുക്കപ്പെട്ടു എഴുന്നൂരു പല്ലുകൾ ഭേദരും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഓരോപല്ലുക്കിലും ആ കല്ലോ ആയുധം ധരിച്ചിട്ടുള്ള മല്ലരാജു ഇംഗ്ലീഷ് റാജവുത്രവിരഹിതം ഇരുന്നിരുന്നു. ആ മുട്ടതിൽ സേനാനായകനായ ശ്രോറസിംഹൻം, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പത്രങ്ങൾ വയസ്സുമാത്രം പ്രായമുള്ള ബൗദ്ധൻ എന്ന ചുത്രം ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇതൊന്നും മുസൽമാനാർ സംശയിക്കു പോലും ഉണ്ടായില്ല. അവർ സ്വപാനതം പാതെതു റാണി ഞെ എന്തിരെങ്കുണ്ടും അകമ്പടിയായിവന്ന അടച്ചുകൂടിട്ടുള്ള എഴുന്നൂരു പല്ലുകൾക്കുണ്ടും നില്ക്കുന്നു. തങ്ങളം പാള യത്തിനുള്ളിൽ കടത്തുകയും ചെയ്തു.

അലാവുധിൻ പത്മിനിയെ എന്തിരേല്ലെന്നതിനും ബലാപ്പുട്ടുണ്ടി. എന്നാൽ ആ നായിക തന്റെ മുടിയ പല്ലുകൾക്കിനു “അല്ലെന്നു മഹാരാജാവേ! തൊൻ നി ഞെള്ളേതാവുന്നതിനായി ഇതാ വന്നിരിക്കുന്നു; എന്നും അത്താവിനന്ന തൊൻ ഇന്നിനയാരിക്കലും കാണുകയില്ലോ. അവസാനകാഴ്ചയായി അദ്ദേഹത്തെ ഒരിക്കൽ കാണുന്നതിനും എന്ന അനവലിശ്ശെനു” എന്നില്ലുകാരം പാതെതു. രാജാവാക്കേ ഇതിനു സ്വായമായ വിശ്രാംമാനം കാണാത്തതിനാൽ ഭീമസിംഹൻ തടവുകാരനായി കിടക്കുന്ന സ്ഥലത്തെഴുവാക്കുന്നതിനാണതാപിച്ചു.

താലിവാസാ രാത്രിയിൽ ധീരമാരായ റണ്ടു രാജവുത്രങ്ങാർ മഹമ്മദീയവേഷാവലംബികളും മുസൽമാൻപാളയത്തിൽ കടന്നുകൂടിയിരുന്നു. എററവും നല്ല റണ്ടു കാതിരകളോടുകൂടിയിരുന്ന അവർ ആക്രമിയാതെ പാളയ താഴിനുകളുത്തു കടന്നുകൂട്ടുകയാണ് ചെയ്തിരുന്നത്. തടവു

കാരനായി റാണാവിജന വെച്ചിരിക്കുന്ന കൂടാരത്തിനു സമീപാം ഈ ക്രതിരക്കളെ തയ്യാറാക്കി നിത്തിന്നതിന്' അവക്ക് ഉത്തരവുമുണ്ടായിരുന്നു. പല്ലക്ക് റാണാവിജൻറെ കൂടാരത്തിനു സമീപാമത്തി. പത്രിനി ക്രതിരക്കാരായ അദ്ദേഹരം കാണുന്നതിന്' അതുശ്രദ്ധിക്കുന്നതുടർന്തരി അല്ലോ താമസിച്ചു. ഉടനെ അവരുടെ കൂടാരത്തിന്റെ കവാടസമീപം മാറ്റായി കണ്ടു സ്ഥാനാശിച്ചു. പരിഗ്രാമമല്ലോ തീന് കൂടാരത്തിൽ കടന്ന.

ഒരു ക്ഷേത്ര സങ്കേതത്തിൽ തെന്തോ പ്രാണപ്രിയായ കണ്ണതുകൊണ്ടാണിമസിംഹൻ അതുശ്രദ്ധിച്ചുപുട്ടുകയും" എന്നാണിതോ? നീ എന്നതനായി ഇവിടെ വന്നു?" എന്നാണിങ്ങിനെ അദ്ദേഹം ഉച്ചത്തിൽ ചോദിക്കാണുംചെയ്യു. "നില്ലെന്നു മായിരിക്കുന്നു. കാലം ഘട്ടം കളയുന്നതിനു തന്മില്ല. ആ ചുഡാ ധരിക്കു. കൂടാരത്തിന്റെ പിന്നിൽ ക്രതിരകളുണ്ട്. നമ്മുടെ മോചനത്തിന്റെവണിയുള്ള എല്ലാ എപ്പറ്റുകളും ചെയ്യിട്ടുണ്ട്. പ്രാണനാമ! വരു, വരു" എന്നിങ്ങിനെ ആ ധീര പാതയു. തന്നെല്ല നിവാരണംചെയ്യുന്നതിനു കാവൽക്കാക്കും സമയാ കിട്ടാതിരിക്കതെങ്കവിധം അതു വേഗത്തിൽ ഭീമസിംഹവാണാവും പത്രിനിയും കൂടാരത്തിൽനിന്നു വുന്നതുചാടി. മിന്നൽപിണ്ടുകളെ പ്പോലെ ക്രതിരകളുടെ നേരശ്രീ അവർ പാതയു. നിമിഷാഭ്യർഥകാണ്ട് അവർ ആഗ്രഹംപ്പാളിൽ ആരോഹണം, ചെങ്ങും ഡെടിതിയിൽ അവിടുന്ന മരക്കും ചെയ്യു.

പാലക്കാർ കോലാധലമുണ്ടാക്കിത്തീരുത്ത്. പാളയമാസകലം പരിഗ്രാമംകാണ്ടം ഭീതിക്കാണ്ടം വ്യാപ്തമായി. അതിനിടയിൽ രാജപുത്രനാർ തന്നെല്ല പല്ലക്കുളിൽനിന്നാണി മുസൽമാനാര എത്തിരുത്ത്. അതുകൊണ്ടു രാജപുത്രപ്പള്ളിനേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധീരാദാ തത്യായ ഭാംഗയേയും പിന്തുടക്കന്തെനു മുസൽമാനാക്ക്

സനദ്ദേശമാക്കുക അവസരമാക്കുക ഉണ്ടായില്ല. അവർ ഒരു ടിപ്പോയ വിവരം സ്വന്തിനും രാജവുത്തുനായോലും കൂടി മാച്ചുവക്കപ്പെട്ടതിനാൽ അവർ അപജയംകൂടാതെ നശരത്തിൽ എത്തി.

ഇതിനിട്ടും പാളയത്തിൽ രാജവുത്തുനാർ നായാട്ടുകാരൻ എതിന്ത്തുടർന്നു തുറന്തുനാരെപ്പോലെ അതിശ്വാരമായി റണ്ട് തുടങ്ങി. അവർ അന്തമില്ലാത്ത മഹാദീയാസനന്തരതാൽ വള്ളയപ്പെട്ട എക്കിലും ധീരനായകനും ചെപ്പിത്തൊയ്യും പരാന്തമകമ്മണ്ണഭോട്ടുട്ടിയഞ്ചു അവർ പോക്കലുത്തിൽ പതിച്ചത്. സേനനുമുന്നായ ഫോറസിംഗിൽ ഒരു ഏറ്റവും ദൈഷ്ടരമായിരുന്ന സ്ഥലത്തു വെച്ചു മരണം പ്രാപിച്ചു. തൽക്കുണ്ണം സേനനാനായകത്തു അഭ്യർത്ഥിന്റെ ബാലനായ പുത്രൻ ബാലൻ സ്ഥപിക്കരിച്ചു. പത്രണ്ണവയല്ലൂമാത്രം പ്രായമുള്ള ഒരു ബാലൻ തൊന്തരിൽ മുമ്പിൽവെച്ചു സൈന്യത്തിൽ വിജയപുത്രനായ അഭിമന്നുവിനെപ്പോലെ മാടി ദെയൽക്കു കുട്ടിക്കാതെ ഫോറസിംഗിൽ ഒരു മുഖം ചെയ്തു തെന്തരിൽ മുമ്പിലുള്ള ഗത്രക്കെള്ള മാൻകൂട്ടത്തെ പ്രായമുന്നേറി കൊല്ലുംപോലെ നില്ക്കുന്ന കൊന്നവിന്റെ നാട്ടിനെ കണ്ണനില്ക്കുന്ന എന്നതൊക്കെന്നാണ് യുദ്ധം ചെയ്യാത്തതെന്ത്?

രാജവുത്തുനാർ മുലന്നാം ചെയ്യപ്പെട്ടുന്നതുവാരം പൊരാടി. തങ്ങളുടെ പ്രിയപ്പെട്ടു നാമേന രക്ഷപ്പെട്ടു തന്ത്രിനെവേണ്ട തരണമാണ് പത്തിനിന്നിംബിക്കുന്ന ഉണ്ടാക്കി കൊടുക്കുന്നതിനായിരുന്നു അവർ പുറപ്പെട്ടവന്നത് അപ്രകാരം തങ്ങളുടെ രാജാവിനെവേണ്ടി രാജവുത്തുനാർ അവരുടെ ജീവനെ ഉപേക്ഷിച്ചു. യുദ്ധത്തിൽ മുസൽമാൻ സൈന്യത്തിന്റെ അല്ലാംഗവും അവർ നിന്നുപ്പെട്ടു. അല്ലവ്യിനിരാജാവിന്റെ പാളയം തീരെ നന്നിപ്പിച്ചു. എക്കിലും ഈ വാത്ത് രാജധാനിയിൽ അറിയിക്കേണ്ടി നാജപാലും ഒരാളുക്കിലും ശേഷിക്കാതെ രാജവുത്തുനാർ

എല്ലാവരും പോക്കല്ലത്തിൽ പതിച്ച. അങ്ങനെയമായ കാലാന്തരത്തിരങ്ങിക്കിൽ ഇതു കഴിത്തെട്ടിട്ട് ഇപ്പോൾ പറ്റണ്ട ഒരു രാതാബുദ്ധങ്ങളിൽപ്പരം കഴിത്തുപോയിരിക്കുന്ന എങ്കിലും രാജകമാരനായ വാദാലഭൻരാജും ആ ധിരന്തരാജവു തുരന്തമായി പരിശോധിച്ചും വീരകമ്പങ്ങളെ വാഴ്ത്തുന്ന സാഹിത്യത്തിലും ഗാനങ്ങളും ഇന്നും നഗരങ്ങളിലും ഗ്രാമങ്ങളിലും പാടിവരുന്നതിനാൽ അവരുടെ യന്ത്രപ്പും ഇപ്പോഴും അഭിനവമായിത്തന്നെ ഇരിക്കുന്നു.

ഭീമസിംഹൻ രക്ഷപ്രാപിക്കും ധീരനായ വാദാലഭൻ വധിക്കപ്പെട്ടുകയും ചെയ്തിരുന്ന ശ്രേഷ്ഠ യുദ്ധത്തിലെ ഇരു കക്ഷികളും, ഏന്നരാജ്യത്തോടുടർന്നവരായി. മുസൽമാനുരു നാമാവദ്ദേശമാക്കാൻ കഴിത്തില്ലെങ്കിൽ പോരിൽ മരിച്ചുകളിയാമെന്നു രാജവുത്രുമാർ പ്രതിജ്ഞയെപ്പെട്ടു. മുസൽമാനുരു ചിറകൾനാഗരം ഒക്കവശപ്പെട്ടുത്തുന്നതിനും അല്ലാത്തപക്ഷം ശരൂ വാസന്തത്താൽ ഉന്നുല്ലനാണും ഭവിക്കുന്നതിനും തീച്ചുകാണി. നിംബാലൃവണാൽ രാജവുത്രുമാർ വിജയികളായിത്തീരുവാൻ വളരെ പ്രധാനമായിരുന്നു. ഉപരാജാവായ ഭീമസിംഹൻ ഒരു സപ്പിള്ളാക്കണ്ണ. “എനിക്കേ വിശക്കുന്നു, എനിക്കേ വിശക്കുന്നു” എന്ന് ഒരു നിലവില്ലിരാത്തിനോടു അദ്ദേഹം കേരിക്കുന്നതായി തോന്തി, ചിറകൾഒക്കെ അധിക്ഷാനഭദ്രവത്തായും ഭഗവതി ഭീമസിംഹനു പ്രത്യുഷയായി, രാജകുടംബത്തിലെ പറ്റണ്ടാളുകളുടെ നിരചേരഡംചെയ്യു രക്തം പാനാ ചെയ്യപ്പോരുത്ത തന്ത്രം അഥവാ തീരുന്നതെല്ലാം അഞ്ചിച്ചു. ഇതിന്താഭ്രാംഘും ഭീമസിംഹൻ ഒരു മാർക്കരാജത്തരായി പതിബന്നുനു ഒപ്പ് മുസൽമാനുരോടു യുദ്ധത്തിനു ചൂചപ്പെട്ടുകയും ദാരോദരത്തിനും ശരൂ ക്രിയാ തൊട്ടു കൊല്ലപ്പെട്ടുകയും ചെയ്തു. ഇന്നി ഒരാഴ്വായനു മാത്രമേ ഇണ്ടാകാനിടയുണ്ട്. തങ്ങളുടെ നഗരപ്രാരംഭത്തിൽ

വന്നാകുമിട്ടെന്ന മുസൽമാൻരെ ഓടിച്ചുകളയ്യവാൻ റാജുതുന്നാർ ചെയ്യേണ്ടതായ ഉദ്ദാഹത്തിൽ അവസാനത്തെത്തും അതായിരിക്കുന്നതാണ്. ഇതിലും അവക്ഷിയും സിലിക്കവാൻ യാതാൽ മാർഗ്ഗവും ഇപ്പോത്തെപ്പറ്റി രഹാണ്ട് കാണുന്നത്. എന്തു കൊംബഡുന്നാൽ അവക്കെ സംഖ്യ എത്താൻം ശത്രുജായിരിക്കു മഹമാനിയൽ ഭേദം എന്തും യോഗ്യം സഹായിക്കുന്നത്. എന്നാൽ അവർ എല്ലാവകം തങ്ങളുടെ സ്വപരാജീവന്മാനത്തിന്റെ ഒരു മരിപ്പാനാൽ വെച്ച്. നിന്തുയമായും തങ്ങളെല്ലാവകം നിലച്ചുപോകുമെന്ന് അവർ കണ്ണതിനാൽ ചിറകൾ രാജുത്തിന്റെ പുനികിസ്ഥാപനത്തിന്റെ ഒരു കണ്ണതിനെയക്കില്ലും രക്ഷിക്കണമെന്ന രാജുതുന്നാർ തീച്ച്ചയാക്കി. ഭീമസിംഹം നീറു വുതുന്നാരിൽ കനിഷ്ഠനു രക്ഷപ്പെട്ടതി. കൂട്ടിയെ ഒരു ഭാസിയുടെ പക്കൽ കൊടുത്തയച്ചു. അവർ കൂട്ടിയെയുംകൊണ്ട് ഒരു കാട്ടിൽ പോയി അഞ്ചും മൂന്നു ചിച്ചു. ഇപ്പോരം രാജുതുരാജുകമാരണാരിൽ ഒരാളെ തങ്ങളുടെ മരണകരമായ നിരോധത്തിന്റെ രക്ഷപ്പെട്ടതിട്ടിട്ടുണ്ടായിരുന്ന എന്ന സംഗതി മുസൽമാൻരെ അഭിഭ്രത്തെത്തയില്ല.

ചിറകൾ രാജുനിവാസികളിൽ അംഗവൈകല്ലുടെ തുല്യ വയ്യോധിക്കുന്നാൽ നില്ലുഹായികളായ കൂട്ടികളിലും ഒഴിച്ചു വാക്കിവയ്യുവകം നായകനായ ഭീമസിംഹനീറു കീഴിൽ ശത്രുജാസന്നൃതതാട്ട യുദ്ധംചെയ്യുന്നതിനായി പുറപ്പെട്ടു. തങ്ങളുടെ ജീവനു പ്രിയമായി വികുലംചെയ്യും എതിർജാസന്നൃതത കഴിയുന്നേടതേരാളം അപേജയപ്പെട്ടതിയാണെങ്കിൽ ഒരാളാഗക്കാർ ഉറച്ചുകൊണ്ടു നടത്തിയ ഭയങ്കരമായ സമരത്തെ അധികമായി വല്ലിക്കേണ്ട അവയ്യുമില്ലപ്പോ. പ്രഭാതംഞ്ചത്തു അസൂചനാവാര കണ്ണാരമായി പോർ ചെയ്തു. അസൂചനത്തി

ങ്ങൾ രാജ്യപത്രാസന്ന്യതിൽ ജീവനോടു കൈത്തെന
കില്ലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ അലാവുധിരംഗം
മഹാശാസ്ത്രവും ഒട്ടമിക്കവാരം ഈ യുദ്ധത്തിൽവെച്ച്
കുറഞ്ഞപ്പെട്ടു.

ഈ വ്യംഗ്യവത്തുമാനം വൈക്കേരം ചിരംഗിൽ
അവിഞ്ഞപ്പോൾ റാബി പത്മിനിയുടെ നിഡാഗ്രഹപ്രകാ
രം രാജ്യപത്രം പദ്മാനഭിരംഗം നടവിലായി ഒരു
വലിയ ചിത്ര തൃട്ടി. റാബി തന്റെ ഭാസികളാലും പ
ട്ടണവാസികളായ സകല ഗ്രൂപ്പികളാലും അനന്ദതയായി
പൂരപ്പെട്ടുവന്നു. ചിത്രജ്ഞ തികൊടത്തു. ഉടനെ സർപ്പ
സംഹാരിയായ അണിഡിഗവാൻ അലച്ചുണ്ടാക്കുടി അ
ത്രുച്ചതിൽ ജപലിച്ചു. പദ്മാനഭിരാല മരണക്കാഴ്ചയ
വെളിപ്പെട്ടതിക്കാണെങ്കിൽ അണി ആ ദിക്കല്ലാം ഫകാൻ
ം. പത്മിനി ഗ്രൂപ്പികളോടുകൂടി അണിക്കണ്ണുത്ത എഴു
പ്രദക്ഷിണം വെച്ചു ജപലിക്കുന്ന തീയിൽ ചാടി. തുടെ
ഉണ്ടായിരുന്ന ഗ്രൂപ്പികളല്ലാവരും ആ മനസ്പിനിരയ അ
നകരിച്ചു അണിപ്രവേശം ചെയ്തു. അലാവുധിൻ പട്ട
ബന്തതിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ സകലവും ഭൂമായിക്കണ്ണു.
കണ്ണുത്തിരാല അണി പത്രക്ക രമിച്ചതുടങ്ങിരിക്കുന്നു.

അവൻ ഈ ദിവിന യുദ്ധത്തിൽ ജയിക്കും ചിരംഗർ
പിടിച്ചുടക്കായും ചെയ്തു. എന്നിട്ടു് അവനാണായ ലാഡ
മെന്റാണോ? അബ്ദാബദി സ്ഥാപിനമില്ലാത്ത വദ്ധാധി
കമാരം, അനാമനാരായ കംതൃജ്ഞങ്ങളും ഈ വർമ്മാതുമാ
യിരുന്നു അവൻ കൊള്ളിച്ചിട്ടും കിട്ടിയ മുതൽ. ശി
ഖാമല്ലാം നന്ദിചുപോയി.

ഒ. അ കൂട്ട് തതി ലെ റാജ്ഞി.

ബീഹാർഡേശത്ത് ഇപ്പോഴത്തെ ബാക്സാറിന സമിപം അസ്ത്രീലമന സ്ഥലത്ത് ഒരു മിഞ്ചിസാസ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നു. ഗൊതമൻ എന്നായിരുന്ന അവിടെത്തെ രാജാവിന്റെ നാമധ്യേയം, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കളത്രമാണ് നമ്മുടെ കമാനായിക. രാജാവ്, വർദ്ധിംഗരത്തിൽ വാണി കൂന മഹമലീചചക്രവർത്തിക്കു കൊടുക്കണമെന്നിരുന്ന ക്ഷേമം, കൊടുക്കാതിരുന്നതുകാണ്ട്, അദ്ദേഹത്തോടു യുദ്ധം ആക്രമായി യാനമാരംഭിക്കുവാൻ അയ്യോദ്ധ്യയിലെ ഗവൺമെന്റ് ചക്രവർത്തിയാൽ നിഖലതന്നായി. ഡിരനായ രാജാവിംഗനാട് കിടന്നില്ലാൻ തനിക്കു കഴിക്കില്ലെന്ന ഗവൺമെന്റ് വേദാത്തിൽ അനുഭവപ്പെട്ടു; എന്തു കൊണ്ടുനാൽ ഫരാ ശൈഷമായ ചക്രവർത്തിയുടെ രണ്ടു രാനായാണെന്ന പരാജിതമാക്കപ്പെട്ടു. പരാജയത്തിനു സഹജമായ തന്ത്ര യോട്ടു ദയവേത്താട്ടു ഇങ്ങിനെ സെസന്റ്രേഡം മടങ്കിയ തിൽപിനാനാ രാജാവു തന്റെ പ്രാകാരത്തിലേക്കു ജയഭേദി പ്രദാഖ്യാഖ്യത്താട്ടുടി പ്രത്രാഗമിച്ച സപവിജയാഃലാഖ കമായി ഒരു സദ്യ അതിപ്രസിദ്ധമായി കഴിച്ചു.

പിന്നെ ദരിക്കൽ, ഏപ്പണ്ണമാസിലിവസം രാജ്ഞി വളരു ഉൽക്കണ്ണാകലായായിരുന്നീൻ; എന്തു കൊണ്ടുനാൽ അവക്കു പാവനിയായ ഗംഗാനദിയിൽ സ്റ്റാനു സാധിച്ചില്ലെന്നിരുന്ന സുചനമായിരുന്നു. എന്നാൽ ഗംഗാജീവിടുക്കു കുറുക്കാനും അവക്കു കുറുക്കാനും കൈ വാഞ്ചിലിരുന്നിരുന്നു. എക്കാന്തത്തിൽ ഇത്തന്ന് ഇം കാഞ്ചിതപ്പുറാറി ഗാഡമായി ചിന്തചെയ്യുന്നിരുന്നുണ്ടോ, തന്റെ വരിചുരിക്കമാണോട്ടുടി പ്രാകാരത്തിനുനാ തെനിമംറി, എന്നാം ഏമൽസുമാത്രം കുറയുള്ളതായ ബാക്സാറി

ഒന്ന് സഹാരതത്തിൽ വലശപ്പുട്ടുചന്ന കളിച്ചുപൊങ്ങൽക്കിൻ” രാവർ തിച്ചപ്പുട്ടുണ്ടി. രാജതാത്മകി സമ്പരിച്ച പ്രാകാരത്തിൽ യടക്കി മടങ്ങിയതുവാൻ അവക്കും കഴിയുമായിരുന്നു.

രാത്രിയിൽ ഉൽസുക്കുസമേതാ കാൽനടയായി അവർ ഗമിച്ചു. പ്രഭാതമായപ്പോൾ,

“കപചിന്നിഗാണണി സ്ത്രീക കപചി—
അനാഗ്രഹാവുജിതാ
കപചിൽ കലകളസ്തനാ കപചി—
ദേഹയാദോഗണാ
കപചിദ്രവികരോജ്യഹാ കപചി—
ദദ്രവാതാകലാ
കപചിജ്ഞനവിഗാഹിതാ ജയ—
തി ഭീഷ്മാതാ സതീ”.

“പാപാവഹാരി ദരിതാരി തരാഗ്രയാരി
വൈലപ്രചാരി ഗിരിരജഗ്രഹാവിഭാരി
ദയാകാരകാരി ധനിപാദരജാപചാരി
ഗാംഗാ വുന്നാതു സതനാ ത്രാക്കാരിവാരി”.

എന്നാണെങ്കിൽ കവികളാൽ വെറ്റിയെന്ന ഗാംഗാ തീരത്തെ പ്രാപിച്ചു. തപരമാണണഞ്ചായ പാദങ്ങൾ ദേശാട്ടാ സത്തുജ്ഞമായ പ്രദയത്തോടു അവർ ബലശപ്പുട്ടു ഘട്ടണ്ണപ്പിൽച്ചെന്നുംചെന്ന്; പാപ്പണ്ണഞ്ചാലുണ്ണിക്കഴിച്ചു പുണ്ണംഗതിയിൽ സ്ത്രീനുംചെന്നു. ഇതുജും ത്രാക്കാരി കഴിഞ്ഞുകൂടി. എന്നാൽ ഇന്തിര ഒരു കലീന്, തലപക്ഷിയെന്നാണി ഗാംഗാഖട്ടണ്ണപ്പിൽച്ചെല്ലുന്നത് അസാല്പുമാണെന്നു. ഉടൻതൊന്ന് ഇംഗ്രേസിയുംനാണി സമിപത്രത കൈ കൂടാരമടക്കുചുവസിച്ചിരുന്നു രജാഭൂഗവൺക്ക്

അവിവുകിട്ടി. ഈ കലിന, അർത്ഥത്തിലെ രാജ്ഞിയ്ക്കു തെ മാറാക്കമെല്ലാം തായാൽ വേഗത്തിൽ മനസ്സിലാക്ക കയുംചെയ്യു. ലേശവും താമസംകൂടാതെ രാജ്ഞിയെ ബന്ധനസ്ഥയാക്കുന്നതിന് തായാൽ തൃജ്ഞാപിച്ചു.

പുരിചാരികമാരോട്ടുട്ടി രാജ്ഞി സപ്രാകാരത്തിലെ കു മടങ്ങിവരുന്നോൽ, അവർ മഹാശ്രദ്ധക്കുന്നാൽ ചു റാച്ചുട്ടി. രാജ്ഞിയുടെ പുഡയത്തിന്റെ താൽക്കാലികാവ സ്ഥ കവിവാക്രമത്തിൽ വള്ളിക്കുന്നത് ഉത്തമമായിരിക്കും.

“ഭയമവള്ളെടുള്ളിലായിരുന്നു
നയനജലങ്ങൾ പൊഴിച്ചില്ല രാജ്ഞി
അരികളിൽക്കിലാക്കേ, ജപലിച്ച്-
ചുരുക്കിപ്പുണ്ടു തലീയ ദ്രുജ്ജി, വൈരാൽ.

പരിസരഗതദാസിയായി ജീമല്ലോ-
സുരിതാമാടങ്ങവർ നിന്നുംഹാ! സുധിരം
പരശ്രതരഗണിരമായയോല്ലോ-
വുരൂപതിരയപ്പുരിചോട് ധിക്കരിച്ചു”?

ഡെങ്കുവതികളായ ഈ ഗ്രീക്കളിൽ ഓരോത്തരുടും അവരുടെ വസ്തുങ്ങൾക്കുള്ളിൽ കാണരാകാറി ഒളിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അവർ അവായ വലിച്ചുടക്കത്തിട്ട ഒ ദ്രുജ്ജായകര വെട്ടിനിക്കി പ്രാകാരത്തിലെക്കു കടക്കുവാൻ തുടങ്ങി. എന്നാൽ ഈ അസാലുമാണെന്നു കണക്കുംപോലെ രാജ്ഞി ഇപ്പോൾ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു.

“ഈവിടത്തെതാങ്കുവരിക്കും ഹിന്ദുവക്കും-
ഒരുവാരാൽ ഹിന്ദു സഖ്ത്യില്ലോയാ മേ? എ?
എവൻ പ്രിയയതാവു, ഹിന്ദുമാതു-
വോങ്കുവാളുംതുമഹിന്ദ്രയമ്പത്തി.

ഉണ്ടുകാരവത്സിവിന്നുമെന്നാൽ
തുണ്ടരവാന്നവിൻ ക്ഷേമന നിങ്ങൾ
പിണ്ണയുടുടരന നിങ്ങളിൽ കൊത്തുൽ-
മുണ്ണവലുമന്നട ശാപമീശനാണോ!”

ദാഹകങ്ങളായ ഈ വാക്കുകൾ രാജതിയുടെ ഒഴുവുടെ
തിൽനിന്ന് നില്പുരിച്ച മാത്രയിൽത്തന്നെ, അദ്ദേഹത്രുമ്പ്
എന്നും നിംഫചല്ലുമ്പ് എന്നും രണ്ടുപേര് എതാനും അനു
ചരന്മാരോടുള്ളിട ഉൽച്ചേഖാച്ചിച്ചുവകാണ്ട ഗതുക്കളുടെ ഈട്
യിൽ ഹടിവിഞ്ഞ് എതാനും മുള്ളുത്തന്നുകളുള്ളിൽ, ഈ
വർ, ചൂരാ വന്നവള്ളത്രു, തങ്ങാളു പിടിപ്പുന്ന് യതിച്ചി
കന്ന കണ്ണകമാരിൽനിന്നും ഉജ്ജിതമായി സ്വയംരക്ഷ
ചെയ്യുകൊണ്ടുനിന്നുതന്നെ രാജതിയുടെയും പരിവാരത്തി
നേരാജും സമീപാത്തിപ്പാവിച്ചു. അതുന്തമായ സാധസം
ചെയ്യു ജനസംഘത്തിന്റെ നടപ്പ്, അവർ ഒരു മന്ത്രി
തെളിയിച്ചതിന്റെനേഹാ സ്രീജനങ്ങളെ തങ്ങളുടെ മ
ലേഡ് രക്ഷിച്ചുവകാണ്ട പ്രാകാരത്തിൽ ചെന്നചേരവാൻ യ
ന്നിച്ചു. എന്നാൽ ആ ഉദ്ധൃതം കേവലം നിരാശവും വഴി
യിൽ മുന്നോട്ടുള്ള ഓരോ തരടിയും പബ്ലിപാതാക്കാണ്ട സ
സ്വാദിക്ഷണഭൂതം ആയിരുന്നു. മരണം നേരിട്ടത്തക്കവി
ധത്തിൽ മറിവേറു സ്രൂരനായ നിംഫചല്ലുനും അവന്റെ
കൂടാട്ട മരണനുകംപേജം നിലത്തു പതിച്ചു. എന്നാൽ പി
ന്നേജും വേഗത്തിൽ രാജതിക്കും ആളുകൾക്കും രക്ഷ സിലി
ച്ചു. ഈ വത്തമാനം അന്ത്യുള്ളതിലെ പ്രലൈവിനു കിട്ടിയ ഉ
ടന്തന്നു അദ്ദേഹം അള്ളക്കളുമായി തന്നെ പതിയെ ര
ക്ഷിക്കുവാൻ വന്നചേന്ന്. മഹമുണ്ടിയർ, അദ്ദേഹത്തെ
യും ധിരന്മാരായ അനുചരന്മാരെയും കണ്ണമാത്രയിൽ പിൻ
തിരിഞ്ഞു ധാവനാ ചെയ്യു.

“സകലതുമു രാജതീഡർന്നാൽ തോഷമാന്നാർ;

വികലതകൾക്കുള്ളത്രും ഭരിച്ചെയ്യും കലന്ന്

പരിജനാമാട്ടചേന്നാ രാജൻി ചെയ്യാതുല്ലോ
നിവിലത്തുരചചയ്യാവരകക്ക്ഷേത്രവാഴ്ത്തി”.

അനന്തരാ അസ്ത്രാളത്തിലെ രാജാവ് അഭ്യച്ചാറു
ഞ്ചര ദയം കണ്ടു സ്വപ്നത്തിനെ അഭ്യാർഷ വിവാഹം
ചെയ്യാക്കാത്തതു. അങ്ങനെല്ലായിരിക്കുന്ന ശവസ്ത്രം കമ്പ
ചുവിചലനായി എന്ന വിചാരിക്കുന്നും അസ്ത്രാളത്തിലെ രാ
ജനിന്റെ ഭിരതാഃപ്രഥിതനായി എതിരെത്തിനു ശത്രുവും മി
ഗ്രുവും ഒപ്പോരുലെ അധ്യാരൈ അധിക്ഷേപിച്ചു.

“മഹത്പദ്മദ്വാര കുലാംഗനജ്ജീ നേർ
ഗുഡിച്ച താനാജുയമെന്നുലമായ
വാദിച്ച ലജ്ജാഭരമായവൻ വയോ-
ബഹുതപമാണെന്നാക്കെ നരച്ചുണ്ടാവും”.

സ. കുമ്മദേവി.

അവസ്ഥിതം എന്ന നാട്ടിൽ മഹിളനാമെന്നർ ഒക്കെ
ഇംഗ്ലീഷ് കുമ്മദേവി എന്ന ഒരു കന്ധകയണ്ണായിരുന്നു. അ
ദ്ദേശ്യം ഒരു മഹാരാജാവോ രാജാവോ തന്ത്രികനിബ്ലൈക്കി
ലും അദ്ദേശ്യത്തിലെന്നർ മകൾ സൗഖ്യം പറിപ്പും ഉള്ള
കുമാരിയായിരുന്നാതിനാൽ മണ്ണുർരാജുത്തിലെ രാജാ
വും ഏതു കന്ധകയെ വിവാഹം ചെയ്യാൻ കൊള്ളാമെന്ന
താൽപര്യം പൂർപ്പുണ്ട്. മഹിളനാമെന്നർ രാജാവിന്നും താൽപ
ര്യം അംഗീകരിച്ചു മാപ്പുകാരം വിവാഹനിയും ചെ
യും മംഗലകരമായ അടിയന്തരത്തിനു ദിവസം നിന്നു
യിച്ചു.

എന്നാൽ അതിലേക്ക് ഉഞ്ചാധനത്താട ചെയ്യ

എപ്പും കാളിപ്പും, അവണ്ണിത്തതിലെ പ്രദിവിന്റെ ഗുഹ തതിൽ പരിചിതന്നും ഒരാൾ വന്നുപ്പോൾ, തൊടി പ്പോണി. അയാളിട പേര് സാധു എന്നായിരുന്നു. സാധു വച്ചിയ പരാക്രമരാലിജു ഉച്ച ദൈയത്തുമുള്ളവനു വന്നപ്പേരുന്നതിലെ ഒരു പ്രദിവും ആയിരുന്നു. നട്ടിൽ ഉള്ളവക്കാട ഭീതിക്കു പാതുമായിരുന്നു സാധു വളരെ കുറഞ്ഞവായിരുന്നു. അവണ്ണിത്തതിലെ പ്രദിവും പരാക്രമങ്ങളും ഒരു പദ്ധതിയാണും കേട്ടിട്ടണായിരുന്നു; എന്നാൽ സാധുവിനെ ഒരിക്കലും കണ്ണിട്ടില്ലായിരുന്നു. അതിനാൽ ഒരിക്കൽ ഒരു ലഹരി നടത്തിക്കഴിത്തു സാധു കാട്ടിലുള്ള വാസസ്ഥാനത്തിലേക്കു പോകുന്നു മഹിളനാമൻ അയാളിലുള്ള ഗുഹത്തിലേക്കു കുണ്ണിക്കയും സർക്കാരം സപീകരിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്ന് അപേക്ഷിക്കയും ചെയ്തു. ഈ അപേക്ഷ യെ എക്കുക്കാണു സാധു അവണ്ണിത്തതിൽ വന്ന് എഴും വസാ താമസിച്ചു.

വിരന്നായ ഒരു യുവാവിനെ കണ്ണമാത്രയിൽ അയാളിട കണ്ണാക്കാത്ത റാറിരത്തിന്റെ കാന്തിയും അയാളിട ഹരിസ്സു കുമ്ഭദേവിജുടെ മനസ്സിനെ ആള്ളുകയില്ല. അയാളിട പരാക്രമങ്ങളെ വണ്ണിക്കുന്ന അള്ളുതകരങ്ങളായ കമകളും കുമ്ഭദേവി ശ്രൂദയോടെ കേട്ടപ്പോൾ ഒരു മനസ്പിനിയുടെ ഘൃഥയും സംശയവിന്റെ അധിനമായിത്തീർന്നു. എന്നാൽ ഒരു ഗ്രീഡിയുടെ കഷ്ടകാലത്താൽ ആ ഫ്രേമം താവാട്ടിലുള്ളവക്കു സക്കങ്ങളും ആവത്തുക്കളും ഉണ്ടാക്കി. മണ്ണുറിലെ രാജാവിന്റെ കുമ്ഭദേവിയെ വിവാഹം ചെയ്തുകാട്ടപ്പോൾ മഹിളനാമൻ മുവിൽത്തൊന്തു തീച്ചു ചെയ്തതിയിരുന്നതുകാണു സാധുവിന്റെ പേരിൽ തോന്തിയ ഫ്രേമം ഒരു സപാദ്ധപ്രിയുടെ മരണത്തിനുള്ളിട കാരണമായിത്തീർന്നു.

കമ്മഡോവി തന്റെ അന്നരാഗത്തെ സവിമാരെ മനസ്സിലാക്കി. അവർ ആ വിവരം കൃകയുടെ അഭ്യന്തരയായിട്ടുണ്ട്. അമധ്യാക്ഷേ മകളിട അന്നരാഗകാഞ്ചം അക്കുന്നൊടു വെളിപ്പെട്ടതി. അപ്പോൾ മഹിളന്മാരന് എന്നതുചെയ്യുണ്ടാണ് എന്ന് അറിവാൻ പാടിപ്പാതെയായി. മണ്ണുകൾ രാജുത്തിലെ അധിപതിയോടു ചെയ്യുന്നിൽക്കേതെന്നും അദ്ദേഹം എന്നിനന്ന തന്റെ അഭ്യന്തരം അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതു സംശയം കൂടാതെ ഒരു വലിയ അവമാനമായി രാജാവും പൊരിക്കും; അപ്പോൾ മുലവും ആളുപായവും രക്തപ്രവാഹവും ഉണ്ടാക്കം. അതു—ങ്കു താണ്ടാനിയായ പെൺകിടാവിന്റെ കമയിപ്പാതെ ആറുമാത്തെ സാധിപ്പിക്കുന്ന കാരണങ്ങാൽ ലോറമായ മുലുംണായി രാജും ചോറപ്പുഴയിൽ മുന്താവാൻ കരികലും സംഗതിയാക്കരും. കമ്മഡോവി മാറാരേയും മനസ്സിൽ കൈതക്കത്,—മണ്ണുരിലെ രാജാവിനന്ന വരിക്കണം; അപ്പുകിൽ ആരേയും വിവാഹം കഴിക്കാതെ ഇരിക്കണം.

എന്നാൽ തന്റെ പ്രാണവല്ലഭയുടെ വിത്തിനു വിഹരിതമായി പ്രബത്തിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഒരു ഗണങ്ങാം ലോകത്തിൽ സ്കൂളുകളും എപ്പായ്ക്കും മാലിച്ചു കാണുന്നതുപോലെ, ഇവിടെയും കാഞ്ചം ഒരു വിൽ സ്കൂളുകൾ പട്ടിച്ചവിധം തന്നെ നടന്നു. മഹിളന്മാർ അവക്കാട്ടെ മനോഭാവത്തെ അരിസ്തരിക്കേണ്ടിവന്നു. മാറ്റപ്പോസംഗതികളേക്കാം പ്രധാനമായി മകളിട സംഭാഷണത്തെക്കുറിച്ചു് ആലോച്ചിക്കാനോ് വേണ്ടതു് എന്ന് അമ വാലിച്ചുപ്പോൾ കാഞ്ചത്തിനു വളരെ ഗൗരവമുണ്ടായി. സാധുവിന്റെ അപ്പുന്നൊടു വിവാഹകാഞ്ചം ധാരായാൻ മഹിളന്മാർക്കു ഒരു ദ്രോഗം അയച്ചു. അയാൾ വലിച്ച സന്തോഷത്തോടെ ആ ആലോചനയെ അംഗീകരിച്ചു എന്ന പായണമെന്നില്ലപ്പോ. എഴുന്നൂളം ഒരു വാന്മാരായ അന്നചരണമാരുക്കുന്ന ഘുരപ്പുട്ടു വരിന് അ

വള്ളിത്തതിൽ എന്തി. മഹിളനാമൻ കമ്മറേഡിഷ്യറ വിവാഹമദ്ദൂതാവാത്ത വളരെ ശ്രദ്ധിച്ച കഴിച്ച. വധുവരമാർ സങ്ഗതാഡിത്താട വന്നാനരഥ്തിൽ ഉള്ള ഗുമന്തിലേക്കു വുംപെട്ടു.

മഹിളനാമാൻ പ്രവൃത്തി മണ്ണുരില രാജാവിനെ വളരെ കൊപിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിനു വിവാഹത്തെ തച്ചക്കാൻ കഴിക്കില്ല; എന്നാൽ പ്രതീകാരം ചെയ്യണമെന്ന് അദ്ദേഹം റിഞ്ചയിച്ചു. നാലുയിരാ ഭക്താരം ചേത്തുകാണ്ടു വുംപെട്ടു വധുവരമാർക്ക് പോകവേണ്ടണ വഴിക്കിൽ അദ്ദേഹം കാത്തുന്നിനു.

അനുചരമാരോടൊക്കെമിച്ചു യാതാക ദോഷരകയും കൂടുതൽ സാധുവും ഭായ്യും ഉത്സാഹത്തോടെ വന്നപ്രദേശത്തിലേക്കു പോകയായിരുന്നു. അധികം മുറം പോകുമ്പോൾ ഒപ്പു ഭ്രാന്തനും വിശ്വസ്തനമായ മണ്ണുരില രാജാവു പട്ടാളത്തോടെ വന്ന് അവരുടെ വഴി തട്ടെത്തു നില്പുന്നത് അവർക്ക് കണ്ട്. ഗുഹത്തിലേക്കു പോകാൻ വഴി കിട്ടണമെന്നും എങ്കിൽ അവർ യുദ്ധം ചെയ്യുന്നു എന്നും.

മണ്ണുരില രാജാവ്, ധിരനായ ഒരു ശരു എന്ന പോലെ, പക്ഷിഖലം കാണ്ടുള്ള സഹായത്തെ വക്കവെച്ചില്ല. അദ്ദേഹം സാധുവിനെ ദുരന്തപക്ഷത്തിലുള്ള ഭക്താരം തനിപ്പോരിൽ നോത്തു ചടങ്ങാസരിച്ചു പല പരാക്രമങ്ങളും കാണിച്ചു. അനുചരമാരുടെ ദൈയന്ത്ര്യത്തെയും സാമർപ്പണത്തെയും കണ്ടു സാന്താഷ്ടിച്ചു രണ്ടുപ്രഥമങ്ങളും കുറഞ്ഞു നേരു നിന്നു.

കെടവിൽ ധിരനായ സാധു പോങ്കചെയ്യാൻ ഒരു കുട്ടി. മണ്ണുരില രാജാവു സാധുവിനോടു നേക്കംവാൻ തന്ത്രഗില്ലായായിരുന്നു. സാധു ഭായ്യുടെ അട്ടക്കൾ വന്ന ധാരു പാണ്ടു. ഭായ്യു ഭത്താവിനും അരകിൽ വാൻ കെട്ടി ഇപ്പുകാരംപാണ്ടു: ‘പ്രാണനാമ! ഇവിട്ടനു യും ചെയ്യുന്നതു തോൻ നോക്കിനില്ലാം. ഇവിട്ടനു വീഴ്

കയാബനകിൽ മരണത്തിലും ഞാൻ ഇവിട്ടാത്ത അന്നു മിക്കാം? മണ്ണുരിംഗം രാജാവു സാധ്യവിനെ പിരാന്നയും പിരാന്നു, പോരിന വിളിച്ചു; അതു സ്ത്രീ ദൈർଘ്യത്തോടെ എസാസാരിച്ചു എക്കിലും ഭർത്താവിനോട് ധാതുപാ ഞാതു പിരിയുവാൻ തന്ത്ര മഹതിക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. മ്രുമംഗര തതാൽ ഗാധമായി ആലിംഗനം ചെയ്തു ഭരക്കിയിൽനന്ന പ്രിയതമഞ്ചുടെ ഏകകളെ സ.യു, ഒരുവിൽ, ഉത്തി വിട്ടവി ചു രാജാവിനോട് നേക്കംവാൻ ഒരുപയു

എതിരാളിക്കു മുന്നേ ഒരു വെട്ടുകാട്ടക്കണ്ണതു താൻ അരയിരിക്കണം എന്നാളും അതുവരുത്തേതാട രണ്ടുപേരും നേത്രത്ത്. എന്നാൽ സാധ്യ തന്ത്രക്കന്ന തന്ത്രം മണ്ണുരിലെ രാജാവിനും കഴുത്തിൽ ഒരു വെദ്ദ് എല്ലാംഖും തുംബിച്ചു. ലിന ലിനും ഷേഗരതേതാട അദ്ദേഹം എതിരാളിക്കും കൊണ്ടുകൊടുത്തു. തന്നും പ്രാണനാമവന്നു തലയിൽ വാർഡ വീ ചുന്നതു കമ്മ്വേവി കണ്ടു. രണ്ടുപേരും നിലത്തുവിണ്ട സാധ്യ വിനു മരണംതാനു വന്നുപായി; രാജാവിനും മറി വിങ്ങനിനു വള്ളാര രക്തം കുക്കിയതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിനു രാഷ്ട്രമാത്രം ഉണ്ടായുള്ളൂ.

സാധ്യ മരിച്ചുപായതിനാൽ വലിയ വിഷ്വദവും നി ലബിളിയും ഉണ്ടായി. എന്നാൽ കമ്മ്വേവിയുടെ കണ്ണിൽ നിന്ന് ഒരു തുള്ളി വെള്ളം വന്നില്ല. ഉടാന ഭർത്താവി നും പട്ടാളക്കാരുടെ നേതൃത്വത്തെ തന്ത്രം സ്ത്രീ വഹിച്ചു അംഗാളി സമീപത്തിൽ കിടന്നിന്നു വാളിബന്ധത്തെന്ന എടുക്കശും തട്ടുകാരത്തെ ഏകവെദ്ദി ഇടുകയും ചെയ്തു. കാട്ടിൽഉള്ള കോട്ടയിൽ ചെന്ന ഭർത്താവിനും അംഗും അടുക്കൽ തന്ത്ര ചാക കൊട്ടക്കണം എന്നു, ധീരനാശ മക്കന്നും ഭാംജ ധാരിരിപ്പും തക്ക യോഗ്യത തന്നിക്കുണ്ടായിരുന്നു എന്നു പായണാമന്നും തന്ത്രം സ്ത്രീ ആജ്ഞാവിച്ചു. പിന്നീട് ത എന്നു വലശത്രു ഏക വെട്ടിനയടക്കത്തു് അംഗും കഴുത്തിൽ

കൊട്ടക്കണ്ണമൻ ഡീരംഭരായ മഹിളയാൽ വംശത്തിൽ ജനിച്ച സ്ത്രീ മരിക്കുന്നതുപോലെ താൻ മരിച്ച എന്ന് അദ്ദേഹത്തിൽനാട്ടു പറയണമെന്നു കമ്മ്ഫേവി കൂടു യുള്ളവരോട് ആജ്ഞാവിച്ചു. തെന്നു ആജ്ഞാവായ അന്ന സർക്കാവാൻ അവക്ഷേ മടിയുണ്ടെനു കമ്മ്ഫേവി കണ്ണപ്പും സിംഗിരൈപ്പുംപോലെ അവക്കാട നോര തിരിത്തു ‘നിങ്ങളുടെ നായികയുടെ വരത്തിനെ ലംഘിക്കവാൻ നി ഔദിക്കു ഒയൽ, ഉണ്ടാ? എന്നു’ ഉച്ചത്തിൽ മോബിച്ചു. അപ്പും പട്ടാളത്തിൽനിന്ന് കരാർ മുന്നോട്ടു വന്ന പാതയ്ക്കു: ‘ദേവി! ചട്ടങ്ങളും തന്മാർക്കു മറന്നുപോയി. നിങ്ങളുടെ പേരിൽ തോന്തിയ ഭക്തിക്കാണ്ടം ബുദ്ധമാനവകാണ്ടാ തന്മാർക്കു സംശയിച്ചു നിന്നൊത്താൻ. നിങ്ങളെ കൈ നായികയായി തന്മാർക്കു അബ്ദിക്കരിച്ചിപ്പുനും അതിനാൽ നിങ്ങളുടെ വരത്തിനെ തന്മാർക്കു വക്കവച്ചിപ്പുനും, ആര്യം പാഞ്ചവാൻ ഇന്ത്യാക്കരത്. നിങ്ങളുടെ അനവാദപ്രകാരവും ഉത്തരവും പ്രകാരവും നിങ്ങളുടെ കൈ തൊന്നു വെച്ചുനു? കമ്മ്ഫേവി ഒരു പാവായപ്പുംപോലെ നിന്ന റണ്ടാമത്തെ ഏകക്രമിക്കുന്ന വേർപ്പെട്ടതായി കണ്ട്.

‘പിന്നീട്’ ആ മഹതി അശ്വിപ്രവേശത്തിനായി ഒരു സ്ത്രീ. പോക്കളുടെയിൽ സാധു മരിച്ചവിനു സ്ഥലത്തു തന്നെ ഒരു ചിത്ര ഉണ്ടാക്കിച്ചു, രണ്ടു പട്ടാളക്കാരം ആത്തു ശോഖിച്ചുകാണ്ടിരിക്കുവാൻ, കമ്മ്ഫേവി കത്തിക്കാളുന്ന തീയിൽ ചുട്ടി, ഭന്താവിന്റെ പ്രത്യേതാട്ടക്കുടെ തെന്നു ഒരീറാത്ത, ഗാന്ധമാജും നിഴ്സ്ത്രേഷ്മാജും ദഹിപ്പിച്ചു.

③. താരാഭ്രായി.

—0010200—

‘തോഡ്യ’ എന്നതു രാജവുംബാധിപല ഒരു ചൊണ്ട രാജ്യമായിരുന്നു. പതിനാഞ്ചാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ തുറംട്ടിൽ ‘സുരമൻ’ എന്ന രാജാവായിരുന്നു ആ രാജ്യം ഭരിച്ചിരുന്നത്. എന്നാൽ അദ്ദേഹം ധർമ്മധിയിലെ ഒരു ചങ്കവത്തിയുടെ ശക്തിമത്തായ സേനാജൂട്ടു ആകുമ്പെട്ട് ഇത്തന്നിനം സപരാജ്യത്തെ രക്ഷിക്കുന്നതിന് തക്ക വെല്ലവാനായിരുന്നില്ല. അവർ കൂടുമായിവന്ന തെരുക്കിത്തുട്ട ഞാം. ഇതിനുകൾവിച്ചു സുരമൻ അയൽപ്രധാനികളും ടും അധിപതിയായ മീവാറിലെ മഹാബാണാ സംഗ്രാമസിംഹാട്ടം നേരിട്ടുവന്നോ സേനകളെ അയച്ചും സഹായിക്കുന്നതിന് അപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ മഹാബാണാമുതൽ എററവും ചെറിയരാജാവായ താക്കർ വരേയുള്ള എല്ലാ രാജവുത്രരാജാക്കന്മാരിൽ കാരാത്തതു കും അവനവാൻാ രാജുരക്ഷയെപ്പറ്റി ഉൽക്കണ്ണിതന്മാരായിരുന്നു. അവാരല്ലാവരം അതേമാതിരി കുഴ്ചംവസ്ഥയിൽ ആയിരുന്നും. അവരിൽ കാരാത്തതുരേയും മുസൽമാനാർ എതിക്കുകയും അവർ അവരവകുടെ രാജുരക്ഷിക്കുന്നതിൽ ശ്രമപ്പെട്ടുകയും ചെയ്തു. അതിനും ആകും സുരമൻറെ സഹായത്തിനായി വന്നില്ല.

അഭ്യേഷാ തന്റെ രാജ്യത്വത്തെ രക്ഷിക്കാൻ നിവൃത്തിയുള്ളതെല്ലാം ചെയ്യു എക്കിലും അവസാനത്തിൽ അഭ്യേഷത്തിനു സ്വരാജ്യത്തിൽനിന്ന് ഒട്ടിപ്പോകേണ്ടിവർക്കും തന്റെ ഏറ്റവും പ്രധാനമായ ദോഷാസ്ഥാനം വിജയിക്കായ മുസൽമാൻ‌കൾും അധിനിവേശകൾും ഉണ്ടായി.

അദ്ദേഹം തന്റെ ഏകപുത്രിയായ താരങ്ങാട്ടംകൂടി ചീറ്റരിനു സമീപമുള്ള 'മീവാർ'രാജ്യത്തിലെ തലസ്ഥാനമായ ബിഡ്യുറിലേജ്ഞ് തിരിച്ച്. അദ്ദേഹംവിട്ട സ്വന്മാർ

തതിയിൽ കാലങ്ങുവം ചെയ്യുവെകിലും തന്നെ തോഡാരാ ആദ്ദേതയും അവിടെ കൂളിപ്പുച്ചകാണ്ടിനന്ന സ്വപ്രജ കളിയും ഒരിക്കലും വിസ്തിച്ചില്ല. ഭേദമായം, ഉപാധങ്ങളും, പണവും, ആയുധങ്ങളുംപൊതു അദ്ദേഹത്തിന് എല്ല ചെയ്യാൻ കഴിയുമായിരുന്നും അധിരാജനായ ചിറകർ രാജാവാക്കുടും അദ്ദേഹം തന്നെ ഡില്ലിസെസന്റെയും ഉപദ്രവനായിരുന്നതിനാൽ സുരമന അതോടു സഹായ വും ചെയ്യാൻ ശക്തനായില്ല. ഏന്നാൽ സുരമൻ തന്നെ നബ്ദമായ രാജുവത്തെ വീംബണ്ടുക്കുന്നതിനുള്ള ആദ്ദേഹ രൈ ഉപേക്ഷിച്ചില്ല. തന്നോ ‘തോഡാ’യുമായി വീംബം കൂടിച്ചേരുന്നതിനുള്ള കാലം തീന്ത്രായി വരുമെന്നതെന്ന പ്രതീക്ഷിച്ചുകാണ്ടിനന്നും. സുരമന പുതുനില്ലാതിരുന്ന തിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന്നും ആദ്ദേഹജ്ഞിപ്പാം പ്രിയപുത്രിയായ താര അവലംബമായിത്തീരുകയും, അദ്ദേഹം താരരെ ഒരു പുതുനേപ്പാലെ വളരുകയും, ആ വാലിക്കുള്ള് ഒരു ഭേദ നവേണ്ട വില്ലാഭ്രാസങ്ങളില്ലാം നൽകകയും ചെയ്യു. താര വാലുത്തിരുത്തെന്ന കത്തിരംസവാരി ചെയ്യുന്നതിനും വാർഡ്, അഫ്, വില്ല് മുതലായ ആയുധങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനും പറിച്ച് ഏപ്പാപ്രകാരത്തിലും ആ പെൺകുട്ടി ഒരു ധീരണായിരുന്നു. താരയോളം സൗന്ദര്യവിശേഷമുള്ള ശ്രീകർമ്മ രാജപുത്രതാനായിൽ മരാടം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒരു ശ്രേഷ്ഠശ്രീയുടെ ഏപ്പാ വിത്തിപ്പുള്ളം നീംകുട്ടി കുന്നതിനുവും ആ മഹതി ഒരു സിംഹയേപ്പാലെ ഡിരയും, ഒരു വൂഡ്രിയേപ്പാലെ ശ്രേരയും, ഒരു ശ്രേഷ്ഠനായ രാജപുത്രഭന്നാടാപ്പും യുദ്ധനില്ലാതചുമായിരുന്നു. പലത വന്നയും സുരമൻ സ്വപ്രാജ്ഞതെ വീംബണ്ടുകുന്നതിനു യുദ്ധത്തിൽ എന്നപ്പുടകയും അപ്പോൾ ഏപ്പാം താര അദ്ദേഹത്തിന്നും പാർപ്പാത്തിനിയായി ചോതതുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

ദിംഗാശ്രൂതതാൽ രാജും വീംബണ്ടുകുന്നതിന് അവസ്ഥ

ഈ ലഭിച്ചിട്ടുകിലും താൻ പുത്രിക്കു കൊടുത്തുവരുന്ന യുദ്ധത്തിൽനിന്ന് തെന്തോ പിൽക്കാലമകിലും രാജ്യം വീണ്ടെടുക്കുന്നതിന് പുത്രിയു പഞ്ചാഖ്യയാക്കുമെന്ന് അദ്ദേഹം ആത്മാനിച്ചു. സപരാജ്യമായ തോഡാവിൽനിന്നു മുസൽമണ്ണ രേ കാട്ടക്കുന്നതിനു കഴിയുന്ന ഒരുവന്നല്ലോതെ മറ്റാൽ അതിനുന്നവിലും സമർപ്പിച്ചുമായ തെന്തോ താരയെ പാണിഗ്രഹണം ചെയ്യുകയെതെന്ന് അദ്ദേഹം നിങ്ങളില്ല. താരയുടെ നിസ്തുലമായ സൗന്ദര്യസാമർപ്പിക്കുന്നതു യാസ്തു രാജസ്ഥാനമല്ലോ പരന്നു. മനോഹരമോഹനയായ ഈ ബാലിക യൈ വിവാഹം, ചെയ്യുന്നതിൽ അദ്ദേഹരാജകമാരന്നാക്കി ആരു വദ്ദിച്ചുവെക്കിലും സുരമ്പൻ തെന്തോ നിങ്ങയെത്തു അദിപ്പിച്ചില്ല.

പല വരുമാനങ്ങൾക്കു താരയെ പാണിഗ്രഹണം ചെയ്യാൻ വന്നതിൽ കാരണത്തെത്തു ഉപേക്ഷിക്കുപ്പെട്ടു. ഒട്ടവിൽ മീ വാറിലേ റാണാവിഡൻ മുന്നാമത്തെ പുത്രനായ ജയമല്ലും അതു ധിരയെ പ്രാത്മിച്ചു. സുരമ്പൻ റാണാവിനു കൂട്ടം കൊടുത്തുവരുന്ന ഒരു രംജാവായിരുന്നു. ഈ മഹാത്മൻ പുത്രനു സപചുത്രിക്കു വരുന്നായി ലഭിക്കുന്നതു അദ്ദേഹത്തിന് എന്ന് എന്നാവും വാഹ്നമാനവുമായിരുന്നു. എന്നാൽ സുരമ്പൻ സുരമ്പൻ സപദേശസ്ത്രം മാറ്റുപ്പും ഉപാധികളിലും ഉപരി യായിക്കുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹം അഞ്ചാളുടെ അപേക്ഷയെ നിരസിച്ചു. “എന്തോ ദേശത്തെ വീണ്ടെടുക്കുന്ന ഒരുവന്നല്ലോ ഇവളേ കൊടുക്കുന്നതല്ല” എന്ന വണ്ണിതമായി ഘറത്തു. ജയമല്ലും ഗ്രാമ്പിശ്ചനം ദ്രാഢിമാനിച്ചും ദ്രാഡിത നമായിക്കുന്നതുകൂടാതെ ഒരു ഭീതവും നീചനമായ വിടന്മാരിയുണ്ടു്. ഒരു മാർക്കു സുരമ്പാനു പുഞ്ചിക്കുഞ്ചും ഗ്രാമ്പിച്ചരി ഹാസ്താം ചെയ്തു മും അചാളുടെ പുത്രിയേപ്പുറാഡി ‘നി സുരാസരിയായ പുത്രിയെ സുന്താഷപുരസ്സരാ എന്തോ കുതിരക്കാരാണ് കൊടുപ്പും തോന്തരക്കുവണ്ണും ഒരു അദ്ദേഹത്തി നിന്നുക്കു താമസിയാതെ സാഡവിക്കാ?’ എന്ന്

അധിക്ഷേപിക്കും ചെയ്യും. സുരമന തീരെ സഹിക്കാൻ പാടില്ലാതെ ആയി തന്റെ വാദം ഉറരി രാജക്കമാരനു തുച്ഛമാനം സാധിക്കുന്നതിനു മുമ്പിൽ അധിക്കരിച്ച തിരസ്സിനെ നിലത്തു പതിപ്പിച്ചു.

ശ്രദ്ധയാരായ രാജവുത്തുകളിൽ ഒരു അധിവതി ഇരിക്കേണ്ടതുപോലെതന്നെ മഹത്പ്രഥമുള്ളവനായിരുന്നു. അദ്ദേഹം തന്റെ പുത്രന്റെ കലാലൂക്കൾ തന്റെപ്പോർമ്മ ഇന്ത്യിനെ പാശ്ചാത്യം. ‘കൊള്ളാ—താവനതു വേണ്ടെന്തു നെ; കലത്തിനവമാനകാരിയും, മാരാട രാജവുത്രുനും ചെയ്യാൻ തുനിയാതെ നിന്തുകമ്പഞ്ഞതിന്’ എവൻ കൊബട്ട് വന്നു ആക്കയാൽ അവനെ കൊന്ന കുറത്തിനു തൊന്തു സുരമന മാസ്തു കൊടുക്കുന്നു’.

റാണാവിനു ‘പുമിറായി’ എന്ന പേരായി വേറാക്കുന്നവായിരുന്നു. അധികാർ തന്റെ പിതാവിൻ്റെ തുപ്പിക്കേട്ട സന്ധാരിക്കുകയും മീവാർ രാജുത്തിൽനിന്നും നാട്ടുകടത്തപ്പെട്ടുകയും ചെയ്തിരുന്നു. എന്നാൽ ജയമല്ലാൻറെ മരണാനന്തരം റാണാ തന്റെ നിങ്ങാസിതനായ പുത്രനെ തിരിച്ചെയ്യിലും സപ്രകടംവെത്തിലേ ഒരു രാജക്കമാരനു ന്യായമായി കൊടുക്കേണ്ടതു പോലെയുള്ള സ്ഥാനമാനങ്ങൾ ഏല്ലാം കൊടുത്തു. അധികാർ പ്രത്യാഗമനാത്തെ ചിരം നിവാസികൾ അഭിനന്ദിച്ചു. അധികാർ അവിടത്തെ രാജക്കമാരന്മാരിൽ എറാവും ശ്രേഷ്ഠനായിരുന്നതുമല്ലാതെ അധികാർപ്പോലെ അതു സുന്ദരനും ധീരനും സമർപ്പണം യോദ്ധാവുമായി മറാത്തമില്ലായിരുന്നു. പ്രകൃതയുവതിയായ റാജക്കമാരിക്ക് എല്ലാരാജവുത്രരാജാക്കന്മാരിലുംവെച്ചു യോഗ്യനായ വരൻ അധികാർപ്പോലെയാണ്. താരഫുടെ പാണിഗ്രഹണം ചെയ്യുന്നതിനു റാജവുത്താനാ ഒട്ടക്ക യോഗ്യനായ കൈത്തൻ ഉണ്ടായിരുന്നവെങ്കിൽ അതു ചിരക്കിലേ റാജക്കമാരനായ പുമിറായി തന്നെയായിരുന്നു. റാണാവിനും ഇക്കാല്യം സംശയമായിരുന്നു. സുരമനും അ

യാഥെ തെന്താ ജാമാതാവായി കാണുന്നതിൽ സദ്ഗതാജീ മുണ്ടായിരുന്നു. താരങ്ങു സ്വന്തമേ പുമിയോടും പുമിക്കു താരയോടും ശാഖമായ അന്നരാഗമുണ്ടായിരുന്നു. ഹാ കുള്ളും! സവംസമ്മതമായ ഈ കാഞ്ചൻസില്ലിൽ വല്യതായ ഒരു പ്രതിബന്ധം നേരിട്ട്. തോഡാരാജും റീക്ഷന്തിനു പ്രാപ്തനായ ഒരുവന്നല്ലാതെ സ്വപ്നത്രിയേ കൂട്ടുകാപ്പും നാ ചെയ്തുകൊടുക്കുന്നതാല്ലോ സൂര്യമൻ ശാരവമായി ശപമാം ചെയ്തുകൊല്ലോ.

പുമിറായി ഒന്ന് അമിച്ചുനോക്കാൻ നിയുക്തിചും യന്നാ ചെയ്തു ആലുതിൽ മരിക്കുക; അല്ലെങ്കിൽ പ്രിയതാര യേക്കുടാതെ ജീവിച്ചിരിക്കുക. താരയോടുകൂടാതേയും അവ മാനകരമായും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ വല്ലുമതിനോടുകൂടി മരിക്കുകതെന്ന അധികം നല്ലത്. അഡാർ സമ ത്രംമാരായ ഇരുന്നു രാജപുത്രസാദികളെ ദൈവരിക്കുക യും തോഡായിലേക്കു വുറപ്പെട്ടുന്നതിനു സന്നദ്ധനാക്കു യും ചെയ്തു. തെസ്മ പാണ്ഠതൊന്നാം കുട്ടാക്കാതെതു താര തെന്തറ പ്രിയനോടുകൂടി പോയി എന്ന വിശ്വഷിച്ച പറയേ ണ്ടതില്ലല്ലോ.

അവർ തോഡാങ്കു സമീപം ചെന്നു് ഒരു വൻകാട്ടിൽ പാളയമടിച്ചു. മതവിശ്വാസത്തിനവേണ്ടി പ്രാണ തൂശം ചെയ്യുവനായ ‘ഇസ്യി’ നിന്തു കാംജ്ഞായി ആശോഷിക്കപ്പെട്ടുന്ന ‘മൊഹറം’ എന്ന വാഷ്ണവമഹാദൈവത്വത്തിൽ പുമിറായി ഔപ്രതീക്ഷിതമായി മഹ മഹാരാജ എതിപ്പാൻ നിയുക്തിചും മഹമന്ത്രം ഉപേഗംകൊണ്ട് ഭാന്തമായും മതോൽക്കല്ലേക്കാണ് ഉജപ്പലിക്കുന്നവക്കമായിരുന്നു. അവർ രാക്ഷസ നാരേപ്പാലെ ദേഹരൂഹരായി തീരുന്നതു് ഈ ദിവസ ത്രിലാംകു്; എന്നാൽ പുമിറായി അവരെ എതിപ്പാൻ നിയുക്തിചുതും ഈ ദിനത്തിൽതെന്ന ആയിരുന്നു. അപരാഘതത്തിൽ നേരത്തെ രണ്ട് സാദികൾ മഹാരാജത്തു

നാൽ അനന്ദതരായി തോഡായിലേ ദർത്തിൽ പ്രവേ
ശിച്ച്. ഇതിൽ ആദ്യത്തെ റണ്ടുപേര് താരങ്ങം പുമിറാ.
യിങ്ങം മുന്നാമത്തെവൻ പുമിറായിക്ക് എറാവും വിച്ചെന്നു
നം സ്നേഹിതനമായ സൈംഗരിലേ നായകനമാക്കിതന്നു.
അധികാർ തന്റെ ആളുകളെ കോട്ടയുടേന്നേരും അടച്ചത്തുവ
അന്നതിന് ആജ്ഞാപിച്ചിരുത്തിനു. രാജവുത്രസാദികൾ കോ
ട്ടയിട ചുവട്ടിൽ എത്തി നിയുലമായും നിഴിശ്ശേമായും മറ
പ്രാവകളേപ്പോലെ തകം നോക്കിയിരുത്തു. ഇതിനിടജ്ജു
കോട്ടയുടുകളും കടന്ന ആ മുന്ന ക്രൂരമായും തന്ത്രജ്ഞവും കം
നക്കത്രംബളും ആരംഭിച്ചിരുത്തു. അവർ തന്ത്രജ്ഞവും
ക്രീഡക്കിട്ടിയവർ ആരായിരുന്നാലും കൊല്ലാൻ തുടങ്ങി.
അവിടെ എല്ലാം ക്ഷണംകൊണ്ട് പരിമേവും കോലാഹല
വുമായി. ജനങ്ങൾ ഭയന്ന് ഓടിത്തട്ടു. ഭന്നാർ ആ
യുധാജ്ഞം കവചങ്ങളും കൂടാതെ നാനാഭാഗങ്ങളിലേ
കൂടം പാശ്രതു. വല്ലതായ ഭേദി ഒഴിപ്പി. ദർത്തിന്റെ വാ
തിൽ ബന്ധിക്കപ്പെട്ടു.

ഇതെല്ലാം പുമിറായി കരതിയിരുത്തു. അധികാർ ത
ന്റെ എല്ലാ ആളുകളേണ്ടംകൂടംകൂടി പോയിക്കൊണ്ട് മഹമ
ദിയെര അപ്രതിക്ഷിതമായി ആകുമിക്കാൻ സാധിക്കണി
ല്ലെന്ന് അറിഞ്ഞതിനു. അധികാർ കോട്ടവാതുകൾ എ
ത്തംമുന്പുതന്നേ കുതിരകളും ബുരണ്ണും പ്രാകാരവാസി
കൾ കേൾക്കുകയാണ്. ഉടനേ കോട്ടവാതൽ ബന്ധിക്കുകയും നേ
രിട്ടകാണ്ണനു അധികാരിക്കുന്ന ഭന്നാക്കുടെ മേൽ മഹമദിയർ
എല്ലാവിധ അസുഖങ്ങളും പ്രയോഗിക്കുകയും ചെ
യും. ഇതായിരുന്നു അദ്ദേഹം തന്റെ ആളുകളേണ്ടംകൂടം
കോട്ടയിൽ വരാതിരിപ്പാനുള്ള കാരണം. അവരുടെ ആ
ക്രാന്തിയും ശ്രദ്ധാരയും ആക്ഷണിച്ചിരിപ്പില്ല. അവർ മഹമദിയാര
എതിന്ത്തപ്പോൾ എല്ലാവക്കാരും ശ്രദ്ധ സ്വാഭാവികമായി
അവരിൽ പതിഞ്ഞതു. അലക്ഷ്മിതമായി കോട്ടയിലേക്ക്
അടക്കാനുള്ള തകം കിട്ടിയതിനാൽ അധികാർ

മുന്നോട്ട് പാതെതു. രാജക്കമാരൻ കോട്ടവാതുകൾ ഒംടി എറി ത്തി അതിനേ തുറന്ന രാജഭൂതുക്കണക്ക് അക്കത്തു പാതെതു കയർന്നതിന് അവസരം കോട്ടക്കയും ചെയ്യു.

എല്ലാ മുൻകൂട്ടിൽന്നെന്ന ഏപ്പാട് ചെയ്യിക്കൊതുപോലെ ഷുന്തിയായി. കോട്ടവാതിൽ തുറന്ന പുമിറായിയുടെ വീരമാരായ രാജഭൂതങ്ങളും അക്കത്തു പാതെതുകടന്ന പരിഞ്ചിച്ച കഴങ്ങുന്ന മഹമുദിയരെ വെട്ടിനുഹക്കാൻ തുട്ടാണി. അവർ കൈമിച്ചുകൂടാൻ ശുമിച്ചുവെക്കിലും അവരുടെ ശുമം വിഹലമാവുകയും കരിയിലക്കിലോലെ രാജഭൂതങ്ങളുടെ വാളിന്കീഴിൽ പതിച്ചു തുടങ്ങുകയും ചെയ്യു. താര തന്റെ പ്രിയനോട് ചേൻ പൊതു സ്വരാജ്യത്തിനു ശരൂക്കാക്കി സ്വപ്രജക്കിൾക്കു ഉപദേവകാരികളുമായ പലരേയും വെട്ടിവീഴിച്ചു. വെവക്കേന്നുരത്തേണ്ടകൂട്ടി വിജയം സിലുമായി. നാലിൽ മുന്നു ഭാഗം മഹമുദിയാർ പത്രത്വിണം. ശേഷിച്ചവർ നാലുവഴിക്കം ദാടിത്തുടങ്ങി. അവരെ പിറ്റുടന്ന് രാജഭൂതങ്ങളാൽ താര തട്ടത്ത് “അവർ ജീവിച്ചുകാളിട്ടു, നമ്മുടെ ഉദ്ദേശം സ്വരാജ്യത്തെ വിശാഖാക്കയ്യുംതെ അവരെ കൊല്ലുണ്ണമെന്നില്ലപ്പോ” എന്ന് ആ ധീര പാതെതു. ഈ വിജയാനന്തരം അത്രാധാരവും താരയുടേയും പുമിറായിയുടേയും വിവാഹം സ്വാം നടന്ന എന്ന വിശേഷിച്ച പഠനത്തിനേണ്ടതില്ലപ്പോ. സുരമൻ തനിക്കു സംഘർഷിച്ച പ്രിയമായ തോഡയിലേക്കു തിരിച്ചുവന്നു. താമസിയാതെ പുമിറായിയേയും താരയേയും രാജകീയമായ സകല ചുമതലകളേയും അധികാരങ്ങളേയും ഏപ്പിച്ചു അദ്ദേഹം ബാധ്യരിലേക്കു മടങ്ങി സ്വസ്ഥത്തിനു അവലംബിച്ചു. അവർ സുവന്മായി ഒന്നാരംഭാവം വഹിച്ച രാജ്യം വാണു. അപ്പോൾ അവരുടെ ഭാഗത്തുനായ ജീവിതത്തിന് അവസാനം വരുത്തുന്നതായ ഒരു ദിവസം സാദ്ധ്യിച്ചു.

അതായതു പുമിരായിക്കുറ-നും താരങ്ങ് ഫോം വ അസ്സു പ്രായമായപ്പോൾതന്നെ അവക്കട സദ്വാപദ്ധോ ഗനിഭാനമായ ജീവിതം അസുമിക്കാനിടയായി. പുമിക്ക് എറാവും പ്രിയമുള്ള ഒരു സഫോററി ഉണ്ടായിരുന്നു. ആ സ്ഥിരത പ്രാവുരായി എരന്നാരാൽ വിവാഹം ചെയ്തിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ് പ്രാവുരായി ഒരു യൂത്തനം പരോപദ്രവിയുമായിരുന്നു തുക്കിടാതെ തന്റെ ഭാംഗ്രംഭങ്ങളും ഉപദശിച്ചവനു. അ വസാനത്തിൽ യുവതിയായ രാജതിക്ക് അയാളുടെ ഉപദ വം ദല്ലുഹമായി അയാളോടുള്ള കഴിച്ചുകൂട്ടാൻ നിവൃത്തി യില്ലാതെ സ്ഥിരതിയിലായിത്തിന്നും. സപ്രത്താവിശൻറെ ഒരു പ്രത്തിർത്തിനം രക്ഷപ്പെടാൻ അനുഗ്രഹത്തിയിശ്ശേണു ക ണ്ട് ആ യുവതി തന്റെ ഭൂരിനായും സഫോററനും ഒരു എഴുത്തയച്ചു. തന്റെ ഭത്താവു തന്നോടു ചെയ്തിരുവുമാ നത്തിനു പ്രതിശാനി വരുത്താൻ ആരക്കിലുമുണ്ടാക്കിൽ അതു തന്റെ ഡീരനായ സഫോററൻ പുമിരായി, അല്ലാ തെ മറാത്തമല്ലെന്നും ആ യുവതി അറിഞ്ഞിരുന്നു. ആ സ്ഥിര ഇപ്രകാരം എഴുരി.

“എരന്റെത്താവിശൻറു ഉപദവന്മാർ അസഖ്യ മാക്കിത്തീന്നിരിക്കുന്നു. അയാൾ എല്ലാഞ്ചോറും കടിക്കുക യും പറയാൻ വധുാതെ സംഗതികളിൽ സദാ എരപ്പുട്ടു കാ ലക്ഷ്യപാ കഴിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. നിങ്ങളുടെ പാവപ്പെട്ട സപസാവിശനക്കാഡും അല്ലാമക്കിലും സ്നേഹങ്ങമാ അന കവഞ്ഞാ ഉള്ളവക്കം ദിവബാസ്തവും നിന്റാവമഹവും ആ യ ജീവിതത്തിൽനിന്നും അവാള രക്ഷിക്കുക”?

പുമിരായി എഴുതു കിട്ടിയ ഉടനെ പ്രാവുരായിയുടെ ഗ്രഹത്തിലേക്കു ചുറഞ്ഞു. അയാളുടെ ഭീതത്തെതേയും ഗഹ്നമായ നടത്തയേയും പറി അയാളെ ശാസിച്ചു. ക ശിഞ്ചുപോയ ദിന്കത്തജ്ജീവിയാരമായും ഭാവിയിലെ ന ല്ലംഗത്തജ്ജീവിയായും അയാളുടെ ഭാംഗ്രംഭങ്ങൾ ചെരിപ്പി നെ തലയിൽ വെക്കണമെന്നും അയാളെ നിംബന്ധിച്ചു.

പ്രാവുറായി തന്റെ സ്വാല്പങ്ങൾക്കിൽ ദേഹം വന്നുവന്നായിരുന്നു; പുമി ഒരു സ്ഥിരചീതിയിൽനിന്ന് അയാൾ അവിന്തിയുണ്ടോ. പുമിരായിക്കു വേണമെങ്കിൽ പ്രാവുറായിയേ കൊല്ലാമായിരുന്നു. തന്നോട് ആജ്ഞാപിച്ചതിനെന്ന പ്രാവുറായി ചെയ്യു; എക്കിലും അയാൾ പുമിയുടെ നേരേ കുറി നാട്ടാഷ്ടത്താടെ പെൻമാരുകയും തന്നെ പരസ്യമായി അവമാനിച്ചതിനു പ്രതീകാരം ചെയ്യാൻ തീച്ചപ്പെട്ടതുകൂടിയും ചെയ്യു.

എന്നാൽ അയാൾ തന്റെ മുഴുമായ നിശ്ചയങ്ങളെ മനസ്സിലുറപ്പിക്കയും പുമിരായിയിൽ എറാവും ആദരവോടെ അയാളെ തന്റെ ആതിയൈം സ്വീകരിക്കുന്നതിനു നിംബുഡിക്കയും ചെയ്യു. തുലനം നില്ക്കപ്പെടുവായിരുമായ പുമിരായി തന്നെ അപാരപ്പെട്ടതാണ് നിശ്ചയിച്ചിരുന്ന വിവരം സ്വന്തത്തിൽപ്പോലും അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹം പ്രാവുറായിയുടെ ക്ഷണനേതരത്തെ സസണ്ടാഷം സ്വീകരിക്കുകയും അയാളുമായി ഒരു മുത്താഴത്തിനു താമസിക്കുകയും ചെയ്യു.

ആ ഭോജനത്തിൽ മരണകരമായ വിഷം ധാന്യചൂര്യാനുള്ള മല്ലത്തിൽ കലത്തി പ്രാവുറായി പുമിരായിക്കു കൊടുത്തു. ആ രാജകുമാരൻ ഒരു രക്ഷയും കൂടാതെ അതു കടിക്കുകയും ചെയ്യു. അദ്ദേഹം തന്റെ സഹോദരിയുടെ വീഴ് വിട്ടേപ്പാർത്താനു മോഹിച്ചു മറിയുമ്പോൾ വീണു. ആ വരത്തമാനം ക്ഷണനേതരത്തിൽ തന്റെയും അച്ചുണ്ടായും കൊട്ടാരത്തിൽ എത്തി. അദ്ദേഹത്തിനുന്നു പ്രാണപ്രിയയായ രാരം തന്റെവിശ്വാസിനുന്നു സമീപത്തിൽ കാടി എത്തി. അദ്ദേഹത്തിനുന്നു വുല്പനായ പിതാവും സഹോദരന്മാരും വസ്തുത എന്നുന്നവിയാതെ ബാലപ്പെട്ടവനും. പുമിയെ രക്ഷിക്കാൻ പല ഉപാധ്യങ്ങളും ചെയ്യു എക്കിലും ഒന്നാൽ നേര ഫലിച്ചില്ല. ഉച്ചത്തിൽ ഇവിളിക്കുന്ന ചിറകൾ വിവാസികളുടെ മല്ലപ്പെട്ടിക്കു പ്രിക്കു

നെ തൊൻറെ പ്രിയതാരഞ്ചുടെ മടിയിൽ കിടന്ന് അന്തു
സ്വാസ്ഥ്യത്തെ ഉണ്ടപ്പണിച്ചു.

താരു തൊൻറെ ഭർത്താവിജൻറുടെ മരിച്ചു സഹിപ്പം
അന്തശ്ശിക്കാനാണ് നിയമിച്ചത്. ഒരു പതിപ്രത ബാ
ല്പരിപ്പിലും ദൈവത്തിലും ഇങ്ങന്നതുപോലെ അവസാ
ന്നതിലും ഒരു ധീരനായിക്കയായിത്തന്നെ ഇങ്ങനെ. ആ
ധീരഞ്ചുടെ ശ്രദ്ധാരൻ മഹാരാജാ, പിതാവായ സുരമൻ,
സ്വാലൻ എന്നവനു ചിറകർന്നിവാസികളെല്ലാം മുതന്ന
യ ഭർത്താവിനെ അനാഗ്രഹിക്കുന്നതിലും ആ മനസ്തിനി
യുടെ നിയുദ്ധത്തെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിന് അപേക്ഷിച്ചു.
എത്രെക്കാണ്ണനാൽ അവക്കുല്ലാവക്കും താരു അതിമാ
ത്രം ഫ്രേമാജനമായിരുന്നു. എന്നാൽ ആ സതി അതു
കൊണ്ട് അദ്ദേഹം കുല്പാദാത അതു കുറഞ്ഞമായ സ്വ
രത്തിൽ അവാര ക്ഷമാപ്പണം ചെയ്തു. എത്രയെന്നാൽ
അവക്കു മൊന്മായി നിച്ചുകയല്ലാതെ തന്മുള്ളടെ അപേ
ക്ഷായ ആവത്തിക്കുന്നതിനു തുനിയാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. താ
മസിയാതെ ഒരു ചിത്ര ചമ്പയുപ്പട്ട. അതിൽ പൂമിയുടെ
മുതിരിലും ആരോപിതമായി. താരു ദേഹവഹമായ സതി
ധർമ്മാചരണവും ആരംഭിച്ചു. തൊൻ ഒരു ദിജ്ജരംതും ചെ
യുന്ന ഭാവനകളാംകൂട്ടാതെ ആ ധീര ഭാരണങ്ങളായ അ
നകരണാത്രുങ്ഗങ്ങല്ലോ അന്തശ്ശിച്ചു. ക്രിയാവസാന
ത്തിൽ ഭേദികളുടേയും വൈദികളുടേയും ശബ്ദം മുഴങ്ങുന്നതി
നിടയിൽ ചിതയിൽ അശ്വി തുച്ഛിതമായി. അതു ക്ഷ
ണത്തിൽ പ്രകാശമാനമായി ഉജ്ജപ്പലിക്കുകയും ശബ്ദങ്ങളെ
ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്തുടങ്ങി. താരയുടെ ശരീരത്തിൽ ചാ
ലന്നും ഉണ്ടായില്ല. സ്വപ്നത്താവിജൻ ശവഗരീരത്തെ
പ്രോബേ നിജ്ഞിവഹായി കിടന്നു. പക്ഷേ അശ്വി ജപലിക്കണം
മുമ്പുതന്നെ താരു മരിച്ചിരിക്കാം.

ഒരു മണിക്കൂറിനകം എല്ലാ പഞ്ചവസാനിച്ചു. ദേഹ
ആവത്തിയും ദൈഹം ചുവരിയുമായ താരയും ആ ശ്രീരംകുമാരി

ഈ സമരം ഉദ്ദോഗമായ പുമിറായിയും എറിഞ്ഞു ഭസ്തു വരുത്തിരായി. ചീരകർത്തിവാസികൾ തങ്ങൾക്കു ഭവിച്ച നിലയിൽ സ്വന്തമായി സ്വന്തമായി ലോകം മടങ്ങി. ആ നാളിൽ എന്നാനേക്കും അപരിധാത്മാരുണ്ടാം അവർ വിഹാരിച്ചു.

നി. പാനാ.

സാമ്രാജ്യസിംഹൻ രാജവട്ടാണയിൽ മീവാറിലെ എറബും കീത്തിപ്പേട്ട രാജാക്കന്നാരിൽ ഒരാളായിരുന്നു. എന്നാൽ അദ്ദേഹം താന്നിയാതെ ചണ്ട പരിചാരകനായിരുന്ന് ഇപ്പോൾ പ്രധാനമന്ത്രിപദത്തിലേക്കുയർത്തപ്പേട്ട ഖാനബിരുന്ന ഒരാർക്കു വരംവദനായിരുന്നിൻ. പശ്ചാ ഖാനബിരുന്ന സ്വദാവം വാസ്തവത്തിൽ എല്ലാവരും ധരിച്ചിരുന്നതുപോലെ ഉള്ളതായിരുന്നില്ല. അയാൾ മാർക്കും ബാത്തിനേപ്പോലെ അത്യാഗ്രഹിയും ഡാക്കിലെ റാത്രുകനായ രാജാവിനേപ്പോലെ കുറനും ആയിരുന്നു. എന്നാൽ രാജാവിന് അയാളുടെപേരിൽ വിശപാസമിണ്ടും യിരുന്നു. അയാൾ വളരെ സ്വാമിഭക്തിയും സ്നേഹവും ഉള്ള ഒരാളാണന്നാണ് അദ്ദേഹം ധരിച്ചിരുന്നത്. അതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം മരിക്കാറായപ്പോൾ ആരു വയസ്സുമാത്രം പ്രായമുള്ള പുത്രനായ ഉദയസിംഹൻറെ രക്ഷാധികാരിയായി ഖാനബിരുന്ന നിയോഗിച്ചു.

ഖാലനായ ഉദയൻ സാമാന്യം നബ്ലാങ്ക രാജവട്ടക്കുടാബാത്തിൽ ജനാച്ച പാനാ എന്നപേരുള്ള ഒരു ധാത്രിയുടെ ചുമതലയിലേല്ലിക്കുപ്പേട്ടു. അവൻ രാജകമാരനെ സമഖ്യയ്ക്കായ അവഴ്ദട പുത്രനേപ്പോലെ ലാളിച്ചും സ്നേഹിച്ചും വളരുന്നു. അവൻ കൊട്ടാരത്തിലെ പഴക്കം

ചെന്ന ഒരു ശൈവക്കാരിയായിരുന്നു. അവർക്കുമുന്പു പണ്ടുപഴഞ്ചേരുന്ന അവളുടെ അമ്മയും അമ്മുമ്മയും അവരുടെ ഘൃത്യീകരണാശം കൊട്ടാരത്തിൽ ജോലിക്കാരായിരുന്നു. അങ്ങിനെ അവളുടെ കുട്ടാഖാദ്ധനത്തിനുത്തുന്ന രാജക്കുടംബത്തിൽനിന്നും രാജക്കുടംബം ഉണ്ടായിരുന്നു. അവരുടും അവരുടെ സ്വാമിമാരോടു വിശ്വാസത്തോടെ പ്രവർത്തിക്കുമ്പോൾ അവരിൽ പലരും രാജക്കുടാഖാദ്ധനത്തിലെ പല അംഗങ്ങൾക്കും അത്ഭുതകരങ്ങളായ സഹായങ്ങൾ ചെയ്തും ചെയ്തും ചെയ്തും അവരിൽ പലരും രാജക്കുടാഖാദ്ധനത്തിലെ സ്വാത്മപരിത്യാഗത്തോടും സ്വപദേശാഭിമാനങ്ങളോടും സ്വീകരിക്കുന്നതോടും പാന്നായാൽ ചെയ്തപ്പെട്ട അ പ്രവൃത്തിയോടു കരിക്കലും ഉപചിക്കാവുന്നതല്ല.

ബാനവിരികൾക്ക് സഹിക്കാൻപാടില്ലാത്ത അത്യാഗ യത്തിന് അധാർ രാജസ്ഥാനത്തിൽ ഏറാറും മനോഹരവും ധനവും ദാനവും ഇള്ളത്തുമായ രാജുത്തികൾ പ്രധാനമന്ത്രിയും പിന്നീട് രാജപ്രതിനിധിയും ആയത്തിന്റെ ശേഷവും തുപ്പിവനില്ല. അധാർ അതിലും അധികമായ സ്ഥാനത്താന് ആഗ്രഹിച്ചു. സിംഹാസനാവഹനരണംകൊണ്ട് സ്ഥാനത്തെ മററാനോക്കാൻഡും അധാർ തുപ്പനാക്കന്നതല്ല എന്നുണ്ട്.

ഒരു വീനക്കലത്തിൽ ഒരു പാവാപ്പെട്ട ഭാസിയുടെ പുത്രനായി ജനിച്ച ധാരതാക്ക വില്ലുല്ലാസവും കൂടാതെ വിധി ചെവലേബുക്കാണ്ടു കാഞ്ഞത്തിൽ അധാർ മീവാറിലെ രാജാവുത്തുന്ന ആയിരിൽ. ഇതുകാണ്ടു അധാർക്കു തുപ്പിയായില്ല. അധാർ തനിക്കുമാത്രമല്ല തെന്റെ സന്തതിക്കു, രാജപദവിയും വാളുമാനങ്ങളും കിട്ടുന്നതിന് ആഗ്രഹിച്ചു.

എന്നാൽ ഉദയസിംഹൻ ജീവനോട്ടുടരിയിരിക്കുന്ന ലല്ല. അ കമാരൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതുവരെ അധാർക്കു മീവാറിലെ രാജാവാക്കാൻ തരബില്ല. അത്യാഗഹം അ

യാർക്കു മുമ്പും പിമ്പും പലരോധം എന്നപോലെ അയാ
ദൈയും ഒരു രാഷ്ട്രസന്നാക്കിപ്പണി തീർത്ത്.

അയാർ ബാലകനെ കൊല്ലുന്നതിനു തീച്ചുപ്പുട്ടു
തനി. അതു അന്ത്യായമായ പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നതിനും അയാർ
കു മരാഞ്ഞരും വാദപാസിച്ചു പാണ്ടേല്ലിക്കാൻ പാടില്ലോ
യിരുന്നു. അതു വെളിയിലാങ്ങാൽ അയാള്ളടക്ക സ്വന്ത
ജീവൻ ഒരു കാഴിനു വിലയില്ലാത്തയാക്കം. രാജകുട്ടംബ
തനിന്നും വസ്യക്കളും അതുതുനുമായ സകല രാജവു
ആയകമായം കന്നായിചേൻ്റും അയാർ എവിടെത്തെ
നേര അദ്ദേഹം പ്രാപിച്ചും തിരഞ്ഞെടുപിടിച്ചു കൊല്ലും. കാ
ഞ്ഞും രഹസ്യമായി നടത്തണം. മരാഞ്ഞ അറിയുന്നതിനും
ഇടയാക്കാതെ അതു കുരുമായ കലപാതകക്കത്തെ അയാള്ളു
ടെ സ്വന്തവെക്കുടി തന്നെ ചെയ്യുകയും വേണം. കാഞ്ഞും
നടന്നുകഴിത്തുകയും പിന്നെ നൃപവാക്ഷകൊണ്ടും മുഖ്യതി
കൊണ്ടും അയാർക്കു നല്ല പരിചയവും സാമർപ്പിച്ചും ഉള്ള
നല്ലതോ ചീതുണ്ടോ അതു മരാഞ്ഞകും വിഭ്രകളും മണി
മാരായ അതു രാജവുആയകമരുടെ മിരട്ടിക്കബാണ്ടുവോ
കാമനാം. അയാർക്കും അറിയാമായിരുന്നു.

രാജപ്രതിനിധിങ്ങളുടെ അത്രുംഗമന്ത്രാട്ടക്കിയ ചു
ദയത്തിന്നും അശാശ്വരതയെ ആക്കംതെന്ന സുക്ഷിച്ചിൽ
നില്ലു. സിംഹാസനത്തിലേക്കുള്ള അയാള്ളടക്ക പ്രവേശ
മാർത്തതെ തട്ടെത്തിരുന്നു അതു ഒരു തട്ടുപാതയെ ഇല്ലാതെ
യാക്കുന്നതിനും അയാർ എന്നതാൽ സുത്രവത്തയാണും അതു
ലോചിച്ചിരുന്നതാതോ? അങ്ങം താറിഞ്ഞില്ല; എന്നാൽ
അതു മഹത്തായ രാജമന്ത്രിരത്തിൽ അയാള്ളടക്ക സ്വഭാവ
തെത്തെ താറിഞ്ഞിരുന്നു ഒരാൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. എത്ര ഭയം
കരണ്ടും വിചാരണാളാണും അയാള്ളടക്ക മനസ്സിൽ ഉള്ള
ണ്ടുമറിഞ്ഞാകാണിക്കുന്നതെന്നും എത്ര കറിനമായ കലപ
പാതകും ചെയ്യാനാണും അയാർ അലോചിച്ചുകാണിക്കു
ന്നാതെന്നും അവൻ മനസ്സിലായി. അവൻ കൊട്ടാരത്തി

ലെ ക്ഷുരകനായിരുന്നു. പാനായൈപ്പോലെ അവൻ ഒരു പഴയ ഭര്ത്രനായിരുന്നു അവൻ മാത്രമല്ലാ അവൻറൊ ദിവ് അവന്റെ അച്ചുനീം അച്ചുനീരു അച്ചുനീം അവൻ ഒരു വൃഥ്തിക്കനാൽ കൊട്ടാരത്താൽ ജോലിയുള്ളവരായിരുന്നു. ബാനാവീരിന്നു ഒരു ഭര്ത്രന്റെ നിലയിൽനിന്നും പ്രധാനമന്ത്രിപദത്തിലേക്കും അവിട്ടുനു രാജപ്രാതിനിധ്യത്തിലേക്കും യടിത്തിയായി കയറാമണായതു് അവനു് ഒരു സിച്ചിപ്പ്.

രാത്രിയിൽ എക്കദേശം മും മണിയായി. പാനാ രാജക്കമാരനെങ്ങും സ്വന്തമുത്തുനേഞ്ഞും ഉാക്കിയേച്ചു് എന്നൊരുന്നുക്കപ്പണി ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. സകലതും നില്ലിബുമായി ഒരിട്ടത്തും ഒരു രാഖ്യവും കേൾക്കാതെയായി. പെട്ടുനു അവളുടെ മുറിയിലേക്കു ധൂതിയോടുകൂടി അട്ടത്തുവരുന്ന പാദങ്ങൾബുദ്ധിലും അവളുടെ മുല ആകഷിക്കപ്പെട്ടു. ഈ അസമയത്തു് അവളുടെ വുരുളിയിലേക്കു വരുന്നതു് ആരായിരിക്കാം എന്നു് അവർക്കു് ആലോച്ചിക്കാൻ കഴിയുന്നതിനുമുമ്പ് കൊട്ടാരത്തിലെ ക്ഷുരകൻ അവളുടെ മുമ്പിൽ വന്നനിന്നു.

പാനാ—എന്താണു് വന്നതു്? വിശ്വേഷിച്ചു വല്ല വർത്തമാനങ്ങളുമാണു്?

ക്ഷുരകൻ— “ഉണ്ട്. എറാവും ഭയക്കരണങ്ങളായ വർത്തമാനങ്ങളുണ്ട്. രാജക്കമാരനു കൊല്ലാൻ രാജപ്രതിനിധിയിൽപ്പോൾ ഇവിടെ എത്തും”.

പാനാ— “ഇന്തിനെ സംഭവിച്ചുക്കുമെന്നുള്ള എന്നു ഭയം വാസ്തവമായി. തന്നെ ഒരിക്കലെക്കിലും അധാരം ഒള്ളുതിക്കണ്ണു വിശ്രദിക്കണ്ണു ചെയ്തിട്ടില്ല. രാജക്കമാരനു നാം രക്ഷിക്കണം”.

ക്ഷുരകൻ— നാം വിചാരിച്ചാൽ എത്രക്കഴിയും? പാനോ! നീ പറയുമ്പോലെ തന്നെചെയ്യാം. കാച്ചുനേരം

മെന്നമായിതന്നതിന്റെശ്ശേം പാണാ പറഞ്ഞ “നാരാജകമാരനെ കൊട്ടാരത്തിൽനിന്നും എത്തക്കിലും രക്ഷയുള്ള ഒരു സ്ഥലത്തേക്ക് മാറ്റണം”.

ക്ഷുരകൻ—“ഹാ കഴ്ത്താം! രാജപ്രതിനിധി ഇന്ന് ഒക്കാട്ടാരമാട്ടക്കു കാവലിട്ടിട്ടിട്ടണ്ട്. ഇന്ന് രാത്രിയിൽ ഒരു കണ്ണതിനേയും കൊണ്ടുപോകുന്ന ഒരുത്തരേയും വെള്ളിയിൽ വിടങ്ങതെന്ന് അഡാർ പ്രത്യേകം കല്പനകാട്ടത്തിട്ടണ്ട്”.

പാണാ—“അംഗിനേയാബന്ധിൽ അതിലും നമുക്കുണ്ടായി കളിപ്പിക്കാം. ആ കട്ടയിബന്ധക്കു. തൊൻ രാജകമാരനെ അതിൽ കിടത്തി ചവർക്കാണ്ട മുടിക്കളും. ഒരു തൃപ്പൂകാരനെപ്പോലെ താൻ അതെട്ടത്തു കൊണ്ടുപോയാൽ തന്നോട് ആരും ഒന്നും ചോദിക്കയില്ലെന്ന് എനിക്കു നല്ല നിശ്ചയമുണ്ട്. കുമാരനെ ഉപദേശമാനാമില്ലാതെ ഒരു സ്ഥലത്തു കൊണ്ടുപോകി”.

പിന്നീട് പാണാ ഒരു ക്രൂവടക്കാരന്റെ പേര് പറഞ്ഞ രാജകമാരനെ അഡാഴ്തുടെ വിട്ടിൽ കൊണ്ടുപോകാൻ ക്ഷുരകനോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു.

ക്ഷുരകൻ—“എന്നാൽ രാജപ്രതിനിധി 'വേഗം ഈ വിട വരുമാല്ലോ. രാജകമാരൻ പൊങ്കുയതായി കാണുന്നും പട്ടണംമുഴുവൻ തിരഞ്ഞെടുപ്പിടിക്കാൻ ആളുകളെ അഡാഴ്തു. രാജകമാരനെ രക്ഷിക്കാൻ ഒരു നിവൃത്തിയുമില്ലാതെയാണു്?”. പാണാ വളരെ സാവധാനമായി പറഞ്ഞ. “രാജകമാരനെ ഈ വിടക്കിനും മാറ്റിയതായി അഡാർ അറിക്കയില്ലോ. എന്നും മകൻ ഈ വിടയുണ്ടെല്ലോ. തൊൻ അഭവതായെട്ടത്തു പള്ളിമെത്തയിൽ കിട്ടാം. എന്നും മകൻ പാവപ്പെട്ട ജീവൻും അനേകംതല മുകളായി എന്നും കുടംബവർത്തിന്റെ രക്ഷിതാവും ഉപകാരിയും മീവാറിലെ ഭാവിരാജാവും ആയ കുമാരനെ ഒ

ക്ഷീകരാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ— പാനാ രബ്ബോട്ട് ജീവിതം അനുറദ്ധരപ്പെട്ടതായി കരുതും”.

ക്ഷീരകൻ ഒന്നാം പാധാൻ ശക്തിയില്ലാതെ സ്ഥാപ്തനായി നിന്നും പാനാപ്രസംഗോധ കൂട്ടായച്ചതു രാജക്കമാർത്തനാഥതിൽ കിടത്തി ചവക്കുകാണ്ടുടി താനു തദയിലെച്ചതും കൊണ്ട് പത്രക്കാൾ കൊട്ടാരത്തിൽനിന്നും വെളിയിൽ പോകാൻ ക്ഷീരകനോട് പറഞ്ഞു. അവൻ പിന്നും ഒന്നാം മിണ്ടാതെ ഒരു വിഗ്രഹാപോലെ നിന്നും പാനാ വിണ്ടും അവനോട് കൂട്ടായച്ചതും കൊണ്ടുപോകാൻ പറഞ്ഞു.

ക്ഷീരകൻ— “പാനാ! നീ എന്നാണോ ചെയ്യുന്നത്”.

പാനാ—തൊൻ എന്നർ കൂത്രുതയ്യാണോ ചെയ്യുന്നത്.

ക്ഷീരകൻ പോകുന്നതിനു നിംബുഡനായി ഭേദിച്ചു. പാനാ പുത്രാന എടുത്തു പള്ളിമെത്തയിൽ കിടത്തി ക്ഷമയോട്ടുടി ഘാതുകന്നർ വരവും കാത്തിരുന്നു. നേരും മണിപ്രത്യാഖയി; കൊട്ടാരം മുഴവൻ നില്ക്കുണ്ടുമായിരുന്നു. എന്നാൽ പെട്ടുന്ന കാലടികളുടെ ശബ്ദം കേട്ട് പാനാ തെട്ടി. അവർ തിരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോൾ വാനമീറ്റ അവിടെ നിഃഖ്ലന്തു കണ്ടു. പാനാ എഴുനോട് അയാൾക്ക് ഉപചാരം ചെയ്തു.

വാനമീറ്റ— “രാജക്കമാരണന്തരു ചെയ്യുന്നും തോൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരീരസ്ഥിതിയെക്കണ്ടിച്ചും ഉൽക്കളിൽനായി അദ്ദേഹത്തെ കാണുന്നാണോ വന്നത്”

ആരാണോ മെത്തയിൽ കിടക്കുന്നതാണും തോക്കാതെ അയാൾ ആ ബാലവന്നർ നെഞ്ഞാതും ഒരു മുച്ചുള്ള കുടി കുത്തിയിറക്കി. മമ്പേക്കമായ ഒരു തിലവിളി രാത്രിയുടെ നില്ക്കുണ്ടതയിൽ മുഴങ്ങിക്കൊടിക്കരും കൊട്ടാരം മുഴവൻ അതിന്റെ പ്രതിജ്ഞപ്പനി ആവത്തിക്കയ്ക്കും ചെയ്തു. വീം നമീറ്റ വേഗം പുറകൊട്ടാൻ അതു ഘാതുക്കുത്രുതിയിൽ

കുമണിൽക്കെക്കളോടുകൂടി പിടിക്കുന്നതിന് ഇടയാക്കുതന്നു കുത്തി സ്വന്തമുറിയിലേക്ക് കാടിപ്പോയി.

നാലുവർഷത്തുനിന്നു രാജക്കമാരനും മരിയുംലേക്ക് ആളുകൾ കാടിക്കുന്നുവെന്ന്; പാന്നം മോഹാലസ്യപ്പെട്ട വോയമില്ലാതെയും രാജക്കമാരൻ കുത്തതിൽക്കിടന്ന് പിടിച്ചുനാതും കണ്ട്. കൊട്ടാരം മുഴുവൻ ഉച്ചത്തിൽ വിലാപങ്ങൾ തുടങ്ങി. പട്ടണമൊട്ടുകുഴി വലിയ പുസന്തതിലായി. പാന്നജ്ഞുവോയം വന്നപ്പോൾ രാജക്കമാരനെ കൊന്നതാരാണെന്നു പറവാൻ ആളുകൾ അവക്കുള്ള നിംബുന്തിച്ചു തുടങ്ങി. സത്രാത്തെ മരിച്ചുനാതാണ് നല്പുതന്നു നിയുക്തിച്ചു അവർഖി തുടങ്ങിനെ പറഞ്ഞു.

പാന്നാ— “കൈ കുത്ത മനഷ്യൻ ഡീക്കിതിയായി വന്ന കയറി രാജക്കമാരനെ കൊന്നു”. ഉദയസിംഹരാജക്കമാരൻ മരിച്ചുവന്നതെന്ന എപ്പോവരും തീച്ചുപ്പെട്ടതി. പാന്നാ ജോലിയിൽനിന്നും ഒഴിഞ്ഞു രാജക്കമാരനെ ഗ്രാഹിക്കാൻ സുക്ഷിച്ചിരുത്തുന്ന സ്ഥലത്തു പോയി താമസിച്ചു രാജക്കമാരനെ ‘അർഹർഷാ’ എന്നാവേറായ കൈ ജൈനവും പാരിയുടെ വീട്ടിൽ താമസിപ്പിക്കുയും യൈവനമാക്കുന്നതുവരെ അധികടത്തുന്ന ഗ്രാഹമായി വളരുന്നുകയും ചെയ്തു.

ഉദയസിംഹൻ രാജക്കമാരനായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടു എന്നം വാനമുഖിൽ ശിരചേരം ചെയ്യപ്പെട്ടു എന്നം സംഗാരാമസിംഹനും ചുത്രുന്നം അവകാശിയുമായ കമാരൻ സിംഹാസനനാഭരാമണം ചെയ്തു എന്നം ആന്ത്രേകം പാഞ്ചിട്ടാവന്മുല്ലപ്പും. പാന്നായെ അവളുടെ മരണം വരു രാജാവു സ്നേഹിക്കുയും വഘ്നമാനിക്കുയും ചെയ്തു.

ഉ. ഗാംഗാറില രാജത്.

ഗാംഗാർ മല്ലുമഹിന്ദ്രയിൽ ഒരു ചെറിയ ഹിന്ദുരാജുഖിൽനാണ്. ഹിന്ദുരാജുങ്ങൾ കാരോന്നായി, ചാന്ദ്രാദി യത്തിൽ അബ്ദിതരംഗങ്ങൾപോലെ, കേരിക്കേടി വരുന്ന മഹമാരിയ പ്രതാപത്തിന്റെ അലഘവനിയമായ ആകുമ സാത്തിന്' അധിനാപ്തപ്പെട്ട നാമാവശ്രേഷ്ഠമായിത്തീരംകാല തോ ഈ ചെരരാജുമായ ഗാംഗാർ മാത്രം സബൈയ്യും പോരാടി സപാത്രത്രുത്തെ നിലനിൽക്കിപ്പോണ. കാലങ്കു മത്താൽ പാംബികൾ ഡൽഹിയിൽനിന്നും ബധിപ്പുത നാരാധി തുടക്കുടക്കമായി ഇന്ത്യായ ആകുമിച്ച മൊഗിളിനാരാൽ പാംബികൾ നാനാ ഭിക്ഷകളിൽപ്പെട്ടു കൂടിക്കുണ്ടും. അവരുടെ രാജുങ്ങൾ ജേതാക്കൾഡിക്കയിനമായി. പരാജിതനാരാധി എകിലും ധിരമാരും ബലവാനാരമായ പാംബിപ്രക്കരങ്ങാരും ദൈസന്ധ്യാധിപരമാരും ഡൽഹിയിൽനിന്നും പലായനം, ചെയ്യു നൃതനരാജുങ്ങളെ കൈ വിശപ്പെട്ടതുവാൻ തുടങ്ങുകയും ഹിന്ദുരാജാക്കരാരും അവരുടെ സമുദ്രങ്ങളായ രാജുങ്ങളിൽനിന്ന്' ഓടിക്കുവാൻ സന്നദ്ധരാകയും ചെയ്യു. ഇങ്ങിനെ ചുരാപ്പെട്ട പാംബികളിൽ ഒരു സമുദ്രത്തിന്റെ നായകനായ ഒരു വാൻ ദാൽ ഡിയിൽനിന്ന്' ഓടിപ്പോണ. ചേകവരോട്ടക്കൂടി ഗാംഗാർ രാജുത്തിൽ കടന്ന്' അതിനെ പിടച്ചുടക്കി മഹമാരിയ കരിായ പ്രതിശ്ശീകരിവാൻ തീച്ച്ചയാക്കി. എന്നാൽ ആ കായ്യും അയാൾക്ക് അതു ക്ഷണിസാമ്പുമായിരുന്നില്ല. ധിരനായ ഹിന്ദുരാജാവു തന്റെ സന്നാഹങ്ങളോട്ടക്കൂടി പാംബികളോട് ഏതിന്ത്തനിന്നും പൊതുത്തിനാൽ കാരോ അംഗലാ സ്ഥലം കൈവരണപ്പെട്ടതുനിന്നും അതി ശ്രോദ മായ രണ്ട് വേണ്ടിവന്നു. എന്നാൽ ജയലക്ഷ്മി അന്തരിയിൽ മഹമാരിയാര സന്ധിതം കടാക്കിച്ചതിനാൽ ഡിന്ദ

കൾ തോരുതുടങ്ങി. ശ്രൂരനായ രാജാവും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഡീരോഡാത്തമാരായ രാജേന്ദ്രം എസ്സന്റേഴ്ചാം പോരിൽ വധിക്കപ്പെട്ടു.

ഈ വ്യസനവത്തിനാബു ഗാനോറിൽ ഏതെങ്കിലും പ്രാർഥനയായ രാജാവിന്റെ പദ്ധതിയിൽ ചാത്ത് സാധാരണ ശ്രീക്കൃഷ്ണപ്പോലെ കുന്നനു ചെള്ളിയല്ല ഉണ്ടായത് തൽക്കണ്ണം ആ മഹതി തന്നാൽ അപ്പനേരംകൊണ്ട് ശ്രേവ രിക്ഷവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടേക്കാളും പോരാളിക്കേണ്ടാണെന്നില്ല, ജേതാക്കളും പഠാനിക്കേണ്ട പിന്നാളിക്കാതെനിന്നു പോരാട്ടനു തെന്നു എസ്സന്റേഴ്ചാം പോയിച്ചേരുന്ന്, ഭർത്താവു വഹിച്ചിരുത്തു എസ്സന്റെ നേതൃത്വാബ്ദിക്കാണ്. ഡീരായായ രാജ്ഞിയുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്താൽ ഗാനോർജ്ജേന്ദ്രത്തിനു കൂപ്പാധികം ഉസാധവും ദൈം തും ഉണ്ടായി. രാജ്ഞിയാക്കട്ടേ എസ്സന്റേരണത്തിൽ തെന്നു ഭർത്താവിനേപ്പോലെതുനു കൈചുണ്ടുമുള്ളവളായിരുന്നു. ആ മഹതിയുടെ അധിനന്തരിൽ ഭക്താർ രണ്ടായാൽ മാത്രാ സാഖ്യമാംവണ്ണം പോരാടി. എന്നാൽ അവരുടെ അമാനപ്പയത്താഖല്ലും വിഹലമായതേയുള്ളൂ. പഠാനിനായക്കന്നു എസ്സന്റു പരിപ്പിയതായിരുന്നു. എന്നാൽ രാജ്ഞിയു സഹാധിക്കുന്നതിനു രണ്ടുവായിരം ശ്രൂരമാരായ യോദ്ധാകൾിൽ മാത്രം ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ശ്രൂരനാട്ടാട സംഖ്യ തിനായിരി കിരണ്ടുവന്നതിനാൽ മരിമലിയുടെ തുക്കുമണ്ണത്തിൽനിന്നു രാജുവരതു രക്ഷിക്കുന്നതു അംഗക്രൂമായിരുന്നു. നിരാശയായിരുന്നും അതിശ്വാരമായ രണ്ടാക്കാത ഒരടി മുന്നോട്ട് വെക്കുന്നതിനു രാജ്ഞി ശരൂക്കേണ്ട സമയിച്ചില്ല. ഈവണ്ണം തന്നെ രാജുവരതിലെ അംഗുട്ടകളെ ആ ഡീര തട്ടുന്നതിനു രക്ഷിച്ചു എങ്കിലും ഒട്ടവിൽ നില്ലുക്കൊള്ളിയില്ലാതെ കാടി നന്നദാനി

രാജിലുള്ള ആ മനസ്പിനിയുടെ അവസാനകോട്ടയിൽ അംഗം മൂപിക്കേണ്ടിവന്നു. രാജതി നമ്പംഡാതീരം വിച്ച കോട്ട യിൽ എ) തതിക്കുട്ടനോഴിജ്ഞ ശത്രുക്കർമ്മ ആ സ്ഥിരത്വാത്മയും ദേഹം ആ ദൈനന്ദിനത്തോടു പിന്തുന്ന് നടിതിരാത്തതി. അംഗപാത്രം ശമാരായ പാംബിഉസസ്ക്രൂ നില്ലാതെ തങ്കൾ സാം അതി ക്രൂരതയോടെ കോട്ടയെ എ)തിന്ത്തിനാൽ ഗോ ഘുരദ്വാരങ്ങൾ ബന്ധിക്കേണ്ടിവന്നപോയി. കോട്ടവാതൽ പെട്ടുനടച്ചുംപായതിനാൽ രാജതിയുടെ കൂട്ടെ ഉണ്ടായി കൂന ഭടകാക്സ്റ്റുവക്ഷ്, കോട്ടയിൽ കടക്കുന്നതിനു സാധിച്ചില്ല. ഈ നിങ്കാശ്രൂസംഭവത്താൽ ഘുരത്തു തോണിയിലും കരയിലുമായി പെട്ടപോയ അനേകം യോദ്ധാക്കൾ രാജം ശമാരായ പാംബികളുടെ വർദ്ധണമിക്ക് അര നിമിഷത്തിനുള്ളിൽ ഇരയായി ഭവിച്ചു. എന്നാൽ അവരിൽ പലകാ ധീരമാരായ ഹിന്തുകളും യമലോകപ്രാപ്തരായി.

ഭന്നാശയമാരായി കോട്ടയിൽപ്പെട്ട രക്ഷിവർദ്ധനകൾ വളരെ കാച്ചുമാറ്റുമെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു. അവർ കുപിത മാരായ മഹമ്മദിയമാരാൽ വളയപ്പെട്ടു. കാഞ്ചം ഒന്ന മിന്ദുനു നിയുധമുണ്ടകിലും ഒരുമാരായ തു സപ്പല്ലം ഭടകാർ പരാജിതരാക്കപ്പെട്ടുന്നതുവരെ അവരുടെ രാജതിജ്ഞാന സമീപത്തുനിന്ന് വിച്ചപിരിയാതെ തു ധീരയോ ദൊപ്പും യുദ്ധം ചെയ്തു. പാംബികൾ കോട്ടമതിലുകളെ ഭേദിച്ചും കയറിക്കുന്നു. കോട്ടയ്ക്കുത്തു ചുട്ടിവിണ്ണ. ഈ സ്ഥിതിയിൽ, കീഴടങ്ങുകയല്ലാതെ നിവൃത്തിയില്ലെന്നുകണ്ട്, രാജതി, താൻ കീഴടങ്ങുവാൻ ഒങ്കമൊയിരിക്കുന്നതിനാൽ ഉസ്ക്രൂബയം നിന്ത്തണമെന്നു ജേതാവിണ്ണാടപേക്ഷിക്കുവാൻ ഒരു ദുരന്തന നിയോഗിച്ചു.

ദുരന്തിന്റെ വത്തമാനാ അറിഞ്ഞപ്പോൾ പാംബിനായ കുന്ന് വളരെ സദ്ഗാഹിക്കാശിക്കും ദുരന്തന സവാളുമാനാ സൽ

കരിക്കയും ചെയ്യു. രാജ്യം വൈക്കമുള്ള മോഹം കഴിത്താൽ വാനിപ്പിൽ റബ്ബാമതായ ആ ഗ്രഹം രാജ്ഞിയുടെ പാണി ശ്രദ്ധാമായിരുന്നു. ആ വീരപത്രിയുടെ സൗന്ദര്യവി ശ്രദ്ധയ്ക്കാൽ ആ നീചൻ ആപ്പുതച്ചിത്തനായിരിക്കിന്നിരി കൂനു. ‘അതിനാൽ അധാർ ഒരു കൂത്രനോട് ഇപ്പുകാരം പാണ്ടയും— “എന്നാ വീര! താൻ ചെന്ന രാജ്ഞി യോട്” അവക്കുടെ ദേഹത്തുന്നു താൻ വളരെ സന്തോഷിക്കുന്ന എന്നും, അവൻ രാജ്ഞിയായിരിക്കുവാൻ എപ്പോം കൊണ്ടു യോഗ്യരാണുന്നും, മുമ്പിലത്തേപ്പോലെ താൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന കാലത്തോളം അവക്ക് മേലാലും രാജ്ഞിയായിരിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതാണുന്നും, താൻ അവക്കുടെ ഏതും അനവത്തിക്കുവാൻ സദാ സന്നദ്ധനായ ദാസനാണുന്നും ഗ്രാനോർഹാജുത്തേയും എന്നേയും അവൻ ഒക്കെപോലെ ഭരിക്കുന്നത് എന്നിക്കു വൃഥ്ഥിസമ്മതമാണുന്നും, താൻ എന്നും ഒട്ടിമതയേപ്പോലെ അവരുടെ അനുസരിക്കുന്നതാണുന്നും അറിയിക്കുക?’. വാനിപ്പിൽ ഏതു തെരുവും അനുസരിക്കാതിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് പ്രയോജനമില്ലെന്നും, വിസമ്മതം പാണ്ടയാൽ നിംവ്യസം നിയുധമാണുന്നും ദേഹത്തിനു കുറവും അഭിനവിയും നാശം പറയുന്ന മഹാപടിയോടുകൂടി കൂത്രനെ വിശ്വാസിയയും—

“അങ്ങയുടെ ശൗം്ക്രവരംകുംഭങ്കളും സ്ഥിരനിയുയും കണ്ണു താൻ എററവും സന്തോഷിക്കുന്നു. എന്ന പ്രോബലയുള്ള ശ്രീകർണ്ണ സമ്പ്രദാ ഡീരതയേയും സാമർപ്പിതേയും അഭിനവിക്കുന്നവരാണു്. എന്നിൻ ഭർത്താവാക്കുവാൻ അങ്ങ യോഗ്യന്തരാനു എന്ന താൻ സമ്മതിക്കുന്നു. എന്ന അങ്ങനു ഭാംഗ്യായി സപീകരിക്കുന്നപക്ഷം അത് എന്നിക്കു വലിയ മാനവും, ജനസാഹല്യവുമാണു്. എന്നാൽ ഒന്ന് അങ്ങ അനുബദ്ധിക്കുന്നും, എന്നിൻ കുടം

വെസ്സുദായം അന്നസരിച്ചു നമ്മുടെ വിവാഹമ്മോസം വം ഈ രാജഗ്രാഹത്തിന്റെ ചന്ദ്രമണ്ഡലപത്തിൽ വെച്ച്. കൊണ്ടാടണം. അങ്ങയുടേഞ്ചും എന്നേറയും അവസ്ഥയ്ക്കു നന്നുപാശായ വസ്തുഭരണാദ്യലക്കാരന്നെല്ലാട്ടുള്ളി വിവാഹത്തിനു തയ്യാറായി വരുവാൻ എനിക്ക് രണ്ട് മൺിക്കൂർ സമയം തരണം?

ഈ ദൗത്രപ്രകാരമുള്ള സകല അപേക്ഷകളും വാൻ സങ്കാശവുമ്പും സമ്മതിച്ചു എന്ന പാദ്യംബതില്ലപ്പോ. ആ ദ്രോഹനും ഈ തിലധികം സങ്കാശം ഇന്തി വരുവാനില്ല. വിവാഹസമയം ധരിക്കുന്നതിനായി മനോഹരമായ ഒരു കമ്പുകവും വിലയ്ക്കിയതും രത്വചിത്രവുമായ ഒരു മാരവും അയാൾക്കു സമ്മാനമായി രാജതിയുടെപക്കൽനിന്നു കിട്ടിയപ്പോൾ അയാളുടെ പരമാന്വാദം പൂജയം കവി ചെത്താഴുകി. യുദ്ധസംഖ്യമായ കോലാഹലങ്ങളും നിലവിളിക്കും വിവാഹവുമ്പുംഗാമികളായ സംഗ്രഹിതാലി മംഗാജത്സപരങ്ങൾക്കു കീഴടങ്ങിക്കുമ്പെന്നതു. സങ്കാശകോലാഹലങ്ങൾക്കു മാത്രം എനിക്ക് ആളുക്കുന്നു ഉപേക്ഷിച്ചു നായകന്റെ മണവാട്ടിയുടെ കല്പ്പാണവും സൗഖ്യവും ഉദ്ദേശിച്ചു സുരാഹാന്നം ചെയ്തുടങ്ങി. തന്നാൽ കാമിക്കെപ്പുട്ടനു ആ ശ്രദ്ധാധനായ സൂന്ദരിരത്നത്തിന്റെ സൗന്ദര്യവിലാസത്തെ ഇഷ്ടക്കണ്ണാ ചെയ്യുന്നതിനും അക്കമനായിട്ട് വാൻ കാത്തിരുന്നു.

ഒട്ടവിൽ സകലതും തയ്യാറായിരിക്കുന്ന എന്ന ദ്രോഹ മുഖാന്തരം അഭിവൃക്കി. വാൻ തൽക്കുണ്ണം രാജതിയാൽ സമാനിക്കുപ്പുകു കമ്പുകവും മാലാളും ധരിച്ചും അഴകരാവണുന്നതെല്ലാലെ ചന്ദ്രമണ്ഡലപത്തിലേക്കു കയറിച്ചേന്നു രാജതിനായ ദംച്ച. ആ സൂന്ദരിരയ കണ്ണപ്പോൾ അവരുടെ അകാരസുഷമയപ്പുറി കേടുതെല്ലാം ശരിയാണെന്നും അയാൾക്കു വേബാല്പുംവന്നു. അവരുടെ സൗന്ദര്യകാണി അവണ്ണനീയമായിരുന്നു. അവരുടെ റപ്പുംപടനിശ്ചിതമായ

ങ്ങൾ ദണ്ഡം വാദകൾ സവിമാരായ ശ്രീജന് കൊച്ചു് അകലെ അണിയായി നിരത്തിവെച്ചിട്ടുള്ള അസന്നദ്ധിലും ഇരിക്കുന്നതിനും ഇംഗ്ലീഷ് അസന്നദ്ധത്തെ പ്രാഥമ്യം പോലെ കികാബ്‌നിരാളംകാണ്ട് മുടാപ്പുട് മാക്കൽപോലെ കാണാപ്പുട്, വിശ്വാദരണങ്ങൾ അണിത്തി ചുള്ള അവകാട എപ്പാവകാട കഴിലും ഓരോ കൊള്ളത്തി യ പാതം ഉണ്ടായിരുന്നു. രാജതിയുടെ ക്ഷണം സ്റ്റിക്കരി ആ വാൻ, തജ്ജാറാക്കിവെച്ചിരുന്ന ഒരു പീംത്തിനേൽ ഇ കുന്നു. ഉപമാധിനമായ സുന്ദരിയുടെ സൗന്ദര്യത്തിന് അ യാർ അടിമയായിപ്പോയതിനാൽ അവകാട എത്ര നി ല്ലൂരമായ അത്രുചുമകിലും, സപയസ്തിലുമായ മഞ്ഞാദ ദിശാകും സൗന്ദര്യത്തേക്കും നിരവേറുന്നതിന് അയാൾ ഒരു കാണ്ഡിയുന്ന സമയത്തു മാരാത്രരനായ വാനിനു മണിക്കൂർ കുറഞ്ഞിരിക്കുന്ന തോന്തി. ഇങ്ങിനെ മോഹാന്നവ തിരികെ മനനായിരിക്കുന്ന പാംശിനായകൻറു മുഖഭാവം പെടുത്തുന്നാണി. അയാൾക്ക് അത്രുജ്ജീവം ബാധിച്ചപ്പോലെ തോന്തി. താലവുന്നത്തേള്ളാൽ വിശപ്പുട്ടിട്ടും പനിനിർ മു തലായ ജലങ്ങൾ തളിച്ചിട്ടും ധാരതാക പ്രയോജനവും ഉ ണ്ടായില്ല. പ്രാണവേദന സമിക്കാൻ വധിയാതെ അ ഹാർ കല്പാണവസ്തുങ്ങങ്ങളെ കിറി എറിയുവാൻ തുടങ്ങി. ഈ അവസരത്തിൽ രാജതി ഏഴുനിറവനിന് അയാളോടും ഇ നീംനെ പാതയു്:—“എന്നോ കേളും! തന്റെ അവസാനം അ ട ത്രു എന്നറിക. താൻ ധരിച്ചിരിക്കുന്ന വസ്തുങ്ങൾ വി ഷമയങ്ങളാണു്. തെന്നു തൊട്ട് അത്രുലുമാകാരത കഴി ക്കവാൻ എന്നിക്കു ശത്രുന്നതരുണ്ടായിരുന്നില്ലു്? ഇതു കേടു പ്പോൾ വാനിന്റെ അനച്ചരണാർ, ഭയത്താൽ ഇടിവെച്ച കൊണ്ടവേരപ്പോലെ സൂംഭിച്ചുനിന്നപോയി. അവർ ക്ക സാമ്രാജ്യരമായ ആ മോഹാലസ്യത്തിൽനിന്നു മുക്തരാക്കുന്ന

തിനമുന്നിൽ വിവരത്തിയും പതിപ്രതാശിരോമണിയുമായ രാജ്ഞി ചാന്ദ്രാക്ഷണത്തിൽനിന്ന്, അബാധമായ നമ്മുടെ മിൽ കൂസൽക്കൂട്ടാതെ ചാടി വീഞ്ഞസപ്രദം പ്രാപിച്ച ഭത്താ വിനോട്ട് ചേന്ന്.

അഞ്ചുചിത്തമാരായ പഠാണികൾ തേഷിച്ച സ്കീക ശ്രോട്ടുകളും അവരാകട്ടേ ഭയംകൂട്ടാതെ അവർ ഇങ്ങനീരും ആസന്നങ്ങളിൽ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന പറത്താൽ തീ കൊള്ളുത്തി. ആ ആസന്നങ്ങൾ വെടിമരുന്ന് നിംച്ചിട്ടുള്ള ചാക്കകളായിരുന്നു. ഉടനെ ഫ്രോമിയേയും ആകാശത്തേയും നാരാധരവേരോടെ ഇളക്കി പറിക്കുന്നതായ ഒരു അതിലോം രംബവും പൊട്ടലും ഉണ്ടായി. കോട്ട അസ്ഥിഭാരതേതാട്ട കൂടി ഇളക്കകയും ഭ്യാനകമായ ഒരു യുമസുംം ആകാശ മാറ്റത്തേതാളും ഉയരകയും ഉണ്ടായി. യുമജാലത്തിൽനിന്ന് ലിക്കല്ലൂം ഒഴിവായി നോക്കിയപ്പോൾ ഗാനോർരാജഗൃഹ ത്തിന്റെ ചാന്ദ്രാക്ഷണത്തിൽ വിശ്വാസ്ത്വികായ ചില രാവം ശ്രീരംജല്ലൂടെ മരറാനും കാണ്ണാനണ്ഡായിരുന്നില്ല.

വാനിന്റെ അഭ്യർഥ്യമായ ദേഹം കണ്ണുകിട്ടി. അതി നെ പഠാണികൾ ബോപ്പുംരാജുത്തേക്കു പോകുന്ന വഴി യരികിൽ കഴിച്ചിട്ട്. ഇപ്പോഴത്തെ ബോപ്പുംരാജാവും നവാഖോ വാംശത്തിന്റെ സ്ഥാപകനും മേൽവിവരിച്ചവിധം ആകാല മുതിരയ പ്രാപിച്ച വാനാണ്. അയാളുടെ രാവക്കുറത്തെ അഞ്ചിക്കുന്നത് ആ തിക്കിൽ നടപ്പുണ്ടും ഒക്കമാതിരി കന്നരവാ ടന്പനിക്കും എന്നെലിനും ഒരു സിംഹശശ്യധമാണെന്നു പ്രസിദ്ധമായിരിക്കുന്നു. ഇതെന്നതാരത്തുതും!

—ഓ—

നായക എൻ റവ തി.

ബുക്കാർത്താജു, ഭരിച്ചിരുന്ന പാണിരാജാക്കന്മാരിൽ ഒട്ടവിലാത്ത ആള്ളാഗ്നിരുന്നാണു ചിമാൻ. അക്കംബർ ഡിസ്റ്റ്രിക്ക് അംഗിൽ സിംഹാസനത്താരോധനാ ചെയ്യേപ്പോൾ ഉത്തരമുള്ള തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ വൈകാർഖ ചീക്കേയുള്ള സകലരാജുങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണത്തിന്റെയീന്മായി ഭവിച്ചു. പാണിരാജാവിനെ വഴിപ്പുട്ടതിനു വൈകാർഖ എക്കവശമാക്കുന്നതിന് അക്കംബർ ഡിസ്റ്റ്രിക്ക് മന്ത്രിനിന്നു മുന്നിംവാനെങ്കണ്ണ വലിയതേസ്വരം നൃത്യം ആക്കുട്ടി അഥച്ചു. സുലിമാൻ കൊല്ലപ്പുട്ടകയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രൻ ദൗദ്യവാൻ കരീബ്ബായിലേക്ക് ചാടി പ്രോക്കയും ചെയ്തു.

എന്നാൽ മുകിളുന്നാർ സമീപത്തേക്കു വരുന്നാണെന്നു കേട്ടപ്പോൾ സുലിമാൻ താന്റെ സ്വന്തത്തു മുഴുവൻ വൈകാളി ത്തിന്റെ തൈക്കണ്ണാഗത്തുള്ള ജനുർ എന്ന നഗരത്തിലേക്കു മാറിവെച്ചു. ഇംഗ്ലീഷ്, മരി വൈകാളിയും തന്നാൽ ‘രാജാവിന്തുമാറിരുന്നു’ എന്ന സ്ഥാനം നൽകപ്പുട്ടവനും ആയ താന്റെ ഭണ്യാർക്കാസ്ത്രം പ്രഖ്യകമന്ത്രിയുടെ അധിവാസ സ്ഥലമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം സുലിമാൻ’ എറാവും വിശ്വാസമുള്ള സേവകന്മാരിൽ രാജായിരുന്നതിനു പുറമെ സമുദ്രതോട് താഴുക്കിടക്കുന്ന ദക്ഷിണവൈകാർഖ മുഴുവൻ ഭരിച്ചിരുന്നത് അദ്ദേഹമാണെന്നു പറയാം.

അക്കാദമ്പത്തു വൈകാളിത്തിലെ രാജുഭരണസന്തുര്യാദായം കൈവക പ്രദിസ്താദായ രാജുഭരണത്തോടു തുല്യമായിരുന്നു. ദേരാധികാരികൾ അവവരവകുടെ അധികാരാന്തരത്തിക്കു തുല്യ പുന്നസ്പദതാന്തരത്തുനിയവരായിരുന്നു. രാജ്ഞിയമായ സകല അവകാശങ്ങളും പ്രത്യേകാധികാരങ്ങളും അവർ അനുഭവിച്ചിരുന്നു. നവാഖിനീ കപ്പുംകൊട്ടത്തുവനു കാലതോളിം അവരെ സേപ്പച്ചുനന്നും പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനു പാണിരാജാക്കന്മാർ അനുവദിച്ചിരുന്നു.

എന്നാൽ പലപ്പോഴും അവർ മഹിക്ഷകയും കൂപ്പും അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉൾപ്പെടെ കാണിക്ഷകയും ചെയ്തിരുന്നു. പലപ്പോഴും അവർ തമിൽ തദ്ദിത്ത് കലാഫിക്ഷകയും നബാബിന്റെ അധികാരത്തെ വിസ്തരിക്ഷകയും ചെയ്തിരുന്നു. നബാബിന്റെ പ്രസ്താവനിക്കും മുപ്പുംധിലും കലാപജനക നാരായ ഈ അധികാരിക്കുള്ള കുമ്പുകാരം കൂപ്പും അടപ്പിക്ഷകയും അവർ അന്നോന്നും കലാപുട്ടത്തുവാൻ ഇടക്കാട്ടക്കാരെ നോക്കുകയും തന്റെയിരുന്നു.

സുലിമാൻ യതനാവുകയും ദൗദ്വാൻ ഓടിപ്പോവുകയും ചെയ്തുപോർ ബുക്കാർഡ് ജിതയായില്ല. അധികാരികൾക്കുപോരാതെയായി, പചക്ക മുകിൽ സേനാധിപതികൾ അതിലേക്കെ പ്രശ്നിചെയ്യുന്നുണ്ട് അവസരമണ്ടായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹം ഓടിപ്പോയ നവാദിന പിറ്റുടന്ന്, അഞ്ചാ ഒഴി പിടിക്കേണ്ട ഒരു കരക്കാള്ളത്തിലാണ് അദ്ദേഹം അപ്പോർ മനസ്സുഭൂഷിവൻ വെച്ചിരുന്നത്. ഒരു കൊല്ലാ മത്സരിച്ചതിന്റെശേഷം ദൗദ്വാന കൊന്ത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒസന്നും തുടർന്നുണ്ടിനാക്കിത്തീരു. നവാദി ന്റെ സേനാപതിയായ കല്ലുവാൻ ചങ്കവൽക്കിയായി സമാധാനമാവുകയും കരിസ്മയിൽ വാണാകാർഡാവാൻ അന്ന പദിക്കാറുടുകയും ചെയ്തു.

എന്നാൽ മുകിലും ഗവൺറായ രാജാ ടോമാസ് ടേരി എ പ്രശ്നി പ്രധാനികളുടെനാര പതിനേഴപ്പും അവർ എപ്പോവരും പ്രത്യുക്തിയിൽ മത്സരംതിന്ന് ഒരു ബഹുമാനിക്കുന്ന കണ്ണതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിനു മോണിഗിയർ കോട്ടജ്ജീ കത്തു രക്ഷ പ്രാപിക്കേണ്ടിവനു. ഹിന്തുകളിലും പട്ടാണികളുമായ ബുക്കാർഡി പ്രത്യേകമായ രണ്ടുവില്ലാവരും കോട്ടജ്ജീ ചുറം വളരെയാണ്. ഏകദേഹം ഒന്നരക്കാലുമുത്തൊളം വുറത്തു പോകുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെ കോട്ടജ്ജീ കത്തു കിടക്കേണ്ടിവനു. ഒട്ടവിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസിദ്ധമായ സന്ധി കരണസാമ്പത്തികാൽ ഹിന്തുപ്രധാനികളെ സ്വാധീനം

പ്രേരിക്കാതി. അവരുടെ സഹായത്താൽ പഠാനിക്കെള്ള വൈക്കാളിക്കുന്നിന് കാടിക്കുകയും രാജ്യത്തു വിണ്ടും സമാധാനം ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്തു. ഹിന്ദുരാജാക്കന്മാർ അക്കു ബെറിന്റെ മേജ്ഞായും ഏയ സമ്മതിക്കുകയും പഠാനിന്റെ വിനാ കൊച്ചത്തു യന്നിന്തന്റെപോലെ അദ്ദേഹത്തിനു കുപ്പം കൊച്ചത്തു കൊച്ചുമാമന്ന് എൻകുക്കുകയും ചെയ്തു. റാജാ വിനുമാലിന്റുന്ന് മറരിച്ചു പ്രുഡ്സമാങ്കുടെ ദൃഷ്ടാന്തത്തെ അനുസരിച്ചു ഇക്കിലാവെജ്ഞായിരെ അടിവണ്ണനി തന്റെ അധികാരസ്ഥലങ്ങളുൽക്കു പോയി. കുറെ സംവർശ രഖേണ്ടാൽ അദ്ദേഹം തന്റെ റാജ്യത്തെ സമാധാനത്തോടെ ഭരിക്കുകയും ‘രാജാപ്രതാപാലിന്റു’ എന്ന ഒരു പേരും വിച്ഛ ജസ്റ്റിക്കുവെച്ചു ചാരമഗതിരെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

പ്രതാപാലിന്റു വളരെ ശക്തിമാനായ ഒരു റാജാവാക്കിത്തിന്റെ. അദ്ദേഹത്തിനു ‘ഭാസുരേശപരി’ എന്ന പേരോടുകൂടിയ ഒരു ഭാംഗ്യംകായിരുന്നു. അവരുടെ ധമാ ത്രംമായ പേര് എന്നാണെന്ന് അറിഞ്ഞുള്ളൂ. ‘ഭാസുരേശപരി’ എന്നത് അവിട്ടുന്നതെ കുലവൈദ്യത്തിന്റെ പേരും റാണ്. വാണിജ്യാപകന്റെ മുന്പാക ദേവി പ്രത്രക്ഷമായി കഴുംബുത്തിൽ നന്നയും സൽഹണവും ഉള്ളകാലത്തോളം അവിടം വിച്ഛപോകയില്ലെന്ന് അങ്ങളിച്ചുജ്ഞായി പറയാപ്പെട്ടു. പ്രസ്ഥാനസ്ഥചക്രമായി റാജമന്ത്രിരഖേദം തൊട്ടുകിടക്കുന്ന ദേവാലയത്തിലെ വിഗ്രഹത്തിന്റെ മുഖാ തിരിച്ചുവക്കുന്നതാണെന്നു ദേവി വാദാനു ചെയ്യും ഉണ്ടായാതു. റാജധാനിയിൽ ഇപ്പോൾ രണ്ട് ഭാസുരേശപരികളുണ്ട്. ഒന്നു ദേവിയും മരോതു പ്രതാപാലിന്റെ പതിയും പക്ഷം ഒന്നു സചേതനവും മരോതു ശിലാനിംഖിതവും ആകുന്നു.

പ്രതാപാലിന്റു കുമേണ വളരെ വളരെ ശക്തിമാനം വളരെ ദ്രുതത്താം അത്യിത്തിന്റെ. അദ്ദേഹം ഒരു വന്നി

ഈ വാസന്മാരണ ദേവരിക്ഷകയും രാജുത്തുള്ള കലവകാര മാരായ സകലങ്ങാ അടച്ചമന്ത്രിയെന്ന് ഭാഗത്തു ചേരുകയും ചെയ്തു. അന്നത്തോന്തു നാട്ടുകളും നഗരങ്ങളും എക്കാളുള്ളിട്ടും നാ നാലിപ്പിപ്പാനാ കൂപ്പും തരുന്നതിലേക്ക് അയയ്ക്കരാജാ കമ്മാര അവ്വായമായി രാസിപ്പാനാ തുടങ്ങി. പാലൻി സു കാരായ കടൽക്കളുള്ളിട്ടും മറ്റൊക്കാളുള്ള ശാഖരേജും തന്നെ വാസന്മാരാട്ടോടൊപ്പിപ്പിച്ചു രാജുനിന്നും ഒരു റാബു മുതൽ അങ്ങേ അരാറാവരെ നാലിപ്പിപ്പാനായി അടച്ച യാ വുംപുട്ട്. മുകിൽ വൈസ്രോധിക്ക് അതിബേലവാനായ അടച്ച ഹരാത്ത റിക്കിക്കിഞ്ചത്തെക്കു ശക്തിയുണ്ടാക്കിയനില്ലെന്നു പായേണ്ടതില്ലെപ്പോ. സപ്രാം നഗരത്തിൽവൈച്ചുതന്നെ തുടുമരാ വൈസ്രോധിയെ വീഡിത്തിൽ. ചങ്കവർത്തിയായ തന്നെ രാജാവാണന്നു സമ്മില്ലാനോ അടച്ച മത്തിനു കൂപ്പും കൊട്ടപ്പാനോ പ്രതാപാദിത്രുന്ന കൂട്ടക്കിയില്ല.

എന്നാട് ഏടത്തെ വസന്തരായിരുന്ന സിംഹാസനാന്തര്യന്നാക്കിയകിലോ ഏന്ന ഭയപ്പെട്ടു. തന്റെ സ്ഥാനം ഉറപ്പിക്കുന്നതിനായി അയാൾ തു സാധുമന്മാശ്രാന കുട്ടാഖേരത്താട്ടുടി കലപപ്പെട്ടതുവാൻ തിച്ചുയാക്കി. സാജ്ജപ്പിയായ അദ്ദേഹത്തിനൊപ്പി പത്തി ഭർത്താവിനന്ന ഈ കുരുക്കുള്ളാലോപനയിൽനിന്നു പിന്നെല്ലില്ലിക്കുവാൻ അമിച്ചിട്ട് വിഹലമായെന്ന കണക്കെപ്പോൾ ഈ നീചപ്രവൃത്തി ചെയ്യാൻ അദ്ദേഹത്തിന് ഒരിക്കലും ഇടക്കുരുക്കാതിരിപ്പുനാളുള്ള മാർഗ്ഗത്തെ തു സുഗ്രീല ദേശങ്ങൾക്കുമേൽ അവലുംവിക്കുവാൻ തിച്ചുയാക്കി.

രക്ഷയാവു പത്രക്കെ എഴുന്നിരു. അദ്ദേഹം രാജാവി കുറ്റ പ്രധാനമന്ത്രിപ്പനം രാജതിയുടെ സോദരനം ആ കുറ്റനാ. അധാർ പത്രക്കെ അട്ടത്തുചപനം ‘കക്കണം’എ ടത്തു രാജാവിനെ നോക്കി ഇന്ത്യൻ പാഠത്തു:— ഈ ക കക്കണം രാജതിയുടെ പക്ഷത്തിനിന്നു വരുന്നതാണ്. എത്തു കാ ത്തുതിലാണ് അവരുടെ സഹായിക്കേണ്ടത് എന്ന് എന്നി കാണിത്തുകൂടു. അവർ ഒരു ‘നായകനെ’ ആവശ്യപ്പെടുത്തുന്നു. രാജതിയിൽനിന്നു വരുന്നതാക്കുകാണു് അത് അവരുടെ ദത്താവും രക്ഷിതാവും സഹായിയും സ്വാമിയുമായ നമ്മുടെ ധീരനായ രാജാവുതുന്ന സ്ഥികരിക്കുമെന്നാണ് വിചാരി ചെയ്യുന്നത്. എന്നാൽ അവിടുന്ന് അതു സ്ഥികരിപ്പാനുള്ള ഭാവാട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതു തൊടുതെ ഇരിക്കുന്നതിനാൽ ഈ സാധ്യതയിൽ കൂർച്ചയുണ്ടുമാർ ആരുമില്ലെന്നുള്ള അപവാ ദത്തിനു് ഇടയാണയകിലോ എന്ന് ഡേപ്പുട്ടി നോൺതന്നെ അതുകൂടു മരണാവര അവരുടെ പക്ഷത്തു രക്ഷിച്ചു കൊള്ളാമെന്നു സത്യത്തിനേൽക്കു വാദാനും ചെയ്യുന്നു?

രാജാവു കുപിതനായി. പദ്ധതി കൂറാ പാഠത്തിലും. ഒ സി മധ്യസ്ഥപന്തതിൽ ഇന്ത്യൻ പാഠത്തു:— ‘രാജാവിസ നീരായിയേശും അദ്ദേഹത്തിനുറു കട്ടാബുദ്ധതയും രക്ഷിക്കണമെന്നാണ്’ രാജതിയുടെ ആഗ്രഹവും ഈ കക്കണം സ്ഥി കരിക്കുന്ന ധീരച്ചയനോടുള്ള ആജന്തയും. ‘അന്തിന തന്നെ അതു ചെയ്യുന്നകാളിം’ എന്ന പാഠത്ത് തന്റെ ശൈ ത്തുവുകയുണ്ടുമെന്നു സ്വന്നമാനത്തു പോയി ഇരുന്നു.

രാജാവു പെട്ടുന്ന കൂടിക്കാഴ്ച അവസാനിപ്പിച്ചു് അ ദ്വേഷത്തിനുറു അക്കദേതക്കു പോയി. അദ്ദേഹത്തിനു് ഈ ലോകത്തിൽ ആരെയെക്കിലും ഭയമുണ്ടെങ്കിൽ അത് അ ദ്വേഷത്തിനുറു ഭാംഗ്യായയിരിക്കുന്നതുകെ ഡേപ്പുട്ടയുള്ള വള്ളാണ്. അവർ കൂർന്നായ ഒരു സിംഹത്താട്ടചേന്ന് ഭൗ കരിയായ ഒരു പെൺസിംഹമാണ്. അദ്ദേഹം അവരു

അരികെ വിളിച്ചു് അദ്ദേഹിച്ചു് നല്ല വാക്കേകൾ പറഞ്ഞു
ശാസിച്ചു് പലവിധത്തിലും വസന്തരായിരു രക്ഷിക്കേണ്ട
മെന്നുള്ള അവക്കട വിചാരത്ത മാറ്റവാൻ നോക്കി.
‘അദ്ദേഹത്തിനു് അനംഗവികവാൻ ചെയ്യിട്ടുള്ളതു് ഈ ന
താബന്നനു തിച്ച്യായിരിക്കും. അദ്ദേഹം മരിക്കും. അ
പ്ലേക്കിൽ നമ്മൾ അപകടത്തിലാകു്’ എന്ന രംജാവു പറ
ഞ്ഞു. ‘അപകടത്തിലായാലും ഈപ്ലേക്കിലും ഈപ്പിനെന്നുള്ള
ങ്ങ കരിന്നതും ചെയ്യാൻ താൻ ഒരിക്കലും അന്നേയു അ
നവദിക്കയില്ലു്’ എന്ന ഭാഷ്യ മഹാപടി പറഞ്ഞു.

வூல்காய் மாறுலகன் கொஸ்டினத் தெஸ்வாஸ்ரமாளை
என்கண்டபோல் புதைவன் சுதிபுக்கூடையாக நிறை அலைங்கி
ஆக. தொந்தா இன்னுமக்காலக்கூடியீடு அடேமூர் பதாகதொவா
கொவிட்டு. அதைமாற்ற அதிகே போயி கால்க்கால்விளை
அதைக் கால பூவஞ்சூ குமாராவனா செய்து. ராஜாவஸ்த
ராயி ஜெஷுரித்தினா க்ரா அக்கலைக்குத் தை கோங்கிலு
என் பாத்திரனாத். புதைவராஜன்ற கொட்டாரத்திலே
கூசெலூஸ்டினன் அடேமூர் ஸ்டேஷன்பூர்ட் குளிக்கைபோ
ட்டுக்கூடும் கும்பம் ஸ்டீக்ரிக்கையும் செய்து.

എന്നാൽ എത്രതെന്ന പദ്ധതിപൊന്താവു ഭാവിച്ചുകിട്ടു, റണ്ടാഴ്ചകിലോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തെപ്പറ്റി വളരെ സംശയമുണ്ടായിരുന്നു. വസന്തരാധിയുടെ വുത്തെന തന്റെ രക്ഷയ്ക്കിനന്നാക്കിയതിന്റെനേംബുമ ഡീരിയായ റാണി അദ്ദേഹത്തെ ക്ഷണിക്കുന്നതിനു ഭേദംവിന്നുവാദം കൊടുത്തുണ്ട്. വുദ്ദനായ വസന്തരാധി ജസ്റ്റിലേക്കു വുന്നപ്പുടന്നതിനാലും ഒരു കപോതത്തെ കയ്യിലെടുത്തു. ‘ഈ കപോതാ തിരികെ നിന്റെ അട്ടക്കലേക്കു വരുന്നതു കണ്ണാൽ തോൻ മരിച്ചു എന്നോ ഒ ന്യനത്തിലംബാ നോ തിച്ചയാക്കിക്കണ്ണു’ എന്നു അദ്ദേഹം ഭാസ്ത്രങ്ങൾക്കു പറഞ്ഞു.

വസന്തരായി റെല്ലും ചില രോക്കവികാരങ്ങൾക്കി

ചുരുപ്പുട്ട്. എന്നാൽ കുറനായ പ്രതാപരജനാർ നിധോ ഗിക്കാപ്പുട്ട് ഐതാതുകമാർ വഴിയിൽവെച്ച് അദ്ദേഹത്തെ തുടർത്തു കലപ്പുട്ടത്തി. പ്രാവു തക്കസമയത്തു കൊട്ടയിൽ എ സ്ഥാ. പുലുരാജാവിന്റെ ഭാദ്യയും കട്ടംവെച്ചും എന്നിയും ത സ്വദിഷ്ട വല്ല ഉപദ്വവും നേരിട്ടുകുംബലും എന്ന ഭയപ്പുട്ട് രാജധാനിയുള്ള ഒരു കളത്തിൽ മുന്തി മരിച്ചു. വസന്തരായിച്ചടക്ക ചുത്രൻ റാണിയുടെ അധിനന്തരത്തിൽ ആര്യത്തിന്റെ നാൽ രക്ഷപ്പുട്ട്.

ഇന്ത്യാനുള്ള ഒരാർക്കാൾ അധികകാലം സൈപരമായി രാജ്യഭാരം ചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലെന്ന്. ദുർത്തനായ ഇംഗ്ലീഷാവിനെ റിക്ഷിക്കുന്നതിനു മുകിലുചാക്കുവത്തിയും ഒരു സേനാധിപനാരിൽവെച്ച് എന്നാവും ദേശഭൂതനായ രാജാമാൻസിങ്ങ് ഒരു വലിയ സൈന്യസമേതം അയച്ചേപ്പുട്ട്. രാജ്യമാണാന്തിരത്തു ചെന്ന പ്രത്യക്ഷമാരാട്ടെ സഹായത്തേയും സഹാദിച്ചു ജാസ്തുരിലേക്കും നേരെ ചുരുപ്പുട്ട്. നാഹരത്തിന്റെ സമീപം പാതയാം അടിച്ചു രാജാവിന്റെ ഒരുക്കാദ്ധ്യക്ഷൻ ഒരു ‘പ്രമാണ’വും രാജേന്ദ്രകൂട്ടിന്തെ നേരു ഒരു തുക്കകയരു വാഴ്ത്താം കൊട്ടത്തു് ഒരു കൂദാനന അയച്ചു. പ്രതാപൻ ഒരു പ്രമാണത്തെ ആയിരാം വണ്ണമാണിക്കി വാർ വാർ താൻതാനു എടുത്തു് തുക്കത്തോടു തിരാക്ക് എടുത്തു കാളിച്ചു ബാൻ പാതയു്. ‘ഈതു സപനം യജമാനനാം കഴുത്തിലിട്ടുവാൻ നിന്റെ സേനാപതിയോടു പറഞ്ഞു് എന്ന പാതയു്.

യുദ്ധാ തീച്ച്ചയാക്കി. പ്രതാപനു് അനുത്തിരായിരാ പെട്ടുഡാരികളും മുപ്പതിനായിരം കുന്തക്കാരം പതിനായിരം കുതിരപ്പുട്ടാളികളും ഇന്ത്യനുരാനകളും ഒരു പീരകികളും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇന്ത്യാന്റും വാറിനും പരന്തീസ് ക്ലൂഡ്കവച്ചു സാരിക്കുന്നിനും മറ്റു് കൊള്ളുക്കാരിക്കുന്നിനും എതാനംപേരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമായത്തിനു വന്ന ചേന്ന്. ഈ വസിച്ച സൈന്യത്തിന്റെ അധികംഗ

തേതാട്ടുട്ടി യുദ്ധത്തിനു ചുറാപ്പെട്ട്. കാലാത്തുമുതൽ ഒരു ക്ഷണംവരുമായ യുദ്ധം ഉണ്ടായി. രാജകീയ ദശയുണ്ടായി അക്കദി അവരുടെ കാലാർഥം മുഴുവനം ചിന്നതിനുമാക്കാൻ പ്രതാപനാ സാധിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിനു തിച്ചുഡായി ഇയാ സിലിക്കൈമനുള്ള ദിക്കായി. അദ്ദേഹം ശിഖം, അദ്ദേഹത്തിനു ദശയുണ്ടായി. അവർ കൂടും വിളി നാലുവും തേതക്കാ കാട്ടവാൻ തുടങ്ങി. ഇതിനെ അവർ പൊട്ടുനു കാട്ടവാൻമുള്ള കാരണം അനോപശിച്ചതിൽ ഭാസുരേശപരി പോയി എന്ന് അദ്ദേഹത്താട് ആരോ പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിനു ഇതിനു സാരം മനസ്സിലായില്ല. “എന്നു ഭാം മരിച്ചാവാ” എന്ന ചോദിച്ചു. “ഇല്ല, ഏ മാരാജാവേ! നമ്മുടെ മഹാദേവി പോയിരിക്കുന്നു” എന്ന് അവരിൽ ഒരാർഥം പാതന്ത്രം.

ഭാസുരേശപരിക്കവതി തന്റെ പ്രസ്ഥാനത്തെ സുചിപ്പിക്കുമനും അവളുടെ പ്രധാനാനുഭാട്ടാട്ടുട്ടി ജനുറി ലെ കീത്തിച്ചാറും അസുമിക്കുമനും ഉള്ളതു സകലരാഡും വിശ്രദിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു ഒരു ക്രൈതിയുമാണെന്നും ഇന്തു പാതന്ത്രം ബാല്യം. ദേവി മുഖം തിരിച്ചു, എന്നുവീ ആൽ അവർ പോയി എന്നും ഒരു ശ്രൂതി പടയാളികളുടെ ഇടയിൽ കാട്ടതീപൊലെ പരഞ്ഞു. അവരുടെ ബുദ്ധി ക്ഷയിച്ചു. ജീവിക്കാമനുള്ള മോഹമെല്ലാം തൃജിച്ചു നാലുവും തേതക്കാ കാടി. എത്രയാ ദെയൽമുള്ള രാജാവിനും ഇംഗ്ലീഷ് പാതകൾക്കരംമായ വിശ്രദാസത്തെ തൃജിപ്പാൻ കഴിത്തില്ല. ഇംഗ്ലീഷ് വർത്തമാനാ കേടുപെട്ടും അദ്ദേഹം മോഹാലസ്യപ്പെട്ടും ശരൂപക്ഷകാർ ഇംഗ്ലീഷ് അവസരത്തെ വെക്കത വിട്ടില്ല. ഒരു കൂട്ടം കതിരപ്പുട്ടാളം പെട്ടുനും അദ്ദേഹത്തിനെ ചേന്ന പിടിക്കുകയും അല്പനിമിഷ്ടതിനുകൂം അദ്ദേഹം ഒരു ക്ഷേണി വാദനാവുകയും ചെയ്തു.

രാജകീയദശയുണ്ടായി ഇയാ ഘൃണ്ണമായി. രാജാ

മാൻസിങ്ങ് നഗരത്തിന്നടത്തുചെന്ന. എന്നാൽ ഒരു നിലവിന്റെ രക്ഷിതാപൂട്ടിന്നന്നതായി കണ്ടതിൽ ആദ്യമാണ് പ്രൗഢി. അനേപശിച്ചതിൽ ധീരധായ റാണി സൈന്യം ദിപ്രതു വഹിച്ചതായും സ്വരാജ്യത്തിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യരക്ഷാ മരിക്കുവാൻ ഒരുപിഡിതിക്കണ്ണന്നതായും കണ്ട്. കോട്ട വിച്ഛതകവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ട മാൻസിങ്ങ് ഒരു ഭൂതന അഥചു. ‘ഇപ്പോൾ കോട്ട വിച്ഛതരണമാക്കിൽ, ചില നിന്മ യദ്ദെ അനുസരിക്കണാം. ചക്രവർത്തിയുടെ സൈന്യങ്ങൾ ദ്രോട് എതിരുന്നിന്നും ഈ കോട്ടയെ രക്ഷിക്കുന്ന എന്നാളിൽ അനാവസ്ത്രമായി അനവധി ആഴ്ചകളിൽ ജീവനാദം വരുത്തു കയാണ്ടാണെന്ന് എനിക്കൊഡിയാം. എന്നർ നഗരം കൊള്ളിയിച്ചകയില്ലെന്നും എന്നർ പ്രജകളിൽ യാതൊരുവന്നും യാതാരവിധി ഉപദേശം ചെയ്യില്ലെന്നും രാജാ മാൻസിങ്ങ് ഒരു രാജവുന്നതാണെന്ന് വാക്കു പറക്കയാണെങ്കിൽ ഞാൻ യാതാര തടസ്യവും കൂടാതെ കോട്ട വിച്ഛകണ്ടകാം കാം. ഭോഗ ഒരു നിന്മയാളിക്കിഴഞ്ഞും. എന്നർ ഭത്താവും ജീവിച്ചിരിപ്പുവണ്ണകിൽ ഒരു ദിനുവിനെ അനുഗമിപ്പാൻ അദ്ദേഹം ഒരു ദിനുവിനെ നിലയിൽ ഒരു ദിനുവിനെ പഠിയായ എന്നും അനവദിക്കണം. ഇത്തല്ലോ അദ്ദേഹത്തോടു പാശ്ച. അദ്ദേഹം സമ്മതിക്കാതെപാക്കം ആകുമോ സഹിക്കണമെന്നും ഒരു ജീവിപോലും ഇവിടെ ശേഷിക്കാതാവുന്നതുവാരെ നമ്മുടെ യുദ്ധംനാശമുണ്ടാം’ എന്നും ഒരു പാതയും.

രാജാ മാൻസിങ്ങ് അവരുടെ രാഖേരക്ഷകളെയല്ലോ വൈക്കമാണ്. ഒരവർ ഭത്താവാനിച്ചും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബന്ധനാവസ്ഥയിൽ പങ്കെടാണ് ഡൽഹിയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തെ ഒരു ദിവിശ ഇരിപ്പു കൂട്ടിലാക്കി സുക്കിച്ചിരുന്നതിനാൽ കാരിക്കാസ്മീപം വഴിയിൽവെച്ചതെന്ന് അദ്ദേഹം മരിച്ചുപോകും, രാജി ഭത്താവിനെ ഭവിപ്പിച്ചിരുന്ന അശ്വിക്കണ്ണ അശ്വിക്കണ്ണ ശതിത്തെന്ന പാടി ജീവത്രാഗം ചെയ്യുംചെയ്യും.

ക്ല. ജോഡ്യ് പുരിലെ റാണി.

പ്രിജിമാൻറെ വാഴ്കാലത്തു ഡൽഹിരാജയാനിയിലെ ഏറവും പ്രധാനമന്മായ പ്രഭു ജസ്പണ്ട് സിംഗർഹനായി തന്നെ. തന്റെ പിതാവിന്റെ സിംഗർഹനു പിടിച്ചു കി അദ്ദേഹത്തെ ബന്ധനത്തിലാക്കാക്കാനും കൊണ്ടു ഡൽഹിയെ എതിപ്പാൻ അരംഭിച്ചുവെന്ന സമയം നി രോധിക്കുന്നതിനും ജസ്പണ്ട് സിംഗൻ എതാനം രാജവും മാരാട്ടുടി വുന്നപ്പെട്ടു. നമ്മുന്നാനിയുടെ സമീപത്തുവെച്ചു ഒരു ഒരു യൂഡിം ഉണ്ടായി. എന്നാൽ സൗംഖ്യമനുംതൊട്ടു തുടി തൊശരിൽ പതിനായിരം പേര് രണ്ടാക്കണ്ണതിൽ മുത നാരായതിനാൽ ജസ്പണ്ട് സിംഗൻ സ്വന്തരാജുതേക്കു മട നേണ്ടിപ്പന. ലജ്ജാകരവും വ്യസനകരവുമായ ഈ പരാജയാ തെന്തോ ഭാസ്യജ്ഞ കലാലോചനയും കോ പത്രങ്ങളും ഉണ്ടാക്കുമെന്നു നിന്മയമുണ്ടാക്കിതന്നാൽ തലസ്ഥാനമായത്താട്ടുക്കുന്നേരം അദ്ദേഹത്തിനും മനസ്സാപം വലിച്ചുവന്നു.

ഭത്താവു സമീപമെത്തിയ വിവരം റാണി കേട്ട പ്രോത്സാഹനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിംബാഗ്രാത്തിൽ തനിക്കുള്ള സഹാപ്രത്യേകിയായി ആരിയിക്കുന്നതിനായി ആളേ പാതയെ ജ്ഞാനത്തിനും പകരം ആ ദൈയമ്പംഡിനി കോട്ടവാതിലുകു ഒളി അടജ്ഞാനത്തിനും അവമാനിക്കുപ്പെട്ടു ആ വൃത്താശന താക്കുത്തു പ്രശ്നവിപ്പിക്കാതിരിക്കുന്നതിനും ആജതാവിക്ക യാണ് ഉണ്ടായത്.

‘അയാൾ എന്തോ ഭത്താവല്ല. ജോഡ്യ് പുരിലെ റാജാവും ഡിരനായ മീവാർ റാണായുടെ ജാമാതാവുമായ ഒരാൾ ഇതു നികുഷ്യനായിരിപ്പാൻ പാടില്ല’ എന്നാണ് റാജതി പാതയെന്ന്. പെട്ടെന്ന് ആ മഹതിയുടെ മനസ്സുമാറി ‘എന്തോ ഭത്താവു മരിച്ചിരിക്കും. പരാജിതനും നിന്മിതനും

മായി അദ്ദേഹം മടങ്ങിവരികയില്ല' എന്ന പറഞ്ഞു സപ്ത ഭേദത്രാഗം ചെയ്യുന്നതിനു തീക്ഷ്ണം തുച്ഛവാൻ റാജി ആജ്ഞാവിച്ച.

കിം ബഹുനാ; പ്രിയതമരന സന്ദർഖക്കേണമോ എന്ന തീച്ചപ്പുട്ടുള്ളവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെ ആ സാധ്യി അസ്പദമചിത്തയായി എഴുട്ടാൻപത്തു ദിവസം കഴിച്ചുകൂടി; എക്കിലും ഭർത്താവിനെ കാണുകതനെ എന്ന് ഒരു വിൽ തീച്ചപ്പുണ്ടാക്കി. കോട്ടവാതിൽ തുറക്കുകയും ഭർത്താവ് അകത്തു മുട്ടാവിക്കുകയും ചെയ്തു. കോപം രമിച്ചുണ്ടോ ഹും ഭർത്താവിന്റൊയും അന്നചരനാക്കുന്നേയും കൂടുതലുണ്ടോ ഉണ്ടെന്നുണ്ടാവിന്നു റാണി ദയാപൂർവ്വം അനിച്ചു. അരംഞ്ഞസി സ്ഥാപിച്ചിരിൽ തന്റെ സ്ഥാനാശം ഉറപ്പിച്ചുണ്ടോ താൻ ദയാപൂട്ടുക്കുന്നിലയില്ലെങ്കിൽ എക്കുകുത്തുകയായ അസ്പദക്ക് സിംഹാസ്നാ പ്രാബല്യാത്ത മുലവിച്ചേരും ചെയ്യുന്നതെന്നുണ്ടോ നിശ്ചയിച്ചുതോ. അതിനാൽ കാബുളിൽ ലഹരി നടന്നിരുന്നു തക്കാണാക്കി അതു രാജാവിനെ നിശ്ചയിച്ചു. ലഹരി കണക്കാണും മുംബൈനാടുമായ പഠാണികൾ പ്രാബല്യനായ റാജാവിനേയും ദൈയത്തുല്ലാലികളായ റാജപുത്രനാടരയും കീഴടക്കി കൊല്ലുമെന്നു ചക്രവർത്തിക്കു പൂണ്ട്രവിശപാസമുണ്ടായിരുന്നു.

ആ ഉദ്ദോഗം ബഹുമതിക്കും അപകടത്തിനും വേദതു ഭേദമായിരുന്നതുകാണ്ടു ജനസ്പദക്ക് സിംഹൻ അതിനെ സ്വീകരിച്ചു. ഭർത്താവിനെ അന്നന്മാരിച്ച കഷ്ടപ്പാടുക്കുള്ള പക്ഷക്കാളികളുണ്ടാതിനുണ്ടായി ഡിരയായ റാജനിയും ഒരുപെട്ടു. ജോധ്യ് പുരിലെല്ലാജുഭാരം തന്മുഖം വുത്തുനായ പുമിസിംഹനെ എന്ന എക്സ്പ്രീസ് യൂഡവിദ്യുതിനാരായ ദൈയന്നുസമേതം പഠാണികളുടെ നേരു യുദ്ധത്തിനുണ്ടായി വുരപ്പെട്ടു.

ഒരു സാധാരണന്നുണ്ടിയുണ്ടെങ്കിൽ റാണിയുണ്ടെങ്കിൽ തന്നെ ആദരിക്കുന്നതിനും ആ റാജനി അന്നചിത്തിലില്ല.

അതു ദേഹം രാജാവിനി ഒരു യോദ്ധാവിനെപ്പോലെ തന്റെ ഭത്താവവാനിച്ചു സവാരിചെയ്തും മുല്ലയാറുഡെ ബുദ്ധിമുട്ടുകളെപ്പാം അനുഭവിക്കുമ്പോൾ ചെയ്തു. അവൻ ഇങ്ങിനെ കണ്ണാ താഴീരകളിൽ ഡിമുംഗും കടന്ന വളരേന്നാൽ കഷ്ണപ്പുട്ടുകൾ സംഭവിച്ചു കാണുളിൽ എത്തുകളും തദ്ദാജ്ഞ വാസികളെപ്പാം രാജദ്രോഹികളുണ്ടായി കാണപ്പെട്ടുകയും ചെയ്തു. അവക്ഷേപിത്തുമാം ഉണ്ണായോ എന്ന സംശയമാണ് നാഗരികമില്ലാത്തവക്കുടെ മല്ലുത്തിൽ അപരിചിതകാലാ വസ്തുക്കാണ്ടും അതികരിക്കുമ്പോയെ മന്ത്രക്കാണ്ടും അവൻ ന നേരം ബുദ്ധിമുട്ടി. തന്റെ ഭത്താവിനു നേരിട്ട് സകല ത്രാവ ത്തുകളിലും രാജത്തി സമാവകാശിയായിരുന്നു. ആകും മഹതി രാജ്ഞേഹം ത്രാവ (ചരായരയന്നാവോലു) അനന്തരമിച്ചു ദാരു കണ്ണേഡാ പോരാട്ടി. രാജത്തിയുടെ ദേഹം ദേഹം, സമന്വയക്കി, നിശ്ചയവും മുതലായ മുണ്ണുണ്ണു ധിരമായം ബലവാനും കുമായ രാജ്യവുതുവിരുന്നാരിൽ അനുഭൂതം ജനിപ്പിച്ചു.

എകിലും നിംഖുവരാൽ ജസപണ്ട് സിംഹൻ ലീഡ് കാലാ ജീവിച്ചിരിപ്പാൻ ഇടയായില്ല. ഇതിനൊള്ളെ കാരണം അദ്ദേഹം ആരുടും ആരുടും അന്നും കുമ്പായകമ്പായിനന്നു യതായിരിക്കുന്നും. അദ്ദേഹത്തിനെന്ന് പുതുനായ പുമിസിം ഹൻ, ചക്രവർത്തിയാൽ ധർമ്മിയിലേക്കു കൂടണിക്കപ്പെട്ടുകയും ബഹുമാനപൂർണ്ണം എതിരേണ്ടുപെട്ടുകയും ചെയ്തുവന്നു വരികിലും ആ രാജക്കമാരെനെ തൽക്കുണ്ണം വിഷംകൊടുത്തു കൊന്നു. ജസപണ്ട് സിംഹൻ കാണുളിൽനിന്നു തിരിച്ചേയ്തു കയില്ലെന്നും അദ്ദേഹത്തിനെന്ന് പുതുനാൾ തനിക്കു മനസ്സുമാധാനാ ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനു ജീവിച്ചിരിക്കുന്നെല്ലുണ്ണം അരങ്ങസിഞ്ചു ദപ്തം ചെയ്തായി പറയപ്പെട്ടുന്നു.

ഭത്തുനഷ്ടയായി, അഫ്‌ഗാനിസ്ഥാനിൽ കൊട്ടക്കംടക്ക തുടർന്നു മലേപ്പുകിടക്കുന്ന റാണിയുടെ സ്ഥിതിയോ വളരേ കഷ്ണ മായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. പ്രാണപ്രാണയിനി എന്ന നിലയിൽ തന്റെ ഭത്താവാട്ടുള്ളി ചിതാപ്രവേശം ചെയ്തുമായിരുന്നു.

രാജ്ഞി ഗഭിണിയായിരുന്നതിനാൽ അതിനുവെല്ലിക്കല്ലേപ്പു കീല്പ. അതിനാൽ അപകടക്കൂട്ടാതെ അവർ ഹന്തുയിലെ ത്രാനതുവാര തന്റെ വിശപ്പുഡമാരുടെ നേതൃത്വം വഹിച്ചു.

അധികനാൽ കഴിയുന്നതിനുമുമ്പ് കാബുളിനഗരത തതിൽ എച്ചു രാജ്ഞികൾ ഒരു ബാലൻ സ്വജാതനാകയും ആ സവാരിപ്പും ദാനം തിന്റെ ശ്രീരബ്യലം വേണ്ടംവെന്നും സി ഐച്ചുവന്ന കണ്ണപ്പും സമരയിരുന്നാരായ സേനയോടു കൂടാം ഹന്തുയിലേക്കെ പുരപ്പട്ടകയും ചെയ്തു. പെഷവാർ വദരു അവർ യുദ്ധംചെയ്തു കൊണ്ടുതന്ന പോകേണ്ടിവന്ന. ഡിരോത്തംസയായ തദ്ദേജം രാജ്ഞിയെ ധാരതാരാപത്രതും കൂടാതെ ഏതിരോടു നാട്ടിലേക്കെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടപോക്കാൻ പുരപ്പട്ടിനു രാജഘട്ടനാൽ ഹവിടെവെച്ചു് ഹവരോടു ചേന്ന.

പത്രക്ക അവർ ഡൽഹിയിൽ എത്തി. രാജ്ഞിയും തന്റെ അനുചരരും ജോധ്‌പുരിലേക്കെ പോകവാൻ നി ശ്രദ്ധിച്ചു; ഏകില്ലും യുദ്ധംകൂടാതെ അതു സാഡ്യുമല്ലെന്നു് അവർ കണ്ടു. രാജകിരോതനെ തന്റെ വശം എല്ലിച്ചുകൊടുക്കണമെന്നു് അരങ്ങേസിഡ്യു് രാജ്ഞിയെ നിംബുഡിച്ചു; ഏ നീം അയാളുടെ ആരജനയെ രാജ്ഞി തീരെ നിരസിക്കായെന്നു് ഉണ്ടായതു് രാജക്കമാരനേയും രാജ്ഞിയേയും രക്ഷിക്കേണ്ടതിനു തദ്ദേജം ജീവനപ്പോലും തുണികരിച്ചു യുദ്ധം ചെയ്യാൻ രാജഘട്ടനാൽ തീച്ചുംയാക്കി.

രാജക്കമാരനെ ഒരു പലചാരക്കാട്ടയിൽവെച്ചു വി ശപ്പുന്നായ ഒരു മഹമലിയനന എല്ലിക്കുകയും അവർ പറ ഞ്ചെസ്ഥലത്തു് ഏതുന്നതുവാര ആ ബാലനന സുക്ഷിച്ചു കൊള്ളാമെന്നു് അവൻ വാഴക്കാട്ടക്കയും ചെയ്തിരുന്ന.

അവൻ രാജക്കമാരനേയുംകൊണ്ടു പുരപ്പട്ടക ഉടനെ അവർ പാത്തിക്കുന്ന കൊട്ടാരത്തിൽനിന്നു് ആ യുധപാണി കളായി നിന്നുമിച്ചു. ധിരയായ രാജ്ഞിയും അവക്കെട്ടുടെ തു

ഞായിൽനന്ന. അതു മഹതി ധരിച്ചിരുന്ന വസ്തും, അവരിൽ ഹിലങ്കട കഴുലുഞായിൽനന്ന ദീപജപാലംസ്തുൾന്നതാൽ മിന്നാൽപോലെ പ്രകാശിച്ചിരുന്നു. പെട്ടുന്ന ചക്രവർത്തി യുടെ സൈന്യനുകൂദാശ രാജധാനിയെ വളർത്തുകയും അതു സൈന്യവും ലുഖലവത്തെ ധിക്കരിച്ചു പുറത്തുപോവാൻ അവൻ ശ്രമിക്കും ചെയ്തു. റണ്ടുരമാർ ദൈനന്ദിനത്തോടുകൂടി പോരാടി വീഞ്ഞസപ്രധാനപ്രാവിച്ചു. എന്നാൽ യുദ്ധവത്തിനാം വന്നറി വിഷയത്തിനു ഭൂപ്ലം ചിലർ ശേഷിച്ചില്ലെല്ലന്നില്ല. വളരെ ചെറിയതായ രാജവുത്തു സൈന്യത്താൽ അന്ന ഡൽഹിവി മുകളിൽവെച്ചു കൂട്ടത്തെപ്പുട യുദ്ധം ഏതുയും പ്രംബനം മായ കൂടുണ്ടെന്നിൽ കനായിട്ടുണ്ട് ചരിത്രകാരരമാർ ഇന്നും ഒഹാശിച്ചുവരുന്നതോ. എന്തു കൊണ്ടുന്നാൽ—

“എംഗാ ദിസമ്പ്രാണി
ഡോയയേദ്യും ധനപിനാം
ശസ്ത്രാസ്ത്രപ്രവിശ്വാസ
മഹാരാജാ ഇതി സൃതി”

എന്ന പ്രമാണപ്രകാരം ചക്രവർത്തിയുടെ സൈന്യത്തിലെ അനുയിരം പടയാളികൾക്ക് എതിരായി മഹാരാമനായ ഒരു രാജവുത്തു വീതമാണ് യുദ്ധംചെയ്യുത്. ഡിരേജോ തന്റെ രാജാരായ സേനകളുടെ ഇംഗ്ലീഷ് പ്രസ്താവി തന്റെ രാജ്യത്തെയും റാണിയെയും ബാലനായ രാജക്കമാരനേയും രക്ഷിക്കാനായിരുന്നുവെന്ന വിശിഷ്ട പ്രസ്താവിക്കണമെന്നി പ്രശ്നം.

രാജക്കമാരനു കൊണ്ടുവന്ന സുക്കിക്കുന്നതിനായി ചുട്ടംകെട്ടിയിരുന്ന സ്ഥലത്തു ശേഷിച്ചുപടയാളിക്കോളംകൂടുടി, മുറിയോടു രക്തം പ്രവഹിച്ചുകാണ്ടിയുന്ന രാജി എതി അപ്പോൾ അതികോമളാകാരനായിരിക്കുന്ന രാജക്കമാരൻ സുവഭ്യാസിരിക്കുന്നതിനെ അവൻ കണ്ട്. പുത്രാവലോകനത്താൽ ആനന്ദനിശ്ചയയായ റാണി പുത്രനു എടുത്തു വെ

ഡൈപ്പുട്ടി നടക്കുകയും ചിവാർദ്ദാഖാധായ സഹോദരൻറെ
അട്ടക്കവലത്തുകയും ചെയ്തു.

രാജ്ഞി ജോഡ്‌പുരിലേക്കെ മടങ്ങിച്ചുനാ ചക്രവർത്തി
യെ എതിന്ത്ര പരാജയപ്പെട്ടതാനുള്ള ഉദ്ദേശ്യത്തെ കുറി
ക്കൊണ്ട് ആ വംശഗത്രുക്കളോട് പോരാട്ടവാൻ തക്ക പ്രാ
യം തചൻറെ തന്നെ തികയുന്നതുവരെ ആ രാജക്കമാരൻറെ
അവകാശങ്ങളെ കാത്തുരക്ഷിച്ചുവാനും. ചക്രവർത്തിയുടെ
ഭീക്ഷാസുചകമായ പ്രവൃത്തി രാജവുത്തുനാർ അദ്ദേഹത്തെ
എത്രക്കുവാൻ കാരണമാക്കിത്തീർത്ത്. നിസ്സഹായയായ ഒരു
വിധവയെയും തങ്ങവുതുനേരും എതിക്കുക്കന്നിമിത്തം വിശ്വ
തദ്ദേശിയായ അധ്യാളോട് കറിനമായ പ്രതിക്രിയചെയ്യു
ണ്ടതിനും രാജവുത്തുവീരനാരല്ലോം എക്കൊപിച്ചുവെന്നു പ
റഞ്ഞാൽ കഴിഞ്ഞവാല്ലോ. ഡൽഹിസാമ്രാജ്യത്തിലെ അന്ത
ക്ഷീറ്റാത്ത മാത്രമല്ല അതിനെന്നും അധ്യിപതനങ്ങളുംകൂടി
കാണുന്നതിനും വിധവയായ രാജ്ഞിക്കു സാഗരിയായി. വി
ത്രുതയും പുഡ്യുമായ രാജ്ഞി വിഞ്ഞസ്പത്രം പ്രാപിച്ചു ത
നെൻ്നു പ്രിയതമനെ സന്ദർശിക്കവാനോ എന്ന തോന്നമാകു
ം പരലോകംപ്രാപിച്ചു.

മറ. ഭവാനിരംണി.

— — — — —

ബൈകാളരാജു, മഹമലീകുടെ ആധിപത്രത്തിന്കീ
ശിലാധികന്നു കാലത്തും ആ രാജ്യത്തിലെ ആദ്ധ്യന്തരകാഞ്ചു
ങ്ങളുല്ലോം നടത്തിവന്നിട്ടുള്ള ഹിന്ദുരാജാക്കന്നാർത്തന്നു
ആയിരുന്നു. ഹിന്ദുരാജാക്കന്നാർ വളരെ പ്രബലനാശം
ആ കാലത്തെ ബൈകാളതലസ്ഥാനമായിരുന്നു മുഖിദാഖാ
ദിൽ വാണിജനു നബാഖിനു് അധികം സംഖ്യ കൂപ്പും
കൊട്ടാക്കണ്ണു എക്കണ്ണംഗതി ശിച്ചു ശൈശ്വം എല്ലാ അവ
സ്ഥക്കിരക്കണ്ണും സപ്രത്രായാകും ആയിരുന്നു. പലേ
അവസരങ്ങളിലും ഇവരിൽ കാരോങ്ഗത്തർ കൂപ്പും കൊട്ട്

പും ക്രിക്കറ്റത്തിരിക്കുകയും അപ്പോഴേല്ലോ ഇവരെ കീഴ്
ക്കാൻവേണ്ടി നബാബിനു സെസന്റുങ്ങെളു അയയ്ക്കുകയും
വേണ്ടിവന്നിരുന്നു.

അഞ്ചുബ്ദം പതിനെട്ടാം നൂറാണ്ടിന്റെ അവസാ
നദത്താച്ചുള്ളി മഹാമരിയൽക്കുടെ പ്രതാപാ കുറയിച്ചതുടങ്ങി.
ഡൽഹിച്ചക്കുവൽക്കുടെ ചക്രവർത്തി എന്ന നാമം മാത്രമേ
ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആളുതിരുമാരും കീ
ഴല്ലോഗസമരാരും സപാതത്രുരൈതെ പ്രാവിച്ചു. ചുക്കുവ
ൽക്കി എന്നാരാം ഉണ്ടെന്നുള്ള ഭാവനക്കുടി അവക്കുണ്ടാ
യിരുന്നില്ല. കാലങ്കുമേണ ഇവരുടെ ശക്തിക്കു പ്രതാ
പത്തിനും ഹാനി വെച്ചു. ഇവരുടെ കീഴിലായിരുന്ന രാ
ജാക്കന്മാരും ഇവക്കു കീഴടക്കാതെ അവക്കും എതിരായി
പ്രവൃത്തിപ്പൂം സപാതത്രും നടപ്പിലാണു തുടങ്ങി.

ബുക്കാളിത്തിലെ പ്രഖ്യാതമാരായ മഹമരിയരാജാക്ക
നാരിൽ ഒട്ടവിലാതെ ആർഹ ആലിവാദ്ദി എന്നവനായിരു
ന്നു. അഥാളുടെ പിന്തുടച്ചാവകാണി സുരാജ്യജ്യുലു എന്ന
നാമ ചെരുപ്പുകാരൻ ആയിരുന്നു. ആലിവാദ്ദി തന്റെ
അഭ്യാസാരണാസാമത്ത്യാക്കാണ്ടം നായോപാധംകാണ്ടം
നാനു പണിപ്പുട്ട് ബുക്കാളിരാജാക്കന്മാരെക്കാണ്ട് ത
ന്റെ ആധിപത്രാതെ സംശ്ഠിപ്പിച്ചിരുന്നു എക്കിലും സു
ക്ഷുത്തിൽ നബാബിനു നിയുക്തിക്കുന്നത് ഇവരുടെ ബോ
ഡ്രാഫോലു ആയിരുന്നു. ബുക്കാളിരാജാക്കന്മാരിൽവെച്ചു
എറാവും പ്രഖ്യാതമാർ കൂൺഗാഗരരാജാവായ കൂൺഗാവന്റെ,
ഡക്കായിനിലെ രാജാവായ രാജവല്ലേൻ, പാട്ടനായിലെ രാ
ജാവായ റവിച്ചുപ്പുവൻ, നാട്ടരിലെ റാണിഡവാനി എന്നീ
നാലുപേര് ആയിരുന്നു. ഇവരെപ്പോലെതന്നെ പ്രഖ്യാ
തമാരായി വേറു രണ്ടുപേരുടുടി ഉണ്ടായിരുന്നു. അവർ
ജഗത്സേക്ക് എന്ന ഉണ്ടിക്കുംചെച്ചുവടക്കാരനും, സേനാനാ
യകനായ മീറജാമുരും ആയിരുന്നു. ബുക്കാളിരാജുടുന്ന
കൂത്താവിന്റെ നിയുത്യം ഈ ആരുപേരുടേയും അധിന

തിലായിൽനാം. അവർ അത് ഇംഗ്ലീഷുകാക്സ് ആക്സി കൊട്ടുകയും ചെയ്തു.

ഭോഗി റാണി രേഖിയിൽനാം നാട്ടുരാജ്യം സ്റ്റോട്ട് ഉണ്ടിനോളം വലിപ്പുമുള്ളതായിരുന്നു. മുൻഡാബാറിലെ നാം വാദിന്ന് ഇംഗ്ലീഷുകാക്സ് രാജ്യത്തിൽനിന്ന് രാജ്യത്തിരംബലക്ഷം ഉരസ്സിനു കൂടും കിട്ടിയിരുന്നു. അനുഭവത്തിനായിരത്തോളം കുതിരപ്പുട്ടാളവും കാലാർഹപട്ടാളക്കൂട്ടിയുള്ള ദൈസന്ത്രം കുന്നു ചീലവു കഴിച്ച് ഇംഗ്ലീഷുത്തിലേക്ക് കന്നറക്കേടി ഉരസ്സിനു മുതലെപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ഭോഗിയുടെ ഭന്താ വായ രാമകാന്തൻ നാനു ചെരുപ്പുത്തിൽത്തെന്ന രാജാവായിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷാതിരി സന്ദർഭങ്ങളിൽ സാധാരണ സംഭവിക്കുന്നതുപോലെ യുവാവായ രാമകാന്തനം വിഷയസൂഖ്യത്തിലും സ്കൂളിസവയിലും എറാറുമും ആസക്തതായിരുന്നീൻ. അയാളുടെ അഴ്വുകൾ ദിവാനായിരുന്ന ദയരാമൻ അയാളുടെ ദിന്ദപ്പുകളിൽനാം രാമകാന്തനെന്ന വിലശ്വരവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അയാളുടെ ഭാഞ്ചും താങ്ങന്നുവതിയുമായ ഭവാനി കണ്ണിരോട്ടുക്കി അപേക്ഷിച്ചിട്ടും ആവലാറി പറ ഞതിട്ടാക്കി അയാൾ തെന്നു ദിവസവുത്തികളിൽനാം വിരമിച്ചില്ല. അയാൾ ദയരാമനെ പണിയിൽനിന്നു പിരിച്ചു. പണം വുല്പുപോലെ ധനസന്നാചെയ്തു. അയാൾ രാജുകാഞ്ഞങ്ങളിൽ ലേണും ശ്രദ്ധ വെച്ചില്ല. പടയാളികൾ കൂടുള്ള രാജ്യത്തിലും വോക്കിവെച്ചു. നവാദിനു കൊട്ടുകേണ്ടതായ കൂപ്പും മിതലായതു കൊട്ടശാരതയായി. അതിനാൽ നവാദിനു നാട്ടുരാജ്യം തെന്നു ദൈസന്ത്രം ആയിച്ചു രാമകാന്തനെന്ന രാജുദേശ്വരനാഡി വേറു ഒരു ദിവസത്തിനു രാജാവാക്സി വാഴിച്ചു. രാമകാന്തൻ നാട്ടുരാജ്യം വിച്ചു മുൻഡാബാറാ ദിൽ താമസിച്ചിരുന്ന ജഗത്സേക്രിയൻ വിട്ടിൽ പോയി ശരണം പ്രാപിച്ചു.

വിഷയത്തിൽ മുന്നിയിരുന്ന് രാമകാന്തൻ കനിനം കൊള്ളുത്താത്തവനായിരുന്നീൻ. അയാൾ കൂപ്പുപ്പാടിലും

പ്രസന്നതിലും അക്കപ്പെട്ട്. നിത്യവുത്തിങ്ങളുടി നബന്ന കഴിക്കത്തിലായപ്പോൾ മുല്ലിരാലിനിൽക്കും പതിപ്രതയുമായ തന്റെ ഭാഷ്യക്കീഴടക്കി അതു സംശയി പറഞ്ഞതു പോലെ കേട്ടുനടന്നു. അധാർ അന്നമുതല്ലോ കേവലം മുന്നുപ്രായനായിത്തീൻ. അധാർട്ടട കാഞ്ചേരമല്ലോ നടത്തി വന്നതു ഭവാനിയായിരുന്നു. റാണി ദയരാമനെ വീണ്ടും വിളിച്ചുവരുത്തി. തന്റെ പണ്ഡങ്ങളെല്ലാം ധിരി നവാമിന്റെ ഉദ്ദോഗസമയാക്കല്ലാം കൈക്കൂളിക്കൊടുത്തും അവരുടെ സ്ഥാപിനപ്പെട്ടതി. നബന്ന പണിപ്പെട്ട് ഒരു വിധത്തിൽ നവാമിനെക്കാണ്ടു തന്റെ ഭത്താവിനെ വീണ്ടും നാട്ടിരിലെ രാജാവാക്കി വാഴിപ്പിച്ചു. ഭാഷ്യം ഒരുപ്പം താതുവരെ തണ്ണേളു സദയം സർക്കരിച്ചുവന്ന ജഗത്സൈന്റിനോട് ധാതു പറഞ്ഞു നാട്ടിരംജുത്തിലേക്കു പോയി. നാട്ടിരംജുവാസിക്കെല്ലാം ഇവർ മടങ്ങിവന്ന തുകണ്ട വളരെ സന്ദേഹിച്ചു.

എന്നാൽ ഭവാനിക്ക് അധികക്കാലം സുവമാനിരിപ്പുന്ന കഴിഞ്ഞതില്ല. രാമകാരൻ താമസിയാതെ മരിച്ചു. ഭത്താവിനെറു മരണംനിമിത്തം റാണി കേവലം നിസ്സധാരയായായിത്തീൻ. അവക്കു രണ്ട് പുത്രരാത്രണായിരുന്നു. അവർ വാല്പുത്തിൽതന്നെ മരിച്ചുപോയി. ആ മഹതിയുടെ പുത്രിയായ താരജ്ജു വാല്പുത്തിൽതന്നെ വെയ്യവും വെച്ചു. ഭത്താവു മരിച്ചപ്പോൾ ഭവാനിക്കു ഒരു വയസ്സുപ്രായമായിരുന്നു. രാജുത്തിലെല്ലാം കലക്കങ്ങളും സംഭവിച്ചിരുന്ന അതു കാലത്തു് ഒരു വലിയ രാജ്യം മേരിക്കേണ്ട ഗൗരവമായ ചുമതല ഭവാനിയുടെമേൽ വന്നാലേൻ. എന്നാൽ ഇതും വലിയ ചുമതല വേണ്ടംവണ്ണം നിർവ്വഹിക്കാൻഒഴു സാമത്ര്യം ഭവാനിക്കുണ്ടായിരുന്നു. രാജുഭരണതന്റെജ്ഞിലും സാമോപാധത്തിലും ഭവാനി അപ്പിതിയായിരുന്നു. ആ സ്രീരത്നാ ഒരു ദിവാനേരയോ അമാത്രം നീറയോ ഇപ്പേരുതെ അപേക്ഷിക്കാതെ ഒരു വലിയരാ

ജൂംഗരിചുപോന്ന എന്നമാത്രമല്ല തന്റെസന്ദർഭത്തിന്റെ നേതാവും ആ ഡിരതനായായിരുന്നു. ഇന്ത്യാരാജ്യത്തിൽ പ്രദീപ്പ് സാമ്രാജ്യവകുളിയുടെ ആലൃമായ ധനജ്ഞാംഭം പ്രതിഷ്ഠിക്കാപ്പെട്ട സ്ഥാപ്തിയിൽ നടന്നിരുന്ന യുദ്ധം എന്നെന്നു അവസാനിക്കുമെന്ന് അറിവാൻവേണ്ടി ഭവാനിരാണി തന്റെ ആദ്ധ്യാത്മകാരോച്ചക്കുട്ടി ആ സ്ഥലത്തിനിന്നു വളരെ ദൂര അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ദിക്കിൽ നിന്നിരുന്നു. ഭവാനി രാജ്യകാര്യ ഔദി നേരക്കാൻ തുടങ്ങിയതിനശേഷം അന്നത്തെ നവാധിപിന്റെ ആകുമ്മണ്ണളിൽനിന്നു തന്റെ രാജ്യത്തെ രക്ഷിപ്പാൻ ഒരു പ്രവലമായ ദൈവാന്തരം ആവശ്യം ആവശ്യമാണെന്നും ആ മഹതിക്കു തോന്നി. ഇന്ത്യാചരവിതുവായനക്കാർ യുദ്ധവായ സുരാജാവാഴ്ച എത്തുടാതിരി മനസ്സുനായിരുന്നു എന്ന ധാരാളം അറിവാൻ ഇടയുള്ളതാണ്. അധികാരിക്കുന്ന വാദാദിവാദിക്കു പൊം എറാവും ആവശ്യമായിരുന്നു. പുംഗിക്കു സന്ധാദിച്ചവച്ചിരുന്നു പൊമ്പല്ലാം അധികാരിക്കുന്ന ധാരാളം ചെയ്തു. തന്റെ രാജ്യത്തിലെ മുതലെടുപ്പുകൊണ്ട് അധികാരിക്കുന്ന ചീലവുകൾക്കു മതിയായില്ല. പാണത്തിനുവേണ്ടി എത്തും ചെയ്യാൻ അധികാരി സന്നദ്ധനായിരുന്നു. നീതിന്റെ ഏതാണ്ടും അധികാരിക്കുന്നു അധികാരിക്കുന്ന നീതിപ്രിഡ്യായിരുന്നു. ജനോപദ്രവം ചെയ്തു പൊം അപദാരിക്കുക അധികാരിക്കുന്ന നീതുന്ത്രാചിലായിരുന്നു. തന്റെ ദൈവാന്തരം ഇന്ത്യാരാജ്യക്കുണ്ടാണ് വയ്ക്കാതെ നാട്ടരാജാക്കന്മാരുടെ സ്വന്തപ്രവും അപദാരിച്ചു അധികാരിക്കുന്ന അപദാരിക്കുന്ന കലാചെയ്തിച്ചു. എന്നാൽ ഈ ക്രൈസ്തവത്തുനാട്ടിലും വയ്ക്കാതെ നാട്ടരാജാക്കന്മാരുടെ സ്വന്തപ്രവും അപദാരിക്കുന്ന അപദാരിക്കുന്ന കലാചെയ്തിച്ചു. എന്നാൽ ഈ ക്രൈസ്തവത്തുനാട്ടിലും വയ്ക്കാതെ നാട്ടരാജാക്കന്മാരുടെ സ്വന്തപ്രവും അപദാരിക്കുന്ന അപദാരിക്കുന്ന കലാചെയ്തിച്ചു. എന്നാൽ ഈ ക്രൈസ്തവത്തുനാട്ടിലും വയ്ക്കാതെ നാട്ടരാജാക്കന്മാരുടെ സ്വന്തപ്രവും അപദാരിക്കുന്ന അപദാരിക്കുന്ന കലാചെയ്തിച്ചു. എന്നാൽ ഈ ക്രൈസ്തവത്തുനാട്ടിലും വയ്ക്കാതെ നാട്ടരാജാക്കന്മാരുടെ സ്വന്തപ്രവും അപദാരിക്കുന്ന അപദാരിക്കുന്ന കലാചെയ്തിച്ചു. എന്നാൽ ഈ ക്രൈസ്തവത്തുനാട്ടിലും വയ്ക്കാതെ നാട്ടരാജാക്കന്മാരുടെ സ്വന്തപ്രവും അപദാരിക്കുന്ന അപദാരിക്കുന്ന കലാചെയ്തിച്ചു.

വകാളരാജ്യത്തിലെ സ്ഥിതി ഇന്നവിധം പണ്ട് വസാ

നിക്ഷേമനം മുൻകൂട്ടി കാണ്ണാനെല്ല എഡി ഭവാനിക്ഷണം യിരുന്നു. ഏറ്റവും താമസിയാതെ രാജുത്തിൽ ഒരു പരിവ ത്തന്മണം എന്നുമാവുമെന്ന് ആ സ്ഥിരതാ മുൻകൂട്ടി കണ്ട്. മഹമ ദീയതെട തുധിപത്രും അസൂമിത്യുഖമായതു കണ്ട് ഭവാനി സന്നോധിച്ചു. ഹിന്തുകൾക്കു പ്രാബല്യം ലഭിക്കാൻ ഇതു നൂസി ഒരു അവസരമായിരുന്നു. ഹിന്തുകൾ തന്മർത്ത മിലുഷ തുപ്പമത്സരങ്ങളെ ഉപേക്ഷിച്ചു യോജിക്കുന്നപക്ഷം ബകാളരാജും ഹിന്തുകളെട അധിനത്തിലാവുന്നതാണ്, ഭവാനിക്ഷ രാജുലോഭ പ്രേരം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ബകാളരാജും തനിക്കു കിട്ടേണ്ടെമന്നം ആ മനസ്പിനി കാംക്ഷിച്ചിപ്പ്. ഏന്നാൽ ആ രാജുത്തിനാവേണ്ടി ഒരു വലിയ യുദ്ധം ഉണ്ടാവുമെന്ന ഭവാനി മുൻകൂട്ടി കണ്ട്. ആ ഘലുത്തിന് തയ്യാറായിരിപ്പാനും നവാഖിനീനും ആകുക്കങ്ങളെ തുപ്പാനംവേണ്ടി രാജതി തന്റെ ദൈവന്മാരിൽ പലേ പരിജ്ഞാനങ്ങളും വരുത്തി അതിനാന നല്ല സ്ഥിതിയിലാക്കാൻ പരിഗ്രാമിച്ചു. അപ്പകാലത്തിനാളും ആ ദൈവന്മാ ബകാളദൈവന്മാളെട ഇടക്കിൽവെച്ച് നേരം കിടക്കായി തനിന്. ആ ദൈവന്മാരിനും യോഗ്യത പരിക്ഷിപ്പാനായി ഉടനെ ഒരു അവസരം വന്നു.

“ வெய்யவு, பூபித்திகள், வொனியுடைக்கம் தா
ரா அது காலத்துண்ணயிகளை ஸ்ரீகல்லிங்கேஷன் எடுத்து
ஸ்ரீராமாயிகளை. நவாவிளைக் குத்தகையுடைகளை. சில
உண்மையிகள் தாற்கூட குபலாவஸ்ராத்தைப்போரி அது
யாழேந்த வகையில் பிரச்சாரித்து பாற்றது. வேளிவிடங்கள்
வெல்லாற்காரங்கொண்டு அது யுவதிகளை பிடித்துக்காட்டுவது
வாராயி நவாவு அவக்கி கல்பநைகங்குத்து. ஹூ அதும்
களைக் கூடுவது கூடுமிகுநிலைகளேயோயிருப்பது. நவா
விடங்கள் பேர்கள் பாற்றத் தாயாத்துக்கை செய்யுத்து
களை ஸஹாயத்தொடுக்குடி தண்ட்டுக்கை உடுக்கை நிரவே
ராக் அவர்களிடித்துயாகி.

ஸ்ராஜவெங்களில் தென்ற ராஜுத்தில் ஹரிகாலபூா
நதியிலூடாயிட்டுக்கொண்டு வாடுவுருத்துக்கிளை ஏற்கும்
அரயாகூ வொயிச்சுத்துக்கொண்டு அதுகை கோவரயாகை அது
குமிகேள்ளத் தீவுக்கொண்டு அதுகோகாகை எதிட்டுக்கிளேஷ்டத் 18 *

എന്ന, അയാൾക്ക് അറിവുണ്ടായിരുന്നില്ല. മിന്തുരാജാക്കൻ നാർ അയാളെ രാജുദ്ദേശ്വരനാക്കി വേറു ഒരു ക്ഷേത്രത്തിൽ സിംഹാസനത്തിൽ വാഴിക്കാൻ തീച്ചുയാക്കി. കൃഷ്ണപ്രാജ്ഞാവും, രാജവസ്തുദ്ദേശ്വരാജാവും രവിച്ചുപ്പ്‌വനം ജഗത്സേച്വിക്കി വീ ടിൽ ഒന്നിച്ചുതുടി തങ്ങളുടെ മന്ത്രാലോചനാജ്ഞ ഭവാനിരാണിയും കമ്മനിച്ചു. മീൻജാമർ തങ്ങളുടെ ഉപദേശപ്രകാരം നടന്നരാകാജ്ഞാമനനാം ബുക്കാളുരാജുവത്തെ കഴിയുന്നേം ടുഡിലാളം ദാക്ഷിണ്യത്രേഖ്യകൂട്ടി ഭരിച്ചുകൊള്ളാമെന്നും എൻ റിച്ചാണ്ടനാം അതുകാണ്ട് അയാളെ രാജാവാക്കി വാഴി ക്ഷേണ്ടതാണെന്നും ജഗത്സേച്വ പ്രസ്താവിച്ചു. മീൻജാമർ നബാബിന്ഹാം സേനാപതിമാൻ മഹാഘട്ടിയാണെന്നും ഭൂവനാം അയാളുടെ കീഴിലാണു്. തു സ്ഥിതിക്കു യുദ്ധ വും ആരംബനാഡാവും മുടാവത മീൻജാമർ രാജാവാക്കി വാഴിക്കാൻ കഴിയുന്നതാണു്. ‘മാനൃജിലും വിതരേ! മഹാരാജാക്കൻമാരും രാജുവിനു വാഴിപ്പാൻ നിങ്ങൾ വിചാരിച്ചാൽ കഴിയുന്നതുമുണ്ടു് അതിനു തക്ക കാലവും അവസരവും ഇതാണെല്ലോ’ എന്ന ഭവാനിരാണി പാത്രം.

ഹേ റാണി! അതിനു് ആറുഗ്രഹിക്കാത്തവർ ആരാണുള്ളതു്? ആയിരാം കൊല്ലുത്തിലധികംകാലം നാം അന്നും രാജുക്കാക്കുകീഴടക്കിയിരുന്നതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ ചിരപ്രതി സ്ഥിതമായ ശൈരവം തിരെ നന്ദിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. വിദേശിയരിൽനിന്നും നമ്മുടെ രാജുവത്തെ രക്ഷിക്കുവാൻ തക്ക ബലമുള്ള ഏസന്നുവും നമ്മക്കില്ല. അതിനും വുറാമ മിന്തുകൾക്കുത്തമിൽ കൈമ ലേണ്ടപോലും ഇവളുടെ മാത്രമല്ല അവർ തമിൽ മത്സരം വേണ്ടതിലധികമുണ്ടാണും. കൈ മിന്തുവിനു രാജാവാക്കി വാഴിക്കുന്നതു പ്രകൃതിക്കേഷാഭ്യാസിനു കാരണമായിതീരുന്നതാണു്. എന്നമാത്രമല്ല ഇവ കരന്നോക്കി മഹാരാജുക്കാർ കൈ സമയം ബുക്കാളുരാജും നമ്മുടെ പക്കൽനിന്നും കൈവരണപ്പെട്ടതാണും എഴുപ്പുടിണ്ടു്.

അവരപ്പോറി നമ്മുടെ ധാരതാദ അറിവും ഇല്ല. അവർ വളരെ ശ്രദ്ധാർത്ഥമാണ്. മഹമ്മദിയുമായിട്ടു നാം വളരെക്കാലമായി ഏടപഴക്കിട്ടില്ലതെന്നാണ് അവക്കും നമ്മുടും നമ്മുടും അവരേജുംപാറി നല്ലവല്ലെന്ന് അറിവുണ്ട്. തന്റെ കാണ്ട മഹമ്മദിയരിൽ ഒരുവാനു രാജാവാക്കുന്നതാണ് അധികം നല്ലത്' എന്ന കൂൺചാന്ദൻ പാത്രം.

'അവിടന്ന് ഇപ്പോൾ തബിപ്രായപ്പെട്ടതിനാണ് യുക്തിശാരവാത്തെ ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. എന്നാൽ രാജ്യാക്കിട്ടിയതിനാണ് ഫേശാഫേഷാ മിർജാഹ് തും സുരാജഭേദാളിയെ പ്രോഫേതതാനു ദുഷ്ടനായിത്തിനാൽ പിന്നെ നമ്മുടെ നിവൃത്തി എന്നായിരിക്കും' എന്ന റാണി ചോദിച്ചു.

'ആ സാഹതിയപ്പോറി ഞങ്ങൾ ആലോച്ചിക്കാതിരുന്നിട്ടുണ്ട്. മിർജാഹ് മംഗലജ്ഞു നടക്കാത്തപക്ഷും ഞങ്ങൾ ഇന്ത്യീഷ്യകാരാട്ടസഹായായാണെന്നുവരുന്നപ്പെട്ടാണ് തിച്ച്യാക്കിട്ടുണ്ട്. അവർ വളരെപ്രശ്നവലമുരാജാണ്. അവർ വെറും കച്ചവടക്കാരാക്കുന്നു. രാജ്യാഭ്യാദം അവരിൽ കാണപ്പെട്ടുനില്ല. കച്ചവടത്തിനാഭവണ്ണ ചില ഒരു താനുകളും അധികാരണങ്ങളും നാം അവക്കും കാട്ടുത്താൻ അവർ എപ്പോലും നമ്മുടാട വാഹനത്തിനും ശ്രദ്ധിക്കുന്നതാണ്. അവരുടെ സഹായംകൊണ്ട് മിർജാഹ് എന്ന നാം പറയുന്നതുപോലെ കേടുനടത്തിപ്പോൻ നമ്മുടെ കഴിയുന്നതാണ്' എന്ന രാജവല്ലഭൻ പാത്രം.

'അതിനാബുദ്ധ സുരാജഭേദാളി അവരുടെ കല്പിതയിലുള്ള കോട്ടായ ഇംഗ്ലീഷ്യിൽ നന്നിപ്പിച്ച കളഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അവർ അധികാരാട്ട് ഇന്ത്യൻ പകരാചോദിക്കാൻ തിച്ച്യാജ്ഞം ശ്രദ്ധിക്കും. പുതിയനവാദ്യോ—ആരാധ്യാല്പം വേണില്ല— ഇന്ത്യീഷ്യകാരോട് സഖ്യംചെയ്യാത്തപക്ഷം തന്നെ അഭിനന്ധനയിൽ ആരംഭത്തിൽത്താനു അധികാരാട്ട് അവരുടെ മായി യുദ്ധംചെയ്യേണ്ടിവരും' എന്ന ജഗത്സേക്തു പാത്രം.

'കൈണിക്കുന്നത്യിലെ മുസൽമാൻനവാദിനെ അ

വർ തോല്പിച്ചു എന്ന ഞാൻ കേരിക്കയുണ്ടായി' എന്ന റ വിള്ളപ്പ്‌വൻ പറഞ്ഞ.

'മഹാരാജാക്കന്നാരേ! ഞാൻ കേവലം ഒരു സ്ത്രീയാ ണം. ഗംഭീരമായ രാജുദരണവിഷയങ്ങളിൽ നിന്നൈല്ല ഉ പദ്ധതിപ്പുണ്ട് ഞാൻ മുതിരുന്നില്ല. എക്കിലും ഇംഗ്ലീഷുകാ അമഹാരാജുന്നാരുച്ചുപാലക്കുരമാടം ഉൽക്കേൾക്കുള്ളം ആവുകയും, രാജുദരണത്തിനും തച്ചി അറിഞ്ഞതിനും ശേഷാ അവർ തന്നേടുടക്ക വ്യാപാരവുത്തിനെ മാന്ന രാജാ ക്കന്നാരായിത്തീരാൻ ആഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തുന്നപക്ഷം ചി നെ നുകൾ എന്നാണ് നിവൃത്തിയുള്ളത്? മഹാരാജുന്നാരു ക്കാരും ഇംഗ്ലീഷുകാർ നുകൾ വിദേശീയരല്ലോ? അവരെപ്പു രി നുകൾ ഒരു അറിവും ഇല്ലാണും. ഞാൻ മീറ്റജാഹുമുക്കേ യോ മഹാരാജുന്നാരുടേന്തോ ഇംഗ്ലീഷുകാരുടേന്തോ പക്ഷവാ തിനിയല്ല. നാം സുരാജാധാരാളിയുടെ കട്ടാബുത്തിലേക്കു പ പലവിധത്തിലും കടപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവരാണും. ഡേബാമെന്റിൽ സു രാജാധാരാളിയെ രാജുദ്ദേശ്വരന്നടക്കാർമ്മവിന്. എന്നാൽ ആ ദംഗശാസ്ത്രിൽ ജനിച്ചു ഒരുവനെന്നതുനൊന്ന് രാജാവാക്കി വാ അക്കേണ്ടതാണും' എന്ന ഭവാനി പറഞ്ഞ.

ഈ നേരിന വളരെനേരും വാദം നടന്നതിനും ശേഷം ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ ഒരുത്താശയേ ടുട്ടി മീറ്റജാഹുമുക്കേരു നവാ ഖാക്കി വാഴിപ്പുന്നായി അവൻ ഒരുവിധം ഭവാനിറാണിനെ പാതെ സമർപ്പിച്ചു. ഭവാനികൾ ഈ എപ്പുംനൊലേ ശാ മനസ്സുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒരുക്കം മനമല്ലാത്ത മനസ്സും കൂട്ടി സമർപ്പിച്ചു രാജി ഇംഗ്ലീഷിനെ പാതെ. 'മഹാരാ ജാക്കന്നാരേ! നിങ്ങളുടെ തിപ്പ്' എന്നിക്കു ബാധകമായിട്ടു മുത്താണും എക്കിലും ഈ പരിവർത്തനം നുജുടെ രാജുന്നേതു കു ഗ്രാക്കരമായിട്ടുള്ളതുനൊന്ന് എന്നും മനസ്സിൽ തോ നന്നാം. കലാരൂത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷുകാർ പ്രഖ്യാപനാരായിവ കും. നാം തന്മിൽ യോജിച്ചു നന്നളിൽ ആരെയെക്കിലും രാജാവാക്കാനും മഹാരാജുന്നാരു വിന്റപിപ്പാനും നുകൾ

നരമില്ലാത്ത സമിതികൾ ഉറപിരില്ലാത്ത ഒരു മഹമലിയന്ന രാജാവാക്കി വാഴിക്കുന്നതിനെനക്കാർ നല്പുത് ഇംഗ്ലീഷുകാർ ഏപ്പിച്ചുകൊടുക്കുന്നതാണ്. അവർ നല്പു വരായിരിക്കാം; നമ്മുടെ ഭാഗ്യം പരിക്ഷിച്ചുനോക്കു?

“നമ്മുകളും മീറ്റജാഹ് രെപരിക്ഷിച്ചുനോക്കാം. അയാൾ മോഗക്കാരന്നായിവന്നാൽ— പിന്നെ നമ്മുകൾ ഇംഗ്ലീഷുകാർ എപ്പിക്കാം” എന്ന കൂദ്ദുച്ചരുന്ന് പാണ്ടു.

കാഞ്ഞമല്ലാം മേൽ വിവരിച്ചപ്പും തിച്ചയാക്കി. ഇന്ത്യാചരിത്രം വായിച്ചിട്ടുള്ളവകൾപ്പോം പൂജ്യിയുലുവത്ത് മാനാ അവിശുന്നതാണോള്ളാ. സുരാജബഡ്ഗു യുലുങ്കിൽ തോറ് കാടി; മീറ്റജാഹ് ഇംഗ്ലീഷുകാരമായി യോജിച്ചു. ഭോഗിരാണി കരാ കുരഞ്ഞിനു യുലം നോക്കിക്കാണ്ടു നിന്നതിന്റെ രേഖം തന്റെ ദൈസന്ധ്രതയുടുടി നാട്ടി ലേക്കേ പോയി. ശ്രേഷ്ഠവീർ മുൻഡിബാബാദിൽ ചെന്ന നവാ ഭൂഖിൻറെ ഭണ്ഡാരം കൈകലൊക്കി അയാൾ മീറ്റജാഹ് രെ വിധിപ്പുവും രാജാവാക്കി വാഴിച്ചു് ഇംഗ്ലീഷുകാക്കം വേണ്ട തക്ക അധികാരങ്ങളോള്ളാം നബാബിനോടു വാങ്ങി ക്ലി തയിലേക്കേ പ്രായുകയുംചെയ്യു.

കരാ കാലത്തിന്റെള്ളിൽ വക്കാളത്തിൽ വലുതായ ഒരു പരിധത്തം ഉണ്ടായി. ഇംഗ്ലീഷുകാർ വക്കാളസിം മാസന്നത്തെ പലപ്രാവയ്ക്കു ലേലം വിളിച്ചു് അധികവി ലജ്ജ വിളിച്ചുവന്ന വിനു. മീറ്റജാഹ് രെ ഓഫുന്നാക്കി അവർ മീറ്റകാസിം എന്നാളെ രാജാവാക്കി വാഴിച്ചു. കുണ്ണക്കാ ലത്തിന്റെള്ളിൽത്തെന്ന അവർ മീറ്റകാസിമിനെ ഹാടിച്ചു മീറ്റജാഹ് രെ വിണ്ടു നവാബാക്കി. ഇങ്കിനെ പലവിധമാ റാണെള്ളം അടിക്കു ഉണ്ടായി. എന്നാൽ ഇതെല്ലാം മുൻഡിബാബാദിലുള്ള രാജധാനിയുടെ അതിരിനുകരുതു മാത്ര മാണു് ഉണ്ടായതു്. നബാബിനോ ഇംഗ്ലീഷുകാക്കേം രാജുത്തിലെ ആദ്ദെന്നതുകാഞ്ഞാളിൽ എപ്പുടനുള്ള സമയ ആ അവസരമോ മനസ്സും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അതിനാൽ

ബഹാളരാജുത്തു സമാധാനവും ജനങ്ങൾക്കു സംതൃപ്പിയും ഉണ്ടായിരുന്നു. പ്രസ്താവകാലത്തു വാസ്തവത്തിൽ ഉത്തര ബഹാളം മൃദഗരം ഭരിച്ചിരുന്നതു ഭവാനിറാണിയും ഒക്കി സാമ്പക്കാളം ഭരിച്ചിരുന്നതു കൂൺചന്ദ്രനം പുന്നംബഹാളം ഭരിച്ചിരുന്നതു രാജവല്ലഭനം പയ്യിമബഹാളം ഭരിച്ചിരുന്നതു രവിച്ചേഖനം തൃത്യിരുന്നു. അവർ നവാദിന്നോടും ഇംഗ്ലീഷ്യകാത്തേരേയും സ്റ്റേച്ചിതന്നാരായിരുന്നു. അവർ ക പും ശരിക്കു കൊടുത്തുവന്നിരുന്നതുകൊണ്ട് അവരുടെ പേരിൽ ധാരാതായ ആക്ഷേപവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അ വർ ജീവിച്ചിരുന്ന കാലം മൃദഗരം ബഹാളത്തിൽ ക്ഷേമവും സമൃദ്ധിയും ജനതൃപ്പിയും സമാധാനവും ഉണ്ടായിരുന്നു.

തന്റെ ജീവിതത്തേരേ ഉത്തരഭാഗം ഭവാനി തൃപ്പി യോടും ശാന്തതയോടും കഴിച്ചുകൂട്ടി. രാജുകാഞ്ചനപ്പെട്ടാ തതിനു പ്രാപ്തിയുള്ള മന്ത്രിമാരാ നിശ്ചയിച്ചു ജനങ്ങളു തതിനു വേണ്ടതുക്കാൻ നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി ഭവാനി ത ന്നീര മരണംവരെ രാജു നല്കില്ലതിൽ ഭരിച്ചുപാനു.

രാജുകാഞ്ചനവള്ളും നല്കില്ലതിൽ ആക്കിയതിന്നീര ശേഷാ ഭവാനി ഒരു പുതുവന ദത്തന്ത്ത്വത്തു സകല അധികാരങ്ങളും അദ്ദേഹത്തെ ഏല്പിച്ചുകാട്ടതു. അതിന്നീര ശേഷാ പാവനയായ ഗാഗാതീരത്തിൽ താരസിച്ചു് ഇം ശ്രപംബ്ലൂനം ചെയ്തു തന്നീര കാലം കഴിക്കാൻ ഭവാനി തീ ചെയ്യാക്കി.

രൂപിദാഖാദിൽനിന്നു കരി ദ്രോതായിട്ട് ഗംഗാജീവ മരക്കരയിൽ ഭവാനി ഒരു രാജധാനി പണിചെയ്തിച്ചു. കാലക്രമത്തിൽ രാജധാനിയുടെ ചൂരം ഒരു പട്ടണമായിത്തീ സീ. തന്നീരാവിത്രുതമായ ജീവിതത്തിന്നീര അവശേഷാ അനല്പാനധനമാണിക്കും ചെയ്യുംകൊണ്ട് ആ ഭക്ത കഴാച്ച കൂട്ടി. സംസ്കൃതാഖാഡിവ്യലിക്കണ്ണവേണ്ടി ഭവാനി കൊല്ല അന്താരം വളരെ ഭൂമിലവുചെയ്തു. അനാമകളായ അനവധി ശ്രീവൃത്തങ്ങൾക്കു റാണി ക്ഷേമംകാട്ടത്തും വ

ഹിന്ദുസ്ഥാനക്കാട്ടത്തും വൈവര രക്ഷിച്ചുപോന്ന. ധർമ്മാലകളുടെ ക്ഷേത്രങ്ങൾ പണിച്ചെഴുത്തിൽ അല്ലെങ്കിൽ തിക്കാൻവേണ്ടി വളരെ ജലാശയങ്ങൾ നിർമ്മിച്ച് കാരിയിൽ വളരെ ക്ഷേത്രങ്ങളും സത്രങ്ങളും പണിച്ചെഴുത്തിൽ അല്ലെങ്കിൽ തിക്കാൻവേണ്ടി ഉദ്യോഗം ഉറപ്പിക്കുന്നതിനും ചിലവിട്ടുവനിക്കുന്ന വരെ.

குரூபூஷ் தவுங்க-மது வஷ்டித் தீட்டு-மததை வழைப்பித் தொகிளாணி காலாதியை பூவிடு. அதே போல் மரிசுத் தானியை டாக்ருதென்றான். அதைப் பித் தொக்கால் ராஜுத்தித் தாமஸியாத ஸஂதவிடு பல லேற்றாரன்தும் தனுப்புயமாயி உள்ளைய பலேசிதுவன்னும் குருகுத்துன்தும் ஒளிதியூம் நெடாக்ருவதிக்கு காலை விவக்கமாய் என.

ഡോക്ടറുടെ പത്രവുന്നതായ റാമകൃഷ്ണരാജാവു റാജു
ഭരിക്കുന്നതിനുപകരം സന്തോഷവുത്തിരെ അവലംബി
ച്ചു. തന്റെ സ്വപ്തതിന്റെ മിക്കദാഹവും അധാർ ദാനയ
മംഗലംകാരി കൊടുത്തു. റാജുകായ്യങ്ങളിലെണ്ണായ തക
രാഹനിമിത്തം കരാ സ്വപ്തം വിരുദ്ധപോകയുംചെയ്തു. റാ
മകൃഷ്ണൻ മരിച്ചപ്പോൾ വിശാലമായ നാട്ടർരാജുത്തിന്റെ
കിണ്ണിച്ചേണ്ടം മാത്രമേ ആ റാജക്കട്ടംബുത്തിന്റെ അധിന
തതിൽ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ആ അവഗ്രഹം ഇപ്പോഴം ഒ
വാനിറാണിയുടെ വംശവാക്കുടെ അധിനത്തിൽതന്നെന്നാ
ണ്. ഈ കട്ടംബുത്തിലെ പ്രധാനിക്കു പ്രീടിയീംഗവമേം
ബിൽനിന്ന് ‘മഹാരാജാ വൈഹ്രാർ’ എന്ന വൈഹ്രമാനം സി
ലിച്ചിട്ടുണ്ട്.

മ്മ. ഉണ്ടിക്കാരൻറെ മകർ.

—ംഡം—

സീരാജ് നവാബിന്റെ രണ്ടാകാലത്തു ശ്രീപിള്ളിൽ
നാവള്ളം, കലീന്തുമായ ഒരു യുദ്ധത്തിൽ ചരിത്രത്തെ അ
സ്മാഖിക്കാം. നവാബിന് ഈകാലത്ത്^o ഇരുപതു വയസ്സു
പ്രായമായിരുന്നു. അനിയന്ത്രിതമായ വിഷയാസങ്കിടിയു
ണ്ടും, തെന്നു പിതാമഹനായ ആലിവർഡിയുടെ അതിമാ
ത്രമായ ലാളുന്നത്താലും, നികുള്ളമാരായ സഹചരന്മാരു
ടെ സംസ്ഥ്രത്താലും അധികം അനുന്നം ദഹണിയമായ
ചിത്തവുത്തിരെയും സന്ദേശിച്ചിരുന്നു. അയാൾ തെന്നു കൂ
ട്ടകാരമായി ചേന്ന് ഈപ്പുംപോലെയുള്ള ദ്രോജ്വത്തികൾ
ചെയ്തുട്ടുണ്ടി. യുവതികൾ, അവരുടെ ഭർത്താക്കരണാന്തര
അട്ടക്കാർന്നിന് അപഹരിക്കപ്പെട്ടു. പുതികൾ, പിതാ
ക്കരണാന്തരും, സഭയാദരിമാർ, സമേരാദ, മാരക്കേഡയും സ
മക്ഷത്തുവെച്ച്^o അവമാനിക്കപ്പെട്ടു. സ്കീണനായ ഈ ന
വാബിന്റൊന്നു രാജുട്ടരണ്ടാകാലത്ത് ഒരു സ്കീഡേഡും ചാരി
ആം നിംഖാധമായിരുന്നില്ല.

ഈ പീഡനത്തിൽനിന്ന് അയാളുടെ വലവാന്നാരാ
യ പ്രളിക്കരാം ഒഴിക്കപ്പെടാതിരുന്നു. അയാൾ അവരു
ടെ സുന്ദരികളായ പുത്രിമാരേണ്ടും, സമേരാദരിമാരേണ്ടും പര
സ്വരായി ആവഹ്നപ്പെട്ടുകയും, അതു നിസ്ത്രിയാജനമായി
കാണപ്പെട്ടേണ്ടാൽ അവരുടെ വഞ്ചിക്കുന്നതിനായി കാരാ
കൗലഘ്നങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

മുഖ്യിഭവാദിലെ വ്യാഹാരികളിൽവെച്ച്^o അതിസ
ന്പന്നനാർ ജഗത്സേട്ടമാരായിരുന്നു. അവരുടെ വാ
ക്കകൾ ഇന്ത്യയിൽ എല്ലാ പട്ടണങ്ങളിലും സ്ഥാപിക്കപ്പെ
ട്ടിരുന്നു. പ്രഭവലന്നാരായ രാജാക്കരാറിൽ പലാങ്ങം രാവ
ക്ക് കടപ്പെട്ടിരുന്നതു കൂടാതെ മഹാനായ മുഗർച്ചക്രൂവർത്തി
യും അവരോടു പണം കടം വാങ്ങിട്ടണായിരുന്നു. ഇപ്പ

കാരം ഇന്ത്യൻ അവർ ധനാക്കാണ്ടം യശസ്സു എക്കാണ്ടം അഗ്രഗണ്യമാരായിത്തീൻ.

ശിരാജൻ്റെ കാലത്തു, മാധവചന്ദ്രൻ, ജഗത്സേഖ് മാരകട നായകനം അസാമാന്തരി എന്ന പ്രേരായ തായാളുടെ വുത്രി, സൈനസംഘാതിരേകത്താൽ മുച്ചിദബാദിലും യുവതികളുടെ തുട്ടത്തിൽ, അദ്ദേഹിച്ച മയം ആയിരുന്നു. നവാബ് ഇവളിൽ കാമാസനായിത്തീൻ; എക്കിലും പന പതിജ്ഞം പ്രതാപനിധിജ്ഞമായ മാധവചന്ദ്രൻ്റെ പുത്രിയെ പരസ്യമായി ആവഞ്ഞപ്പുട്ടന്നറിനും, അയാൾ ദെങ്കുള്ളേണ്ടില്ല. ഒരു ലിവസം രാത്രിയിൽ നവാബ് സ്റ്റീവേഷം ധരിച്ചു, മാധവചന്ദ്രൻ്റെ ഗുഹത്തിൽ കടന്നു. താങ്കിത നായിട്ട് അയാൾ അസാമാന്ത്രിക വാസ്തവമല്ലതിൽ എന്നി. പാക്കി നവാബിനും ആളുമായി അവളുടെ സൈനസ തും കണ്ണു സന്തോഷിക്കണമെന്നാലും വേറു ഒരു വിചാരഭ്യം ഇല്ലായിരുന്നിരിക്കാം. എക്കിലും ആ സുന്ദരിരത്നത്തിന്റെ അഭിമുഖദംഡനത്തിൽ, അയാൾ മതിമാനും അവ ഒരു ആലിംഗനം ചെയ്യുന്നതിനാൽ ആട്ടത്തുചെല്ലുകയും ഭയാക്രാന്തയായ ആ യുവതി അവിടെനിന്നും ഓടി തിരഞ്ഞെടുത്താവിന്റെ അട്ടക്കൾ ചെറാണ് സകല വൃത്താന്തവും പാണ്ടു ഫേർപ്പുക്കണ്ണും ചെയ്തു. കോപാസനായ ആ ഭേദാവും വേഷപ്പും നന്നായ നവാബിനെ അനുഭാവനംചെയ്തു ഉന്നതിൽനിന്നും വെളിയിൽ കടക്കവാൻ തുടങ്ങുവോൾ അയാളും പിടിത്തുകയും, രാജാചിത്രമായ വിധത്തിൽ ശ്രദ്ധിക്കയും ചെയ്തു. നവാബ് ഒരു പ്രകാരത്തിൽ ജീവനും ഒരു രക്ഷപ്പെട്ട എക്കിലും തനിക്കു സംഭവിച്ചു അവമാനന്തരയും ആഗാംഗാജത്തയും അയാൾ ഒരിക്കലും മറന്നില്ല.

എതാനും ലിവസണ്മാർക്കിടയിൽ സാധുവായ ആ ഒന്താവു രാജവിമിയിൽവെച്ചു പരസ്യമായി കൊല്ലപ്പെട്ടു.

നിദ്രയനായ നവാബ് അവരുടെ തല വെട്ടിയെടുപ്പിച്ചു് ഒരു വെള്ളിത്തെളിക്കയിൽ വെച്ചു് അഭിമാനവതിയായ അവരുടെ ഭാസ്യജ്ഞ കാഴ്ചയായി സന്ദരിച്ചു. ഈ കാഴ്ചയാൽ അസാമാന്യജ്ഞം ദായ വിചാരണക്കുള്ള വളർന്നിച്ചിട്ടാവയ്ക്കുമില്ല ഷ്ടോ. പുതാനം മുഴുവൻ കേടുപ്പോർ ആ സംബന്ധിമണി ശോകരുച്ചരയ പ്രാപിക്കുമും അന്വാര ദിവസങ്ങൾക്കു ഷുഡിൽ ഉന്നാതത്തിനും ചിഹ്നങ്ങൾ അവളിൽ കാണപ്പെട്ടു കയ്യുംചെയ്തു.

ബുദ്ധവാന്മാരായ തന്റെ പ്രഭക്കന്മാരുടെ നേക്ക് താൻ പ്രവത്തിച്ച ഈ മാതിരി കുരുക്കുത്രും പാർപ്പിതിനും, റിരാജ് നീന്താനായാം നോക്കിപ്പും മായിതീറ്റിൻ്റെ. ബുദ്ധാളിത്തെ റാജാവു തന്റെ റാജ്യം തന്റെ സേനാപതിയായ പട്ടാണി യെ എപ്പിച്ച തീരുമാനാരുള്ളായി പൊജ്ജുള്ളത്തിൽപ്പിനെ അഭ്യർഹത്തിനും സിംഹാസനം ഈ പ്രഭക്കന്മാക്ക് അധിനമായിതുന്നു. ഭക്തിരിതനായ റിരാജനെ മാറ്റി അഡാ മുട്ടെ സ്ഥാനത്തിൽ സേനാപതിയായ മിയർ ജാഹ്‌റിനെ വാഴിക്കുന്നതിന്, അവർ നിയുക്തിച്ചു. ഇതിലേക്ക് അവർ ഇംഗ്ലീഷ്‌കച്ചവടക്കന്മാരുടെ സഹായത്തെ അപേക്ഷിച്ചു. പൂസിക്കിവെ യുലത്തിൽ മിയർജാഹ്‌റ തന്റെ വക്തവിയിൽ ഘൂഞ്ഞ സെസന്യുത്തെ യുദ്ധക്കളുള്ളതിൽ നയിക്കാതെ വാദി നിന്നാകളുണ്ടതു. നവാബിനും കൂടാരയുണ്ടായിരുന്ന സെസന്യും സേനാപതിയുടെ ഉപദേശത്താൽ ശരൂക്കലെഴു എ തിക്കാതെ പിന്നാറിനിനു. ഇംഗ്ലീഷ്‌സേനാനിയായ ഒരു വീം കൈ നോട്ടത്തിൽ സംഗതിക്കുട്ടെ സ്ഥിതി മനസ്സിലും കിരീക്കാണ്ടു നവാബിനും ഭക്തവാരെ എതിക്കുന്നതിനു തന്റെ ഭക്തവാരാഭാജനാപിച്ചു. അവർ അപ്രകാരം എതിക്കുകയും നവാബിനും സെസന്യും യുദ്ധക്കളുള്ളതിൽനിന്നും ഓടിപ്പോകയും ചെയ്തു.

പരാജിതനായ നവാബ് മുൻഡിപ്പബാദിലേക്ക് ഒരു ടി. എന്നാൽ അവിടെ തനിക്കു രക്ഷയില്ലെന്നുകണ്ടു് അ

അംഗ പിന്നേയും പട്ടിഞ്ഞാട്ട് കാട്ടകയും, ഭഗവദ്ദേശവലം എന്ന സമലത്തുവെച്ചു മിയർജാഫ് റൈറ്റ് ഒരു ദിനം അധികാരി ഒരു പിടിച്ചു തിരികെ മുഖിദബാറിൽ കൊണ്ടുവരികയും ചെയ്യു. അധികാരിവെച്ചു മിയർജാഫ് റൈറ്റ് വുന്നുനായ മി രാണി കല്പനപ്രകാരം ഒരു മഹമാർ ബഗ് അധികാരി റൈറ്റ് ശൈലേഡം ചെയ്യു. അതിന്റെശേഷം അധികാരി മുതൽ റീരത്തെ ഒരു ആന്റുത്തുവെച്ചു ഒരു കളിക്കൽ റവം ഫോലെ മുഖിദബാറിലെ തെരുവുകളിൽക്കൂടി സംസ്കാര തനിനായി കൊണ്ടുപോയി. അസാമാന്ത്രം ഈ കാലമത്രയും ഒരു അസാധാരണമായി ലഭിച്ചു. തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ വധംമുതൽ റിരാജാൻ്റെ മരണവിവസംവരെ ചിലപ്പോഴാണ് അവർ ഒരു ധാരാലും ഉന്നതയും, ചിലപ്പോഴാണ് ബധി രജം മുകയും, പലപ്പോഴാണ് ഭയക്കരാത്രിപിണിയും ആയിരുന്നു. അവളുടെ അശ്വൻ ഒവദ്ദേശ്യത്തെ മന്ദരക്കാണ്ട് ചികിത്സിപ്പിച്ചു എക്കിലും അതോടെ പ്രയോജനവുമണ്ണാ ഗില്ല. റിരാജാൻ്റെ വധവുംതാനും കേടുപ്പോൾ തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ കൊന്ന ആളുടെ ക്ഷതസ്വകലമായ മുതൽനിരു കാണുന്നതുകൊണ്ട് അവളുടെ പ്രതീകാരങ്ങളും, അ തോട്ടക്കൂടി അവളുടെ രോഗവും ദമിക്കമെന്നാളുംതിനാൽ അവാളു റിരാജാൻ്റെ മൂര്ഖനാതതിൽ കൊണ്ടുപോകണമെന്ന് ഒരു അഭിപ്രായവുണ്ട്. ഈ അഭിപ്രായപ്രകാരം നടത്തുകയും തന്റെ ഭർത്താതുകന്റെ ഇഹലോകം അ വസാനിക്കുന്നതിനെ അവർ കാണുകയുംചെയ്യു.

രണ്ടു വർഷങ്ങളായിട്ട് ഈപ്പോൾ അവളുടെ ബുദ്ധി കൂടുതും ഉള്ളതായി തോന്തി. കൂറ നേരം ആ ശവ തെരു നിശ്ചയമായി നോക്കിക്കൊണ്ട് നിന്നുതിന്റെ ശേഷം അവർ തിരിഞ്ഞു തന്റെ ഭാസികളിൽ ഒരുവളാട്ട് ഇ നൈംന വധിക്കാപ്പെട്ടവൻ ആരാണുന്നാ, അവൻ മേ ലുജ്ജ കുറം എന്നതുനാം ചോദിച്ചു. അവൻ അവളുടെ ഭർത്താവിന്റെ മലാത്രകനാക്കന്ന എന്നാം അവളുടെ ഭർത്താ

വിന്ത കലചെയ്യുന്നവിന് ഉചിതമായ ശിക്ഷ കൊടുത്തു എന്നും ഭാസി പറഞ്ഞു. ഭാസി പാത്രത്തിന്റെ സാരം അവർക്കു മനസ്സിലായിപ്പോന്ന തോന്തി. പെട്ടുന്ന് അവർക്കു വിവരമുണ്ടായി തന്നെ വീട്ടിലേക്ക് തിരിച്ചുകൊണ്ടു പോകാൻ പറഞ്ഞു.

അവർ അവളെ തിരികെ ഗ്രഹത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുപോയി. അപ്പോൾ അവളുടെ സ്വപ്നാവശ്യം വളരെ ശാന്തമായിരുന്നു. അമ്മയോടും മറ്റും അവർക്കു വളരെ കുമ്മായി സംസാരിച്ചു. അവളുടെ ചിത്രങ്ങും ഇതു പെട്ടുന്ന മാറിയതിനാൽ അവക്കല്പിംബാ വിസ്തൃതം ഉണ്ടായി. എന്നാൽ അവർക്കു കൂടുതലും ഇതിനെ പറയാറണായിരുന്നു.— ‘ഈ ചെയ്യാനുള്ളതിനെ ഇംഗ്രേസിൽ ചെയ്യു. അദ്ദേഹം എന്നാൻ കൂത്രുചത്തെ ചെയ്യിതിനാൽ അദ്ദേഹം ചെയ്യാനുള്ള കൂത്രുചത്തെ താൻ ചെയ്യണം; അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂത്രുചത്തെ താൻ ചെയ്യോ?’ ഇതിന്റെ അത്മം ആക്ഷം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അത്മം മനസ്സിലായതു വളരെവെക്കിട്ടായിപ്പോം. ഒരു ദിവസം അസംഖ്യ ഗ്രാമ പെട്ടുന്ന കാണ്ണാനില്ലാതെയായി.

അവർക്ക് എവിടെ പോകി എന്ന് കൈത്തക്കും അറിവാണ് പാടില്ലായിരുന്നു. അവർക്ക് അഭ്യർഥാന്തരി തന്റെ ദേവന്തതിൽനിന്ന് ഒഴിച്ചിരിക്കിയതിന്റെ ശേഷം എവിടെ കാണുന്ന് ഓടിപ്പോയതെന്ന് അവർക്കുതന്നെ അറിയാൻ പാടില്ലായിരുന്നു. തന്റെ ഭേദം കൈത്തുന്ന മുഖപ്പുട്ടു ശരിയും അതിൽനിന്ന് ഘുറപ്പുട്ടു രക്തവും കണ്ണതിൽ പിന്നെ അവളുടെ മനസ്സിൽ സഭാ ഉണ്ടായിരുന്ന വിചാരം ഇപ്പുകാരമായിരുന്നു. അസാമാന്യം, അവളുടെ ഭേദം വധിച്ചു അള്ളുന്ന നേക്ക് കറിന്മായ പ്രതീകാരം ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നു. അവർക്ക് അവന്നെ സിംഹാസനത്തിൽനിന്ന് ഒഴിക്കുകയും, വധിക്കുകയും, അവൻ മുതശ്ശേരിച്ചതെ കുലിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നു.

ഈ. കൈണാവാരിയായ ഒദ്ദോ അവാന രക്ഷിക്കേണ്ടി നിൽക്കുന്നു. അവൻ ചുഡ്യാനകിലും ഒദ്ദോ അവാന സ്റ്റുച്യൂഡിക്കണ്ടിക്കിൽക്കുന്നു. അവർ ചെങ്ങുണ്ടിക്കിൽക്കുന്നതിനെ ഒദ്ദോ ചെങ്ങുതിനാൽ അദ്ദോ, ചെങ്ങുണ്ടിക്കിൽക്കുന്നതിനിൽക്കുന്ന അവാനു ചെങ്ങുണ്ടാ. അവൻ മരിച്ചപോയതിനാൽ അവാൻ ആളുകൾക്കുവേണ്ടി അവർ അതിനെ ചെങ്ങുണ്ടാ. ഈ വിചാരം അവളുടെ മനസ്സിനെ അതികറിന്മായി പീഡിപ്പിക്കുകയും, രണ്ടാമതും പിന്തുഭൂ പിടിപ്പുകൾ അവർ സ്വന്നുഹാ വിച്ച് കാടിപ്പോരുകയും ചെയ്തു.

അവർ ശൈവങ്ങാലയത്തിൽ എത്തിയദ്ദും അവർ കൂടും സന്ദേശകരമായ ഒരു വത്തമാനം കിട്ടി. ദുഷ്ടില്ലോ തിൽക്കിനും, ശിരാജനോട്ടുടാ ചുരുപ്പുടു അസംഖ്യം ആളുകളിൽ ഒരു ഗ്രൂപ്പമാനും സന്ദേശത്തിലാലണ്ടപോലെ ആവത്തിലും അവാൻ ഭാഗധേയത്തിൽ പക്ഷം കാളിക്കാനിനായി അവാന അനംഗമിച്ചിരുന്നു. ഈ ഗ്രൂപ്പി, വിശയിച്ചും, പരിസ്ഥിതനമായ ഭന്താവിനാൽ സവിക്കാശം അവഹാനിയും നിരാജനാൻ ഭാംഗ്യമായ മദ്ധതനേശാഖാവീശമായിരുന്നു. നിരാജന അവാള ‘ഗർഭ’ (പനിനീർവ്വസ്തു) എന്ന വിളിച്ചിരുന്നു. പതിനാറവയസ്സു പ്രായമുള്ളവള്ളും പുണ്ണംഗംഡംജുമായ അവർ ദുർമ്മാർഘിൽക്കുടി തന്നെ ഭന്താവിനെ അനംഗമിച്ചു. അയാളുടെ അനവധി സ്റ്റുച്യൂഡിതനും ബന്ധുകളിലും അവർ അപ്പോതു വേണ്ടാനുഞ്ഞുടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

ശൈവങ്ങാലയത്തിലെവച്ചു് അവർ ഒരു ഗ്രൂപ്പം പ്രാജ്ഞയും, അതുനിമിത്തം ശിരാജൻ എതാനംബിവസം ആ സ്ഥലത്തു താമസിക്കും ചെയ്തു. ഈ താമസമായിരുന്നു അയാളുടെ മരണത്തിനു കാരണമായിത്തീന്തി. അരിക്കൽ ബാധാർ, ബീഘാർ, ഒരീസ്റ്റാ എന്നിൽക്കഴുടുടെ നബാബിനും പ്രിയന്മയായി അസാമാന്യസുവന്നെങ്കു അഞ്ചു

നടവിച്ചുകാണിക്കുന്ന ആ യുവതി ഇപ്പോൾ അശ്വരണയാ ഡിച്ച് ദരിദ്രം യു സ്റ്റീലുടെ കടലിൽ അഭ്യു പ്രാപിക്കേ ണ്ടി. പന്ന്. ഇവിടെ അവർ ഒന്നരമാസത്തോളം പാത്ര പ്പോൾ മഹാരാജ സ്റ്റീ അവാളുകളിച്ചു് അനേപ്പച്ചണ്ണമും നടത്തുന്നതായി അവർ അറിഞ്ഞു. തൊൻറെ ഭർത്താവിനെ വധിച്ച ആളുകൾ തങ്ങനും വിച്ചുകളുകയില്ലെന്ന് അവർ അഭ്യുപ്പുട്ടു. എന്നാൽ ഈ ഭയം അവളുടെ ക്ഷേമത്തെ ഉംഗിച്ചുപ്പാശി, കാമനയായ അവളുടെ കണ്ണതിനെ ഉംഗിച്ചു മാറ്റുമ്പെന്നു. അതിനാൽ തൊന്ന തന്റേരോ അനേപ്പച്ചിക്കുന്ന തായി കേടുപ്പോൾ അവർ തൊൻറെ കണ്ണതിനെ വന്നുത്തിൽ ചൊതിഞ്ഞുകാണു് അവിടെനിന്നു് ഒട്ടി.

അാത്മപ്രായയായ അസാമാന്നു, അവർ വോയ ദിക്കി ലെപ്പും അവാളു അനഗ്രമിച്ചു. എക്കിലും ഒരിടത്തും അവ ലൈ കാണുമാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. സാധ്യവായ മഹാരാജനേഷ്യു് എന്ന രോ നിഴൽപ്പോലെ തൊന്ന അനഗ്രമിക്കുന്ന എന്നല്ലാതെ അഥാളുടെ ഉംഗിച്ചുങ്ങമും അറിവാൻ പാടില്ലായിരുന്നു. അതിനാൽ അവർ അവിടെവെച്ചു് അസാമാന്നു അവാളു കണ്ട കൂടുകയും ചെയ്തു. ഇപ്പോൾ റിരാജൻ മരിച്ചിട്ടുന്നവ പ്രശ്നായി. ഈ കാലാ അന്തു ചും അഥാളുടെ ഭാം ഗ്രാമങ്ങളിലും, നഗരങ്ങളിലും കാടകയും, അസാമാന്നു, വേടപ്പുട്ടിയ പ്പോലെ അവിടെരായല്ലോ അവളുടെ പിരികെ എത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. മുന്നവംശം, കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവർ തമ്മിൽ കാണുന്നതിനാം ഇടക്കായി. അനേന്തിവസാ അതികലഘലാ യ വുഡ്ധിപാതയും കൊടുക്കാരു നിമിത്തം ഗുണാജലം ഭയ കരമായവിയതിൽ ഇളക്കിയിരുന്നു. മനസ്സായം മുന്നങ്ങളിം വെളിയിൽ ഇണ്ടാത്ത ഇം സന്ദർഭത്തിൽ അനാമയായ മ ഫേഞ്ഞനേഷ്യു, തൊൻറെ കണ്ണതിനെ മാറിൽ അണ്ണച്ചുകാണ്ടു ഗുണാജലം തീരത്തിൽ ഓടിയത്തി. അസാമാന്നുജും അവ കൂടുടെ പിരികേതൊന്നു എന്തി.

നദിതീരത്തിൽ നിന്നുന്ന വള്ളക്കാരോട് അവർ താന്ന അക്കരജ്ഞ വിടണമെന്ന് അപേക്ഷിക്കുകയും, പ്രതി മലമായി താൻ വിരലിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന പിലയേറിയ മോരിരം കൊടുക്കാമെന്ന പാകയും ചെയ്തു. അപ്പോഴേതെന്ന സ്ഥിതിയിൽ അവർ വള്ളം വെള്ളുന്നതിനു വള്ളര തക്കം പാഞ്ചവകിലും അവരിൽ ഒരു ജീവിതത്തെക്കാരി ഡനാത്ത ആഗ്രഹിച്ചു് അതിലേക്കു സമാതിച്ചു. മഹേരനേ ഷഡ്യായും അവളുടെ ക്രത്തിനേയും കയറിക്കൊണ്ടു വള്ളാകാൽനാഴികയോളും അകന്നപ്പോഴും അസാമാന്യ നിരീംതിൽ എത്തി, ആശാഭാഗഃത്താട വള്ളത്തിന്റെ ദ തിരെ സുക്ഷിച്ചു കാണ്ടുനിന്നു.

അപ്പും മുരംകൂടി പോയപ്പോൾ വള്ളം മറിയുകയും നിംബാഘ്രയായ ആരു അമുഖം മകളും ഗംഗയുടെ ഓലാരങ്ങളായ തിരമാലകളിൽ മറയുകയും, ഉച്ചമായ ഒരു നിലവിളിയോടു കൂടി അസാമാന്യ, നദിയിലേക്കു കതിച്ചുചുടുകയും, ഒരുമിച്ചതെന്ന കഴിഞ്ഞു. അവർക്കു നീന്തുന്നതിനു നല്ല പരിചയ യൂണായിരുന്നതിനാൽ, താമസിയാതെ മഹേരനേഷായ പിടിച്ചുകൊണ്ടു നീന്തിത്തട്ടു. തിരമാലകളുടെ ശക്തിയെ ആയിച്ചു് എക്കുദേശം മുന്നമണിക്കൂടുതുകൊണ്ട് അസാമാന്യ താൻ ഭാരതത്തെ കരയിൽ എത്തിച്ചു. മദ്ധ്യരാജൈയു മരിച്ചിരുന്നവകിലും അവളുടെ മാറിൽ അണച്ചു ദ്രശ്മായിപിച്ചിരുന്ന നിന്തുവിന്റെ പ്രാണങ്ങൾ പോയിട്ടില്ലായിരുന്നു.

ഈനി അധികം പറയേണ്ടതില്ല. അസാമാന്യ താൻറെ അത്തപ്രതിയോടുകൂടി കിഴക്കേബുംഗാളത്തിൽ വളരേനാൽ പാത്രം, അവിടെയുള്ള അനേകഭവനങ്ങളിൽ ഈ മാതാപാഠത്തിലും ഇപ്പോഴം ശവത്തിമാരായി വരിക്കൊപ്പുട്ടുവരുന്നു.

മര. ദേവി ചെന്യരണി.

മുട്ടിഷ്ഠ ഇന്ത്രാ സാമ്രാജ്യത്തിൽ നന്നാമത്തെ ഗവർണ്ണർ ജനാൽ വാൻ ഫേസ്റ്റിംഗ് സായിരണ്ണ. ഇംഗ്ലീഷ്റാർ ബംഗാളത്തിലെ നബാബ്പിനെ അടക്കാൻ കൊടുത്ത രാജ്യാധികാരത്തിൽനിന്നും വേർപ്പെട്ടതി എസന്റേതയും ഭണ്ഡാരത്തേയും തങ്ങളുടെ നേർവ്വരത്തിയിലാണി പഴയ രാജ്യഭരണസമ്പ്രദായത്തെ പാടേ ധനാസനംചെയ്യു. ഈ നവീനക്രാന്തികതാക്കൾ മുദ്രക്കാളു കേവലും കരംപിരി വിലേക്കായി കോഴ്യുക്കിൽനിന്ന് ഏറ്റപ്പട്ടത്തോപ്പട്ടിക്കളു സിൽബന്തികളുണ്ടും അവക്കളു ദേഹങ്ങളു സക്കാരിൽ നിന്ന് അവക്കായി കത്തകപ്പുംത്തിനു കൊടുക്കാപ്പട്ടി ക്കളു വസ്തുക്കൾ മാത്രമെന്നും വിചാരിച്ചു. മുദ്രക്കാനാർത്ഥി പലരും ഇംഗ്ലീഷ്റാർ ഏറ്റപ്പട്ടത്തിയ ഈ നുതനരൂപായത്തെ നോക്കി അന്യാളിച്ചു് അനേകംവേർത്തിലേക്കു കിഴുണ്ണങ്ങവാൻ വിസമ്മതിക്കയും പലരും പരസ്യമായി ലഹരിയ്ക്കു തുരംഭിക്കുകയും ചെയ്യു. എന്നാൽ ഈ മുദ്രക്കാനാർ ഇംഗ്ലീഷ്റാക്കാട വലിയതോക്കുക്കു കിടയല്ലായിരുന്നതിനാൽ ചെല്ലുന്ന ദിക്കിലോകയും തോല്പിക്കപ്പെട്ടുകയും പ്രാസാദങ്ങളിൽനിന്നും വെച്ചിഞ്ഞരിക്കപ്പെട്ടുകയുംചെയ്യു. അവരുടെ ദേഹങ്ങളിൽ പലതും കണ്ണുകട്ടപ്പെട്ടു. അനേകം മുദ്രക്കാനാരജേതാക്കൾ തുകിക്കാലാലുകയും പലരേയും കാരാഗ്രഹങ്ങളിലിട്ടു കഴുപ്പുടുത്തുകയും ചെയ്യു. കർക്കത്തയിലെ ഉദ്ദോഗസ്ഥനാക്കു കൈകളിലി കാരാഗ്രഹങ്ങളിലി കാരാഗ്രഹങ്ങളിലി സാധിച്ചുവർമ്മ തും കണ്ണുകട്ടിലും ഉപദ്രവത്തിലും ഖന്യന്തിലും വയത്തിലുംനിന്നും വിചുക്കരായിരുത്തു.

ഈപ്രകാരാ ആ രാജ്യാ മുഴുവനം ഒരു വലിയ കലാപത്തിനും വരംവരദമായിരുന്നു. രാംജകതപാം എപ്പാടവും ആക്രമിക്കുമായി. രാജ്യാദ്ധ്യനാരായ മുദ്രക്കാനാർ ദീവട്ടിക്കാം

ഇക്കാരാജം പിടിച്ചുപറിക്കാരായും തീന് അവർ നാട്ടിളും വൻ കൊള്ളിടകയും ഗ്രാമങ്ങളിലും നഗരങ്ങളിലും കയറി പിടിച്ചുപറിക്കുയും അവരുടെ അയൽപക്കാരായ സാധുക്കളോടു തോന്തിയത്തോം പ്രവത്തിക്കുയും ചെയ്തു. ബാലാർജിനായിരുന്നു അവരുടെ സംരക്ഷണത്തിന് ആദ്യാത്മകനായ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. നബാബിന്റെ കമ്പയോ തീന്. ഇംഗ്ലീഷ്യാർ രാജുത്തിൽ ശുഭരജ്ഞവരാജം കാണപ്പെട്ടില്ല. അവരുടെ ഉദ്ദേശ്യം ആക്കൂട്ടി കഴിയുന്നതും വേഗതയിൽ കണ്ണാരമാരായി തന്നെടുട ദ്രോഗങ്ങളും ഗുഹങ്ങളിലെക്കു തിരാക്കു പോകണമെന്ന മാത്രമായിരുന്നു. സദാ സുഖിക്കുത്തിനും സമാധാനത്തിനും ഇരിപ്പിടമായ ഖാംഗാളം ഒരു മഹത്തായ കലാപത്തിൽ ഒക്കപ്പെട്ടിരുന്നു.

ബീഹാറിന്റെ അനുത്തിമുതൽ ശാംഗാതീരാവരം കിടക്കുന്ന പദ്ധതിഭാംഗാളം മുഴുവൻ ഒരുക്കുന്നും മഹാസക്തമാരായ കൊള്ളിക്കാക്ക് ഇരയായിരുന്നീൻ. അവർ നബാബിനെ ഡിക്കരിക്കുയും ഇംഗ്ലീഷ്യാർ റൂഷ്യിക്കുയും ചെയ്തു. വിസ്തീർഘമായ ഇംഗ്ലീഷ്യാർ ദേശം മുഴുവൻ അവക്ക് അധിനമായിരുന്നു. അവർ ദ്രോഗമാരുടെ സപ്തത്തു യമേഷ്ഠം പിടിച്ചുപറിക്കുയും നഗരങ്ങളിലും പട്ടണങ്ങളിലും പച്ചപ്പുകൾ തീവ്രവൃക്കാളും നടത്തുകയും ചെയ്തു.

ഓന്നാഴവിൻ! ആയുംത്തിലപത്രായും! ഇംഗ്ലീഷ്യാക്കാളാരിൽ പ്രധാനി ഒരു ശ്രീധായിയിരുന്നു. അവരുടെ നാമദയയമെന്നുന്ന് ആരക്കരിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ചിലർ, റാണിമാ എന്നു, മാരച്ചിലർ, ശൈത്രിമാ എന്നും വേറു ചിലർ ഫേഡി ചൊയ്യരണി എന്നും അവരു വിളിച്ചുവന്നിരുന്നു. അവരുടെ പ്രഭേദകമായി തിരഞ്ഞെടുക്കുപ്പെട്ടിരുന്ന അന്നധായികളിൽത്തെന്നു ആരും അവരു ഒരിക്കലും കണ്ടിട്ടില്ലായിരുന്നു. അവർ എവിടെ താമസിച്ചുവന്നു എന്നും ആരാധിക്കുന്നും എന്നും ആക്കം ആചമില്ലായി

അനു. ആ സ്ത്രീ സുമംഗലങ്ങയാ വിധവയോ എന്നും ഇങ്ങി നെ അവർ പിടിച്ചുപറിക്കാരിയായി തീരുന്നതിനുള്ള കാരണമാനന്നും അറിവുള്ളവർ ആരക്കണ്ണായിരുന്നില്ല. ഏ നൂൽ ആ സ്ത്രീയുടെ നാമധേയാ ബീഹാർ, വെർഡപാം മരലായ സമീപപ്രദേശങ്ങളിൽ മാത്രമല്ല ബംഗാളരാജ്യം, ഇന്ത്യവൻ ഭയപ്രദമായിരുന്നു. സ്ത്രീകൾ ശാരിക്കാവിന വിളച്ചു കട്ടികളിടെ കരച്ചിൽ നിന്തി. സമാധാനത്തിലും രാഹാരായിരുന്ന പ്രളംഖണ്ണാർ ദേവി ചൗധരണിയുടെ പേരും കേട്ട വിരച്ചു.

നവാദിന് ഈ കഴപ്പുത്തെ നിന്തി കൊള്ളകാരെ പിരിച്ചയജ്ഞന്നതിനുള്ള ശക്തിയും ഇംഗ്ലീഷ്യാക്ഷം ധനസ്വാം നെത്തിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളെ അല്ലോടെ ആരുളാച്ചിക്കുന്നതിനു സമയവും ഇല്ലായിരുന്ന എന്ന മുന്നു വിവരിച്ചിട്ടുണ്ടോ. അതിനാൽ ദേവി ചൗധരണിക്കും തുടക്കം അവക്ഷണോ ഡിക്കുന്നതാകയും പ്രവർത്തിക്കവാൻ യാതൊരു പ്രതിബേദനയുമില്ലോയിരുന്നു. സപ്ലൈകാലാന്തരത്തിൽ ആ സ്ത്രീയുടെ ഉദ്ദേശ്യം ഒന്നു മാറിയതായി കാണപ്പെട്ടു. അവർ അതിനു മേൽ ഒരു പിടിച്ചുപറിക്കാരിയുടെ നിലയിൽനിന്നും മാറി രാജവേഷം ധരിച്ചു ബംഗാളത്തിലെ രാജ്ഞി എന്നു തന്നെ തന്റെ പ്രസിദ്ധീയപ്പെട്ടതാണ്. അൻറോ സഹായത്തിനായി കൊള്ളകാരേയും മോംബണകാരേയും മാത്രമല്ല ഒരു മഹാശക്തി മത്തായ സേവയേയുംകൂടി ചേക്കകയും പ്രളംഖണ്ണാരിൽ പല താം അവക്കുടെ വാർത്തയിൽ ചേരുകയും ചെയ്തു. അവരുടെ ഉദ്ദേശ്യം അവർ ശോപ്പുമായി വെച്ചുകൊണ്ടിരുന്നില്ല. ഇംഗ്ലീഷ്യാരേയും മഹമണ്ണിയരേയും വധിക്കുവാൻ തന്റെ രാജ്ഞാത്ത സപ്തത്രുമാക്കുകയാണ് തന്റെ താൽപര്യമെന്നുള്ളത് അവർ പരസ്യമായി പ്രസ്താവിച്ചു.

ബംഗാളം ഇന്ത്യവൻ ഈ സംഗതികൾ എല്ലാവക്കുമാറിയാമായിരുന്ന എക്കിലും തന്റെ തുടക്കാക്കല്ലോടെ ആ രണ്ടിനിയ ആക്ഷം കാണവാൻ ഇടവരാതിരിക്കയും അവർ

എ ബിടെ പാത്രവന്നു, എത്തു പ്രാസാദമാണ് അവർ തന്റെ ക്ഷേരിയാക്കിയോ എന്നു ആരും അവിയാതിരിക്കും ചെങ്കു. എന്നാൽ അവർ അതിൽപ്പിനീട് ഒരു പിടി ആവാഗിരിയാല്ലെന്നും സർവ്വസമ്മതയായ ബംഗാളരാജ്ഞിയാണെന്നും പ്രഭുക്കുമാർ അവരുടെ കീഴ്ക്കതിയിൽ വേല ചെങ്കും കുപ്പംകൊടുക്കുമുണ്ടും ചെങ്കുവന്നു എന്നുള്ളതും അതുകൊണ്ടും അവിന്റെ പാത്രവന്നു.

හුණ කොන්කාරපුරියුහු බත්තමාගා අභුමා
යි කත්සෙතෙයිൽ කේතපුරාම තාවිඩයුහු හූද්‍රීස් මු
ල්‍රාගස්‍යමනාර අපහසුශීලියාගැනීයත්. ඒය යෝ
ගාහිත්‍රීයාත් ගයිකාපුද්‍ර තැකුවු කුහුමාරපුරි
තාවක් ගෞගිකුවාන් තකෙවුනු ඩුනාගැහිත්! තා
වැඩ අශ්‍රුමණයෙදු ඩිජිත්‍රුපරියෙදු වාස්‍යම
දුෂ්‍රී, ග්‍රෑසිඡන යතිපුළුත්‍රපුරාම පාලුමෙන් තකිස් තැ
කොන්කාරියාය ගුෂ්‍රිත බුරුක යොකුනාතිල තායි
කං ගෞරවමුහු කාණ්ඩාප්‍ර ප්‍රච්‍රා ගොඩකාංගායි
සෙන ඩුනාගා මධ්‍යපති පාලනත්!

നന്നാരത്തിന്റെ മദ്ധ്യഭാഗവും ചെന്ന് അവിടത്തെ ഒരു പ്രധാനമായ പണക്കാളിവടക്കാരൻ്റെ ഗുഹാത്തെ കൊള്ളായിട്ട് ഇംഗ്ലീഷ് പട്ടംപ്രകാരം വുരുത്തേക്കിറാങ്ങി എക്കിലും അവർ സമാധാനത്തിനാവായതുന്നതിനെ മുമ്പുതന്നെ ദേവിചുഡാരണിയും തന്നെയാണികളിൽ കുന്നുകളുണ്ടെന്ന്.

കെ എസ്സും ഉടൻതന്ന അയയ്യേപ്പുള്ള്. അതു സേ
നജുട്ടു പ്രവൃത്തിയെ ഇവിടുന്ന നമ്മക്കു വിസ്തരിക്കണമെന്നി
ല്ല. കൊള്ളാർബിജും കുടകും ഏ ഫ്ലൈന ദിക്കിലുക്കുഞ്ഞു
ഡോപ്പിക്കേപ്പുള്ള് എന്നമാത്രാ പ്രസ്താവിക്കുന്നതുകാണ്ടു ആ
കുത്തതിനു മരിയാകുന്നതാണ്. ഇംഗ്ലീഷ്യാദരെ ദൈശ്വര്യം
താവരം കാരോ സ്ഥഭത്തുനിന്നായി അടിച്ചേംടിച്ചു നശി
ണ്ണജില്ലും ചുണ്ണങ്ങളിച്ചുനിന്നു മിരട്ടി വന്നങ്ങളിലും ആ

କାରଣାଲ୍ଲିଖଂ ବେଚୁ ଯପାସନାରେହୁଁ. ଉଚ୍ଚବିତ ହୃଦୟୀ ଜ୍ଞାନ କରୁ ବେଲବେଳତୀରୁ ନିଃଶାସନରେ ଏତିରିଦେଖିବ ନା. ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଅତିମାନଙ୍କରପ୍ରେସାଲ ପେବାରୁ. କୁରୋଙ୍ଗାନ୍ତାଲୁଲୁଚୁଂ ବ୍ୟାଙ୍ଗାବିଶରୀ ତାଗ୍ରାଂକାଣ୍ଡ ଜୟି କେବେଳତୀରୁ ବେଳାଯିବନୀ. ଅବେଳ ଯୁଦ୍ଧବିରାଜେଷ୍ଠପ୍ରେସାଲରେ ଯାଙ୍ଗ ହୋଲେବ୍ୟାତୁଂ ରତ୍ନିଶ୍ଚତୁଂ. ହୃଦୟୀଜ୍ଞାନଙ୍କୁ କରିବ ମାତ୍ର ନେବ୍ରୁଂ ନେବିଟ୍କ. ଉଚ୍ଚବିତ ଅବେଳ ବ୍ୟୁମରାଜେ କର କେ ଦ୍ଵାରିକିଲାଙ୍କ କାଟିଛୁଁ ରାତିଶାରୀ ପ୍ରାକାରଣମିକଳନ୍ତିର ଅବେଳ ରଜ୍ଞେପ୍ରାପିଦେଶେ ଦିକରୀଣି.

ହୃଦୟୀଜ୍ଞାନ କୁଣ୍ଠାଟ୍ ନନ୍ଦନାପ୍ରୋତ୍ସବ କର କେନ୍ଦ୍ରରମାଯ ପାଇବି ଅବେଳ ଏତିଶ୍ଚ କୋତତ୍ତ୍ଵାନ୍ତିରିକିନୀନ ବ୍ୟାଙ୍ଗ ନେବ୍ରୁଂ ପାଇବିଜ୍ଞାନକଳ୍ପିତାଙ୍କୁ କରିପୋଲେ ଅବେଳରେମେର ପତି ଶ୍ରୀ. କରିଛିତୁ ବ୍ୟୁମରା ଅପ୍ରତିକିମିତମାଯି କର ବନ ତକିଲିକିନ ହାତି ହୃଦୟୀଙ୍କୁ ବେଳାରେ ପାଞ୍ଚପାଦ ଅତିର ଅନୁକୁମିତ୍ତ. ଯୁଦ୍ଧା ଦୂର ମଣିକୁରୁ ନେବେତେକର ନି ଲଗିନା. ହୃଦୟୀଜ୍ଞାନ ପଦକିଲାମଣ୍ଡଳ ପତିଶ୍ରୀ. ଦ୍ଵାରି ନେବୀ ଜଣାଲିନ୍ତରୁ କର ପାଇବି ଅବେଳର ହୃଦୟର ବଜ ରେ ନାଶରେ ବଜାନ୍ତିରାକୁ ବ୍ୟାଙ୍ଗାନୀରୁ. ହୃଦୟୀଙ୍କୁ ବେଳାର ଶୁଣିବି ନିରାମଣି ନିରାମଣି ବେଳାର ପାଞ୍ଚପାଦ ଅନୁକୁମିତ୍ତ. ପାଇବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ବିପତ୍ରରୁ ଶର୍ମା ଗୁଲୋବ ଗୋଟାଶ୍ରୁତିରେକୁ ଚେତ୍ତୁପ୍ରତ୍ଯେକ କାରୋହାରେତିରି ବ୍ୟାଙ୍ଗ ନେବେତେ ବ୍ୟାଙ୍ଗାନୀର ମରିଦିନାନ୍ତିରର ଅନୁ କୋତତ୍ତ୍ଵାନ୍ତିରରିପ୍ରାପିତା ଅନୁ ପାଇବିଯ ଚାହିନିନା. କରାମି ମାତ୍ରାଂ ଅବେଳର ଜୀବିଧ୍ୱିଲିକର୍ମୟଂ ଅନୁଯୁଦ୍ଧକରମାଯ କୋତତ୍ତ୍ଵାନ୍ତିରି ଅନୁ ପାଇବିଯ ପ୍ରଫୋରିକର୍ମୟଂ ଚେତ୍ତୁକୋଣିନା. କର ରା ଜୟତ୍ରାନ୍ତ୍ୟାଯନ୍ ହୁଏ ପାଇବି ଅବେଳ ନେବେର ପାଞ୍ଚପାଦ ଅବେଳ ବେକ୍ଟିବି ଶ୍ରୀ ବାନ୍ଦ ତଳେର ଅନୁଯତମାଯ ବ୍ୟାଙ୍ଗରେ ଉତ୍ସତି. ଉତ୍ସନେ ଅନୁ ପାଇବି ପାଇବି ଜୀବିକିମେର ଚାହି ତଳେର ଶର୍ମାବି ନେବେର ବାନ୍ଦିର ତକ୍ତିକିଲି, ଏକାନ୍ତ ବେଗତିର ପରାଜୀ

തനാക്കൈപ്പുട്ട്. ഒരു മൂല്യിയും യോദ്ധാവു വിരക്കിയിരിക്കൽ ചാടി അയാളെ വയണാറുകൊണ്ടു കത്തിക്കാലുകയും ചെയ്തു.

ഒന്നും തനിന്റെ വാതലിൽ ഇതുവരെയുള്ളംഖായിനിന്നും പൊക്കിയ യുദ്ധവിരിക്കുന്ന ഒരു ഗ്രീക്കായിരുന്നു എന്ന പിന്നീട് അംഗിയായിപ്പുട്ട്. അവഴിടെ നാലിരാത്രെ ദേവിചെംബർഡണിയു ഫേഡാണാനു ചിലർ നിണ്ണക്കിച്ചു. എന്നാൽ പലതം ആ സ്കൂളി മരിച്ചിട്ടില്ലെന്നും തനിന്റെ അനുചരങ്ങാർ വധിക്കുപ്പു ക്രൈസ്തവിലും അക്കാദാതിലേക്ക് അന്തഭ്രംബം ചെയ്തയാണ് ചെയ്തു എന്നു പ്രസ്താവിച്ചു. ഇതെങ്ങിനെന്നയാഥും ഇംഗ്ലീഷ്യാക്കുടെ നാമദേഹം ഇന്നും ബുംഗാർ രാജ്യത്തിൽ എപ്പോഴും വഞ്ചിക്കുപ്പുടുകയും ബഹുമാനിക്കുപ്പുടുകയും ചെയ്തുവരുന്നു.

മന. 10 സ്തി അധില്പാഭാസി.

മഹാരാജ്ഞരാജവാഹനത്താൽ രിക്കൈപ്പുട്ടവകന്നതിൽ മഡ്വുമായിട്ടുള്ള കമ്പാൻ ഇണ്ടർരാജ്യം. ഇംഗ്ലീഷ്യാ ഭരിച്ചുവകാണ്ടിനന്ന മഹിമർരാവു അംഗൂഢി മരണമെന്തു മരിക്കുയാൽ പ്രവൃത്തനായ മാലിനാവു രാജാവായി. ഇംഗ്ലീഷ്, വാൺഡിരാവു, റാണി അധില്പാഭാസി എന്നിവകെട വു ശ്രൂതനായിരുന്നു. ഇവരിൽ വാൺഡിരാവുവിനെ ബിൽസ് എന്ന വർക്കാർ കൊന്നതിന്നശേഷം അധില്പാഭാസി ഒരു ഹിന്ദുവിധവയെന്ന നിലയിൽ വളരു കത്തുപ്പിയ മട്ടിൽ പാത്രവന്നു. എന്നാൽ മാലിനാവു കരാച്ചുകാലംമാത്രം ജീവിച്ചിരുന്ന സന്തതിയില്ലാത്തവനായി മരിച്ചപോവുകയാണു ഉണ്ടായത്. അതുവകാണ്ടേ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലശേഷം, ഇണ്ട്രർരാജ്യഭാരം കയ്യേൽക്കുവാൻ ആരും ഉണ്ടായില്ലെന്നു

வர்த்தனைக்கிழவாலும். அதிகாக ராளி அவையானதை நெண்ட வூற்றுவாஸம் விட்டு ராஜுவாரங் கடலேஷ்ணத்தாயிவான். ஹூ ஸ்ரீரத்னம் முப்பிஸாமத்திற்கும் செய்துவும் காண்டு பூஷ்டியுடல்லவராயினான். கடல் நூலைத்து வச்சிடிலயி காக்காலம். கஷிணத்திட்டம் தெரை ஹூத்துக்கிள் ஹூ ஸ்ரீரத்ன நெடுஞ்செழுவை மூலமான ஹூபூஷாங்கிலில்லை நதாயிடுமான் கண்டுவருமானத். ராளி அவையானதியுடைய நித்திகளை சேஷம் அதனைக் காலாக்காமானத் தானிமானத் வரிக்கும் போக்கும் செல்லும்போயிடுமானத். ஏகிலிபும் ஜனங்கள் அது வரிலுரேயும் அவையானதியைபூாலெ ஸ்ரீவிக்கையும் வூமாகிக்கையும் செல்லுமான.

ଦେଖିଲାମ, ତରଂ କିନ୍ତୁ ବ୍ୟାପି, ତଣଙ୍ଗଜୀବ ଫଳାଗ୍ରହ
ତେବେବୁ ମରଦି ସାଧିଷ୍ଠିକରିବାକିମ୍ବା ତଣେକିମିଲ୍ଲାକରିବା
ଯିବ୍ରକ୍ତିକାରେ ଏବେବୁ, ଏହିନ୍ତା ଚର୍ଚ୍ଛାଙ୍କ ମକିକଳାକିରିକରେ
ଲୋକଙ୍କରେ ଲେଖନ୍ତିର ପରିବାରିରିକରିବାକୁଠାରଂ, ହୁଏ ଅବ
ସମର୍ଥିତ ହୃଦୟରରୀଜ୍ୱାତ୍ମକ ସଂଭବିକାତିକରିଲ୍ଲ. ଏ
ଏ ବ୍ୟାପିକାରେ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଅବର ବିମାରିତ୍ତିକରିବା
ଅବଲ୍ପାଦାୟି ସିଂହାସନକାରୁଯାଯାତିକରିବା କଣେ
ଫ୍ରୋମ୍, ହୁଏ ରାଜନୀତିର ଅଧିକାରରେ ହୃଦୟରେ ଚର୍ଚ୍ଛା
ରାଜ୍ୱାୟିକାରଂ ଅନ୍ତ୍ରୀୟିକମାକି ଦେଖାଗାରରେ ତେବେବୁ ଜନ
ଜୀବିତରେ କୋତ୍ତିଲ୍ଲିଟି ବେଳେ ଯଥା ସମ୍ବାଦିତ୍ତକିଛିଆମ
ନୀତି ବଲ୍ଲାକରିବାକି ଦେଖିବାରେ ସାମାନ୍ୟରେ ଯିକମାଣୀ
ଅବକଳାକାରୀ. ଏହିକିମ୍ବା ବାସ୍ତ୍ଵରେ ଅବର ହୃଦୟ
ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦ୍ଵାରିତକାରୀଣାକାରୀତି. ଅବଲ୍ପାଦାୟି, ଅବର ବି
ଚାରିତ୍ତପ୍ରକାରରେ କିମ୍ବା ଶ୍ରୀ ଅନ୍ତ୍ରୀୟିକରିବା ଏକମାତ୍ରଂ
ପାଇବାକାରୀ ପୋରା; ହୃଦୟରରୀଜ୍ୱାଂ ଭରିତ୍ତିଲ୍ଲିଜ୍ଜି ସକଳରେ
କାହାରେ ସମର୍ଥିତ ପାଇବା ଏହିକାରି ପାଇବାକାରୀ ମତିଯାବୁ. ରା
ଜୁକାର୍ତ୍ତିନେତ୍ରିତ ଅନ୍ତର୍ବାଦିମାତ୍ରଂ ଅନ୍ତର୍ବାଦିମାତ୍ରଂ ତଥାକି
କିମ୍ବା ଆକଳଂ ନିଷ୍ପତ୍ତିକିମ୍ବା ପାଇବାକାରୀ ବିଚାରିତ ପାଇବା
କାହାରେ ଅନ୍ତର୍ବାଦିମାତ୍ରଂ ଭରିତ୍ତିଲ୍ଲାକାରୀ ଅନ୍ତର୍ବାଦିମାତ୍ରଂ

ലു, യോഗ്യങ്ങൾക്കുതന്നെ ഉദ്ദോഗങ്ങളിൽ നിയമിച്ചത്. ഈ റാജിനു നിയമിക്കപ്പെട്ടുന്ന ഉദ്ദോഗസ്ഥരാർ മുഖക്കൈ വല്ലവിധത്തിലും ഉപദേവിക്കുന്നണണ്ടോ എന്നറിവാണും മറ്റൊരു സകല കാഞ്ഞങ്ങളിലും പ്രജീവവച്ചുകാണിക്കുന്നു. ഈ പ്രകാരം ഈ റാജി മുന്നോട്ടുവരികളും വരെയും ഗവ മേംബ്രുദ്ദോഗത്തിൽനിന്നും പിരിച്ചു യാതാൽ ദിശയും ഗവജമ്മണ്ണിനു ബാധിക്കാതെവിധത്തിൽ കാഞ്ഞും നടത്തിവനു. ഈതിൽവെച്ചു, പലക്കാ അന്തിമ്മാം തോന്തരക്കും ദിശയുമാക്കി പക വല്ലിക്കുയും റാജിനിയെ സ്ഥാനത്തേൽക്കുയും നാതിനും ഒരുവക്കാരുണ്ടാവുകയും ചെയ്യു. ഈതിലേക്കു മുമ്പനായിനിന്നതു ഗംഗാധരയശ്ചപന്നാം എന്ന ഒരാളാണു്. ഈദേഹം റാജകുട്ടംവരത്തിലെ വുരോഹിതനായിരുന്നിനാൽ ഗവമേംബ്രുദ്ദോഗസ്ഥരാർ സ്പാധിനുപുട്ടി താംമനാക്കിക്കുന്ന വിചാരിച്ചിക്കുന്നതു്. എക്കിലും റാജുകാഞ്ഞങ്ങളിൽ തലവിട്ടവാൻ റാജി അദ്ദേഹത്തെ സഹിതിച്ചില്ല. ‘മതസംഖ്യമായഃംഗതികളിൽ, എല്ലാഡ്യോ മാം തോന്തി അനുഷ്ഠിപ്പേണ്ടാവിധത്തിൽ നിന്നും പറയുംപു കാരം ചെയ്യാം. നിങ്ങൾക്കാവശ്യമില്ലാത്ത കാഞ്ഞങ്ങളിൽ എപ്പട്ടാതിരിപ്പുാണ് അപേക്ഷിക്കുന്നു’ എന്നിട്ടിനെ പുരോഹിതനോട് പായുവാൻ റാജി മടിക്കാരണങ്ങായിരുന്നില്ല.

റാജിയുടെ ഈ വാക്കുകൾ വുരോഹിതനെ കോപ ധരവശനാക്കിത്തീരും. മധുാവുവിശ്വാസം ഇളയക്കുന്നും ഇഞ്ചുരിലെ പ്രമാണികളിൽ ഒരാളുമായ രജുബുാദാ എന്ന അള്ളാട അട്ടക്കൾ ഇം പുരോഹിതൻ ചെല്ലുകയും തന്റെ ഭാഗത്തുചേരുന്നുമനു് അപേക്ഷിക്കുന്നും ചെയ്യു. ഈപ്പറി നെ ജനസപാധിനമുള്ള ചില പ്രദശങ്ങളം ഉദ്ദോഗസ്ഥരാർ തുട്ടാകട്ടാൽ ഉഡിപ്പുട്ടും ഉയൻും ഉദ്ദോഗം കിട്ടേണ്ടതിനായി ശ്രമിച്ചവരിൽ ആയതു കിട്ടാതെ ഇക്കാംഗങ്ങളുടെക്കൂട്ടിയിരിക്കുന്നവരാണു് ഈ മത്സര

തെരു പ്രഖ്യാപനപ്പട്ടം അനുഭാവിച്ചത്. എന്നിനേരു പ്രായം, ഈ മത്സരം പരമകാശ്വരയ പ്രാപിച്ചു. മത്സരക്കികൾ രഹസ്യനിലവിട്ടു. ഒരു കട്ടിയെ ദാതരട്ടക്കണ്ണ മെന്നു അഹല്ലാഭായി ഒരു ഗോധിയാക്കൊണ്ട് ഇണ്ടർ സിംഗാസനത്തിലിരിപ്പാനുള്ള യോഗ്യതയില്ലെന്നും മറ്റു മുള്ളു വിവരത്തിനും ഒരു എഴുവത്തോടി അഹല്ലാഭായി കയ്യപ്പാൻ മത്സരക്കികൾ മടിക്കയുണ്ടായില്ല.

അഹല്ലാഭാണി ഈ മത്സരക്കികളുടെ സകല ദ തിയേധം സുക്ഷുമാക്കിവാനും അതിനെ ഇപ്പായ്ക്കച്ചയ്യാനും വേണ്ടുന്ന എപ്പുറുക്കെല്ലാം ദിവ്യത്തുടി ചെഞ്ചിട്ടണായിരുന്നു. ഇക്കാൽപ്പന്തിൽ രാജ്ഞിയുടെ ഒക്കന്മാരെല്ലാം പുത്രിയായശേഷം, രാജ്ഞി രഘുബ്രഹ്മണ്ണം മറ്റു മത്സരക്കാക്കം ഇന്ത്യാനിനു മഹപടി തൈച്ചു. ‘എന്ന ദയപ്പെട്ട തു കയ്യോ എന്നും രാജ്ഞിയുടെ മത്സരം ഉണ്ടാക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതിനു തോൻ അനവദിക്കുമ്പോനു വിചാരിക്കേണ്ടും. തോന്നുന്ന മഹാരാജ്ഞിയും നീങ്ങളുടെ രാജ്ഞിയുടെ അനിധ്യാ സമ്പാദിക്കാതിരിപ്പാൻ പ്രത്യേകം സുക്ഷിക്കണാം. നീങ്ങൾ ക്രമശേഖര പ്രവർത്തിക്കുന്നതായി തന്നിയുന്നതുകൊണ്ട് നീങ്ങളെ പിടിച്ചു തടവിൽ പാപ്പിക്കുന്നതിനു തോൻ എന്നും ഉദ്ദ്രോഹസ്ഥമാക്കം കല്പനാകാട്ട തിട്ടിട്ടും’. രാജ്ഞിയുടെ ഈ എഴുത്തു മത്സരക്കാക്കം കിട്ടിയതോടുകൂടി അവരെയെല്ലാം പിടിച്ചു തടവിൽ പാപ്പിച്ചു.

സാശാധ്യരഹിപന്ന് മാപ്പുവേക്ഷിക്കുയാൽ തന്ത്രേ ഹാതത വിശ്വാം രാജഗ്രഹത്തിലേക്കു വരുത്തി. മാരകളും രജ്യാം പദ്ധതിപിച്ചു മേലാൽ രാജഭക്തിയുള്ളവരായിരുന്നുകാളുംമെന്നു സത്ര്യാചെയ്യുന്നതു അവരു വിട്ടു ചെച്ചു. രഘുബ്രഹ്മായെ വിട്ടുചെച്ചുവന്നവരികിലും ഇണ്ടർ രാജ്യം വിട്ടുപോജ്ഞാളുണ്ടെന്നും ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഇതു നിമിത്തം, അയാൾ രാജവുത്തുക്കുമായി എഴുത്തുക്കുത്തുകൾ നടത്തി. ഇണ്ടർ രാജ്യം അവർ പിടിച്ചുടക്കേണ്ണെന്നുള്ളൂ

ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടിയിരുന്ന എഴുത്തുകളും കർത്തവിയായി

ഈ രഘുബൂദ്ധാധികാരി സകല ശ്രമവും നോക്കിക്കണ്ണി റിംഗ് കാണ്ടിയുന്ന അധികാരിയിൽ പ്രതിവിധികൾിൽ ചെയ്യാതിരിക്കുന്നത്തെപ്പറ്റി. രാജി രണ്ടിനിരന്മാരായും സേനാനായകന്മാരായും, വാസ്തവത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കാം ചെയ്യു.

ഈ അവസരത്തിലാണ് രാജുത്തമാരാധികാരി അനുഗമനം. രാജും ഒരു സ്ഥാനിയുടെ ഭരണത്തിന്കീഴാണെന്നാറിക്കൊണ്ടും, രഘുബൂദ്ധാധികാരിയും സഹാധികാരിക്കുന്ന വിസ്താരിക്കാണും, ഇണ്ട്രിലേക്ഷണ വകുവാൻ രാജുത്തമാരാധികാരിയും ചെയ്യുകയെന്നായിപ്പറ്റി. അവർ കടന്നവന്ന് ഒരു കോട്ട ഏകവരാപ്പുചുരുക്കയും അവിടെത്തെ ഗവൺരെ ഓടിക്കാം ചെയ്യു. ഈ വർത്തമാനം ഇണ്ട്രിലേക്ഷണത്തിയും ഉടനെ അതു ഗവൺരെ സഹാധിപ്പാനായി സമർപ്പിക്കാരായും സേനാനായകന്മാരെയും അന്ത്യായിരം സെസ്റ്റേറേറ്റേറും റാജി അയച്ചു. ഇതിന്നുവരുമെ റാജിത്തിനാം അനവധി സെസ്റ്റേറേത്തോടുകൂടി ചുറപ്പെട്ടു. എക്കിലും പോക്കിളിയിലേക്കു പോകേണ്ട ആവശ്യം റാജിക്കു നേരിട്ടിപ്പാറു. റാജിയുടെ സേനാനായകന്മാരാർ രാജുത്തമാരാധികാരിയും പട്ടണത്തിൽ നിന്ന് ഓടിച്ചുകളിഞ്ഞു. റാജി താന്നത്തെന്ന യുദ്ധവിരുദ്ധരോടുകൂടിയിരുന്ന കേൾക്കുന്നതു അവർ മടങ്ങിപ്പോയി. അധികാരിയുടെ ജീവകാലത്ത്⁹ ഇണ്ട്രി റാജുത്തിന്റെ അതുതിക്കുകയും കടപ്പാൻ അവർ ശ്രമിക്കാം പോലും ഇണ്ഡായിപ്പാറു.

അധികാരിയുടെ യുദ്ധസാമർത്ഥ്യം മാത്രമല്ല റാജും സെത്തുജതാനാകൂടിയിരുന്നായിരുന്നു. അധികാരിയിൽ റാജും റേഖാനാൾ തുടങ്ങിയപ്പോൾ, റാജുത്തുകളും നാട്ടിപ്പറിയും കലാലയായിരുന്നു. സ്വരാജുത്തുകളും നാട്ടിപ്പറിയുന്നതാക്കണ്ണ ദ്രുതിക്കു തെന്നു ചുത്രിയെ വിവാദം ചെയ്യുന്നതാണ്.

സുകാട്ടകാരന്ന പരമ്പരായിപ്പുംവിച്ച്. അപോൾറ്റ് വു എന്ന ഒരു ചെറിയ മുള ഇം ചുമതലയെ ഭരംബ്ലും വിജയിച്ചായിരുന്നേയും ചെയ്തു. അധില്യാഭായിയുടെ ജീവകാലത്ത് ആ വലിയ രാജ്യത്താരെത്തും കൂട്ടായ്ക്കവച്ച് ഉണ്ണായതായി കേട്ടിട്ടില്ല. അധില്യാഭായി, മന്ദാരത്തോടു കൂടിപ്പുകാരം, തന്റെ പുത്രിയായ മുക്കരയെ ആ അപോൾറ്റ് റാവുവിനു വിവാഹംചെയ്തുകാട്ടു.

നിതിനടത്തുന്ന കാഞ്ഞത്തിൽ അധില്യാഭായിക്കണ്ണായിരുന്ന നില്ലുപ്പ് അതിരാറ്റായിരുന്നു. ഉദ്രാഗസമ്മാർ പ്രജകളും ഉപദ്രവിച്ചുവെൻ്ന വരാതിരിപ്പാൻ വേണ്ടതോ ക്ഷേമം പ്രവർത്തിക്കുന്നതിൽ ഉപേക്ഷ കാണിക്കു ഉണ്ണായിട്ടില്ല. അവിക്കൽ ധനികന്നായ ഒരു കച്ചുവടക്കാരൻ സന്തതി കില്ലാത്തവനായി മരിച്ചു. വിധവ ദത്തചക്രവർമ്മനു കര്ത്തി അനുവാദത്തിനായപേണ്ടിച്ചു. മുമ്പിലും അ സ്ത്രീക്കു മരിമ്പാൻ ആവും മുമ്പാണും വൈമേണ്ടുവകയാക്കാമെന്നു ഒരു ലാക്ഷണ്യകൂട്ടിയിരിക്കുന്ന ഉദ്രാഗസമ്മ ദത്തചപ്പാനു നബിച്ചില്ല. ഇക്കുമെ അധില്യാഭായിയുടെ ദേഹിയിൽ പെട്ട ഉടരെനു ദത്തചപ്പാൻ അനുവദിക്കാണണ്ടായത്.

മരിവാരിക്കൽ, ആ രാജ്യത്തു വലിയ ധനികന്നാരിൽ രണ്ടാഴ്ചക്കുമ്പുക്കയും വിധവമാരിക്കവരും റാണിയുടെ അടക്കാളങ്ങൾപോന്ന ധനാ മുഴവന്നും എടുത്തുകൊടുവാൻ അപേക്ഷിക്കും, തങ്ങൾ തീരുമാരുപ്പുംവിജയിക്കുകയാണെന്നാവിക്കുകയും ചെയ്തു. റാണി ഇതിനുത്തരമായി, ‘ഓംബരിമാരേ! നിങ്ങൾ കാണിച്ചു ദഹാനീലംനിമിത്തം തൊൻ കൃതജ്ഞയായിരിക്കുന്നു. എന്നെന്ന ത്രാവശ്യം നിവത്തിപ്പാൻ വേണ്ടുന്ന ധനാ എന്നിക്കുണ്ട്. വൈജ്ഞാം കിട്ടാതെ സ്ഥലങ്ങളിൽ കൂളം കൂത്തിക്കു, സാധുക്കർമ്മക്കു പാപ്പാൻ കെട്ടിടം പണിയിക്കു മുതലായി ജനങ്ങൾക്കു പരക്കു ഉപകാരമായിവരാവുന്ന വകുപ്പുംവിജയി നിങ്ങളുടെ ദേഹത്തു ചിലവുചെയ്തുകൊടുവിന്’ എന്ന മഹാപടി പാതയും. അവർ

രാണിയുടെ രാഭിപ്രായത്തെ സ്ഥിക്കിക്കയും അതിന്റെപ്രകാർ റംപ്രവർത്തിക്കയും ചെയ്തു.

അധല്യാഭായിക്ക് മനുഖംവരണ്ടും ആസുക്കിയി ക്ലോ സപ്പജിവിതാവഴിയാകി തെളിയിച്ചുകാണിക്കുന്നു. രാജ്ഞിയെന്ന നിലയിൽ വൂതേരക്കുണ്ടാക്കുന്നുതാകി വക്കു അവസരങ്ങളിൽമോലും വിവയേറിയ വസ്തുങ്ങളും മറ്റൊ ധരിക്കുമാറില്ല. രാണി മിതവ്യുദ്ധത്തിന്റെ ഒരു ദാരുകയായിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ സന്ദുഭിക്കുന്ന ധനം പറ്റോ പകാരാത്മം ചിലവുചെയ്യായിരുന്നു പതിവ്. ഇംഗ്രേഷ്യാ ഒരു കുളമോ കിണറോ കത്തിക്കാതേയും സാത്രം പ സീറിക്കാതേയുമുള്ള ഒരു ഗ്രാമമെക്കിലും മനു രാജ്യത്തുണ്ടായെന്ന സംശയമാണ്. വളരെ ക്ഷേത്രങ്ങളും പണ്ടിയില്ല ടുണ്ട്. വിശ്രൂതങ്ങളായ ഫേറുങ്ങൾ ഇംഗ്രേഷ്യാഭായി നാമദേഹത്തെ വിലണിത്തിവരുന്നു.

പക്ഷികളുടേയും മുശങ്ങളുടേയും കാഞ്ഞുത്തെ ഇംഗ്രേഷ്യാ ഒംഗ്രാമവകരതിനിട്ടില്ല. അവളും മേയുന്നതിനും വേണ്ടുന്ന സ്ഥലവും ഒഴിവാക്കി ഇട്ടിരുന്നു. അവളും മനു പത്രികളും ഉണ്ടായിരുന്നു. അധല്യാഭായിയുടെ മുപ്പുതു കൊല്ലുവത്തെ ശാന്തമായ രാജ്യത്രണകാലത്തിലെ സംഭവങ്ങളും പരാമ്പരാതായാൽ അവസാനിക്കുന്നതല്ല.

എന്നും മരണം-ൽ രാണി അധല്യാഭായി ചരമ ഗതിയെ പ്രാവിച്ചു. അധല്യാഭായിയുടെ മരണം ഇംഗ്രേഷ്യവക്ക് മാത്രമല്ല ഇന്ത്യയിലുള്ളവക്കുട്ടി പരബ്രഹ്മ വ്യസനങ്ങളും വായ്പാടുകളും വേണ്ടിവരുമെന്നുള്ള വിചാരണയിൽ, അധല്യാഭായിയുടെ മരണംമുലം ഇന്ത്യക്കാക്കണ്ടായ ദുര്ഘാടനം ദൃസ്ഥമായിരുന്നു.

ഡോ. കീഴ്വാരാ രാജ കുമാർ.

—ഡോ—

ഉദയവും റാജ്യമാരാജാവിശൻഡ മകളാമി സെശൻ ഗ്രൂപ്പതിഷ്ഠാമി കീഴ്വാരാ എന്ന ഒരു രാജക്കമാരിയിൽനിന്ന്. രാജസ്ഥാനത്ത് അവരേക്കാണ്ടു സെശൻ ദിനത്തേക്കുള്ളിവരായ മാറായ പെൺകിടാവീ അന്നില്ലെ. മീവാറിലെ രാജക്കമാരിയായ കീഴ്വാരാ ലാവബന്ധുതിന്റെയെതിനു പുരാമെ ഏവ ദിശയും ഉണ്ടായിരുന്നു. ദേശവനങ്ങളുടെയെല്ലാം അവരുടെ സെശൻ ദിനത്താൽ അപേക്ഷയിൽനിന്നും അനവധി രാജക്കമാരി വിവാഹത്തിനുകളായിരുന്നു; എങ്കിലും അവരുടെ അശ്വൻ അവരെ ജയവും തെരുവും ജഗത്തിലും ഹരാജാവിനാണ്. കല്പുരാണം കഴിച്ചുകൊടുക്കുവാൻ തീച്ചു യാക്കിയത്. വിവരം അവിഞ്ഞെല്ലാം ജഗത്തിലും എന്നായിരം ഭക്താളികളും ഒരു ചെറിയ പട്ടം തോട്ടുകൂട്ടി മുകാരമുള്ള വിവാഹസങ്കരവും തിരുന്തുകൊള്ളും ഉദയവുരുത്തേക്ക് അയച്ച്.

ഈ വിവാഹത്തീച്ചുയക്കരിച്ച് ഒരു ദേക്കരമായ ഒരു രാജസ്ഥാനത്തു സ്വീതു ഉണ്ടായി. രാജസ്ഥാനം മുഴുവൻ ഒരു വലിയ പോക്കളുമായിരുന്നു. മുഖ്യത്തിൽ മുൻ ദേശവരുടെ ശ്രീരംതീർത്തിനിന്നുള്ള രക്തപ്രവാഹം നന്തിപ്രവാഹം പോലെ ആയിരുന്നു. തത്ക്ഷുംഭ രാജസ്ഥാനം മുഴുവൻ അവിടേയുള്ള രാജക്കമാരുടെ പരസ്യരച്ചിദിദിനി മിത്തം ഒരു മഹാകലാപത്തിനു വിധേയമായി വെച്ചു. ഈ തിന്നാണ്ടും കാരണം ശാതമാനസ്ഥായ കീഴ്വാരാമാരിയും ആയിരുന്നു. കുഞ്ഞു! അവരുടെ തുപലാവബന്ധം രാജസ്ഥാനത്തിനും അപരാജിതിനും അപരാജിതിനും രാജവുത്രവാംശത്തിനും സാമ്പ്രദായം അക്കന്ന പരിണമിച്ചുതോ.

സൗംഖ്യായ രാജക്കമാരിയ കൈക്കലാക്കാൻ അതെല്ലാക്കുടിയിരുന്ന മണിസിംഹൻ എന്ന മാർവാറിലെ രാജാവും സപ്രസന്നയിരുന്നില്ലെ. തന്നെ മുന്തിരി

വാണികനു ഒരു രാജാവിനു കല്പ്പാണം കൂഴിച്ചുകൊട്ടുക്കൊണ്ട് മെന്നുവെച്ചിരുന്നു. വരായതുകൊണ്ട് രാജകുമാരിനെയും തനിക്കു കിട്ടുന്നുതാണെന്നുള്ള അവകാശവും പറഞ്ഞുകൊണ്ടോ യിരുന്നു അധ്യാളപ്പെടുത്തുന്നതു ചുറ്റും. അധ്യാർഹം തന്റെ അവകാശത്തെ കാണിച്ചു് ഒരു ഏഴു ത്രണം ഒരു മുത്തനേജും മീവാറിലേക്ക് തന്നെച്ചു. മണിസിംഗൻ ഈ കാലത്തു ജോദ്യുവുടിനാലു രാജാവും കൂടി ആയിരുന്നു. തന്റെ അഭിലാഷ തെരുവിനുവോരാത്തൊൽ യുദ്ധംചെയ്തും പറഞ്ഞപോലെ ഒക്രൂപ്പുക്കുമനും മേൽപ്പാണതു ഏഴുത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചിരുന്നു.

മീവാറിലെ രാജാവു് അധ്യാളപ്പെടുത്തുന്നതു പൂര്വാല വലിയ രൈതനോ പ്രധാനിയോ ആയിരുന്നില്ല. രാജവുത്തുവംശത്തിന്റെ ഒരു പ്രമാണിയായിരുന്നുവെന്നുള്ള ബഹുമതി അധ്യാർഹക്ക് ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നുല്ലാതെ പ്രഖ്യാപനായിരുന്നില്ല. അധ്യാളപ്പെടുത്തുന്ന രാജക്കുമനുകൾക്ക് അധ്യാളക്കാർമ്മ അധികം പ്രാഖ്യാപനം ചെന്നുന്നതുള്ളൂണ്ടും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഏറ്റവും ഏരുത്തുകാലത്തു രാജവുത്തുവംശത്തിനെ കുറിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ അധ്യാളപ്പെടുത്തുന്നതു മഹമഹദൗരാ യിട്ടുള്ള നിരന്തരങ്ങളും അവന്റെ ദംശുലന്മാരാക്കിത്തീതു. പരാക്രമാലികളായ അന്തേക്കം യോദ്ധാക്കരിം കാലംകൂച്ചുത്തുപോയിരിക്കും, സിന്നഡ്യൂയും അധ്യാളപ്പെടുത്തുന്നതും രാജവുത്തുവാജ്ഞാ പ്രക്ഷവനിച്ചു ഭവിയണ്ണമിൽ തുടന്നുവെന്നു പറഞ്ഞതോർപ്പോരാ. പ്രധാനനഗരരങ്ങളെ കൊള്ളുത്തിട്ടുകയും ഈ ട്രപ്പുക്കുമനോരാട് ഒന്നാഴിയാതെ കൂപ്പും വസ്തുലാക്കുകയും ചെയ്തു. മഹാരാജാവും കൂടി വളരേപുണം കൊട്ടത്തിട്ടാണ് സമാധാനരക്ഷാചയ്യത്. മഹമഹിയങ്ങളുടെ അക്കുംഫിണിക്കു കുള്ളാട്ടു തോൽമക്കുടാതെ പോതവെങ്കം ഭാരതവണ്ണനിവാസികൾ മുഴുവൻ മുഗ്ധിക്കുതിച്ചു സധിക്കുവെയ്യാതെ മുഗ്ധിസാമ്രാട്ടിന്റെ പാദമുള്ളത്തിൽ അദ്ദേഹപ്രാപിച്ചിരുന്ന കാലത്തുകൂടി തലപൊക്കിപ്പിച്ചു് നടന്നിരുന്നവുമായ മും

രാജപുത്രനാർ ദഹാരാജുമാരുടെകളിൽ കണ്ണപു കാര്യനട
കളിൽപ്പെട്ട തൃട്ടക്കളേപ്പോലെ അദ്ദേഹം ധർത്തമാരായി.
ഈതുകൊണ്ടു മുഴുവനായിപ്പല്ലുകിൽ പാവനമായ രാജസ്ഥാ
നത്തിന്റെ ഒരുന്നടപ്പിൽത്തോന്ന് ഒരു മഹമുദ്ദീപനം പ്രം
ണിക്കായിത്തീർന്ന്. അയാൾ ടോക്കിലെ നവാബ്ബായിൽനാ
അമിയർവാൻ ആയിരുന്നു. അയാൾ ഇന്ത്യൻലുണ്ടായി
ടുഡി പ്രധാനകമതികളിൽ ഒരുവനായിരുന്നു. അയാൾ ഒ
ംപ്പുലമാരായ രാജപുത്രനാരു നികിരികളിപ്പിച്ചു എന്നമാ
തുമ്പി അവക്കുടുതലും തുടിയോരു ചതിച്ചു് അവക്കു് അ
ദോഹരി ആക്കരിതിക്കുകയുമായിരുന്നു അയാളുടെപ്പറ്റിവീ.

സുന്ദരിയായ രാജക്കമാരികുണ്ണിയുടെ വിവാഹത്തെ സൗ
ഖ്യം പെട്ടെന്നായ കലാപകാലത്തു് രാജസ്ഥാനത്തിലെ സഫി
തി മേൽപ്പറത്തപ്രകാരമായിരുന്നു. വെല്ലാസ്യുനായ സിന്റ
ഡ്രൂ മാർവാറിലെ രാജാവിന്റെ വണ്ണംഗതനായിരുന്നു. റാ
ണാജുടെ ഉഭാങ്ഗുമിന്റെ എന്നായിരുന്നു നവാബ് അമീർ
ബാബു നാട്ടു. രാജപുത്രരാജാക്കരും മിക്കപ്പേരും ജയ
പുരത്തിലെ രാജാവായും ജനസിംഹാംഗം ഭാഗത്തുടക്കി.

എന്നായിരാ ഭടകമാരോടുടക്കി സിന്റഡ്രൂ പുരപ്പുട്ടും
നൂ നഗരങ്ങളാന്തരം പാളയമടിച്ചുടക്കി. ജയപുരത്തി
ലോ രാജസ്ഥാന തൽക്കണ്ണാ മടക്കിതുയജ്ജ്വലാമനും, ആ
രാജാവിനു തന്റെ മകാളി കല്പ്പാണംകഴിച്ചുകാട്ടക്കിരാഞ്ഞി
നൂ പായണാമനും, സിന്റഡ്രൂ റാണയോട് ആജനതാപ്പിച്ചു്.
എന്നമാതൃമല്ല മകാളി മാർവാറിലെ മൺസിംഹൻ എന്ന
രാജാവിനു കല്പാണം കഴിച്ചുകാട്ടക്കണാമനും നിഞ്ഞ
സിന്റഡ്രൂ. സാധുവായ റാണു മഹാരാജുമാരുടെ എറാത്തതു
തടക്കമന്ത്രിനു് ആളായിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു ശത്രുന്നതു
മില്ലാതെ വിവാഹം, വന്നവാരു പറത്തയജ്ജ്വലയും
സിന്റഡ്രൂ പാഞ്ചാലുകാരം നടന്നുകാളുംബന്നു സമ്മതിക്കു
ക്കും ചെപ്പും. ഇതുവലിയ ആദ്ദുമാണു ചൊരക്കയുണ്ടുന്നതു

നീത്യാനുഭവിച്ച രാജസ്ഥാനത്തീൻറെ അത്രുന്നതപ്രാദേവികളിൽ
കാലഗത്തുകളിൽ കാണാത്തപ്രകാരം മഹിയായ ചരുചാടു
തെത വിജയവുംരാജാവും സാഡരിച്ചു. മാർവാറിലെ രാജാവു
തെന്റെ വസ്ത്രധാരയുംസിന്ധിയും സഹായിപ്പാനായി ത
നെൻ്റെ പദ്മാഖാഡാംബകളിൽ പോയി. അതിലേഡാരമായ ഒരു യ
ഡിമുണ്ടായി. ‘അഭ്യേം! മഹാദിപ്പുർ തമിൽപിണ്ടിട്ടും
ഡിരംകോടി ജീവൻനിന്തും’ എന്ന പാഡംപോലെ വളരെ
പേര് ചുത്താട്ടണി. എന്നിട്ടും കുട്ടികളിൽ ആരും പറാ
ജിതമാരായിരെന്നു സമർപ്പിപ്പാനോ യുലത്തിനു ഘോത്തു
തയായ സുന്ദരിയപ്പുറാറിയുള്ള അവകാശത്തെ വിട്ടുണി
യാനോ ഒരുക്കമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഈ കലാപത്തിനെന്നു ഇട
കിൽ മഹാപാതകഗ്രസ്തമായ ഒരു നിങ്ങൾ മഹാബാണ്ഡയ
അറിയിച്ചു.

നിയന്ത്രണവായ ടോകിലെ വാൻ കലഹാനലപനെ
തൽക്കാരണാദ്ദേതയായ സാധുരാജക്കമാരിയുടെ രക്തത്താൽ
നാണ്ടിക്കേണ്ടതാണെന്നു് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. തെന്റെ പ്രി
യക്കമാർജ്ജുടെ ജീവൻ, അവശര പാണിഗ്രഹണംചെയ്യാൻ
രണ്ടുരാജക്കമൊർ തമിലുള്ള വൈരഭേദത്തും വലിഞ്ചകാ
ട്ടക്കേണ്ടതാണെന്നുള്ള നിങ്ങൾത്തെ മാനംഗത്താട്ടം കോ
പദ്ധതാട്ടംകൂടിയാണു് രാണ ധരിച്ചതു്. കടിലനായ അൾഫിർ
വാനെൻ്റെ നിംബന്യവും അപാരമായിട്ടായി. എന്തിന്യാ
കം വിസുരിക്കുന്നു; ഒട്ടവിൽ വളരെ വൈമനസ്ത്രൈത്താട്ടക്കൂ
ടി സമർക്കകയും രാജക്കമാരിയായ കൂൺവായ കൊല്ലുവാൻ
ഈ കല്പനാകാട്ടക്കയും ചെയ്തു.

സാധാരണ കലനടത്തുന്ന ആരാച്ചുരല്ലുംഡ്രാം ഈ കി
പനക്കത്തെണ്ടതു്. എന്നാൽ അതു് ആരാണു് ചെയ്യേണ്ട
തു് സെഉഡാഗ്രൂവതിയായ രാജക്കമാരിയുടെ മോഹനമായ
വക്ഷസ്ഥലത്തു കാഠരാത്തെ തറപ്പാൻമാത്രം കറിനാശയെന്നു
ഒരിരാജസ്ഥാനത്തു് ആരാണുള്ളതു് മഹാബാണ്ഡനെൻ്റെ
സംഖ്യാക്കികളിൽ ഒരാളായ രാജാദേശത്തുംസിംഹനോടാ-

ഈ കല്പനകളും വാൻ ആദ്യമായി ആവശ്യപ്പെട്ടത്. അംഗാർ ഭക്തരാൽ സ്മാഖിതനായി ‘ഈ കല്പന കല്പിച്ചെന്ന നാവു പഴിത്തുപാടു. ഇത്തരം കറിനകമന്തരാൽ ഉപാതതമാക്കുന്ന മഹാബാണ്ണം ആനക്കുല്പാ ഫീനിക്കു തുണ്ണപ്രായമാണ്’ ഫീനിനിനിനെ പരാത്ര രാജശാസനവും ഡിക്കരിച്ചു കോഡാഖവശത്താട്ടക്കുട്ടി രാജധാനിവിട്ടു പുറത്തേക്കു പോയി.

രാജാവിന്റെ പുംബാഞ്ചാവുതുനം തന്നിമിത്തം രാജകമാരിയുടെ ആദ്യാദ്ധ്യായ രാജാജോവൻദാസ്സിനെ രാജാവു വിളിച്ചു തൽക്കാലം നടത്തേണ്ടതായ കൃത്യതിനെന്ന് ആവശ്യകതയെപ്പാറി പായുകയും ആയതിനെ നടത്താൻ അധാരേണ്ട് ആജ്ഞാപിക്കുകയും ചെയ്തു. ‘രാജു! ഫീനിന്നു പ്രിയസഹാദരിയെ തൊൻ കൊല്ലുന്നമെന്ന ഭവാൻ യുമാത്മായി എന്നോട് ആജ്ഞാപിക്കുന്നവോ?’ എന്ന ചോദിച്ചതിനു ‘മകനേ! നമ്മുടെ രാജുപാലനായ്മം തന്ത്ര വ്യായിത്തിനിന്നിരിക്കുന്നു’ എന്ന രാജാവു മഹപടി പാതതു. രാജകമാരൻ കുറാരാത്തയുടും അന്തിച്ചുരത്തിൽ രാജകമാരിയുടെ അറയിലേക്കു പോയി.

ഡേഡാവനുക്കത്തായി സമ്പ്രാംഗാസൗഭാഗ്യത്താട്ടം പാതകരഹിതാവസ്ഥയാണും മോഹനാക്തിയോടുംകൂട്ടി ചുജ്ജി ഭാത്രസമക്ഷത്തിൽ പ്രവിഷ്ടയായി പതിവുപോലെ സ്നേഹവുംപുരം അവർ ഭൂതാവിനെ അഭിവാദ്യംചെയ്തും അധാരേണ്ട കല്പനക്കുള്ള ദിരസാ വഹിക്കുന്നതിനു സന്നദ്ധയാണി നിന്നു. ‘സദേശാദരി! മരിക്കാൻ സന്നദ്ധയാണും’ ഫീനാ രാജകമാരൻ ശാരവദാത്താട്ടക്കുട്ടി പായുന്നതു കേട്ടിട്ടുണ്ണി ഒന്നു പുണിവിരിക്കാളുള്ളക്കും പിന്നീട് പൊട്ടിച്ചിരിക്കുംവെച്ചു. ‘തൊൻ നേരാപോക്കല്ലു പറഞ്ഞന്തേ; മഹാബാണ്ണം ആടു കല്പനയാണിൽ’. നീ നിന്നും രാജുത്തിനുവേണ്ടി മരിക്കുണ്ടാണ്. സുഖദായിശ്വരമായ രാജസ്ഥാനത്തെ നിപ്പിച്ചാജമാക്കിച്ചെല്ലാണ് ദേഹാശവാത്മാണ്’ സദേശാദരി! ‘ഈത്’

හුණ බාංග රාජකමාරග ඉදුසුහමායිත්වීයා. රාජකී
මාතිලු ප්‍රශනෙහාගතයුව මූධිල්‍ය රාජකමරගේගේ මැ
ත්‍යාචාරෝ තැපරික්‍රිතමායි. ගොනායි කරගෙන

ജനവിൽക്കുടി പുരത്തെന്നും മക്കളുണ്ട് എന്നും ഒരു കാടിപ്പു യി. ഓരോ ദശരഥയിൽ പലക്കാം കല്പനാകാട്ടകാഡായി. മിവാർരാജുത്ത് ഇംപ്രൂമുമമായി സാമനരാജാക്കമൊരും ഇടപ്പെടുത്തിയെന്നും, തദ്ദേശ മഹാരാജാവിന്റെ അരുജരെ നിരാദരിച്ചു.

രാജക്കമാരിയെ ബലിക്കാട്ടപ്പും പോകുന്ന ഏന്ന വുത്താനു കാട്ടതിപോലെ രാജധാനിയിൽ ഏങ്കും വ്യാപിച്ചു. കൂപ്പുജാട ജനനി വ്യാസനാകുന്നതയായി നിലവിലിച്ചു തന്റെ മക്കളുടെപേരിൽ ജിവകാജണ്ണമുണ്ടാക്കവാനായും മുള്ളുത കുറക്കുത്താൽ ലോകം രാപഗ്രാമമാവാനായും മുത്തിക്കാം തുടങ്ങി. രാജക്കും വാത്തിലുള്ളവരിൽ കൂപ്പുമാത്രം താബങ്കാട വിധിക്കു വിഡ്യേയയയായും കാണുപെട്ടു. മുള്ളുത കറിനക്കം, ചെയ്യുന്ന ഇനിജും അരുക്കാ ഉണ്ടായില്ല. കുറമായ കൃത്യാവാസ റാന നിങ്കരാധിക്കുണ്ടോ! ഏന്ന് എല്ലാവരും സസ്തനിക്കു പ്രാത്മിക്കകയും താഴിനന തുറേക്കും പിന്നവിക്കുമ്പോൾ അരുജൈപ്പുട്ടുകയും ചെയ്യു.

ആരായ അഭിർവ്വാന്റെ വലയിൽ പെട്ടുകിടന്നിരുന്ന അദ്ദേഹം, അതിൽ സപ്തന്ത്രനായിരുന്നില്ല. മഹാപാപിയായ അഭിർവ്വാന വിസന്ധതാ ശ്രാവ്യമല്ല. കന്നുകായ കൊന്നിംഗ്ലൂക്കിൽ അയാൾ രാജവാദത്തിലുള്ളവരെ തെല്പും ദഹിക്കു. മിവാർരാജും മുഴവനും കട്ടിച്ചുവാക്കു. കൊല്ലുവാനാനുണ്ടിയിരിക്കുന്ന കുറമാരിൽനിന്നും രാജക്കമാരിയെ രക്ഷിപ്പും രാജവുത്തുവാനെത്തു ബാധിപ്പുന്ന യോകുന്ന തദ്ദേശ നിരാകരിക്കാണുംവേണ്ടി അഭിഭാഷസില്ലിക്കും അയാളും തിട്ടക്കുപ്പുടാം തുടങ്ങി. അഭിർവ്വാന് എല്ലാ അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടും കുറമായ നിധനാത്തേ ചെയ്യുന്നതി റാനായ നിംബുഡിച്ചു.

ഒരു കുംഠാക്കാണ്ടു കുത്തി തദ്ദേശ കൊല്ലുവാനും അതു

രേഖ കാണാത്തിട്ട് അവരു വിഷാകാച്ചത്തു കൊല്ലു വാൻ കല്പനയായി. അതിലേക്കും മുത്തപ്പമാർ ആരം വഴിപ്പുടായ്ക്കും പെണ്ണും അതു നടത്തുക എന്ന നിയമിച്ചു. വിഷാ നിരീച കിണ്ണവുംകൊണ്ട് സവിമാ രിൽ ഒരാൾ അവരുടെ അച്ചത്തുചെന്ന് അത് അവരുടെ അപ്പേരു ചൊല്ലി അവക്ഷേ കൊച്ചത്തു. അരമനയിൽ ഇഴ വൻ അതുചുരോദനം ഉണ്ടായി. കാൽം പറവാൻ ആക്ഷം ദായച്ചമില്ല; എപ്പോവരും നിലവിളിക്കുന്നു; എപ്പോ യിടത്തും കരച്ചില്ലോ പിഴിച്ചില്ലോ. റാജകന്നുകയുടെ മാത്രം വും ഉന്നതെന്നപ്പോലെ ശവിക്കുന്നതും അവിടെ ഒക്കെയും കേട്ടിരുന്നു.

എന്നാൽ “മുത്രവന്ന ലലാടസിമി മുതകേളി തുടന്” സുന്ദരിയായ കൃഷ്ണ ഒരുരു കണ്ണനീരെകിലും വിളിയിരപ്പുന്നമാത്രമല്ല വിഷചുണ്ണമായ പാതുതെ അവക്ഷേ കൊച്ചതുപ്പോർ അവർ തലകുവിട്ട് അതിനെ വാങ്ങുകയാണ് ചെയ്തു്. എന്നിട്ട് അവർ അവരുടെ സവിമാഞ്ചരം യാത്രപരബ്രഹ്മം. മാതാവിണോട് അന്നമുഹാരാച്ചിച്ചു. അപ്പേൻ ചീരഞ്ഞീവിയായിരിപ്പും പ്രാതമിച്ചു. ഒരക്കിരാവോലും മിണ്ണാത പിന്നെ വിഷപാനം ചെയ്തു. തന്റെ അച്ചത്തുണ്ടായിരുന്നവളേണ്ട അവർ സംസാരിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു. വിഷം അവരിൽ പിടിക്കുന്നില്ലെന്ന കണ്ണി ട വിണ്ടും തമവക്ഷേ വിഷാകാച്ചത്തു. അതും മലിച്ചില്ല. മനഷ്യാസമ്മിതിഉറ്റു മരകര കാണുന്നു എന്ന തോന്നമാരുന്നാമത്രം അവക്ഷേ വിഷാകാച്ചത്തു. മുന്നാമത്രം, പരമകാരണികയായ പ്രകൃതി തും കുരുക്കമ്പത്തിനെ സഹാരിക്കുന്നതിൽ പ്രാതിക്കൂല്യമാണ് കാണിച്ചുതോ. ഒന്നുള്ളി പരിക്കിച്ചു. അതു സഹാരായി. മുൻ കൊച്ചതുത്തിനെ കാണി വലിയവിഷമാണ് തുക്കി കൊച്ചത്തതോ. ഒരു ചുണ്ണിരിശയാചക്രി അവർ അതിനെ വാനി കടിച്ചു. ഒക്കും ചുണ്ണിക്കുവിൽ വിജയിയായി. സുജപ്പിയിൽനിന്ന് അവർി

“എപ്പോഴാണ് ജാഗ്രതയിലേക്കെ മടങ്ങിയെത്തുന്നതോ! ഭാഗ്യം കൂടുതലായ അവക്കട കംതാവു വിനന്ന അധികം കാലം ജീവിച്ചിരുത്തിപ്പെട്ടു. അവക്കട ശ്രീരം കുറച്ചു ദിവസത്തിനുള്ളിൽ അഗ്രികൾഡാത്ര പ്രാപിച്ചു.

மு. சுக்ரீவரி.

ഇന്ത്യാക്കരിതും വായിച്ചിട്ടിള്ളില്ലവരാക്കു ലിലിപസിം
ഹമഹാരാജാവിന്റെ വൃസനകരമായ ജീവചരിത്രം ഒരു
ക്ഷൗണ്ടായിരിക്കും. ഇംഗ്ലീഷ്യാങ്ക് പ്രത്യേകിച്ചും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരു മറക്കത്തുനാശിയാണ്. അല്ലോ വഹ്നിപുരുഷനു
വും അദ്ദേഹം ഇംഗ്ലീഷ്യിൽ പ്രമാണിക്കുട്ടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒരാളായിരുന്നു. രാജധാനിയിൽ എന്തുതന്നെ അടിയന്തരങ്ങൾ
ഭോഗും ആദ്യാഹനങ്ങളോ ഉണ്ടായിരുന്നാലും ലിലിപസിംഹമ
ഹോരാജാവിന്റെ വടിവേദ്യാത്മകതിനു സ്വന്തുപരവും ‘പ
ഗ്രി’ത്തലപ്പൂര്വം പ്രത്യേകം ദേഖിയിൽപ്പെടുത്തുകവയായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അതിവിശ്വാസമായ ‘നാട്ടുവന്നു’
വെയിൽസുരാജകമാരംനേരായും രാജകമാരിയുടേയും എന്നാലും
രാജക്കുട്ടംവരത്തിലെ സകല അംബാങ്ങളുടേയും പ്രമാണിക്കു
ളായ പ്രളിക്കുമാതടേയും ഇപ്പുള്ളിന്റെനാൽ വിശ്വാദ്ധേമി
യായിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ്യാരിൽ ആഭിജാത്യാക്കാണ്ടുയാന്വേർ
താവക്കുടെ വർത്തത്തിൽനിന്നും വേറും ഒരാളായിട്ടും അദ്ദേഹത്തിനെ
കുടാതെക്കണ്ട പ്രളിക്കുമാരുടെ യാത്രയും കൂടുക പതിവില്ല.

‘പണ്ണാമ്പിലെ സിംഹാ’ എന്ന പ്രസിദ്ധനായ സാഹിത്യ റജിതസിംഹമഹാരാജാവിന്റെ പട്ടമഹിഷിയും ചിലിപസിംഹമഹാരാജാവിന്റെ അമ്മയുമായ മഹതിയാക്കണ്ണ ഇഴ്ച കമാനായികയായ മഹാരാജി ജിനിൽ. അവരെ സാധാരണയായി മഹാരാജിജിനിൽ എന്നാണ് വി

இதிசூவனிகளாக எடுக்கிறோம் ஸாக்ஷாத் பேரு சுற்றுவது வெள்ளாயிகள். ரஜிதஸி மூலம் டான்தானிரிப்புங் கூக்கை யோரூர் அவக்களையிகளைவான பாயேங்களி லி. மஹாராஜாவாகடே கைமார கூட்டியோஜிப்பிழுஞ் அவார ஸகலஜாதிகளைப்பெற்று கூது புரியாவதற்குமாகவி திருத்த. அதேமூத்திகளை ராஜரக்கு கூட்டுமிகுதல் யுத்திவார வூபிழு. ஹித்தியூப்டாஷ்னலோட் பொ குதிரிநிடுஷா கால்ஸாஸ் என வேறைத்திலை புதிய சௌகர்யத்தை அதேமூத்து வேவரித்து. யுத்தியில் லை யமாத்மாய ராஜபட்டு அதேயா வகிழ்த் தூஷியீஸ்தா கூட கேதிகங் தெதிரினா அதூஸ்தமாகின்தின். ஹூ ரஜிதஸி மூமஹாராஜாவு மரிகளை ஸமய பொருளாகி மன, ராஸி மன, லிலிபஸி மன ஹுணிகை மூன் வு குறைாற் அதேமூத்திகளையிகள். என்னால் அது மஹா புதுப்பான் அமானப்பாக்குகைகள் குக்கினித்தியின் நூ அனேகங் அதூராமிகத்தை வேடுவாகுமாய உப்புரை ஸமங்கேரேயும் ஸேநாயிபதிக்கேலேயுமாஸ் புதுங்கங்க் பிறுயங்காயி கொடுத்தித்தாது. அதேமூத்திகள் மர ஸாக்ஷா ஹுவர் அயிகாரங்களிகொண்டுகொடுக்கு மற்றும் ஸுவா அங்கேவிப்பான் வணுவாவிலை ராஜ்ஞாரங் கைவ ரைப்புக்குறுவான் அதூராத்தியோட்கூட்டு சென்னாண்ணைப்பேங் லை குலப்பித்துக்குறுக்கி. பொருளாகி கொன் ராஸி மன ஸிஃமாஸாக்ராமன் வெறு. பின்னீடு அதேமூ வும் ஜேஷுங்கான பித்துக்கள். ஹுணிகை நாலு வங்கம்பக்கி டஜீ ரண் புதுங்காகும் மறித்து. ராஜ்ஞா முஒவாங் அதூரைத் தகுவாகொண்டு, அசிமதிக்கூகொண்டு அதுகுமண்பைகொண்டு, குலப்பிவாயி. மறுகத்தும் ஸேநாயிப்பாகும் அயிகாரங்குப்பித்தினவேங்கி அனேரூங்கு டகிடித்து ஸபா யினத்திலுள்ளாயிகளை அயிகாரங்கூட்டு கூல்தாறு காலா திவை புபிழு. டகுவித் தெவை வயலூமாறு புயம்

ചെന്ന രാജകുമാരൻ സമ്പ്രസ്ഥാനത്തേതാട്ടുട്ടി മഹാരാജാവായിട്ട് വാഴിക്കപ്പെട്ടുകയും രാജകുമാരന്റെ അമ്മ ചന്ദ്രവി സ്വന്തമായിട്ട് രാജുകാഞ്ഞും അനേപണിക്കബാൻ തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു.

അശാധിവും, സ്ഥിരരംഗത്തും, അതിരായിക്കുന്ന കു ദാജ്ഞും ഇംഗ്ലാൻഡിൽ തിക്കണ്ണിട്ടുള്ളവരായിരുന്ന ചന്ദ്രവതി. ഒരുക്കവും വണക്കവും ഇല്ലാത്തവരും ധീരനാഞ്ചായ ഒക്കും വഴിപോലെ യോജിച്ചു രാജതിയും അതി കന്ന. ചന്ദ്രവതി രണ്ടാക്കണ്ണത്തിൽ കാണിച്ചിരുന്ന ആ താപം, ആലോചനാമണ്ഡലത്തിലും ഒരുപോലെ പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നു. സുക്ഷ്മാ ദൈക്ഷനാതായാൽ ഭത്താവായിരുന്ന മഹാവുദ്ധങ്ങൾ സ്വപ്നാവവിശ്വാസങ്ങൾ മിക്കതും ഭാംഗും ഉടുത്തു സ്വപ്നാവത്തിലും പ്രതിബിംബിച്ചിരുന്നു. ചിന്നിച്ചിതറി കിടന്നിരുന്ന തന്റെ അധിസാരങ്ങളെല്ലാം ചന്ദ്രവതി കൂട്ടിച്ചേരുതും സ്വപ്നാധിനത്തിൽ ഉറപ്പിച്ചു. രണ്ടായിപ്പൊക്കം സേനായിപ്പൊക്കം തമിലുണ്ടായിരുന്ന കലംമരങ്ങളിലും സ്കല്ലുകളിലും ഒരുക്കി ഇരുക്കുകയിക്കുന്ന ഒരു ദാജ്ഞത്തണ്ണും കേൾമവും സമാധാനവും വളർത്തി. കാൽസ സൈന്യം ഭത്താവിന്റെ പരിപാലനത്തിൽ ഇരുന്നിരുന്ന പോലെ അതു ഒക്കിമത്തും അജയ്യും ആകിത്തീതും. പ്രാപ്തിയുള്ളവരും അല്ലാതെ മേലുള്ളാഗങ്ങൾക്ക് ആരു ഒരു നിയമിച്ചിരുന്നില്ല. മിച്ചക്കം ദേയംഗും കണ്ണ സൈന്യാധിപത്രം കൊടുത്തുവന്നു. ശരസിംഹാന പടയാളികളിൽ തലവന്നായിട്ടും നിയമിച്ചു.

ഇംഗ്ലീഷ്യാനുടെ രാജുത്തിന്റെ അതിർ പദ്ധതിയും രാജുത്താട്ട തൊട്ടുകിടന്നിരുന്നു. പദ്ധതിയും രാജുപരിപാലനത്തിന്റെ തികവും അവിടെയുള്ള ഒക്കുസൈന്യത്തിന്റെ പ്രാബല്യവും ഇംഗ്ലീഷ്യാക്കം ഭയകാരണങ്ങളായിത്തീർന്നു. അവരുടെ അതിരകളിൽ ഏപ്പാടവും പട്ടാളങ്ങളും പാപ്പിക്കുകയും ശത്രുനാട്ടിരത്തിക്കും വലുതായ ഒരു സൈന്യം

හුණ යුතුකාලයෙන් රාජ්‍යායිපත්‍රයෙන් සොකායිජාතු
වු එගුවතියික්කීමෙන පරිභාෂ්‍ය. පොඩික්ස්දී
සූත්‍රානුමාය එව් ඉංග්‍රීස් සාමාජික
මායා එගුවතිය එතින් හුණුවීසුයේ මූල්‍යසාමා
යා ගෙයුවෙන. විරෝධ තේර්තාවිගෙන් යැගැසුළි ගෙය
පරිපාලිප්‍රාග් සපරාජුතිගෙන් සපාතමුළු ගෙය
ක්‍රිප්‍රාගාමායි එව් ග්‍රැන්ඩ් ගෘත්‍යා ගායික්ස්දී
තැනින් ගොන්ගෙන්ගායිත්‍රී වෙනිදිස්. අරු
තුකාගෙන්ගා ගෙවෙක්ස්ංච්‍රිඩ් කෙතුගායික්‍රිස්. මැලුක්
දියෙනු පෙනායකමායෙන් සංඛායාත්‍රිකාගෙන්ගා
රාජ්‍ය ගෙවෙකාග්‍රාම ගෙසුනු ගෙය ගායිත්‍රී කාග්‍රාම ගෙවෙ
වර් ගෙච්ලාපොල සම්බන්ධිත්‍රී ගිනිජාන. ගෙස
රාමාය හුණ ගෙකුයුතු පරිග්‍රුහිතමාණ්ඩාව. දියුල්
දුත්‍රාය ලික්කෙහිලු ගායිත්‍රී ගෙවෙන් පොලුවෙනු ගෙවෙ
හුණුවීසුයා ගෙකාලයෙනු හුණු ගීත්‍රියින් පෙනෙන්
ක්‍රිස්. ඉංග්‍රීස් සාමාජිකයෙන් සොකායිපතායෙනු
ඒතිප්‍රෝගාතියිගෙන් මධ්‍යාත්මික පුරුෂාකිගියායිදී
මහාරාජික් ඩුරුගාන්ගා සායික්ෂවාස් ක්‍රියා
කාත්! එගුවතියා ගෙසුනු පරාජයපරිපාරයින්
පෙන්කුයු කුඩා ගෙනුගතිහිප්‍රාග එගුවති ස
වුපත්‍ර ගුෂ්ටිකුයු ගෙයු. සොජ්‍යාග් ඩුරු ලි

കിൽക്കന്ന യുദ്ധത്തിൽ മഹാരാണിയുടെ സൈന്യത്തിനു തോൽവിപാറി എന്നും ഒരു പടനായകൻ വന്ന പറ ത്രപ്പോർ സ്പാദാവികമായ ശാന്തഗംഭീരതയോടുകൂടി ചു ഗ്രവതി പാത്രത ദഹപടി “എന്നാൽ എന്റെ കാർസ സൈന്യം ഇന്തി യുദ്ധം ചെയ്യുക” എന്നായിരുന്നു. മഹാരാണിയുടെ മന്ത്രിമാരിൽ ഒരാൾ യുദ്ധം സമാപിച്ചുക യാണു് ഗല്ലതെന്നു് ഉപദേശിച്ചപ്പോർ “ഈ അധികാര ത്രിൽ എന്റെ ഭർത്താവു് എന്തുചെയ്യുമോ അതാണു് തൊൻ ചെയ്യുന്നത്. ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നകാലംവരെ പദ്ധതി രാജ്യം മുന്നുകൊക്ക് അധിനിപ്പിച്ചുന്നതു കാണു വാൻ ആഗ്രഹിക്കയില്ല” എന്നാണു് ദെയൽക്കാലിനു മരഹപടി പാത്രത്തു്. ഈ നിയുധം നിമിത്തം മഹാരാണിക്കു സവൃത്തിനു് അപേക്ഷിക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ലാതായിരുന്നീ ന്തുവരെ യുദ്ധം നടന്നാകാണ്ടിരുന്നു.

ജോൺ ഫ്രാൻസീസ് എന്ന ഇംഗ്ലീഷ്യാരനു ലാറ്റു റിൽ രണ്ടും സ്വീകരിക്കുന്നതുകാലവെള്ളവും രാജ്യകം ത്തുങ്ങാൻ സകലതും ആ ഉദ്ദേശ്യമുടാട്ട് ആലോചിച്ചു ചെയ്യുന്നതുകാലവെള്ളവും സമാതിച്ചു മഹാരാണി സവൃപ്പ തും ഒപ്പിച്ചു. ഈപ്രകാരം ഹലംകൊണ്ടു രാജ്യരേഖാം മുഴുവൻ രണ്ടും അധിനിപ്പിച്ചുന്നതു അധിനിപ്പിച്ചുന്നതു പെട്ടുകയും അയാൾ മഹാരാണിയു രാജ്യത്തുനിന്നും ഒഴിച്ചു പദ്ധതിയിലെ മേൽ വാഴ്ച ഇംഗ്ലീഷ്യാക്ക് അധിനിപ്പിച്ചതുവാൻ വേണ്ട മാറ്റു അഭി മൂലമായി അങ്ങനെപ്പറ്റിപ്പുണ്ടു് തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഈ ആഗ്രഹം കപടനിതികാണ്ടും വ്യാജത ശ്രൂതകാണ്ടുമല്ലാതെ പ്രത്യുഷത്തിൽ സംബന്ധിക്കാവുന്നതല്ലായിരുന്നു. പത്രങ്ങളുമാത്രം പ്രായം ചെന്ന ദിലിപ്പ സിംഹരാജാവിന്റെ പേരുപാത്രതു മഹാരാണിയും രാജഭ്രാഹത്തിനു കാരാപ്പെട്ടതി പൊന്തായ നാട്കടത്തുവാൻ ബാധ ബാധനായ രാജക്കമാരാനാക്കാണ്ടു കല്പന ചുമ്പിച്ചവിച്ചു. മഹാരാണിയു ആദ്യം രേഖാവുരത്തിലേക്കും പി സീടു് കാണിയിലേക്കും മാറ്റി.

നിരാകരണകല്പനഞ്ചകാണ്ട് അധികാരി മഹാരാജിയുടെ സമീപത്തിൽവന്ന പദ്ധതി വിച്ഛോക്കണമെന്നാണിയിച്ചപ്പോൾ “ആരക്കെന്നും ഇവ കല്പന” എന്ന ക്ഷമയോടുകൂടി ചോദിച്ചു. കമാരനായ മഹാരാജാവിന്റെ തന്നെയാണെന്ന് അധികാരി ഭോധിച്ചു. കമാരനായ മഹാരാജാവിന്റെ പദ്ധതിയിലെ രാജതിയല്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അമ്മ എന്നമാത്രമേയുള്ളൂ. അതുകാണ്ട് തൊൻ ശരിയായിട്ട് രാജ്യം വിച്ഛോക്കണം. എന്നുണ്ടെങ്കിലും നിങ്ങൾ ലേഡം ദയ പ്രേഭേണ്ടും. തൊൻ കല്പനയെ നിരോധിക്കണാക്കു എന്നും സ്വന്തംവുതുക്കാൻ നേരം ജനങ്ങളെ ഇളിക്കിത്തീക്കംക്കയാക്കു കരിക്കലും ചെയ്യുന്നതല്ല. എല്ലാം കലാഖിച്ചവന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലാക്കുന്നണ്ട്” എന്നമാത്രം മനം പറ്റി പാഠതു.

കാൽസബസന്നൃതത്തെ സംഭാഷിപ്പിക്കണമെന്നും മാത്രമാണ് ചുരുവതിരായ കാർണിയിലേക്കു മാറ്റിയതു്. അവർ ആ സൈന്യത്തിന്റെ ഒരു പരാദേവതയായിരുന്നു. കാർണിയിലേക്കു മാറ്റുന്ന വിവരം അവർ കേട്ടപ്പോൾ “എതായാലും വേണ്ടില്ല. കാരാഗാരം കാർണിയായാലും കാലപാണിയായാലും ശരിതന്നു്” എന്ന പാഠതു കാർണിയിൽ പോയി ഒരു ക്രത്തേക്കാട്ടം വണക്കത്തേക്കാട്ടംകൂടി താമസിച്ചുവന്നു. എന്നാൽ മനസ്സിനു തട്ടിയ ക്ഷേണം അവർ ക്ഷേണിക്കുന്നതെല്ലായിരുന്നു. ഒരു ചുരുവിനും കാരാഗ്രഹവുത്തിരായക്കണിച്ചും അവർ പ്രസന്നിച്ചില്ല. അധികാരിയന്നങ്ങളുടെ നാശത്തെക്കണിച്ചും മഹാരാജിയുടെ മനസ്സു മഞ്ചിപ്പോയതു്. വ്യസനാ സഹിക്കവയ്ക്കുതെ രോഗത്തിൽപ്പെട്ട കാർണിനഗരത്തിൽ അത്രാസനസ്ഥിതിയിൽ കിടപ്പായി,

ഈ വർത്തമാനം പദ്ധതികൾ ഇള ജനങ്ങളിൽ കാൽസാസെന്റ്രവും കേട്ട്. ചന്ദ്രവതിക്കണ്ണവേണ്ടി അവരുടെ ജീവനക്കൂട്ടി ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ അവർ ഒരു ക്രക്കമുള്ളവ രായിക്കുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ്യാക്കട കപടനീതിയാവട്ടേ കൈമാരുടെ ഇടയിലുള്ള ഉദ്ഭോഗസ്ഥമാരുടെയും സേനാനായകരുടെയും രാജദ്രോഹബുലിയാകട്ടേ ഇംഗ്ലീഷ്യാക്കട നേരു എത്തിക്കുന്നതിൽനിന്നും കാൽസാസെന്റ്രാത്ര നിരോധിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞതില്ല.

രണ്ടാം ശക്കയുലുവും ചരിത്രപ്രസിദ്ധമാകുന്നു. ‘ശ്രീ’ എന്ന മുളവിന്റെ കീഴിലുള്ള ഇംഗ്ലീഷ് പട്ടാളം തോറു പറവാനും. തൽക്കാലത്തെ കൈമാരുടെ ശക്തി പ്രഖ്യാതമായി. എന്നാൽ മുജറാത്തിൽ ഉണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ കൈമാർ പരാജിതമാരാവുകയും അവരുടെ സെന്റ്രും ചിന്നിച്ചിത്തി മിക്കവരും പദ്ധതിക്കുള്ളിൽ ലയിക്കുകയും ചെയ്തു. മുഡ്രിഷ് ഗവമെൻറിൽനിന്നും പദ്ധാബേരാജ്യം കൈകേറി. ലിലിപസിംഹമഹാരാജാവിനെ നീമയിൽ കൊണ്ടുവോയി ത്രിസ്തുമതത്തിൽ ചേക്കുകയും ചിലവിനു തക്കതായ മാലിവാൻ കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനേരേ ശേഷം അട്ടേഹാ ഒരു ആരംഭേയുവതിയെ കല്പ്പാനം കൂട്ടു. അതിൽ സന്നാനങ്ങളുമണ്ഡായി.

അക്കാലത്തു മഹാബാണി ജിനൻ— പദ്ധാബിലെ മഹാരാജിയിൽനിന്നു വീരയുവതി ചന്ദ്രവതി— കാനിവി സ്വന്നാമക്കുത്തിനു സമീപം ആരും എത്തും ഇല്ലാതെ രോഗാതുരയായിക്കിടന്നു് അരിപ്പിക്കുന്നു. ഒന്നരണ്ടുവിവസമല്ല അനേകം വയ്ക്കായി ഇണ്ടിനെ കിടന്നു തേരിക്കുന്നു. ഇടഞ്ഞിട പ്രജയയില്ലാതെ പ്രലപിക്കുന്ന കൂടുത്തിൽ “എന്റെ ശ്രൂരമാരായ കാൽസാസെന്റ്രുമേ! പിൻവലി കണ്ണു. നിങ്ങളുടെ നാമൻ നിങ്ങളെ രക്ഷിപ്പാൻ കാത്ത നില്ക്കുന്നണ്ടെല്ലാം. കൈമാരുടെ യഗസ്സും സ്വാതന്ത്ര്യവും നിങ്ങൾ കാത്തരക്ഷിക്കണാം” എന്നല്ലാതെ മാരായവാക്കും പറയാറില്ല.

കെവിൽ ഹ്രീഷ്‌ഗവമേംബറിനു ദയതോന്തി. മഹാരാജിയുടെ അപ്പോഴെത്തെ അവസ്ഥ അതുകൂടം ഫോട്ടോ കത്തെക്കതായിരുന്നു. ഈ രാത്രുംസന്നസ്ഥിതിയിൽ എ വെന്നൊന്നും ആരംഭാസന്നതെ ഉണ്ടാക്കുന്നതു! മഹത്തായ ശൈക്ഷിക്കെത്തെ ഭരിച്ചിരുന്നു ആ മഹാരാജിയുടെ അന്ത്യക്കാലത്തു് ആ ദേഹത്തിനെ സന്നോധിപ്പിക്കുവാൻ യാതൊന്നും കഴിയില്ലോ? പുത്രൻറെ അരികു കൊണ്ടുചേരുന്നാൽ വല്ല പുത്രാസവും വന്നേക്കാമെന്നു കരഞ്ഞി മഹാരാജിയെ കത്തകത്തായിലേക്കു കൊണ്ടുചെച്ചു. പാക്ഷി, ഒരു കാലത്തു് മഹാരാജിയായിരുന്നു ആ മഹതി ഇപ്പോൾ രാസംഖ്യം പ്രലാപിനിയായ ഒരു ശ്രീ മാതൃമാനി ശേഷിച്ചു. ആ ദേഹത്തു് കപ്പുത്തകയറി തീരുമയിലേക്കേയും എന്നാൽ ആ കിൽത്തിമതിയുടെ സകല അരിഞ്ഞുമുണ്ടു് കാലഗതിതന്നെ പരിഹാരം കണ്ടു. അവർ വോകാംവഴി കപ്പുലിൽവെച്ചുതന്നേ വിരസപ്രംഘാപിച്ചു. രൈംസ് മുദ്രനിൽ നിക്ഷേപിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഫന്റ് ജാൻസി ഡി ലെ റാണി.

ജാൻസിരാജ്ഞുടെത്തെ ഏകാധിപത്യത്തിന്റെക്കീഴിൽ, ഓരു ചീകരണ മഹാരാജാ ഗംഗാധരാവു മഹാത്മനു്-ൽ അന്തരിച്ചു. അതിനാദേഹം വിധവയായ റാണി ലക്ഷ്മീഭായി സന്തതിയില്ലായ്ക്കാൽ, ഒരു രാജക്കമാരനെ ദത്തെടുത്തു് അന്നു മസ്മിതിയിലിരിക്കുന്ന രാജവംശത്തെ നിലനിത്രേശാമെന്നാഭ്യർഥിച്ചു് അതിനായി ശ്രമിച്ചു. എന്നാൽ അന്നു തെത്തെ ഗവൺർജ്ജനാഭായിരുന്നു ഡലൗസിപ്പു ഹ്രീഷ്‌ഗവംബറിനു വിസ്താരപ്പെട്ടതുന്നതിനായി അതുകൂടം ഉസാഹിച്ചിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹം റാണി ലക്ഷ്മീഭായിയും

என அது ருஹாவதை ஸமவிக்ரிப்பாக்கவுடன் கூட ஜான்ஸி யை ஹிட்டியீஸ் ராஜு தொடர் செய்க்கொம்மன் கல்லூரிக்கலைகளைப் பொழுதே. செயல்கூலினியை றாணி காக்டே வை ஸ்டாஞ்சிகாஷ்டிட உத்தரவிட ஜான்ஸி யை கொஞ்சமாக விடுகொடுக்கவேண்டும்” என்று மறைவு அறியப்படு.

ನೀತಿ ಕೊನ್ನಿಂದ ಜಾನ್ಯಸಿರೆಯ ನಿಲಗಿತಂತಾಗಾಯಿ ಪ್ರಜಕಳಿತ್ತ ಪಲಂ ಉಪಡೆಗಿಷ್ಟು ಏಕಿಳಿಟ್ಯಂ ಮಹಾರಾಣಿ ಅತಿಗೆನ ಅ ಸಸರಿತ್ಯಿಷ್ಟು. ಅತಿಗಾತ ಪ್ರಜಕಳಿತ್ತ ಪ್ರಾಬ್ಲೇಮ್‌ಇತ್ತ ಚಿ ಲಕ್ಷ ಮಹಾರಾಣಿಯಡ ಪೇರಿತ್ ವೆವಮನಸ್ಯಂ ಜನಿಕಣ ಯಾತ ಮಹಂತಿಯರ್ ಜಾನ್ಯಸಿರೆಯ ಮಹಂತರಾಜ್ಯಮಾಳಿವಾನ್ ಉತ್ಸಾಹಿತವಾಗಂ ಖಚಾಯಾಯಿ. ಶ್ರುತು ಕಣಿಪ್ಪೋರ್ ಪ್ರಜಕರ್, “ಇತ್ತ ಗ್ರೌತಮ್ಯ ರಾಜ್ಯಂ ಭರಿಕಣತಾಯಾಲ್ಯಂ ಮಹಂತಿಯ ರೆ ಈರಿಕಣ್ಯಂ ಅತಿಗಾ ಅಂವಾತಿಕಣತಾಲ್ಯು” ಎಗಿನ ವಾ ಗಿರೋಡ ಶಪಂಚವಾಷ್ಟು. ಇತ್ತಾಲ್ಯಂ ಕಿಷ್ಪಣಿಪ್ಪು ಕಣಿ ತ್ಯಾರ್ ಲಹಿತಜ್ಞಾತಿತಾತಿತಾನಂ, ಗ್ರೌತ್ಮೀಷ್ಟ್ ಪ್ರಕಾಶಣ ಜ್ಞಾತವ್ಯಾವ್ಯಂ ನಂಜುಡ ಸೆಸಂಗ್ರಾಮ್ ಮಗರಿಂತವ್ಯಾವ್ಯಮಾ ಯಿ ನಿಗಾತ ತೀತ್ಯಾಯಾಷ್ಟಂ ನಾರ್ಥ ಭವಿಕಣಮಾನಂ, ಅತಿ ನಾತ ಗ್ರೌತ್ಮೀಷ್ಟ್ ಕಾಕ್ತ ರಾಜ್ಯಾ ಸಮಪ್ಪಿಷ್ಟು ಸುವಮಾಯಿ ಜೀವಿ ತಾಲ್ಯಾಲ್ಯಂ ನಾಯಿಕಣತಾನ್ ನಾಲ್ಯಾತಾನಂ ಮಹಾರಾಣಿಯಡ ಅಷ್ಟಿಯ ತಾನಾಲ್ಯಾವ್ಯಾನಾವಿಯಮಲ್ಲಾ ಪಾಣತ್ವಾಗಾಕಿ. ಮ ಹಾರಾಣಿ ಅತಿಗಾನಾನಂ ವಶಿತ್ಯಪ್ರಕಿಷ್ಟು. ಅತ್ಯರ್ಥ “ಮ ಹಾರಾಜರ ಶಂಖಾಯರಾಧ್ಯವಿಗಳಿಗೆ ಯಂತ್ರಪತಿಯಾಯ ನೀನ್ ಕಲಾಹಂಹಾರೆಯೋ ಗ್ರೌತ್ಮೀಜ್ಞಾರೆಯೋ ದೇಹಪ್ರಾಣ ಪಿಂತಿರಿಯಿ ಮೋಳಿ ನಿಂಬಿ ದೇಹಾಳ್ತಿವರಾಕಹಾತ ಏಗಿನಿಗೆ ಮಂಧ್ಯಕಿ ನಿಂಬಿ ತಾನಿಷ್ಯಾನಿಷ್ಟು” ಎಗಿನಿತಿಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ದೆಯಂತ್ರ ತೇತಾಂತ್ರಂ ವಾಗಿರೋಧಂತ್ರದಿ ಮಧ್ಯಪದಿ ಪಾಕಣಣಣಾಯ ತೆ. ಇಲ್ಲ ವಿವರಣಾತ್ಮಿಲ್ಲಾಂ ಕೆಡಪ್ಪೋರ್ ಮಹಾರಾಣಿಯ ಡಿ ಶಾಂತಿತಿತ್ತ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ರಾಜ್ಯತಿತ್ತ ವಲಿಯ ಅಭಿಮಾನವ್ಯಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಅವಿಧಿತತೆ ಪ್ರಜಕಾರಿತಾಯಾಯಿ. ಅಷ್ಟೋರ್ ಮಹಾರಾಣಿ ತವಿಗೆ ಪ್ರಜಕಾರ್ಲೋಂ ಇಂಡಿಗೆ ಪಾ ಶಾಂತಿ. “ಶಂಖಾಯರಾಧ್ಯವಿಗಳಿಗೆ ಪತಿಯಾಯ ಏಗಿನಾ ನಿ ನಿಂಬಿ ಏತ್ತು ನಿಲಾಯಿಲಾನ್ ವೆಚ್ಚಿರಿಕಣತಾತ್ತ್ವಂ? ನಿಂಬಿ ಇಂಡ ಉತ್ತಿಳಿತ್ತ ವೆವಮನಸ್ಯಾವ್ಯಂ ಉಪಾಸ್ಯಿತಾಯಾಂ ಮಾ ಗ್ರಂಥಾನ್ ಏಗಿನ ಇಂಡಿಗೆ ವ್ಯಮಾ ಇತತ್ತಾನಾತ್ತ್ವಂ. ಅಷ್ಟುತ್ತ ನಿಂಬಿಕಣಿತ್ತ ರಾಜವಿಗ್ರಂಥಾಸಮಾ ಭಕ್ತಿಯೋ ಅತ್ತ

ஷ் மூத்திரை ஏடும் முசிகைவானாயி துடணியில் கணம். ஹூ அறுவத்திற் தொங் நினைவை விடப்படி ஆபளையந்தகணாதனையிடன்? ராணிலகழீலாயியுடை ஹூ வாக்கிலை ஒரோ வாசக்ணதீங் பூஜக்ளிட உத்திலுள்ள யிதன் தெய்வாரணவை அங்காரிசலைந்து. அவர் ஒதினாபானதை மறபடி “அவிடும்”, எவ்விடத செல்லும் மென் அதுஜாபித்துவாலும் நெண்டி போகா. அவிட தெர ஹஸ்மாஸ் ஹாலு ஒலுவக்கூலும். அதினால் தான் ஜத ஏடும்பைநாலேகயே வேங்கு” எடுக்காயிகள். தங்கள் பூஜக்ளித்தின் தக்காலம் கிடூமென் விடப்படி பூங் அவகாசமில்லாதின் ஹூ ஏடுக்கக்ஞேயாலும் மறபடி மஹாஶநியை கூர அதுபாஸபெட்டுத்தி.

ഈ അവസരത്തിൽ ഇന്ത്യാരാജ്യത്തിന്റെ പലഭാഗങ്ങളിലും അടിച്ചികന്ന റിപായിലഹള്ളട തരം ജാൻ സിയിലും എത്തെന്ന് അദ്ദോൾ മഹാരാജി തന്റെ ഉദ്ദേശത്തിനു പ്രതികൂലമായി അവർ ചെയ്ത ന പ്രവൃത്തി കൊള്ള കൊണ്ട് വിചാരിക്കാതെ ജാൻസിയിലഭാഗങ്ങളും ഡെംട്ടുടാതെ താമസിപ്പാൻ വേണ്ട സഹായം ചെയ്യുന്നകാട്ടതു. അദ്ദോൾ പ്രജകളിൽ ചിലർ അവരുടെ കോപാവേദനത്തോടെ ആട്ടിയകറി രഹസ്യമായി ഡിംസിച്ചു. ആ കലപാതകം ചെയ്യുവർ തന്റെ പടയിൽ ചേരത്തക്കവരല്ലെന്നാവാച്ചു മഹാരാജി അവരുടെ വിലക്കിനിത്തി. എന്നാൽ പ്രിടിജ്ഞാക്കട ഈ ജീത്തിനുവേണ്ടി മഹാരാജി ചെയ്ത ഈ പ്രവൃത്തികളിലെബാനം അവക്കും ലേണ്ടപോലും കൂത്തജ്ഞതയുണ്ടായില്ല. റിപായി ലഹള ഒരു ഗമിച്ച ഉടനെതന്നു പ്രിടിജ്ഞാർ മഹാരാജിയെ നാണി പ്രിപ്പാനാണ് ആ മിച്ചത്. അവരുടെ ഈ ശുമത്തെ, ഓരോ കാരണങ്ങളെക്കാണ്ട്, മഹാരാജിക്കും ഉംഗിപ്പാൻ കഴിഞ്ഞതിനാൽ വേണ്ടതുകൂടെ മുൻകരിക്കപ്പെടുകൾ ഇവിടേയോ ചെയ്യു. പ്രജകളെയെല്ലാം വിളിച്ചുകൂട്ടുക, തോക്കുടങ്ങി

യ വേണ്ടതെക്ക ആയുധങ്ങൾ ഒരുക്കുക മുതലായി യുദ്ധത്തി നാവഗ്രഹജ്ഞ എല്ലാ എപ്പാട്ടകളിൽ മഹാബാണി ബഹു ജാ ഗ്രത്യോടെ ചെയ്തു. യുദ്ധത്തിനായി ഒരുപിള്ളറേപ്പുട് ഇംഗ്രേസരത്തിലും മഹാബാണിയുടെ അച്ഛൻ ആപൽ കരണ്ണഭായ സാമഗ്രിത്തുണ്ടിയിൽനിന്നു വിനിരിയേണ മെന്ന വഴിരു ഉപദേശിച്ചുവെക്കിലും റാണി അതിനന അനുസരിക്കാതെ പ്രീടിശ്ശേം സേനാപതിക്കു മഹപടിയയ ആ. എന്നാൽ അവിടെ ഇതുകൊണ്ടു പ്രയോജനമുണ്ടാ യില്ല. ഉടനേതെന്ന യുദ്ധക്കളിൽ വിണ്റു മാനമായി മരിക്കാമന്നായും യുദ്ധത്തിനും ഒപ്പുവെച്ചു അതിൽ അപജയം പ്രാപിക്കുന്നും ചെയ്തു. ഇംഗ്രേസത്തിൽ ജാൻ സിയിലുജ്ജ സ്കീകർട്ട്ടി മരണമുതലായവ കൊണ്ടുവെ നു അമാശക്തി സഹായിച്ചുവെന്ന പറഞ്ഞാൽ മഹാരാണിയിൽ നാട്ടകാക്ഷി പിണ്ണുംണ്ടായ സ്കോറബുള്ളമാനം കതികളുപോറി പറയേണ്ടുന്ന ആവള്ളമില്ലപ്പോ. റാണി യെ സഹായിപ്പാനായി ടാൻറാഫാപിയും പാണ്ട്യുർരാ ജാവും ഒക്മിച്ചും ഇപ്പോൾ മരിക്കുംണ്ടുട്ടി വന്ന വെക്കിലും പ്രീടിശ്ശേം സേനയുടെ ഉച്ചരംവലമായ ഒ കതിച്ച തുടക്കവാൻ അവക്കും സാധിച്ചില്ല. മഹാരാണി യുടെ ശൈഖ്യത്തെ കണ്ണപ്പോരി ജാൻസിയെ പ്രയാസംകൂ ടാജത ഒക്കവശാപ്പുട്ടതാമന്ന വിചാരിച്ചിരുന്ന പ്രീടി ശ്ശേം സേനാപതി ‘ഇതു ശൈഖ്യമുണ്ടും സ്കീകളെ തൊന്തരണം കണ്ടിട്ടില്ല’ എന്ന പാണ്ഠേ അന്വരന്നപോയി. പിന്ന പ്രീടിജ്ഞാക്ഷണായ വിചാരം ചതിച്ചുപറിക്കണമെന്ന യിരുന്നു. ഇംഗ്രേസത്തെ നിരവോരവാനായി പ്രീടിശ്ശേം സേനാപതി തന്റെ സൈന്യത്തെ വിഭാഗിച്ചും ഒരു ഭാഗ തെരു ഒരു ദിക്കിലേക്കയച്ചു. ആ അയൽക്കപ്പുട്ടതിൽ എല്ലാ റാണിസന്റെയും അന്തിമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന വിചാരിച്ചു റാണിയുടെ സൈന്യങ്ങൾ അവിടെനാളുന്ന യുദ്ധംതുടങ്ങി. അപ്പോരി മഹാരാജിക്കിൽകൂടുടെ എല്ലിവെച്ചു മരിൽക്ക

അവി പ്രിടിപ്പ് ചെസന്റ്രണ്ണൽ കോട്ടേജുകളും പ്രവേശിച്ചു. ഈ അവസരത്തിൽ റാണിയുടെ പടകളിം, യുദ്ധംചീത മായ വേഷം ധരിച്ച റാണിതന്നേയും യുദ്ധംചെയ്യുവെ കിലും മലമുണ്ടായില്ല. അരമനവാതിലുകളിൽ റാണിയെ കാത്തുകൊണ്ട് പലവിരക്കാർ യുദ്ധംചെയ്യിട്ടും കാഞ്ഞമാക്കാ ക്കും മഹാരാജി കുതിരപ്പുന്തുകയറി ചിലരാട്ടക്കൂട്ടിന ഗരംവിട്ടുപോയി. കുറര ദിവസങ്ങൾക്കും കഴിതേരേഷ്യം അ പ്രാം ചെസന്റ്രണ്ണജോംടക്കൂട്ടി തുണ്ട് എന്ന സ്ഥലത്തുവെച്ചു പിണ്ണേയും യുദ്ധംചെയ്യു. അപ്പോഴം തിരെ തോറുപോയി. അവിടക്കിന നേരെ ഗപാളിയൻിലേക്കാണ് തിരി ചൂത്. അവിടേക്കാൽ തന്നെ എതിക്കാനായി പ്രിടിപ്പ് സേ നാപതിയാൽ അയയ്യുപ്പട്ട ചെസന്റ്രണ്ണൽ പെട്ടുനന്ന തതിയകിലും തന്റെ ചെരുവെസന്റ്രാത്തക്കാണ്ടുതന്നെ അവാര അകറി ഗപാളിയർ കൈകലുക്കി. ഈ ഡിര ചേതല്ലൂഡ റാണിയെ അപ്പോഴം പ്രിടിപ്പ് സേനാപതി പടകളോട്ടക്കൂട്ടി വിന്റുന്ന് അവിടവെച്ചു യേകരമായ യു സമുണ്ടാക്കും, അതിൽ ആകന്നവിധത്തിലെല്ലാം പണി പ്പെട്ടിട്ടും മലമിച്ചുനാം കാണകയാൽ ചെസന്റ്രണ്ണജോംടക്കൂട്ടി തിരികെയും, പെട്ടുന്ന് ഒരു വെടിപ്പാട്ടുകയും റാണി കുതിരപ്പുന്തുനിന്ന ഭൂമിയിൽവിണ്ട് പ്രാണങ്ങളിൽനിന്നും വേർപ്പെടുകയും കേരെ കിമിഷ്ടതിൽ കഴിതൃ. മാ എ തവസ്യ! തന്നേയും തന്റെ രാജുതേയും പ്രജകളേ യും രക്ഷിച്ചു ഭാരതത്തിലുണ്ട് പ്രീതി സന്ധാദിപ്പാൻ സാധി ക്കിച്ചുപുന്ന കണ്ടപ്പോൾ തന്റെ രക്തംകൊണ്ടുതന്നെ മാത്ര ഭൂമിയ സന്ദേശിപ്പിച്ചു ശ്രീമതി ലക്ഷ്മീഭായി ജാന്മസിമ മാംബാണിയുടെ യഞ്ചുറുക്ക ഒരു കെടാവിള്ളക്കുപോലെ എന്നുനം നിലവില്ലെന്നതാണ്.

ചു. മീരാഭായി.

കിഴക്ക് ഗംഗാനദിയുടെ തീരങ്ങൾ തുടങ്ങി പടിഞ്ഞാറു സിന്ധുനദിയുടെ തീരങ്ങൾവരേയും, വടക്കു വിമാലയപ്പ് തും തുടങ്ങി തെക്കു വിന്ധ്യപർവ്വതവരേയും, നീണ്ടകിടക്കുന്ന ആ വിസ്തീർണ്ണമായ രാജുത്തിൽകൂട്ടി നിന്നും യാതു ചെയ്യുന്നതായിരുന്നാൽ, വിനിഭാഷയിൽ അവിടങ്ങളിലും ഒരു സാധാരണ ആളുകൾ അത്രുന്നതം ഇണ്ണപ്പെട്ട പാടുന്ന പാടുകളിൽ ഒരു പ്രദേശക പേര് പ്രസ്താവിക്കുന്നതു കേൾക്കാം. ഗ്രാവാലവാലവാർ അവരുടെ ഉച്ചസമയങ്ങളിലും പാടുകളിലും, മതഭക്തവാർ അവരുടെ കേതിന്നുവക്കണം എന്നും, കിത്തിമാനാരായ ഗായക നാർ അവരുടെ സംഗീതസംസ്കാരകളിലും, നന്ത്കികളായ ശബ്ദരാഘീകൾ ബഹുജനങ്ങളും സന്ദേശപിപ്പിക്കുന്ന അവരുടെ സഖികളിലും, ഏന്ന വേണ്ട, ഏപ്പോ ആളുകളിലും ‘മീര’ എന്ന നാമം പാടുന്നു. ഏപ്പോ പാടുകളിലും ‘മീരാഭായി’ എന്ന പേര് പ്രസ്താവിക്കുന്നതു കേൾക്കാം.

ആ ശ്രീ ആരാണ് എന്ന നിന്നും കാണുന്ന ആളുകളിൽ ആദ്ദോന്ദകിലും ചോദിച്ചാൽ, അധാർ ബാല നോ ബാലങ്ങോ പുഡിനോ പുഡിങ്ങോ ആയാലും തൽക്കുണ്ണാ വാക്കങ്ങളുടെകൂട്ടി തല കനിച്ചു “ഹാ! ആ ശ്രീ ഒരു മഹതി ആയിരുന്നോ” എന്ന് ഉത്തരം പറയും. മീരയുടെ പരിച്ച ചെരപ്രായക്കാർ, വയസ്സുായവക്കും ആണ്ണും കണ്ണം പെണ്ണും നാശം, ഏന്നവേണ്ട, ഏപ്പോ ആളുകൾക്കും കണ്ണം ഏറിവുണ്ട്. അറിവുണ്ടനും മാത്രമല്ല, യിന്ത്യവാസിയിലും ലിവ്യുശീകളിൽ ഒരുത്തിയായി ആ മഹതിയെ ഏപ്പോവും സ്നേഹിക്കും ബഹുമാനിക്കും സ്നേഹിക്കും പുജിക്കും ചെയ്യുണ്ട്.

മീരാഭായി ശ്രീകൃഷ്ണ കൂട്ടത്തിൽ അത്രുന്നതം ഏറ്റവും

ക്രിക്കറ്റ് വക്കം ഇൻഡ്യൻ ലൈഗൽ മഹാകവികളിൽ ഒരുത്തി യും ആയിരുന്നു. താൻ വിഞ്ഞുന്നാനുപ്രധാനമായ രാജസ്ഥാനരാജുടുത്തിൽ അത്രുന്നും ശക്തിയേറിയ ഒരു ഉപരാജു ത്തിലെ രാജത്തിയായിരുന്നുവകിലും, ഒരു സന്ദൃശ്യാസിനിയും ഒരു വേഷം ധരിച്ചു താൻ ഭർത്താവിശ്വനു രാജധാനി വിച്ഛോകയും, ഇൻഡ്യൻ ചരികലും കേട്ടിപ്പാത്ര അത്ര മധുരതയോടുകൂടിയ രാജത്തിൽ ഭക്തവദ്ധിപ്പായ താൻ ദേവത്തിന്റെ നാമം പാടിക്കാണ്ടുനടക്കാകയും ചെയ്തു.

മലനുഝദമായ രാജ് പുട്ടാനയിൽ കേവലം ഉപഗ്രാമമായ ഒരു ദേശത്താണ് മീരാഭായി ജനിച്ചത്. എന്നാൽ താൻ കുട്ടിംബം രാജസ്ഥാനരാജുടുത്തിൽ എപ്പാടത്തും അത്രുന്നും വെള്ളമാന്നുമായ ഒരു കുട്ടിംബമായിരുന്നു. താൻ ഒരു അത്ര സൗന്ദര്യവും പക്ഷേ വേറു ആക്ഷം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. രാജവുത്രങ്ങൾ വിഞ്ഞുന്നാനുപ്രധാനമായ രാജു ത്തിൽ സകല പരിത്രാഖലപുസ്തകങ്ങളിലും വെച്ചു് ഒരു മഹാ പരിത്രാഖലപുസ്തകമന്നാണ് താൻ എപ്പാതു വിചാരിച്ചിരുന്നത്. എപ്പാ രാജവുത്രങ്ങാതുക്കാജിടേയും തലവന്നം അവക്കുട ഒക്കെയും മേലധികാരിക്കുന്നു് അവരാൽ എപ്പാരാലും സമുച്ചിക്കാപ്പെട്ടുവന്നും അതു ചിരാകർ മഹാരാജാവിശ്വനു രാജധാനി മീരയാക്കന്ന പുസ്തകതാൽ എപ്പോഴും അല്ലകരിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ചിരാകരിച്ച ഘുഘംഗാജാവായ കംഭസിംഗൻ മീരയ വിവാഹം കഴിക്കുയും വയസ്സുനായ റാണാജുട മരണാശേഷം മീരാഭായി ശ്രീവാറിച്ച രാജത്തിയായിത്തീരുകയും ചെയ്തു.

എന്നാൽ മീരാഭായിയും ഭർത്താവും അവക്കുട ജനനാ മുതഞ്ഞു കവികളായിരുന്നു. അവക്കുട സമയത്തിന്റെ അധിക ദാശവും കവിത ഉണ്ടാക്കുയും വായിക്കുയും ചെയ്തുന്ന തിൽ അവൻ ഉപജ്യാഗിക്ക പതിവായിരുന്നു. എന്നാൽ

കാലങ്കമനകാണ്ടു ഭാസ്യാദത്താക്കമാരാട കവിതാലിതികൾ തമിൽ ദേവാപ്പൂർവ്വധാരി ഭവിച്ചു. ദേതാവിശൻം കവിത കൾ നികുള്ളണബ്രായ ലെഖകികവിഷയങ്ങളിൽ താണകിട കണ്ണും ഭാസ്യാട കവിതകൾ ഉൽക്കുള്ളണബ്രായ ദൈവിക വിഷയങ്ങളിലേക്ക് ഉയൻ പോകയും ചെയ്തു.

ആകൃഷ്ണകമകളെ മീരാഭായി വളരെ വായിച്ചു. അക്കെവസ്തുലനായ ദൈവം ഘൂര്ണാവനത്തിലെ കോമളനായ ഗ്രാഹാലഘവാലനിൽ പ്രത്യക്ഷമായി വിളഞ്ഞുനാണുന്നു, ഇഹലോകത്തിൽ ആനന്ദിക്ഷന്നതിനാകട്ടേ പരലോകത്തിൽ ആനന്ദിക്ഷാമനു വിചാരിക്ഷന്നതിനാകട്ടേ, സ്നേഹത്തിനാനുള്ളടക്കവസ്ഥാനും സകലലോകങ്ങൾക്കും നാമനും അത്യ തത്തു മഹാ ദൈവത്തെ സ്നേഹിക്കാതെക്കണ്ട് അതുകൊക്കിയിരാപ്പുനു, തനിക്ക് അനഭവജ്ഞതാനുഭാവിയി. ആകൃഷ്ണനിൽ ദൈവം സകളിനായി വിളഞ്ഞുനാതായി കാൻ കണ്ട്. താൻ ഗ്രാഹാലഘവാലികകളിൽ ഒരത്തിയാണുന്നു, ഇഹലോകത്തിൽനിന്നു വിമുക്തയാണുന്നു, ആനന്ദപ്രദമായ ദൈവശ്നേഹത്തിൽ ലക്ഷ്മിരിക്ഷയാണുന്നു, തനിക്ക് അനഭവജ്ഞാധാരം വന്നു. തന്റെ കവിതകൾ മുഴുവന്നും ദൈവശ്രദ്ധയിൽ ദൈവം സകളിനായി അവ തരിച്ചു കെത്തവസ്തുലനായ ആ ഘൂര്ണാവനവാലനേഞ്ഞും കരിച്ചായിരുന്നു. തന്റെ ധാര്ത്തകാളില്ലോ അതു ദൈവത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ളവധാരിക്കുന്നു. തന്റെ കവിതകളില്ലോ ദൈവം വഴിതാഴുള്ള ഭക്തിയല്ലോതെ വേറാറു യാതാനും മോക്ഷം ഭാനു, ചെയ്യുന്നതെല്ലുനും അള്ളക്കാളെ അവിക്കിഷന്നവയുണ്ടാകുന്നു.

ശ്രദ്ധിക്കുന്ന ക്രാക്കാലു, കഴിഞ്ഞപ്പൂർണ്ണമീരാഭായി രാജിയായിത്തീരുക്കും, മുമ്പിലുംതന്നെല്ലാം തനിക്കു സപാത ത്രു, സിലിക്കണ്ണും താനനക്കവിച്ചു സ്നേഹമുള്ള താൻ ഒന്നാവായ രാജാവു താൻ ആഗ്രഹങ്ങാളില്ലോ സാധിച്ചു

കൊള്ളുന്നതിനുള്ള സകല സൗകര്യങ്ങളും തനിക്കു നില്ക്കും ചെയ്യു.

തന്റെ മതത്തുജ്ഞാനത്തിൽ തന്നിൽ അഭിരിച്ച വദ്ധതായ സ്നേഹവും തന്നിൽ ഉജപലിച്ച മഹാ ഭക്തിയും മീരാജായിരെ കാലങ്ങുമാക്കാണ്ട് ലൗകികവിഷയങ്ങളിൽനിന്ന് അധികമധികം മുറസ്യമാക്കിച്ചെയ്യു. വസ്തും യാർഥാരണത്തിലും മുഹൂര്ത്തത്രായങ്ങളിലും മാറ്റ ലൗകികകാര്യങ്ങളിലും തനിൽ ഉപേക്ഷ തോന്തി. അന്തിവസ്തും അന്തരാത്മവും തന്റെ തോഴിമാരോടുള്ളടച്ചതിനും പാടി താൻ കാലായാവനാ ചെയ്യു. തന്റെ കവിത അതിവിശേഷവും, സ്വരം നിന്മുളവും, പാടി അത്രായാ വിശ്വിഷ്ടവും ആയി കുന്ന. സ്വാഭാവികങ്ങളായ മുണ്ണവിശേഷങ്ങൾക്കാണ്ടും, കവിത മുട്ടും സ്വരം തനിൽനിന്നായും ശാന്തിതിയുടേയും ഭാഗിക്കൊണ്ടും, തന്റെ പാട്ടുകൾ തന്റെ പ്രാദയത്തിൽ നിന്നും തന്ത്രികനാ മഹാസ്നേഹത്തേയും മനോഹരമായ മനസ്സുലിവിനേയും അശായമായ അന്തിവജ്ഞാനത്തേയും പ്രത്രക്ഷീകരിച്ചു. മധുരങ്ങളായ തന്റെ പാട്ടുകളാൽ തോഴിമാർ അപദൃതമിത്തമാരായി ഭവിച്ചു. അവർ തന്നോടുള്ളടച്ചതിനും പ്രത്രക്ഷീകരിച്ചും പാട്ടുകളും പ്രത്രക്ഷീകാരമായ ലോകത്തെ വിസ്തീരിച്ചപോകയും ചെയ്യു.

എന്നാൽ ചിഠ്ണ കോട്ട ഉടൈ ചുവങ്കരിക്കണമ്പിൽ മീരജ്ജു് എത്ര നാഡി കാരാഗ്രഹസ്ഥായപ്പോലെ കിടക്കാൻ കഴിയും. മഹാഭക്തി യാതാരാളിൽ പ്രത്രക്ഷീഭവിച്ചുവാണ്യാർക്കണ്ട് ഒരു രാജധാനിയുടെ ഉള്ളിൽ അടച്ചുകിടക്കാൻ കഴിയുന്നതല്ല. മീരാഭായികൾ അസ്പാസ്യാ തോന്തി. ഒരു ശ്രീകൃഷ്ണക്കുറത്തിലേക്കു പോയി. അവിടെ ചെന്ന ആട്ടകയും പാട്ടുകയും ഒട്ടവിൽ തന്നെന്നാൽ മതിമനസ്സുപോകയും മുച്ചിച്ച വീഴുകയും ചെയ്യു. തോഴിമാർ കാടിവണ്ണ തന്നെ പിടിച്ചുകാരിക്കയും അവകാട മടിയിൽ കിട

ന്തി ബോധകഷയം തീക്ഷ്ണതിനു വേണ്ടപോലെയല്ലോ
അതു ചികഞ്ഞും ബോധം വന്നേണ്ടും താൻ സ്വന്ധ
രഖിലേക്കു മടങ്ങി പോകയുംചെയ്യു.

അന്നമുതൽ ദിവസംപ്രതി മീരാഭായി ആ ക്ഷേത്രത്തി
ലേക്കു പോകയും അവിടെ മധ്യരമായ തന്റെ ഗാന്ധിതി
യിൽ ഭക്തവസ്തുലനായ ദൈവത്തെ സ്ഥിക്കുകയും ചെ
യ്യിക്കുന്നു. ആരെല്ലോ തന്റെ പാട്ടുകൾ കേടുപോ അവ
ശ്രദ്ധാലും തന്റെ ദൈവത്തെയും സ്ഥാപിക്കുന്നതിനു മന
സ്ഥലിന്തുവരായി ഭവിച്ചു. നാനാഭിക്ഷകളിൽനിന്നും ത
ന്റെ പാട്ടുകൾ കേൾക്കുന്നതിനായും പ്രഭാതസമയത്തുള്ള
തന്റൊ മഹാഭജനത്തിൽ ചേതന്നതിനായും ആനന്ദത്തി
ന്റൊയും മാധവാത്മാത്തിന്റൊയും മാർത്തിൽ തന്നെ അന്നന
മിക്കുന്നതിനായും ആല്ലോ പത്രം പത്രായും പിണ്ണ നൃତ
നൂറായും അതിൽപ്പിനെന്ന ആയിരമായിരമായും ആളുകൾ
കൂട്ടംകൂട്ടമായിവന്നു. അരമനവിട്ടു തന്റെ ഘട്ടനയത്തിനു
പ്രധാന പുജാവിഷയമായ ദൈവത്തെ ക്ഷേത്രത്തിൽ മിക്ക
വാരം പാപ്പായി. ഏതുയോ ആളുകൾ തന്നോട്ടുടർന്നിപ്പും
ക്കുണ്ടും അതിലുമധികം ആളുകൾ തന്റെ നാമദത്തെയും കീ
ര്ത്തിയേയും ഇൻഡ്യയിൽ അത്രുന്നം കൂറണ്ണുമെള്ളായ പ്രദേ
ശങ്കളിലേക്കു കൊണ്ടുപോകയുംചെയ്യു.

മീരാഭായിയുടെ കീത്തി മഹാമുഗ്രം ചക്രവർത്തിയുടെ
സ്വാക്ഷരത്ത് എത്താൻ. പ്രോക്രസിലുനായ അക്കബ്ദിയിൽ
നാ സർവ്വിയിലെ മഹാമുഗ്രം ചക്രവർത്തി. അദ്ദേഹം മ
നസ്ത്രാര തിരിച്ചറിഞ്ഞു സംഭന്ധിക്കുന്നതിൽ സാമർപ്പിച്ച
ജീവനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാജ്യാനീ കരകൗ
ശലങ്കളിലും തത്പരാന്തരങ്ങളിലും ഇതരവിദ്രൂവ്യങ്ങൾ
ത്തിയിലും വിവ്രാതി സന്ധാദിച്ചിട്ടുള്ളജീവനുടെ ഇരിപ്പിടമാ
യിരുന്നു.

ഒരു ക്ഷേമം മീരാഭായിശ്യകരിച്ചു കേടുപോം ആ സ്ഥീ

അട പാട്ട് കേരളക്കണ്ണതിനായി അദ്ദേഹത്തിന് ആറു മുണ്ടായി. ചീരൻ അദ്ദേഹത്തിനു കീഴടങ്ങിയ ഒരു രാജു മല്ലായിരുന്നുവെങ്കിലും ചീരൻ മഹാരാജാ അദ്ദേഹത്തോട് വലഭവിരോധമുള്ളവനായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ മീരാഭാ യി ഒരു ഹിന്ദുസ്ഥിയും ചീരൻരിം മഹാരാജിയും ആയിരുന്നു. മുന്നൊരിക്കൽ ഒരു മുസൽമൻചക്രവർത്തി ചീരൻരിലെ രാജത്തിന്റെക്കാണ്ണന്തിന് ആറു മുണ്ടായിരുന്നു ചീരൻ കും അവിടൊത്തു രാജവുത്തു, അവരിൽ ആകും ശേഷി കാതാക്കന്നതുവാരു ആ ചക്രവർത്തിയോട് യുദ്ധംചെയ്തു എന്നും, ചീരൻ രാജത്തി ആ രാജുത്തുള്ള സകല സ്ഥീക ഉള്ളാട്ടംകൂടി മുസൽമനാർ തന്നെള്ളു കണ്ടു എന്നും തൊട്ടു എന്നും ഉള്ള അവമാനത്തിൽനിന്നും രക്ഷപ്പെട്ടുന്നതിനു വേണ്ടി തീയിൽ ദഹിച്ചുകളിഞ്ഞു എന്നും, മിന്തംബംശകാർ എത്ര ധാരംതോട്ടുട്ടിയവരാണെന്നും, അവരുടെ സ്ഥീക ശൈലി അവർ എത്ര പരിത്രുഖകളുണ്ടും വിചാരിക്കുന്നവരാണെന്നും, അക്കബർചക്രവർത്തിക്ക് അവിവുണ്ടായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു മീരാഭായിരയക്കാണ്ണണമെന്നും ആ സ്ഥീയ ടെ പാട്ട് കേരളക്കണ്ണമെന്നും ഉള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആ ഗ്രഹത്തു പരസ്യമായി അറിയിച്ചുണ്ടും അതു രാജ്‌പുട്ടാന യിൽ വലുതായ യുദ്ധത്തിനു യേതുവായിത്തീന്നുക്കുമോ എന്ന ഭയപ്പെട്ടിട്ടും അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതിന് അദ്ദേഹത്തിനു ഒരു ദൈയന്മക്കായില്ല. അതുകൊണ്ടു അദ്ദേഹം റാൻ സെൻ എന്ന തെന്താ ഗായകരനു വിളിച്ചും ഈ സംഗതി യേക്കിച്ചും ആലോചിച്ചു. അവസാനം ചക്രവർത്തിയും ഗായകരം മിന്തംശളായി വേഷമാറി മഹാരാജി ദിവസവും വരാറണ്ടായിരുന്ന ചീരൻരിക്കേതിലേക്കു പോകുന്നതാണെന്നു തീച്ച്ചയാക്കി.

അവർ റണ്ടുപ്പത്തു അറഞ്ഞുവരുമാർ ആരാക്കുകാവത തന്നെ വരികുയും മീരാഭായിരായ കാണ്ണക്കും ആ മഹതി ഇ

ടെ പാട്ട് കേൾക്കും ചെയ്യേണ്ടാൽ ചുക്കുവത്തി എറുഡി
ആ ദതിമരനാപോയി എന്നാൽ അദ്ദേഹം, മീരാഭായിയുടെ
കാല്ലുൽ വിഴുകയും മോക്ഷം സന്ധാദിക്കർന്നതിനും മാർഗ്ഗ്
തെത അദ്ദേഹത്തിന് “ഉപഃദിച്ചൈകാട്ടക്കേണാമനാം” ആ
മഹതിയോട് അപേക്ഷിക്കും ചെയ്യ. എന്നാൽ മീരാ
ഭായിയുടെ മണിബഹരണങ്ങളായ പാട്ടുകളും അവയുടെ അനി
സ്ഥിചനിയമായ മാധ്യമ്പ്രശ്നം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ കട
നൂ കടിക്കാണ്ടു മതഭക്തിയും മതിന്നാനിയും അദ്ദേ
ഹം വേഗത്തിൽ തള്ളിക്കളുത്തു. പിന്നെ എഴുന്നേറ്റ് അ
ദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉട്ടപ്പിൽനിന്ന് ഒരു ദന്തമാല എടുത്തു മീരാ
ഭായിക്കു സമ്മാനിച്ചിട്ടു് “അല്ലെങ്കിലും മാനേരു! ഈ താഴ്യാ
ര സമ്മാനത്തെ സപീകരിക്കുന്നതിനാം ഇതിനു ഈ ക്ഷേ
രത്തിലുള്ള ദേവന്റെ കഴുത്തിൽ ചാത്തന്നതിനാം ഭവതി
ക്കു ദയവുണ്ടാക്കണം” എന്ന് അദ്ദേഹം അപേക്ഷിച്ചു.

മീരാഭായി ആ മാലയെ എടുത്തു. പിന്നെ വേഷ
ചുനനായ ചക്രവർത്തിയെ നോക്കി “മാനുനായുള്ളാവേ!
ഈ മാപ വളരെ വിലപിടിച്ചതായിതോന്നുണ്ട്. സന്റും
സിക്കളുണ്ടോനുണ്ടോ നിങ്ങളുമ്പോലുമ്പുള്ള അള്ളക്കൾ
ക്ക് ഇതിനേക്കുള്ള സാധനങ്ങൾ എവിടെനിന്നു കിട്ടുവാൻ
കഴിയുമെന്ന പൊതിശ്ശുന്നതിന് എന്ന അനവദിക്കണം”
എന്ന പാതതു.

“മാനു! ഈ യമനാനദിയിൽ വീണകിടന്നിരുന്നു.
കളിക്കുന്ന സമയാ എനിക്കു കിട്ടിയതാണ്. തന്ത്രാകാ
ണ്ട് ഇതിനു ദേവനു വഴിവാട്ട് ചെയ്യുന്നതിൽ നല്ലതായി
വോറ യാതാനും ഈ ജലനും എനിക്കു തോന്തി” എന്ന്
അക്കബർ മഹവടി പാതതു.

ഒവേതേക്കാംചുള്ള അവകാടെ ക്കതിക്കായി മീരാ
ഭായി അവകാട്ട നന്ദി പാകയും ചക്രവർത്തിയും ഗായക
നൂ ഡുർഘാസിലക്കു മടങ്ങിപ്പോകയും ചെയ്തു.

എന്നാൽ ആ വഴിമാല അത്രുന്നും ആനദകരമായ മീരാഭാധിയുടെ ജീവിതത്തിനു കുഴ്തചെയ്യുന്ന വരത്തുകയും തന്റെ വിട്ടിലുള്ള സന്ദേശത്തെ നശിപ്പിക്കയും തന്റെ പ്രിയ ഭർത്താവിന്റെ സ്നേഹം ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനു കാരണം മായിത്തീരകയും ചെയ്തു. മാല എത്രയോ വിലപിടിച്ചതായിരുന്നതിനാൽ അതിനു സമ്മാനിച്ചു കാഞ്ഞം വേഗം ത്തിൽ പരസ്യമായി. രാജാവ് അതിനു കാണുന്നതിനും ആറു വരുഹിച്ചു. രാജധാനിയിലുള്ള രത്നകാട്ടകാർ അതു വരുത്തലക്ഷ്യം ഉരുപ്പിക്കുകയുള്ളതാണെന്നു വിലമതിച്ചു. രത നോട്ടകാരിൽ ഒരു തുടർത്തെ അതു ധന്തിലെ ചക്രവർത്തിയായ അക്കമുക്ക് വിറിട്ടുള്ളതാണെന്നു പാണ്ടു. അതിനാൽ മീരാഭാധിയുടെ അട്കകൾ വന്നിരുന്നു ആ രണ്ടു വിദേശ ഗൈകൾ ആരാണുന്നരിയുന്നതിനായി അനേപാഷണം തുടങ്ങി. ചക്രവർത്തി വേഷപ്പെന്നായി വന്ന കാഞ്ഞം എത്ര നാൽക്കാം കഴിയും തന്റെ ഭാഞ്ഞചെയ്യുന്നതിനായി മഹാമുഗ്ധരാജു ചക്രവർത്തി താന്ത്രണം വന്നിൽനാവെന്നും, തന്റെ ഭാഞ്ഞചെയ്യുന്നതാട്ടവെന്നും, തന്റെ ഭാഞ്ഞജ്ഞാജീവിക്കിട്ടു. ആ സ്ഥിതിക്ക് അവരുടെ മാനം നശിച്ചുവെന്നും അവർ ജാതിഗ്രൂഹ്യയായി ഭവിച്ചുവെന്നും മഹത്പരമോരു മീവാർ രാജകുട്ടംബത്തിനും അവർ അവമാനിച്ചും പരിഹാസിച്ചും വരത്തിവെച്ചുവെന്നും അതുകൊണ്ട് അവരുടെ ഉടനെ കൊന്നകളുണ്ടതാണെന്നും രാജാവു കല്പിച്ചു.

എന്നാൽ ആ രാജകല്പനയെ നടത്തുന്നതിനും ആ രേഖാം കണ്ണില്ല. രാജുത്തുള്ള ഉദ്ദോഗസ്ഥനാർ കാരണം തത്രാധി ഏല്ലാതും രാജകല്പനയെ നടത്തുന്ന കാഞ്ഞത്തിൽ നിന്നും പിന്നാറിക്കെല്ലാണു. അതുകൊണ്ട് രാജാഡി തന്നെ തന്റെ കൊല്ലേണ്ടതാണെന്നും മഹാരാജാ ഒരു മരണവാ

റണ്ട് ഏഴ്തി ഒപ്പിട്ട്. ആ വാരണ്ട് മന്ത്രികളിൽ ഒരു തന്നെ മീരാഭായി തെന്റെ ദിത്രൂപം കഴിഞ്ഞു കൊണ്ടു തതിൽനിന്നു മടങ്ങുവോടി അതു സ്ഥിരത കയ്യിൽ കൊടുത്തു. അതിനെ അക്ക്ലൂഡ് ചന്ന വായിച്ചുനോക്കിട്ടു് അതു കൊണ്ടുവന്ന അദ്ദോട് “കരിക്കർമ്മാതൃമെഷിലും ഏന്നു തേതാവിനെ എനിക്കു കാണാൻ കഴിയുമോ?” എന്ന മീരാഭായി ചോദിച്ചു. അതിന് അതു ഉദ്ദ്രോഗ സ്ഥാനം “തിങ്കമേനിയെ മഹാരാജാവുതിങ്കമന്ത്രം കാണ്ടു കാണാന്നതല്ലെന്നു് ഈ വാരണ്ടിൽത്തന്നു തെളിവായി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു തിങ്കമേനിക്കു കാണാവുന്നതാണു്” എന്ന പാശ്ചാത്യ. “അങ്ങിനേയാണെങ്കിൽ തിങ്കമന്ത്രം കല്പിപ്പിലെ കല്പന തിങ്കമന്ത്രം കല്പിലെ ഭാംഗു തീച്ചുയായി അനുസരിക്കുന്നതാണെന്നു തിങ്കമന്ത്രം വിക്രൈക്കേണു്” എന്ന മീരാഭായി മരം പടിപറത്തു. അനേകം ഘുക്കയും സ്ത്രീകളും മീരാഭായിയിയുടെ ഒരു കുട്ടാർക്കുട്ടാം അതി കർക്കമായി വ്യസനിക്കുമെന്നു തനിക്കെലിഘ്യംബാധിക്കുന്നതിനാൽ മീരാഭായി അതിനെക്കു ദിച്ചു യാതാനും അവരോടു പ്രസ്താവിക്കാതെ നില്പിക്കുമായി രാജാധാനിയിലേക്കു പോയി.

അപ്പംരാത്രി, മീരാഭായി ഏഴ്ന്നേരം രാജതിയുടെ അവസ്ഥാനുപരമായ തെന്റെ ഉട്ടപ്പുമാറി സാധ്യാരണമായ ഒരു വസ്തുവണ്ണം മാത്രം ധരിച്ചു് അരക്കെ വിട്ടു. എല്ലാം ഗാധമായി ഉറങ്ങിക്കിടന്നിക്കുന്നതിനാൽ താൻപോയ വിവരം ആകും അറിഞ്ഞില്ല. തനിക്കു പ്രിയവും അട്ടപ്പുചും ഉള്ള സകലങ്ങളും താൻ ഉപേക്ഷിച്ചു. രാജതി പൊണ്ണു ഉണ്ടതിനാൽ അതു പദ്ധതിയാം മുഴുവനം മാത്രമല്ല അതു രാജ്യം മുഴുവനം അതുനും വലുതായ വ്യസനത്തിൽ നിന്മഗന്ധമായി ദിവിച്ചു.

ങ്ങ നദിയുടെ തീരത്തിൽവന്നു. താൻ അവിടെ കൂച്ചിനരാ നിന്നു. പിന്നു കാളിഞ്ചും ഇളക്കിമറിയുന്ന രാത്രിയിൽ നട്ടു ചൊടി. എന്നു സംഭവിച്ചുവന്നു താൻ അവിഞ്ഞില്ല. തലച്ചാവിത്തുടങ്ങി. കണ്ണുകളുടെ മുമ്പിൽ ഒരു ദിവ്യമായ തേജസ്സു റൂതാചചെയ്യുന്നതു താൻ കണ്ടു. പിന്നു തീരെ ഭോധാവിട്ടു. എന്നാൽ മരിച്ചിട്ടിപ്പുന്ന ഒരു പ്രജയ തനിക്കുണ്ടായിരുന്നു. പിന്നു ഒരു കാഴ്ച കണ്ടു താഴിത്തോന്നി. അതുനും തേജാമയമായ ഒരു സത്പു താൻ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷിച്ചി എന്നു, ആ ദിവ്യസത്പു കുനിഞ്ഞു തന്നെ ചൂഖിച്ചു എന്നും, പിന്നു തന്നെനോ കി മനസ്സിൽ, ചെയ്തിട്ട് “മിരേ! നീ നിന്നും ഭന്താവി നീരാ കല്പനയെ അനുസരിക്കയും നിന്നുത്തുനീ നീ കൊ ല്ലുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു; എന്നാൽ ഇതിലുമധികം ശ്രേ ഷ്ടതയുള്ള ഒരു പ്രധാനി നീ ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്; ഇതിലുമധികം ശ്രേഷ്ഠതയുള്ള ഒരു കത്തവുകളും നീ അനുശ്രീകരി ണ്ടതുണ്ട്; മനസ്സുവാരെത്തു ആനും അനുഭവിപ്പിക്കു ണ്ടതായ ആ മഹാഭൗമതൈക്കരിച്ചു നീ ആളുകളെ പരിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്; പോകി ഒരതു ചെയ്യു” എന്നിങ്ങി നെ പാതയും എന്നു തോന്നി.

മീര കണ്ണുതുന്ന നോക്കിയപ്പോൾ നേരം പകലാ സൗന്ദര്യത്തു. ആദിത്രുൻ ആകാശത്തിൽ തന്തിതീപ്രമാ യി പ്രകാശിച്ചിരുന്നു. രാജുമല്ലും അതുപ്പേക്കരണങ്ങളായ ദിത്രുകിരണങ്ങളാൽ പരിത്വിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. മീരാഭായി യെ കാളിഞ്ചും അടിച്ചു കരജ്ഞു കയറിക്കിരുന്നു. തന്നു എ റാച്ചും സമീപത്തു നൃ അതിന്നും സാധാരണ മാറ്റു ത്തിൽക്കൂടി പ്രവഹിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. താൻ എഴുനോടി കുന്നു നാലുചുറും നോക്കി. എന്നാൽ കണ്ണുത്തുനു മുര

ഒത്താളും താൻ ധാതൊരു ജീവജ്ഞനു കണ്ണേയും കണ്ണില്ലു. പിന്നെ താൻ എഴുന്നേറു വൈവാദിത്തിന്റെ നാമം പാടിക്കും എന്നു നടന്നു.

താൻ നടന്ന നടന്നു ഒട്ടവിൽ എത്താനം ഗ്രാവാല ബാലമംഡാഡായിരുന്ന ഒരു ദിക്കിൽ പ്രതി. ആ ബാലമംഡാരോട് “എന്നു കട്ടിക്കളേ! മുദ്രാവന്തതിലേക്ക് എന്നിക്കു വഴികാണിച്ചതുവാൻ നിങ്ങൾക്കു കഴിയുമോ; എത്തു വഴിയേ പോയാൽ എന്നിക്ക് ആ മഹാവുണ്ടുമല തു് എത്താമെന്ന പാശത്തുതരാമോ?” എന്ന ചോദിച്ചു.

ഗ്രാവാലബാലമാർ മീരാഭായിക്കു പാൽക്കാണ്ടുവ നാ കൊടുത്തു് ആ മഹതിയെ ‘അഞ്ച്’യെന്ന വിളിക്കയും മുദ്രാവന്തതിലേക്കളും വഴികാണിക്കുന്നതിനു തുടങ്ങേം കയും ചെയ്യു. മീരാഭായി മരിനാമം പാടിക്കുംണ്ട് ഇന്നോടു മുമ്പോടു നടന്നതുടങ്ങി. താൻ എത്തേതു ഗ്രാമങ്ങളിൽക്കൂടി കടന്നപോയോ ആ ഗ്രാമങ്ങളെല്ലാം തന്റെ പാടുകളിൽ ലിവുമായ മാധുര്യംകൊണ്ട് നിരഞ്ഞവയാകി ചെയ്യു. ആരാണ് കടന്നപോകുന്നതന്നറിയുന്നതിനായി വുക്കഷമാകം സ്രീകൃഷ്ണം അവകാട പ്രപുത്വിവിട്ട് വന്നു. തുണ്ടകട്ടിക്കളും പെൺകട്ടിക്കളും അവകാട കളിസ്ഥല അള്ളിൽനിന്ന് കാടിവന്ന ‘ഹരിഹരി’ എന്ന വിളിച്ചുകൂട്ടു മീരാഭായിയെ അനുഗമിച്ചു.

മീരാഭായി വീണ്ടും മുമ്പോടുനടന്നു. അനേകം ആളുകൾ അവകാട സപാത തുള്ളിക്കുവേണ്ടി മീരാഭായിക്കു കൊടുക്കുന്നതിനായി ഓരോ സമാനങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നു. അവയെ താൻ സ്ഥികരിച്ചില്ലു. വേറു അനേകം ആളുകൾ അത്രുന്നം വിരിവുള്ളങ്ങളായ ഓരോ ക്ഷുപ്പാത്മങ്ങൾ ഒംഭട്ടുടി മീരാഭായിയുടെ അട്കകൾ വന്നു. പാൽ ഒഴി ഒക്ക ആ പലാത്മങ്ങളേയും താൻ നന്ദിയോടുകൂടി മടക്കി

ക്ഷണാട്ടത്. എന്നാൽ ചില ആളുകൾ തദ്ദേശരം വീഴ്ക്കുവാൻ പോലെ വെടിഞ്ഞു താൻ എത്രയോ ആവത്തി വിരോധിച്ചുവേണ്ടിപ്പറ്റി കേൾക്കാതെ തന്റെ പിരങ്കേ വന്നു. തന്നെക്കാലിന്റു് അത്ഭുതപ്പുട്ടകയും തന്റെ പിന്നാലെ വരികയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടുവരുമെന്നും ഒന്നിൽനിന്നു് എത്രയോ ആയിരമായി വലിപ്പിച്ചു. മീരാഭായി വിത്തുംബാമിയായ പുന്നാവന്നതിൽ കടന്നപ്പോൾ കൈലാസപരിയായ മഹാദേവി തന്റെ രോഗവടിക്കാരായ ഭത്രപ്രതാദിക ഓട്ടക്കുടി അവിടെ പ്രത്യക്ഷിപ്പിച്ചതുപോലെ അനന്തരാമികൾക്കു തോന്തി. മീരാഭായിയുടെ പിന്നാലെ വന്നവർ മതനിഷ്ഠയാൽ അതു ഭാര്യപിടിച്ചുവരായിരുന്നു.

മീരാഭായി പുന്നാവന്നതിൽ പ്രത്യക്ഷമായിരിക്കുന്ന വെന്നുള്ള വത്തമാനം രാജും മൃദുവനം പരന്നു. മീരാഭായിയുടെ മധുരദാഖിലായ പാടുകൾ കാരോങ്കത്തർ പാടിപ്പുട്ടിരാജുത്തിന്റെ അത്യുന്നം കൂരുമ്പദ്ധതിലായ സ്ഥലദാഖിലും എത്തി. ഗ്രാമദാഖിലുള്ള വീടുകളിലും രാജാക്കരണായുടെ കൊട്ടാരദാഖിലും മീരയുടെ പാടുകൾ പാടാപ്പുട്ടു. ചിരക്കിൽവെച്ചു മീരാഭായിയെ കാണുകയും ആയുള്ളപ്പുട്ടകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടുവരുമെന്നതിൽ വന്നു തന്നെ കാണുന്നതിനു ധൂതിപ്പുട്ടു. തന്നെ ഒരിക്കലും കണ്ടിട്ടില്ലോ തന്ത്രാളുകൾ തന്നെ കാണുന്നതിനും തന്റെ പാടുകൾ കേൾക്കുന്നതിനും അക്കിമാത്രം ആറുഗ്രഹിച്ചു് എത്രയോ ആയിരം ആളുകൾ കൂട്ടംകൂട്ടമായി ആ പരിത്തുംപുഡിത്തിൽ വന്നു. ലിവാനിലെ ഒക്കിളയിരിയ മഹാരാജി ഇപ്പോൾ ഒരു രാജത്തിയപ്പായിരുന്നു. എന്നാൽ മനസ്സുവർത്തന്തിനു മൊക്കാ നർക്കാനാത്രം ഇംഗ്ലോക്കെത്തെ ഭൂമിയിൽ ഒരു സപ്രത്മാക്കിത്തീക്കാനാത്രം ആയ ആ മഹാസ്നേഹാക്കാണ്ടു നിറഞ്ഞതു ഒരു ഭിക്ഷാരിനിയായിരുന്നു.

പുന്നാവന്നതിൽ ത്രുപ്പഗാസായി എന്ന പേരായ ഒരു പുണ്ണ്യവുംഷാസിനും ഉണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഒരു മഹാഭക്ത

ഈ സന്ദൂഷിയും വളരെ പറിപ്പും അഗാധമായ ആലോചനയും ഉള്ള ഒരു ചുരുക്കണം ആയിരുന്നു. എന്നാൽ ഒരിക്കലും അദ്ദേഹം സ്റ്റീക്കളിട മുഖത്തുനോക്കുക പരിവിപ്പിച്ചു. എന്തുകൊണ്ടുനോക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖ്യമായ നിത്യാനംഗമമാണ് “മോക്ഷം വേണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ പെണ്ണു പണവും കരിക്കലും കാണുകയോ” എന്നായിരുന്നു.

മീരാഭായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേര് കേട്ടിട്ടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അട്ടക്കൾ ഒരു കുതന്ന അയച്ചു. “വുദാവന തതിൽ ഒരു ചുരുക്കണം മാത്രമേ ഉള്ള എന്നും, ആ ചുരുക്കണം ശ്രീകൃഷ്ണനുണ്ടെന്നും മീരജ്ഞും അറിവുണ്ടെന്നും, ഇവിടെ ജീവിക്കുന്ന മരില്ലാതും ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ സ്നേഃഫാവാധിയിൽ ജീവിക്കുന്നവരാണും, അതുകൊണ്ട് അവരല്ലോ ഗോക്കലബാലികമാരാണും, ശ്രൂപഗോസാധി ഒരു ചുരുക്കായിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു തന്നെയുള്ളടക്ക നാമനായ ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ അന്തിമചുരുത്തിൽ ഒളിച്ചു കടന്നാകൂട്ടിയിരിക്കുന്ന ഒന്നും കുറഞ്ഞാകൂട്ടിയും, ഒപ്പുവരുത്തിയിരിക്കുന്ന ഒന്നും അദ്ദേഹത്തെ കണ്ണടക്കയും രാജാവും അദ്ദേഹത്തെ തിക്കിക്കയും, ചെയ്യാതിരിക്കേണമനും അദ്ദേഹത്തിനും ആറുമാഹിളിപ്പക്ഷം അവിഘടനിനും ഓടിപ്പോകുന്നതിനുള്ള കാലം വളരെ അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്ന എന്നും, അദ്ദേഹത്തോട് പരിശീലനമനും ആ കുതന്നനോട് പരിശീലനമുണ്ടു്.

ഈ നേരം പാതയുമ്പോൾ പേരും അപ്പും വളരെ സംശയിക്കയും മീര ഒരു സാധാരണസ്റ്റീയും അപ്പും അദ്ദേഹത്തിനും ഉടനെ തോന്തരകയും അദ്ദേഹത്താമസിച്ചിരിക്കുന്ന ഫേശനത്തിലേക്കു മീരാഭായിയെ കുണ്ഠിക്കയും ചെയ്തു.

മീരാഭായി വന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാദങ്ങളിൽ നമ്മുടിച്ചും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അന്തരുഹത്തെ അരോക്കിച്ചു. “മകളേ! നിന്നുണ്ടാവേണ്ടി എന്നാൽ എന്തു ചെയ്യാൻ കഴിയുംഡി?” എന്ന ശ്രൂപഗോസാധി ചോദിച്ചു. “പിതാ

పాకీళ్ళం అల్కిళ్ళం కనగ నామి కుళితట. హరిషుడఁ నామి పాటునాతిఁ లీరాడాయియోట్కుట్టి పేతునాతిఁ అండుకాయిరా వ్యతిషుమాతం ర్సీక్కుటం వసాచెం. దాని వాతావరిం ఏదువతినిఁ స్నేహితాతయం కాలిచ్చుత్త లీరా డాయిషుడఁ పాటుకండి వ్యాపావగానతిలె అలుకాశమణిలు తిఱ తిప్పుమాయ మాయ్యాండుకాణ్ణ నీంచ్చుం అను పాటుకండి అను రాజ్యాధికారిం కేరికణ్ణుం మాగారాలికొమికయిం చెప్పు. మిమివాసిపాటుతతినిఁ నీరికళిల్లం యాదుగు, గా గా ఏసినింతికళిల్లఁ తిరణుల్లిల్లం పానుగాంతికళాఁ అ సిలుమాయ సిస్యుడెరాతిల్లం ఉరిసుమాయ మహారాణ్ణురా జ్యుతిల్లం శ్రూమతివుం అగాయవుమాయ సముద్రతినిఁ రీరణుల్లిల్లంక్కుట్టి వ్యాపావగాఁషుగ్రతినిఁ నటయితివెచ్చ లి రాడాయి పాకియితిని పాటుకండి క్షు ప్రచారా వాసిచ్చ వింటిచ్చ వింటి.

ചീരുംരാജുവും ഇതിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തമായിരുന്നില്ലെന്ന് പായേണ്ടതില്ലപ്പോ. അവിടെയും എല്ലാതൊക്കെയും കളിലും എല്ലാ ഇടവഴികളിലും വലുതായോ ചെരുതായോ ഉം എല്ലാ വീടുകളിലും “മീര ഇന്നവിധം പറയുന്നു”എന്ന് അവസാനിക്കുന്നവയായ പാട്ടുകളായിരുന്ന് പാടിയിരുന്നത്. റാണ എത്തുടിക്കിലേക്കു തിരിത്തൊള്ളും അവിടെയോക്കേണ്ടും തന്റെ ഭാഞ്ഞുടട ഷേർ ചാഞ്ഞാതു കേട്ടു. തന്റെ ഭാഞ്ഞു തന്റെ രാജുത്തേക്കാൾ ഉൽക്കുള്ളമായ ഒരു റാ

ജൂത്ത പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന എന്നും ആ രാജുത്തിന്റെ ഒ വിൽ തെന്നറ രാജും യാതൊരു സാരവും ഇല്ലാതാതാണെന്നും താൻ കണ്ട്. മീരാഭായി മീവാറിലെ മഹാരാജക്കട്ടംവു തെത്ത അവമാനിച്ചിട്ടില്ലെന്നും ആ രാജക്കട്ടംവുത്തിനു കഴി യുന്നതു വലുതായ വൈദ്യമാനങ്ങേതയാണ് നല്ലിയിരിക്കുന്ന തെന്നാ തനിക്ക് അവസാനാ അന്വദവവോധം വന്നു. അ ക്ഷേമർച്ചക്രവർത്തി തെന്നറ ഭാംഗ്രുഡയെ തൊട്ട് അന്തുല്ലപ്പേ ടത്തുകയാൽ ആളുകൾ തെന്നറ കട്ടംവുത്തിനു് അപരാധം ചെറുതെന്നു കളിയുമോ എന്നാളു പേടിക്കൊണ്ടു താൻ തെന്നറ ഭാംഗ്രുഡയെ രാജുഭേദ്യാക്കയും കൊല്ലുന്ന കല്പികയും ചെയ്തു. ഇപ്പോൾ ആ ആളുകളെ സന്ദേഹിപ്പിക്കുന്നതിനു താൻ വേണ്ടതെല്ലാം പ്രവർത്തിച്ചിട്ടും അവർ സന്ദേഹിക്കാത്തവ രാധിത്തിനു്. അവർ മീരാഭായിരെ പിന്തുടന്ന് പോയതേ യുള്ള. ലോകത്തുള്ള ആളുകൾ അശേഷവും തെന്നറ ഭാംഗ്രു യുടെ മേൽ സ്ഥാപിച്ചുവരായിരുന്നു. ആ സ്ഥിതിക്കു തെന്നറ ഭാംഗ്രു അടക്കാർപ്പേണ്ടി മാപ്പേചോഡിച്ചു തെന്നറ താരമന്നയിലേക്ക് ആ മഹതിരെ തിരികേ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവ കുന്നതിനു തനിക്കു മനസ്സുവരാത്തപക്ഷം താൻ ഒരു തെ മാടിതനെന്നയായിരിക്കുന്നും.

മഹാരാണ വേഷപ്പുന്നനായി തെന്നറ രാജധാനിവിട്ടു പൂജാവന്നത്തിലേക്കുള്ള വഴി മുഴുവനും കാൽനടയായി നടന്നു. മീരാഭായി എന്നുകാകിനിയായി ക്ഷേത്രത്തിന്റെ നടയിൽ മറിന്നാമും പാടിക്കാണ്ടിരിക്കുന്നതായി കണ്ട്. മീരാഭായിയുടെ അടക്കാർപ്പേണ്ട ചെന്നു് അദ്ദേഹം ധർമ്മചോഡിച്ചു. അ ഇപ്പോൾ മീരാഭായി “ഞാൻ ഒരു ഭിക്ഷക്കാരിയാണു്”; നീ ഓർഖു വല്ല ധനികന്നേരും അടക്കാർപ്പേണ്ട ധർമ്മചോഡി ക്ഷേണ്ടതാണു്” എന്ന പറഞ്ഞു. അതിനു വേഷപ്പുന്നനായ രാജാവ് “എന്നാൽ വാസ്തുവത്തിൽ ഭിക്ഷക്കാരനായ ഒരു തന്ത്രി ഒരു ഭിക്ഷക്കാരന്നറ അടക്കത്താണു് സാധാരണാ സ ധാരയത്തിനു വരുന്നതു്” എന്ന മഹപടിപാണതു. അതു

കെട്ടിട മീരാഭായി “നിങ്ങൾക്കവേണ്ടി എന്നു ചജ്ഞാക്ക് എന്നാൽ കഴിഞ്ഞു” എന്ന ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ “എന്നി ക്കു മാപ്പു തരണേണ്” എന്ന മഹാരാജാവു പാശ്രൂ തെന്റു വേഷമുള്ള നത്രയ മാറ്റി. മീരാഭായി തെന്റു ഭർത്താവിനെ സുക്കിച്ചുംനാക്കി. പിന്നെ അജ്ഞുവന്തിന്റെ പാദങ്ങൾിൽവിണ്ട് “പ്രിയദര്ശനാവേ! എന്നു നാമാ! അങ്ങേക്ക് എന്ന കാംഖജുണ്ടായോ?” എന്ന ചോദിച്ചു.

ഈ ആനന്ദകരമായ കൂടിക്കാഴ്ചയെ വണ്ണിക്കുന്നതിന് ഇവിടെ തുറിയുന്നില്ല. ഭാംഗ്രം ഭർത്താവും തന്മുഖം ഒരു സൗഖ്യം താഴുക്കുടി അരമനയിലേക്കു പോയി. മീരാഭായി സംവത്സരത്തിൽ പക്ഷതിഭാഗം ചീരക്കും താമിച്ചു. കറിനമായ സന്ത്രാസ തെരുവായിരുന്ന മീരാഭായി ഉപദേശിച്ചത്. താനാഞ്ചേളം സാധാരണ കത്തവ്യക്കമ്മന്നേരെ അഞ്ചുപ്പിച്ചുകൊണ്ടു താന്താഞ്ചേളം വിട്ടുകളിൽ താമസിക്കേണ്ട താണാണും, എന്നാൽ അത് എപ്പാണും ഏറവെത്തുക്കാംചും ഒക്കിയോടു സ്ത്രീരാത്രോടുകൂടി വേണ്ടതാണെന്നും മീരാഭായി ആളുകളോട് ഉപദേശിച്ചത്. ഈ കാംഗ്രത്തിൽ മീരാഭായിക്കുള്ള അഭിപ്രായത്തെ വെളിപ്പുചെയ്യുന്നതിനായി അ മഹതിയുടെ പാട്ടുകളിൽ ഒന്നിം ഇവിടെ തജ്ജമം ചെയ്യു ചേക്കുന്നു.

“വെള്ളത്തിൽ താമസിക്കുന്നതിനാലുണ്ട് മനസ്സും മോക്ഷം കിട്ടുന്നതെങ്കിൽ എപ്പോൾ ജലജ്ഞുകൾക്കും തന്ത്രക്രിയേണ്ടതാണ്.

“സസ്യക്കുണ്ടാത്തിലാണ് അതു കിട്ടുന്നതെങ്കിൽ കിണങ്ങുകൾക്കും മാരി മുറാനും പക്ഷികൾക്കും അതു തീർച്ചയായി കിട്ടുന്നതാണ്.

“പീഘ്യതിനുണ്ടാതിനാലുണ്ട് അതു കിട്ടുന്നതെങ്കിൽ മനകൾക്കും ആളുകൾക്കും അതു കിട്ടുന്നതാണ്.

“ഭാസ്യായ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിനാലാണ് അതു കിട്ടുന്ന തെക്കിൽ എല്ലാ നവുംസകരമാക്കം അതു കിട്ടുന്നതാണ്.

“ഒദ്ദേശത്തോട് ചുള്ളി സ്നേഹത്തിന്റെ വേരു യാ തൊന്തിനം മനഷ്യനു മോക്ഷം നീഡ്യന്നതിനു കഴിയുന്നതെല്ലാണ് മീരാ പാഠനതോ.

ഈ തിലയിക്കമാണു മീരാഭായിയെക്കുറിച്ചു് ഈ വിടെ പാശാനില്ല. ഹിന്ദുവാശവും ഹിന്ദിഭാഷയും വിലനില്ലെന്ന കാലത്തോളം ഒരിക്കലും നന്നിക്കാത്തവയാണു ലക്ഷ്യങ്ങൾക്കു വിശ്വിച്ചുതനിട്ടുള്ള അതു മഹതിയെക്കുറിച്ചു് വളരെക്കുറേണ്ടു അനിവാര്യതു. ഇൻഡ്യയിൽ ഒരിക്കലും ചരിത്രകാരനാർ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നുള്ളതു ശോചനീയംതന്നെ. മീരയെക്കുറിച്ചു് കരാച്ചുമാറ്റുമകിലും രാനിവുകിട്ടിട്ടുള്ളതു കമകളിൽനിന്നു മാത്രമാണു്. എന്നാൽ അതു മഹതിയുടെ പാട്ടുകൾ ഹിന്ദു സ്ഥാനത്തിന്റെ അവസാനകാലത്തോളം നിലനിൽക്കുന്നതാണു്. അതു മഹതിയുടെ ഉപദേശസാരം ഹിന്ദുവംഗത്തി നേരാ അവസാനകാലത്തോളം എല്ലാ ഹിന്ദുക്കളുടെ വീഴ്ക ഇല്ലും ഫലരക്തിയാട്ടുട്ടി നിലനിൽക്കുന്നതാണു്.

ପାକ୍ଷିତେଣୀ.

ପରିବାର-ନାମଙ୍କ କଥାରୁଷାତ୍ମକ-ହେଠାଳିକ
ଅଧିକାରୀର ପାକ୍ଷିତେଣୀ ପାକ୍ଷିତେଣୀର ଶ୍ରୀରାଜ
ପାତା ଦୂରତାକଟ୍ଟିରାମ ପାକ୍ଷିତେଣୀ ପାକ୍ଷିତେଣୀ
ପ୍ରାକମାତ୍ରା ଲଭ୍ୟାଜିନ୍ଦ୍ରିକାର୍ଥକ ପ୍ରାକମାତ୍ରା
ପାକ୍ଷିତେଣୀ ଲଭ୍ୟାଜିନ୍ଦ୍ରିକାର୍ଥକ ପ୍ରାକମାତ୍ରା
ପ୍ରାକମାତ୍ରା ଲଭ୍ୟାଜିନ୍ଦ୍ରିକାର୍ଥକ ପ୍ରାକମାତ୍ରା
ପ୍ରାକମାତ୍ରା ଲଭ୍ୟାଜିନ୍ଦ୍ରିକାର୍ଥକ ପ୍ରାକମାତ୍ରା

ଯଲିସଂପ୍ରେ ଏହିପ୍ରାକମାତ୍ରା ଦେଖିବା.

କିମ୍ବା ଏକାଲ୍ୟକାରିକାର୍ଥକ ପାକ୍ଷିତେଣୀ

ଅରଦାମାତ୍ରାକାର୍ଥକ ପାକ୍ଷିତେଣୀ

ଦେଖିବା ପାକ୍ଷିତେଣୀ ପାକ୍ଷିତେଣୀ ପାକ୍ଷିତେଣୀ
ପାକ୍ଷିତେଣୀ ପାକ୍ଷିତେଣୀ ପାକ୍ଷିତେଣୀ ପାକ୍ଷିତେଣୀ
ପାକ୍ଷିତେଣୀ ପାକ୍ଷିତେଣୀ ପାକ୍ଷିତେଣୀ ପାକ୍ଷିତେଣୀ
ପାକ୍ଷିତେଣୀ ପାକ୍ଷିତେଣୀ ପାକ୍ଷିତେଣୀ ପାକ୍ଷିତେଣୀ

ପାକ୍ଷିତେଣୀର ଗୁରୁତ୍ୱାବଳୀ,

ପାକ୍ଷିତେଣୀର ଗୁରୁତ୍ୱାବଳୀ (ପାକ୍ଷିତେଣୀର ଗୁରୁତ୍ୱାବଳୀ),	୦	୪	୦
ପାକ୍ଷିତେଣୀର ଗୁରୁତ୍ୱାବଳୀ	୦	୪	୦
ପାକ୍ଷିତେଣୀର ଗୁରୁତ୍ୱାବଳୀ	୦	୨	୦
ପାକ୍ଷିତେଣୀର ଗୁରୁତ୍ୱାବଳୀ	୦	୦	୦

ପାକ୍ଷିତେଣୀର ଗୁରୁତ୍ୱାବଳୀ ମେଣ୍ଡିଲା.

ପାକ୍ଷିତେଣୀର ଗୁରୁତ୍ୱାବଳୀ କାରୋଯଣାମାନାନ୍ଦ,

‘ପାକ୍ଷିତେଣୀର ଗୁରୁତ୍ୱାବଳୀ’,

ପାକ୍ଷିତେଣୀର ଗୁରୁତ୍ୱାବଳୀ